

RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
Inženierekonomikas un vadības fakultāte

Studiju virziens
„Iekšējā drošība un civilā aizsardzība”

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

par 2012./2013. mācību gadu

APSTIPRINĀTS

RTU Senāta sēdē

2013.g. ...., prot. Nr. ....

Mācību prorektors .....

U.Sukovskis

AKCEPTĒTS

IEVF Domes sēdē

2013.g. 4. novembrī, prot. Nr. ....

Domes priekšsēdētājs .....

R.Počs

IZSKATĪTS

Studiju virziena komisijas sēdē

2013.g. 4. novembrī, prot. Nr. 2

Studiju virziena direktors .....

A.V.Kraštinš

Rīga 2013

SATURS

1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS.....	5
1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, mērķi un to saistība ar RTU kopējo stratēģiju.....	5
1.2. Studiju virziena un studiju programmu novērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa.....	6
1.3. Studiju virziena attīstības plāns	7
1.4. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam	8
1.5. Studiju virziena SVID analīze	9
1.5.1. Stiprās puses.....	9
1.5.2. Vājās puses.....	9
1.5.3. Iespējas.....	10
1.5.4. Draudi	10
1.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma.....	11
1.7. Studiju virzienam pieejamie resursi (t.sk. finanšu resursi) un materiāltehniskais nodrošinājums	12
1.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs attiecīgā studiju virziena ietvaros	16
1.9. Studiju programmas	18
1.10. Studiju virzienā iesaistītais akadēmiskais personāls.....	20
1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība	26
1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā personāla publikācijas.....	29
1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistītās struktūrvienības	31
1.14. Studiju virziena īstenošanā iesaistītais mācību palīgpersonāls.....	32
1.15. Ārējie sakari	34
1.15.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām	34
1.15.2. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām.....	36
1.15.3. Studijas ārvalstīs apmaiņas programmu ietvaros.....	37
1.15.4. Ārvalstnieku studijas studiju virziena programmās	37
2. STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJUMS.....	38
2.1. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Muitas un nodokļu administrēšana”	38
2.1.1. Studiju programmas apraksts	38
2.1.2. Studiju programmas saturs.....	40
2.1.3. Studiju programmas īstenošanas plānojums	41
2.1.4. Studiju kursu un moduļu apraksti	44
2.1.5. Studiju programmas organizācija	44
2.1.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	45
2.1.7. Vērtēšanas sistēma	46
2.1.8. Studiju programmas izmaksas	48
2.1.9. Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem.....	49
2.1.10. Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām	50
2.1.11. Studējošo skaits.....	51
2.1.12. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits.....	51
2.1.13. Absolventu skaits	51
2.1.14. Studējošo aptaujas un to analīze	52
2.1.15. Absolventu aptaujas un to analīze.....	53
2.1.16. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	54
2.2. Bakalaura profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”	54
2.2.1. Studiju programmas apraksts	54
2.2.2. Studiju programmas saturs.....	56
2.2.3. Studiju programmas īstenošanas plānojums	59
2.2.4. Studiju kursu un moduļu apraksti	64
2.2.5. Studiju programmas organizācija	64

	3
2.2.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	65
2.2.7. Vērtēšanas sistēma.....	67
2.2.8. Studiju programmas izmaksas	69
2.2.9. Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem.....	70
2.2.10. Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām	72
2.2.11. Studējošo skaits.....	73
2.2.12. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits.....	73
2.2.13. Absolventu skaits	74
2.2.14. Studējošo aptaujas un to analīze	75
2.2.15. Absolventu aptaujas un to analīze.....	76
2.2.16. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	77
2.3. Maģistra profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”	77
2.3.1. Studiju programmas apraksts.....	77
2.3.2. Studiju programmas saturs.....	79
2.3.3. Studiju programmas īstenošanas plānojums	81
2.3.4. Studiju kursu un moduļu apraksti	84
2.3.5. Studiju programmas organizācija	84
2.3.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	86
2.3.7. Vērtēšanas sistēma.....	87
2.3.8. Studiju programmas izmaksas	90
2.3.9. Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem.....	90
2.3.10. Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām	93
2.3.11. Studējošo skaits.....	94
2.3.12. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits.....	94
2.3.13. Absolventu skaits	94
2.3.14. Studējošo aptaujas un to analīze	95
2.3.15. Absolventu aptaujas un to analīze.....	96
2.3.16. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	97
2.4. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Ugunsdrošība un civilā aizsardzība”	98
2.4.1. Studiju programmas apraksts.....	98
2.4.2. Studiju programmas saturs.....	98
2.4.3. Studiju programmas īstenošanas plānojums	98
2.4.4. Studiju kursu un moduļu apraksti	99
2.4.5. Studiju programmas organizācija	100
2.4.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	100
2.4.7. Vērtēšanas sistēma.....	102
2.4.8. Studiju programmas izmaksas	104
2.4.9. Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem.....	104
2.4.10. Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām	105
2.4.11. Studējošo skaits.....	106
2.4.12. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits.....	106
2.4.13. Absolventu skaits	106
2.4.14. Studējošo aptaujas un to analīze	107
2.4.15. Absolventu aptaujas un to analīze.....	107
2.4.16. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	108
2.5. Maģistra profesionālo studiju programma „Darba aizsardzība”	108
2.5.1. Studiju programmas apraksts.....	108
2.5.2. Studiju programmas saturs.....	108
2.5.3. Studiju programmas īstenošanas plānojums	109

2.5.4.	Studiju kursu un moduļu apraksti	110
2.5.5.	Studiju programmas organizācija	110
2.5.6.	Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	111
2.5.7.	Vērtēšanas sistēma	113
2.5.8.	Studiju programmas izmaksas	116
2.5.9.	Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem	116
2.5.10.	Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām	118
2.5.11.	Studējošo skaits.....	118
2.5.12.	Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits.....	118
2.5.13.	Absolventu skaits	119
2.5.14.	Studējošo aptaujas un to analīze	119
2.5.15.	Absolventu aptaujas un to analīze.....	119
2.5.16.	Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	119
2.6.	Bakalaura profesionālo studiju programma „Drošības inženierija”	120
2.6.1.	Studiju programmas apraksts.....	120
2.6.2.	Studiju programmas saturs.....	120
2.6.3.	Studiju programmas īstenošanas plānojums	121
2.6.4.	Studiju kursu un moduļu apraksti	125
2.6.5.	Studiju programmas organizācija	125
2.6.6.	Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	127
2.6.7.	Vērtēšanas sistēma	129
2.6.8.	Studiju programmas izmaksas	129
2.6.9.	Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem.....	129
2.6.10.	Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām	131
2.6.11.	Studējošo skaits.....	132
2.6.12.	Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits.....	132
2.6.13.	Absolventu skaits	132
2.6.14.	Studējošo aptaujas un to analīze	132
2.6.15.	Absolventu aptaujas un to analīze.....	132
2.6.16.	Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	132
3.	KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM.....	133
3.1.	Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums.....	133
3.2.	Studiju programmu atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām	134
3.3.	Darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām.....	135

1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, mērķi un to saistība ar RTU kopējo stratēģiju

Studiju virziena attīstības stratēģija ir pakārtota stratēģiskiem mērķiem - sagatavot izglītojamo darbībai noteiktā profesijā, veicinot izglītojamo pilnveidošanos par garīgi un fiziski attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību; veicināt zināšanu un prasmju (arī patstāvīgas mācīšanas prasmju) apguvi, kas nodrošina profesionālās kvalifikācijas ieguvu un sekmē konkurētspēju mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos; radīt motivāciju tālākizglītībai.

Studiju virziena izvirzītie mērķi ir saistīti ar RTU stratēģiskajiem mērķiem:

- Studiju izcilība – augstas kvalitātes, prestižas, starptautiski atzītas studijas, kas iemāca kritiski uztvert un radoši apstrādāt informāciju, analītiski domāt, attīstīt jaunrades spējas un pašizglītoties mūža garumā, sagatavojot starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus;
- Zinātniskās darbības izcilība – kvalitatīvi zinātniskie pētījumi integrēti studiju procesā ar plašu iesaisti starptautiskajās, valsts un nozaru pētniecības programmās, kas sekmē tehnoloģiju pārnesi un inovāciju attīstību;
- Organizācijas izcilība un atpazīstamība – demokrātiska, efektīva un moderna universitātes darba organizācija, kas veicina studiju un zinātniskās darbības izcilību, kā arī RTU atpazīstamību pasaulē;
- Infrastruktūras izcilība – starptautiskajiem standartiem atbilstoša infrastruktūra, kas regulāri tiek atjaunināta un nodrošina studiju procesa un zinātniskā darba augstākos kvalitātes standartus.

Studiju virziena attīstības stratēģijas specifiskie mērķi ir saistāmi ar studiju un zinātniskās izcilības nodrošināšanu speciālajā jomā – „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība”. Nacionālā drošība ir valsts un sabiedrības īstenotu vienotu, mērķtiecīgu pasākumu rezultātā sasniegts stāvoklis, kurā ir garantēta valsts neatkarība, tās konstitucionālā iekārta un teritoriālā integritāte, sabiedrības brīvas attīstības perspektīva, labklājība un stabilitāte. Atbilstošs nacionālās drošības stāvoklis ir panākams, sistemātiski plānojot un īstenojot vienotu un mērķtiecīgu nacionālās drošības politiku, attīstot mūsdienu drošības videi atbilstošas efektīvas valsts drošības iestādes un aizsardzības spēku struktūras, ievērojot Latvijas starptautiskās saistības, kā arī turpinot aktīvu darbību Eiropas un transatlantiskajās drošības un aizsardzības institūcijās. Tādējādi nacionālās drošības politika ir iekšpolitisku un ārpolitisku pasākumu kopums, kuru mērķis ir apdraudējumu un potenciālo riska faktoru apzināšana, to novēršana, pārvarēšana un iespējamās negatīvās ietekmes samazināšana. Īstenojot nacionālās drošības politiku, Latvija ievēro starptautisko tiesību principus, kas ietverti Apvienoto Nāciju Organizācijas statūtos, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas dokumentos, kā arī Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos. Latvijas nacionālā drošības politika tiek īstenota, neapdraudot citas valstis.

Studiju virziens aptver profesionālo speciālistu sagatavošanu tādās sabiedrības un cilvēkdrosības sfērās kā ekonomiskās drošības un ekonomisko subjektu drošības nodrošinājums izmantojot muitas un nodokļu administrēšanu, civilā aizsardzība, darba aizsardzība un ugunsdrošība. Tā kā Latvija ir pilntiesīga Eiropas Savienības dalībvalsts, tās nacionālās drošības stratēģija ir saskaņota ar Eiropas Savienības iekšējās drošības stratēģiju. Atbilstoši Eiropas Savienības iekšējās drošības pamatnostādņem ir nepieciešams proaktīvi risināt problēmas, ko rada draudi, kam ir tieša ietekme uz pilsoņu dzīvi, drošību un labklājību, tostarp dabas un cilvēku izraisītās katastrofas. Tādējādi studiju virziena mērķis ir panākt sistemātisku un secīgu izglītību iekšējās drošības un civilās aizsardzības jomā. Kā svarīgu iekšējās drošības komponenti jāuzskata mūsdienu un kompetentu muitas un nodokļu administrēšanu, kas atstāj nozīmīgu iespaidu uz ekonomisko situāciju valstī, nodrošina ekonomisko subjektu konkurētspēju, kā arī veicina cīņu ar ēnu ekonomiku, starptautisko organizēto noziedzību un nodrošina ES un NATO ārējo robežu drošību. Tāpat kā vienu no iekšējās drošības un civilās aizsardzības komponenti ir jāuzskata

tehnogēnās vides drošība, kuras uzdevums ir nodrošināt kontroli par ražošanas ietekmi uz apkārtējo vidi un ražošanas procesu ilgtspējīgu monitoringu un cilvēku resursu dzīvības un veselības kvalitāti. Studiju virziena tālāka attīstība ir saistāma ar turpmāko studiju procesa pilnveidošanu, nodrošinot ES prasībām atbilstošu akadēmisko un augstāko profesionālo izglītību Latvijas nacionālās drošības un cilvēkdrošības svarīgākajos virzienos. Studiju virziena attīstība balstīta uz trešās paaudzes universitātes koncepciju, jo kontekstā ar ārējās vides dinamiskajām pārmaiņām mainās augstākās izglītības iestāžu loma un misija sabiedrībā.

1.2. Studiju virziena un studiju programmu novērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa

Studiju virziena mērķis ir nodrošināt sistemātisku un secīgu izglītību iekšējās drošības un civilās aizsardzības studiju virzienā, kuram ir prioritāri preventīvie pasākumi un spēja prognozēt iekšējās drošības un civilās aizsardzības sistēmas attīstību saistot to ar visām nozarēm, kurām ir nozīme sabiedrības aizsardzībā. Valsts nacionālās intereses ir nodrošināt tās neatkarību un drošību, kas ietver spēju nodrošināt valsts drošību, sabiedrības drošību un arī atsevišķo indivīdu drošību. Ekonomiskās stabilitātes nodrošinājums un tādējādi arī ekonomiskās drošības stāvoklis, var tikt raksturots ar tautsaimniecības un ekonomisko spēku attīstību, kas virzīta uz personu, sabiedrības un valsts vajadzību apmierināšanu. No ekonomikas stabilitātes draudu novēršanas viedokļa valsts funkcijas, kurus veic ekonomiskās drošības nodrošinājumam, ar tiesiskā regulējuma un vai citu instrumentu palīdzību ir aizsardzība, ar to saprotot arī īpašuma tiesību aizsardzību un intelektuālā īpašuma aizsardzību. Šeit liela nozīme ir VID muitas dienestu darbībai kontrafaktu atklāšanā un novēršanā, kā arī darbībai ekonomisko interešu aizsardzībai kā patērētāju tiesību, konkurences un korupcijas risku novēršanai, brīvai preču kustības un godīgās tirdzniecības aizsardzībai, darba ņēmēju interešu aizsardzībai. Mūsdienu sabiedrības interesēs ir arī atvērtas ekonomikas pārmērīguma draudu novēršana, dubultā pielietojuma un aizliegtu preču ieviešanas vai tranzīta draudu novēršana, kur izšķiroša loma ir muitas dienestiem. Savukārt nodokļu dienestiem ir liela loma valsts finanšu sistēmas stāvokļa apdraudējumu novēršanā un sabiedrības uzticēšanas nodrošinājumā. Studiju virziena un studiju programmu „Muitas un nodokļu administrēšana” efektīva darbība ir mūsdienīgs veids kā savstarpēji sadarboties augstākās izglītības iestādei, nodokļu un muitas dienestiem un uzņēmējiem, aizstāvot vienam otra intereses, veicinot starptautisko tirdzniecību, uzlabojot ekonomiskās drošības pasākumu kvalitāti, nodrošinot gan valsts, gan privāto sektoru ar kompetentiem un kvalificētiem speciālistiem. Minētais pilnībā atbilst Latvijas nacionālai prioritātei "Cilvēka drošumspeja", kas ir vērsta uz to, lai paaugstinātu Latvijas iedzīvotāju spēju adaptēties strauji mainīgajai ārējai videi, nodrošināt sabiedrības attīstību.

Tāpat, kā iekšējās drošības komponente, saprotama arī tehnogēnās vides drošība. Viena no cilvēka pamattiesībām, kā norādīts LR Satversmē, ir viņa dzīvības un veselības aizsardzība. Studiju virziena ietilpstošas programmas „Drošības inženierija” pamatmisija - sagatavot augstas kvalifikācijas vecākos darba aizsardzības speciālistus, kuru zināšanas darba aizsardzības jomā nepieciešamas tautsaimniecībā, lai katrā darba vietā tiktu garantēti veselībai un dzīvībai droši darba apstākļi arī pilnībā atbilst nacionālo interešu formulējumam. Tāpat nacionālās drošības sistēmas darbība balstās uz civilmilitāro sadarbību, t.i., efektīvas savstarpējās sadarbības koordinācijas, vienotas izpratnes par kopējiem mērķiem un dalītas atbildības par mērķu sasniegšanas rezultātiem principiem.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Ugunsdrošība un civilā aizsardzība” atbilst Latvijas interesēm cilvēkdrošības jomā, jo sniedz zināšanas Ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženiera profesijā. Šī studiju programma sagatavo ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženierus, kuri nepieciešami Nacionālās drošības sistēmas darbībai. Nacionālās drošības sistēmas darbība balstās uz civilmilitāro sadarbību, kura ir plānota un saskaņota valsts pārvaldes iestāžu, sabiedrības un Nacionālo bruņoto spēku darbība valsts apdraudējuma pārvarēšanai. Civilmilitārās sadarbības pamatprincipi ir efektīva savstarpējās sadarbības

koordinācija, vienota izpratne par kopējiem mērķiem un dalīta atbildība par mērķu sasniegšanas rezultātiem. Studiju programma „Ugunsdrošība un civilā aizsardzība” sniedz studējošiem zināšanas ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženieru profesijā:

- nodrošināt katastrofu operatīvo pārvaldīšanu un rīcību notikumam vietā;
- vadīt ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu veikšanu;
- veikt ugunsdrošības uzraudzību un būvdokumentāciju analīzi un ekspertīzi;
- veikt civilās aizsardzības pasākumu organizēšanu;
- veikt ugunsgrēku apstākļu izpēti un ekspertīzi.

Studiju virzienā iesaistītās programmas „Drošības inženierija”, „Ugunsdrošība un civilā aizsardzība” un profesionālā maģistra studiju programma „Darba aizsardzība” izpilda valstī noteiktās likumdošanas prasības, kuras noteiktas „Darba aizsardzības likumā” (pieņemts 20.06.2001., spēkā no 01.01.2002.), „Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā” (pieņemts 24.10.2002., spēkā no 01.01.2003.), „Ugunsdrošības noteikumos” (MK not.Nr82. pieņemti 17.02.2004.), „Civilās aizsardzības likumā” (pieņemts 05.10.2007., spēkā no 01.01.2007.) un Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos” (MK not.Nr.749 pieņemti 10.08.2010.).

Nemot vērā, ka studiju virzienā ietilpstošās studiju programmas „**Muitas un nodokļu administrēšana**” un „**Ugunsdrošība un civilā aizsardzība**” ir unikālas Latvijā, programmas absolventu konkurētspēja ir ļoti augsta un tas dod iespējas attīstīt nacionālās drošības sistēmas darbību arī turpmāk.

1.3. Studiju virziena attīstības plāns

Studiju virziena attīstības plāns ir cieši saistīts ar iekšējās drošības un civilās aizsardzības Eiropas Savienības iekšējās drošības stratēģijas tālāku attīstību, kā arī ar Latvijas Republikas vadlīnijām iekšējās drošības, kura iever arī tehnogēnās vides drošību un civilo aizsardzību, attīstību. Nozīmīga vieta, ar darba aizsardzību saistīto programmu attīstībā, ir Darba un civilās aizsardzības institūta darbība Eiropas Savienības Darba drošības un arodveselības izglītības un profesionālās apmācības tīklā (ENETOSH).

Studiju virziena tālākai attīstībai ir izvirzāmi šādi uzdevumi:

1. Attīstīt zinātniski pētniecisko kapacitāti, veicinot zinātnisko darbību, paaugstinot pētniecības personāla potenciālu, stiprinot doktorantūru un plaši iesaistot studentus zinātniski pētnieciskajā darbā.

2. Paplašināt zinātnisko sadarbību ar pasaulē vadošajiem zinātnes un pētniecības centriem, valsts un sabiedriskajām institūcijām un uzņēmumiem, īstenojot kopīgus pētniecības projektus iekšējās drošības jomā.

3. Turpināt pilnveidot studiju programmas ar spēcīgu vispārējo un nozares fundamentālo kursu bloku un plašu profilējošo izvēles kursu moduļu klāstu ar praktiskās darbības apguves daļu.

4. Attīstīt akadēmisko kapacitāti, iesaistot studiju darbā jaunos zinātniekus un nozares speciālistus, veicinot mācību spēku starptautisko apmaiņu, sabalansējot studiju, pētnieciskā un administratīvā darba slodzi, izveidojot akadēmiskā personāla pedagoģiskās un profesionālās izaugsmes sistēmu.

5. Veidot stimulējošu studiju vidi, piedāvājot studējošajiem modernus mācību materiālus, veicinot e-studiju līdzekļu izmantošanu, nodrošinot pieeju modernam laboratoriju aprīkojumam.

6. Veicināt tālākizglītības un mūžizglītības programmu attīstību, izmantojot universitātē uzkrāto pieredzi un zināšanas.

7. Nodrošināt studiju programmu starptautisko pieejamību un atpazīstamību, atbalstot studiju programmu un atsevišķu kursu īstenošanu svešvalodās, ārzemju studentu piesaistīšanu, veidojot ilgtspējīgu sadarbību ar ārzemju augstskolām, īstenojot kopējas studiju programmas un studentu apmaiņu.

8. Veicināt nacionālo un starptautisko RTU atpazīstamību, pilnveidojot un attīstot sadarbību ar ārzemju universitātēm, kuras specializējušās iekšējās drošības, muitas un nodokļu jomā, t.sk.,

kopīgu zinātnisko konferenču organizēšanā, studentu un pasniedzēju apmaiņā, prakses organizēšanā, kopīgu mācību līdzekļu izstrādāšanā u.c.

9. Veicināt starptautisko RTU atpazīstamību aktīvi piedaloties starptautisko organizāciju darbā, starptautiskos projektos, tai skaitā Pasaules muitas organizācijas PICARD programmā, UNDP projektos Centrālās Āzijas valstīs u.c.

1.4. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam

Valsts ieņēmumu dienesta un RTU muitnieku apmācība ir organizēta kopš 1994.gada, bet nodokļu speciālistu – kopš 2004.gada. RTU ir viena no retajām mācību iestādēm, kurā var iegūt augstāko izglītību muitas un nodokļu jomā starptautiski akreditētā studiju programmā. Latvijā tā ir vienīgā šādas jomas programma. Īpaši jāatzīmē, ka 2010.gadā RTU bakalaura un maģistra studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” Pasaules muitas organizācija atzina kā pirmās pasaulē atbilstošu Vienotajiem muitnieku profesijas standartiem, ko apstiprinājušas 177 Pasaules Muitas organizācijas dalībvalstis. Pašreiz minētā bakalaura programma ir vienīgā, bet maģistra programma viena no divām PMO atzītajām studiju programmām visā ES. Līdz ar to šīs programmas reputācija arī starptautiski ir augsta. Vienlaikus ar RTU diplomu, absolventi saņem arī PMO sertifikātu par studiju programmas atbilstību starptautiskajiem muitnieku profesijas standartiem. Pieprasījums pēc studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” absolventiem ir ļoti augsts un faktiski joprojām Valsts ieņēmumu dienesta vajadzības pēc šiem speciālistiem netiek apmierinātas pilnībā.

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju vidēji gadā VID ir nepieciešami aptuveni 350 jauni darbinieki gan nodokļu, gan muitas, gan atbalsta jomās. Nodrošinot efektīvu un kvalitatīvu nodokļu un citu obligāto maksājumu iekasēšanu, noziedzīgu nodarījumu atklāšanu un novēršanu valsts ieņēmumu jomā, kā arī NATO un Eiropas Savienības ārējās robežas aizsardzību arī turpmāk būs nepieciešami studiju programmas „Nodokļu un muitas administrēšana” absolventi. Jāatzīmē, ka programmas absolventi ir nodarbināti ne tikai VID muitas un nodokļu administrēšanas struktūrās, valsts un drošības iestādēs, bet arī dažādās tautsaimniecības nozarēs, transporta un loģistikas uzņēmumos, muitas brokeru firmās, konsultāciju un grāmatvedības uzņēmumos, tirdzniecības uzņēmumos u.c.

Ministru Kabineta noteikumos Nr.749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos” (izdoti 10.08.2008) noteiktas konkrētas prasības apmācībām darba aizsardzības jomā. Apgūstot otrā līmeņa profesionālo izglītību darba aizsardzībā, tiek iegūta profesionālā kvalifikācija – vecākais darba aizsardzības speciālists profesionālā bakalauru studiju programmā „Drošības inženierija” un profesionālajā maģistru studiju programmā „Darba aizsardzība”. Kā liecina Latvijas darba devēju konfederācijas vērtējums, tad vecākie darba aizsardzības speciālisti darba tirgū ir ļoti pieprasīti, it sevišķi, ja iegūstot pamatizglītību, viņiem ir iespēja apgūt arī izglītību, kā atbildīgajiem par ugunsdrošību un civilo aizsardzību. Tā tiek ietaupīti uzņēmuma līdzekļi un visā pilnībā tiek nodrošināta uzņēmuma darbības spēja darba aizsardzības un ugunsdrošības jomā. Savukārt, Latvijas darba aizsardzības speciālistu asociācija uzskata, ka ir nepieciešama paaudžu nomaiņa, ņemot vērā vispārējo tehnoloģiju attīstības līmeni. Pašlaik otrā līmeņa augstāko izglītību ir apguvuši 659 vecākie darba aizsardzības speciālisti un ņemot vērā, ka valstī vidēji darbojas vairāk, ka 90000 uzņēmumu, tad šāda profila speciālisti valstij ir ļoti nepieciešami.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Ugunsdrošība un civilā aizsardzība” noslēgumā tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā un 5.līmeņa (6. līmeņa ES) profesionālā kvalifikācija - ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženieris, kas atbilst profesijas standartam „Ugunsdrošības un civilā aizsardzība inženieris”.

Šī studija programma ir unikāla Baltijas valstu reģionā. Ugunsdrošības un civilās aizsardzības speciālists var strādāt valsts, pašvaldību, iestāžu, organizāciju un komercsabiedrību ugunsdrošības, ugunsdzēsības, glābšanas un civilās aizsardzības dienestos un formējumos, kā arī brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijās. Šie speciālisti ir pieprasīti no VUGD puses saskaņā ar RTU un

VUGD noslēgto speciālo sadarbības līgumu, un katru gadu nepieciešams sagatavot 15 - 20 ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženierus.

1.5. Studiju virziena SVID analīze

Studiju virziena un tās realizācijas stipro un vājo pušu vērtēšana, kā arī virziena attīstības plāna izstrādāšana ir programmas administrācijas, katedru, institūtu un fakultātes kopīgs uzdevums, kas ietver gan dažādu jautājumu analīzi, gan rezultātu vērtēšanu, gan plānošanu. Pamatojoties uz aptauju rezultātiem, tika noteiktas pašreizējās studiju virziena programmu realizācijas stipro un vājo vietu vērtējums.

1.5.1. Stiprās puses

- iegūstama kvalitatīva, mūsdienīga un prestiža izglītība;
- labas karjeras iespējas;
- iespēja studentiem ietekmēt studiju procesu, tā attīstību un pilnveidošanu;
- unikālas studiju programmas;
- obligāts lekciju apmeklējums pirmajā kursā;
- valsts pieprasījums pēc speciālistiem gan valsts, gan privātajā sektorā studiju virziena jomā;
- nodrošinātas prakses vietas;
- tiek iegūts starptautiski atzīts diploms
- pietiekoša apgāde ar mācību un zinātnisko literatūru;
- laba infrastruktūra un materiālā bāze;
- ir prasībām atbilstošs datoru parks;
- interneta pieslēgums nodrošina vajadzīgās informācijas iegūšanu;
- profesionālā bakalaura un maģistra studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” pilnībā atbilst starptautiskajiem muitnieku profesijas standartiem;
- laba sadarbība ar starptautiskām organizācijām;
- ORTUS vides lietošana studiju procesā;
- studiju virzienā ietvertās mācību programmas sniedz plašas un daudzveidīgas zināšanas;
- motivēts un profesionāli kvalificēts (ar pieredzi studiju nozarē) personāls;
- iespēja piedalīties starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros (gan studentiem, gan mācībspēkiem);
- valda demokrātiskas attiecības starp mācībspēkiem un studentiem;
- akadēmiskā personāla ciešs kontakts ar darba devējiem.
- lietišķas saites ar darba devējiem un to apvienībām;
- iespēja izmantot darba devēju materiāli tehnisko bāzi;
- augsts darba devēju novērtējums un laba reputācija;
- aktivitāte līdzekļu piesaistīšanā no ārpuses;
- lietišķas saites ar ārvalstu augstskolām.

1.5.2. Vājās puses

- studentu sākotnējā sagatavotība, nepietiekamas priekšzināšanas atsevišķos mācību priekšmetos pēc vidusskolas;
- nepietiekama studējošo mobilitāte mācību procesa ietvaros;
- studējošo nodarbinātība finansiālo apstākļu dēļ;
- mācību savienošana ar darbu nozarē;
- nepietiekami tiek attīstītas pētnieciskā darba iemaņas;
- vairākos neprofilējošos priekšmetos tiek sniegtas vairāk teorētiskas zināšanas;
- nepietiekams aktuālās literatūras klāsts;
- trūkst profesionālu laboratorijas iekārtu;
- nepietiekama projektu un finansējuma piesaiste no industrijas;

- vāja starptautiskā sadarbība studentu apmaiņai;
- nepietiekama ārvalstu mācībspēku piesaiste programmas realizācijai;
- mācībspēku vecuma struktūra;
- liela lektoru noslodze;
- nepietiekama studiju procesa nodrošināšanai nepieciešamo līdzekļu piesaistīšana;
- nepietiekošs valsts finansējums budžeta vietu izveidei salīdzinājumā ar valsts institūciju pieprasījumu pēc absolventiem;
- maza sabiedrības izpratne par darba aizsardzības lomu sociālajās aizsardzības jomās;
- nepareiza un samazināta jomas koeficienta pielietošana izdalāmā budžeta finansējuma apjoma noteikšanā

1.5.3. Iespējas

- veidot plašāku starptautisko sadarbību iekšējās drošības un civilās aizsardzības apmācību un zinātniskās pētniecības jomā;
- starptautiskās sadarbības strauja attīstība pateicoties PMO vienoto muitnieku profesiju standartu apstiprināšanai un ieviešanai, EK vienoto studiju programmu izstrādāšanai muitnieku apmācībai;
- pētnieciskā darba attīstība, iesaistot studentus;
- studentiem ir iespējas studēt ārzemju augstskolās apmaiņas programmu ietvaros;
- studiju programmu pilnveidošana sadarbībā ar ārvalstu partneriem un darba devējiem Latvijā;
- veiksmīgu uzņēmēju un vadītāju interese dalīties ar savu pieredzi un zināšanām, nodrošinot iespēju viņus iesaistīt kā mācībspēkus studiju virziena realizācijā un radot sadarbības paplašināšanas iespējas studiju procesā (vieslekcijas, ekskursijas u.tml.);
- ārvalstu lektoru piesaistīšana atsevišķu lekciju kursu ietvaros;
- doktorantu un jaunu zinātnu doktoru piesaistīšana mācību procesā;
- kvalifikācijas darbu tematikas piesaiste nozares konkrētu problēmu risināšanai;
- labas karjeras perspektīvas absolventiem.

1.5.4. Draudi

- studējošo skaita samazināšanās demogrāfiskās situācijas dēļ un valsts finansējuma izmaiņas;
- ierobežota pieejamība iekšējās drošības jomas informācijai;
- vidusskolu absolventu profesionāla orientācija uz citām jomām;
- studentu sekmības samazināšanās, studiju un darba apvienošanas ietekmē;
- ilgtspējīgas stratēģijas trūkums Latvijas augstākās izglītības politikā;
- Latvijā ārzemju augstskolu piedāvājums arvien pieaug;
- potenciālo studējošo emigrācija uz ārvalstīm.

Atbilstoši veiktajam vērtējumam programmas administrācija, sadarbībā ar IEVF vadību, plāno maksimāli samazināt minētās vājās puses. Par vienu no prioritārajiem uzdevumiem fakultāte un programmas administrācija ir izvirzījusi mācībspēku vecuma struktūras atjaunināšanu, gados jaunu mācībspēku un ārvalstu speciālistu iesaistīšanu.

Reizi gadā apkopotie gan studējošo un absolventu, gan darba devēju aptaujas anketu rezultāti tiek analizēti studiju programmas administrācijas, katedru un institūtu sēdēs, nepieciešamības gadījumā piesaistot studējošo pašpārvaldes pārstāvjus. Visi aptaujās iegūtie rezultāti tiek izmantoti priekšmetu programmu pilnveidošanā, tostarp jāatzīmē, ka jau šobrīd ir veikti nozīmīgi uzlabojumi, piemēram, studiju priekšmetu satura kvalitātes uzlabošana. Aptaujas anketas un to rezultāti pieejami pie studiju programmas administrācijas.

Programmas pilnveidošanā, nenoliedzami, vērā tiek ņemts arī akadēmiskā personāla viedoklis un ieteikumi, iepazīstinot tos ar studējošo un absolventu aptaujas rezultātiem.

Ja studiju virziena programmās studiju īstenošana tiek pārtraukta, tad studējošie var turpināt izglītību citās akreditētās studiju programmās IEVF, veicot studiju apjoma un satura salīdzinājumu.

Studiju programmu saturs, organizācija un struktūra ļauj studentiem būt mobiliem un programmas likvidācijas gadījumā pāriet uz dažādām citām profesionālās augstākās izglītības studiju programmām RTU IEVF. Nokārtojot pārbaudījumus atšķirīgajos priekšmetos studenti var tikt pārskaitīti arī uz citām RTU profesionālās augstākās izglītības programmām. Šāda iespēja tiek garantēta visiem RTU studentiem.

SESMI un RTU Ražošanas un uzņēmējdarbības institūts sadarbībā ar IEVF Studentu pašpārvaldi organizēja projektu skolēniem „**Atrod sevi biznesa pasaulē!**” (skat. interneta adresē: <http://www.sesmi.lv> sadaļā – **Skolēniem**). Projekta ietvaros skolēniem piedāvā iespēju iepazīties ar fakultāti no studentu skatu punkta, saņemt palīdzību mācību procesā, noskaidrot atbildes uz jautājumiem, kas interesē, kā arī lauzt stereotipus par biznesa vidi.

Studiju programmas reklāmas nolūkos, katru gadu tiek atjaunota un iesniegta informācija katalogam „Izglītības ceļvedis”, sagatavoti un izdoti reklāmas materiāli. Organizētas studiju programmas atvērto durvju dienas, izstāde „Skola”, veidoti televīzijas raidījumi (6 raidījumi): Latvijas televīzijas 7.kanālā „Darbs. Izglītība. Karjera.”; „SeMS – Muitas muzejs”; „Dzīvei pa vidu”.

Veidoti reklāmas raidījumi radio stacijā „Eiropas hītu radio”; „Skonto radio”, reklāmas raksti un sludinājumi laikrakstos: „Diena”, „Сейчас”, „Nedēļa” u.c.

Turpināt sadarbībā ar IEVF Studentu pašpārvaldi veikt aģitāciju vidusskolās par studiju iespējām augstskolā. Panākta vienošanās ar Valmieras pilsētu par sadarbību ar šīs pilsētas vidusskolu.

1.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma

RTU darbojas iekšējā kvalitātes vadības sistēma. 2011.gada oktobrī RTU Senāta sēdē tika apstiprināta RTU Kvalitātes politika un notiek darbs pie RTU Kvalitātes rokasgrāmatas.

RTU studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanā iesaistītas studiju procesu īstenojošās katedras un institūti, fakultāšu domes, mācību prorektora dienests, studentu parlaments un RTU Senāts. Minētās institūcijas vispusīgi vērtē no jauna veidojamās studiju virzienus un programmas, kā arī izmaiņas studiju virzienos un programmās, vērtē studiju virzienu ikgadējos pašnovērtējuma ziņojumus.

Studiju iekšējā kvalitātes nodrošināšanas mehānisma darbība RTU notiek rektorāta, fakultāšu, studiju virzienu un studiju programmu līmenī.

Rektorāta līmenī RTU studiju iekšējās kvalitātes kontroli veic mācību prorektora dienests. Tā, piemēram, Studiju departaments veic:

- Studiju programmu reģistra uzturēšanu un kontroli, kas ietver studiju satura atbilstības kontroli studiju programmas mērķim, uzdevumiem un plānotajiem sasniežamajiem rezultātiem, kā arī izmaiņu kontroli;
- Studiju priekšmetu reģistra uzturēšanu un kontroli, kas ietver studiju priekšmetu aprakstu atbilstības kontroli plānotajiem sasniežamajiem rezultātiem, kā arī studiju priekšmeta apraksta kvalitātes kontroli;
- Studējošo anketēšanu universitātes līmenī. Anketēšanas mērķis ir noskaidrot: pirmā kursa studējošo adaptāciju universitātes sistēmā un visu studējošo apmierinātību ar studiju procesu, lekcijām, praktiskajam nodarbībām pēc katra semestra. Anketēšanas rezultāti pieejami Studiju departamentā un elektroniski arī katedru vadītājiem.

Fakultātes un studiju virziena līmenī iekšējo kvalitāti nodrošina fakultātes dome, studiju virziena komisija un studiju virziena direktors, studiju programmu direktori, studiju programmas īstenojošo institūtu vai katedru administrācija, fakultātes dome. Iekšējās kvalitātes kontroli fakultātes un studiju virziena līmenī nodrošina fakultātes dekāna vietnieks mācību darbā vai viņa deleģēta persona vai komisija:

- Reizi gadā augstākās izglītības programmas direktors sniedz atskaiti fakultātes Domei, iepriekš programmas aktualizāciju izvērtējot fakultātes Studiju virzienu komisijās;
- Studiju programmu kvalitātes nodrošināšanai tiek piesaistīta fakultātes studējošo pašpārvalde un tās biedri, kuri aktīvi darbojas augstskolas lēmēj institūcijās: RTU Akadēmiskajā sapulcē, RTU Senātā, RTU Senāta komisijās un fakultātes Domē. Studējošo pašpārvalde veic anketēšanu, kuras rezultātā tiek noskaidrots studentu viedoklis un saņemti ieteikumi gan par mācību priekšmetu realizācijas uzlabošanu, gan pasniedzēja darba uzlabošanas iespējām.
- Reizi gadā RTU Inženierekonomikas un vadības fakultātes studējošo pašpārvalde organizē Pasniedzēju gada balvu. Pasniedzēju gada balva tiek pasniegta vairākās nominācijās, kur pretendenti tiek izvirzīti pamatojoties uz anketēšanas rezultātiem;
- RTU Inženierekonomikas un vadības fakultāte vēl 2008.gada rudenī nodeva ekspluatācijā jaunu korpusu Rīgā, Kalnciema ielā 6, kurā telpu un tehniskais aprīkojums ir nodrošināts atbilstoši starptautiskiem standartiem, kas savukārt sekmē fakultātes attīstību un paaugstina studiju programmu realizācijas kvalitāti.

Studija programmas ietvaros iekšējo kvalitāti nodrošina programmas direktors un programmu īstenojošais mācību personāls. Iekšējās kvalitātes kontroli studiju programmas līmenī veic attiecīgā institūta vai katedras administrācija:

- Katru semestri tiek veikta studiju programmā studējošo aptauja par pasniedzēju darba kvalitāti un studiju programmas novērtējumu. Aptauja notiek elektroniski ORTUS vidē, rezultātus saņem katrs mācībspēks personiski un par priekšmetu atbildīgās struktūrvienības vadītājs. Rezultāti apkopotā formā tiek apspriesti Nozares studiju programmu komisijas sēdē, katedras sēdē un fakultātes Domes sēdē;
- Reizi studiju gadā tiek pārskatītas studiju programmu kursu anotācijas un kursu programmas, metodiskie materiāli, jaunākā mācību literatūra un studiju darbu (referātu, studiju darbu, prakses atskaišu un noslēguma darbu) metodiskie norādījumi;
- Akadēmiskajam personālam tiek organizēti kursi un semināri par jaunākajām mācību, pedagoģiskajām metodēm, kā arī tiek veicināta kvalifikācijas paaugstināšanas kursu apmeklēšana;
- Akadēmiskais personāls un studiju programmu administrācija piedalās dažādos pieredzes apmaiņas pasākumos, sadarbojoties ar citu valstu augstskolām, tiekoties ar atbilstošo iestāžu pārstāvjiem un uzņēmējiem, kā arī savstarpēji apspriežot aktualitātes nozarē, studējošo pētnieciskos darbus un projektus, analizējot to rezultātus;
- Katedras nepārtraukti seko telpu un tehniskā aprīkojuma kvalitātes prasību atbilstībai, izveidotas jaunas datorzāles, auditorijas ar nepieciešamajiem multimediju tehnikas līdzekļiem.

Līdz 2011./2012. mācību gadam par katru studiju programmu tika gatavoti ikgadējie pašnovērtējuma ziņojumi. Sākot ar 2012./2013. mācību gadu ikgadēji pašnovērtējuma ziņojumi tiek gatavoti par katru studiju virzienu. Ziņojums tiek izskatīts attiecīgā studiju virziena komisijas sēdē, fakultātes domes sēdē un tiek apstiprināts RTU Senāta sēdē (iepriekš saņemot neatkarīga ārējā eksperta vērtējumu).

1.7. Studiju virzienam pieejamie resursi (t.sk. finanšu resursi) un materiāltehniskais nodrošinājums

Infrastruktūras nodrošinājumu Inženierekonomikas un vadības fakultātē raksturo trīs galvenie bloki: telpas mācību un zinātniskajam darbam, bibliotēka, informācijas tehnoloģiju nodrošinājums.

Telpas mācību un zinātniskajam darbam studiju virziena “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” studiju programmām tiek nodrošinātas divās RTU ēkās Rīgā un Daugavpils filiāles ēkā:

⇒ Rīgā, Kalnciema ielā 6,

- ⇒ Rīgā, Meža ielā 1/1,
- ⇒ Daugavpilī, Smilšu ielā 90.

Mācību, zinātniskais un administratīvais darbs notiek jaunajā IEVF ēkā Kalnciema ielā 6, kas ekspluatācijā tika nodota 2008.gada rudenī. No vairāk nekā 30 fakultātes rīcībā esošajām mācību telpām 85% ir aprīkotas ar multimediju tehniku – dators ar pieslēgumu internetam un skaļruņu sistēmu, projektor, kodoskops vai dokumentu kamera. Tādējādi ir iespējams nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu mācību procesu.

➤ Kalnciema ielā 6 ir šādas telpas:

- 4 auditorijas (90 vietas, visas aprīkotas ar multimediju tehniku) tiek izmantotas lekcijām;
- 11 auditorijas (līdz 70 vietām, visas aprīkotas ar multimediju tehniku), tiek izmantotas lekcijām un praktiskajām nodarbībām;
- 9 auditorijas (no 20 līdz 40 vietām, 50% aprīkotas ar multimediju tehniku) tiek izmantotas galvenokārt praktiskajām nodarbībām, individuālam vai grupu darbam, valodu apmācībai;
- datorzāle (28 vietas, aprīkota ar multimediju tehniku);
- 2 datorzāles 0 stāvā (23 un 18 vietas, aprīkotas ar multimediju tehniku);
- metodiskais kabinets (aprīkots ar multimediju tehniku).

➤ Meža ielā 1/1 atrodas 6 mācību auditorijas (30-50 vietas), kas ir aprīkotas ar nepieciešamo multimediju tehniku;

➤ Daugavpilī, Smilšu ielā 90 atrodas plašs komplekss ar telpām, kas nepieciešamas mācību procesa nodrošināšanai. Programmas vajadzībām ir plānots aprīkot auditorijas ar multimediju tehniku, muitas specialitātes apmācībai ierīkota jauna datorzāle ar multimediju tehniku un jaunām programmām. Darbam ar Daugavpils filiāli plānots izmantot videokonferences aparāturu, kas nodrošina iespēju attālināti vadīt nodarbības, operatīvi sniegt konsultācijas, kā arī veikt citas mācību darbam nepieciešamās aktivitātes.

RTU studentiem un akadēmiskajam personālam ir pieejama plaša un moderna RTU zinātniskā bibliotēka (Ķīpsalas ielā 10), kurā iespēja izmantot gan visa veida izglītojošo literatūru, gan elektroniskās abonētās datubāzes, kā arī īslaicīgi izmēģinājuma datubāzes, piemēram, **LETONIKA** - enciklopēdiska uzzīņu un tulkošanas informācija, **EBRARY** - zinātniskās grāmatas, **EBSCO** - datubāzes aptver datorzinātnes, dabas zinātnes, inženierzinātņu, humanitāro un sociālo zinātņu, ekonomikas, biznesa, medicīnas u.c. nozaru periodiku. **SourceOECD** – informācija par dažādām pasaules valstīm tādās jomās kā ekonomika, izglītība, vide, enerģētika, transports, rūpniecība, zinātne un tehnoloģijas, telekomunikācijas u.c. **ENGINEERING VILLAGE** - zinātnisko rakstu anotācijas, konferenču materiāli, pilntekstu e-grāmatas, tehniskie ziņojumi un patenti. **SPRINGERLINK** - žurnālu pilnteksti, **WORLD SCIENTIFIC WSPC** - pilnteksta raksti no žurnāliem un e-grāmatas. **RUBRICON** – lielākā Krievijas enciklopēdiskā datubāze, 62 enciklopēdijas un vārdnīcas, 19 rokasgrāmatu pilnteksti krievu valodā u.c. **NAIS** pieejama tikai Centrālajā bibliotēkā Interneta zālē. **Nodokļi & Komercija** – e-žurnāls, kurā grāmatvežiem, uzņēmumu vadītājiem vai finanšu direktoriem iespējams atrast visu sev nepieciešamo informāciju, sekot līdzi izmaiņām nodokļu apmaksu termiņos un citām aktualitātēm. Programma A-to-Z nodrošina visiem bibliotēkas lietotājiem vienkāršu un visaptverošu bibliotēkā pieejamo tiešsaistes žurnālu sarakstu, kas veidots pēc mācībspēku un studentu ieteikumiem. Lietotāji var ātri piekļūt sev interesējošiem e-žurnāliem un to pilnajiem tekstiem. Informācija par datubāzēm ir pieejamas visos Centrālās bibliotēkas, filiāļu bibliotēku, RTU datortīklā reģistrētajos datoros un RTU portālā ORTUS (Resursi). Katedras izdotā mācību literatūra tiek izsniegta studentiem, pieejama katedrā, IEVF Metodiskajā kabinetā, RTU bibliotēkā Rīgā un Daugavpilī.

Ārvalstu studentiem, vieslektoriem un universitātes viesiem ir iespēja izmantot renovēto RTU dienesta viesnīcu (Āzenes 22a, Rīga).

Studentu un mācībspēku vajadzībām ir pieejami arī citi RTU infrastruktūras elementi – ēdnīcas un kafejnīcas (kas atrodas ikvienā no RTU kompleksiem), kopētavas, studentu viesnīcas, RTU sporta un atpūtas centri, peldbaseins u.c. RTU telpās ir uzstādīti tirdzniecības automāti dažādu dzērienu un uzskodu iegādei.

Tiek uzlabots auditoriju iekārtojums, radīti jauni metodiskie kabineti un mācību laboratorijas, papildināta biroja tehnika, iegādāta mācību literatūra, datori mācību procesa vajadzībām un tiek veiktas citas aktivitātes. Pašlaik fakultātes rīcībā ir piecas datorzāles. 2 datorzāles ir izveidotas speciāli Muitas un nodokļu specialitātes studentu un kvalifikācijas celšanas kursu klausītāju vajadzībām, kurām ir speciāls pieslēgums pie VITA sistēmas un nodrošinātas ar pieeju VID muitas un nodokļu programmu mācību moduļiem.

„Muitas un nodokļu administrēšanas” studiju programmu realizēšanā liela nozīme ir Muitas un nodokļu vēstures muzejam, atrodas IEVF Kalnciema ielā 6 - 112.telpā. To 2008.gadā izveidoja RTU Muitas un nodokļu katedra sadarbībā ar VID par godu Latvijas valsts 90.gadadienai. Muzejs ir sabiedrībai pieejama izglītojoša un pētnieciska institūcija, materiālās un nemateriālās kultūras vērtību krātuve par Latvijas Muitas un nodokļu vēsturi no senākiem laikiem līdz mūsdienām. Muzejs ir RTU Sabiedrisko lietu daļas administratīvā pakļautībā, bet tā metodiskās darbības pārraudzību veic RTU Muitas un nodokļu katedra.

Muzejs piedāvā iepazīt ekspozīciju „Nodokļi un muita Latvijā”, kas stāsta:

- par senākajiem maksājumu veidiem un to iekasēšanas kārtību;
- par Latvijas Republikas nodokļu un muitas sistēmu no 1918. līdz 1940.gadam;
- par nodokļiem un muitu no 1940. līdz 1990.gadam;
- par atjaunotās Latvijas Republikas nodokļiem, muitu un to iekasēšanu;
- par akcīzes precēm un kontrabandu.

Ekspozīcijā ir aplūkojama dažādu laiku vēsturiskie dokumenti, muitas formas tērpu kolekcija, iespējams noskatīties filmu par nodokļiem un muitu Latvijā.

Viens no muzeja uzdevumiem ir veikt muzejā zinātniski izglītojošo un kultūras darbu, vadot pārskata un tematiskās ekskursijas, un sagatavot un vadīt lekcijas atbilstoši muzeja profilam.

Nozīmīgas investīcijas ir veiktas informācijas tehnoloģiju nodrošinājuma attīstībā un pilnveidošanā. Katram fakultātes mācībspēkam ir darba vieta ar datoru, kas pieslēgts internetam, 60% no darbiniekiem ir arī IEVF portatīvie datori. Vēlreiz jāatzīmē, ka RTU ir izveidojusi jau vairākkārt pieminēto interaktīvo elektronisko studiju vidi ORTUS www.ortus.rtu.lv, ko fakultātes studenti un mācībspēki aktīvi izmanto. ORTUS vidē ir iespēja iekļūt tikai autorizētiem lietotājiem, tā studentu nodrošina ar visu viņam aktuālo informāciju studiju procesa gaitā. Tajā ir pieejami aktuālie mācību priekšmeti (anotācijas, prasības mācību kursa sekmīgai nokārtošanai, lekciju plāns, lekciju materiāli, nepieciešamā literatūra u.c. materiāli), informācija par studējošā sekmību un nokārtotajiem mācību priekšmetiem, aktuālie ziņojumi, bibliotēkas informācija, pieeja mācību un zinātniskajai literatūrai un datu bāzēm, e-pasts utt.

Šajā vidē ir iespējams komunicēt ar ikvienu mācībspēku, bet aktuālo kursu ietvaros arī ar studiju biedriem. Portālā ir izveidoti diskusiju forumi, notiek regulāras aptaujas utt. Tā kā šis portāls ir ieviests tikai kopš 2007.gada nogales, tad tas nepārtraukti tiek pilnveidots un uzlabots. Studējošie un mācībspēki tiek apmācīti šī portāla izmantošanai. Tomēr tas ir milzīgs solis pretī mācību procesa kvalitātes uzlabošanai un demokrātisku attiecību nodrošināšanai.

Lai sekotu līdzi jaunākai informācijai muitas un nodokļu jautājumos gan mācību spēkiem, gan studentiem ir iespēja izmantot speciālu pieslēgumu Eiropas Savienības datu bāzei, kā arī izmantot PMO un VID datu bāzes.

Studentiem ir iespēja izmantot bezvadu internetu visā ēkā Kalnciema ielā 6 un datorus datorklasēs, kā arī kopēt materiālus. 2010./2011.m.g. tieši Muitas un nodokļu katedras vajadzībām izveidota jauna datorzāle ar 23 datoriem, kā arī aprīkoti trīs darba kabineti.

Pārskata periodā iegādāti 23 datori, lai nokomplektēt jaunu datoru zālē. Modernizēta esoša datoru zāle.

IEVF metodiskais kabinets iekārtots Kalnciema ielā 6 - 113 telpā, kurš regulāri tiek papildināts ar zinātnisko, normatīvo un metodisko literatūru mācību procesa vajadzībām, katedru mācību spēku izstrādātie mācību līdzekļi un grāmatas tiek izsniegtas studentiem personīgai lietošanai. Studentiem ir iespēja izmantot internetu datoru zālē, kā arī materiālu kopēšanu.

Mācību gada laikā, notiek aktīva ORTUS ieviešana mācību procesā. Izstrādāti un ievadīti ORTUS e-kursi. Darbs ar diplomantiem notiek arī on-line režīmā.

Tehniskās bāzes pilnveidošana notiek sekojošos pamatvirzienos:

- datortehnikas atjaunošana un pilnveidošana;
- mācību - metodisko materiālu sagatavošana;
- auditoriju labiekārtošana;
- mācību auditoriju aprīkošana ar tehniskiem līdzekļiem;
- telpu remonts, jaunas orgtehnikas iegāde.

Saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžu, studenti izmanto materiāli tehnisko nodrošinājumu šajās struktūrvienībās, kad viņi atrodas praksēs un, kad notiek praktiskās nodarbības.

Akadēmiskais personāls pētnieciskā darba un kvalifikācijas celšanas laikā iegūtās atziņas iestrādā mācību procesā. Tiek pārstrādātas un aktualizētas studiju kursu programmas. Tā, piemēram, ir izstrādātas studiju kursu programmas: „Ugunsdrošības un civilās aizsardzības tiesību pamati”, „Ugunsdrošības uzraudzība un kontrole”, „Ugunsgrēku ekspertīze”. Sagatavoti lekciju konspekti un uzskates līdzekļi. Studijuursos „Objekta riska novērtēšana” un „Bīstamo vielu pielietošanas drošība” izstrādātas un nopublicētas mācību grāmatas.

Lai veiktu laboratorijas darbus studijuursos „Ugunsgrēku ekspertīze” un „Bīstamo vielu pielietošanas drošība” ir nopirkta sekojošas iekārtas: Optiskais siltumdetektors un gazoanalizators PPE 3000 un citas iekārtas. Ierīkota mācību laboratorija, kas aprīkota ar speciālām iekārtām, kas dod iespēju veikt praktiskās nodarbības un analizēt ugunsdzēsības efektivitāti.

Lai nodrošinātu mācību procesa praktisko daļu ir izveidotas darba aizsardzības laboratorija, kurā studējošie var veikt darba vides mērījumiem. Laboratorijas aprīkojums regulāri tiek papildināts, iegādājoties jaunu aprīkojumu vai arī papildinot esošo. Ugunsdrošības un civilās aizsardzības laboratorijā ir uzstādītas un testētas pamatiekārtas, kas atļauj praktiski veikt attiecīgos pētījumus ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.

Programmu finansējuma avots ir gan valsts budžeta līdzekļi, (no 924 programmas studentiem no valsts budžeta tiek finansēti 165, jeb 17.8%) gan fizisko personu maksa par mācībām. Studējošie var izmantot studiju un studējošo kredītus Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

Profesionālo bakalaura studiju maksa 2012./2013.mācību gadā ir:

- ⇒ Ls 990* – pilna laika (dienas) studijām,
- ⇒ Ls 790* – nepilna laika (vakara) studijām,
- ⇒ Ls 640* – nepilna laika (neklātienes) studijām.

Maģistra profesionālo studiju programmas maksa gadā ir:

- ⇒ Ls 1190* – pilna laika (dienas) studijām,
- ⇒ Ls 820* – nepilna laika (neklātienes) studijām.
- ⇒ Ls 1140 – studiju programmai „Darba aizsardzība”, nepilna laika (neklātiene)

*Veicot studiju maksas un priekšapmaksas par studijām samaksu divās daļās – viens maksājums par katru studiju semestri, studējošajam tiek piemērota atlaide Ls 40,00 apmērā no gada studiju maksas jeb Ls 20,00 no semestra studiju maksas.

Studiju virziena „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” finansējuma izmaksas redzamas 1.1. tabulā.

1.1. tabula

Studiju virziena „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” finansējuma izmaksas

Līmenis	Programma	Dotācija programmai, LVL	Studiju maksa programmai, LVL	Kopā finansējums programmai, LVL	Izmaksas uz 1 studentu, LVL
Koledža	Muitas un nodokļu administrēšana	0	580 684	58 684	2 718
Prof. bak.	Muitas un nodokļu administrēšana	145 558	354 956	500 514	2 718
Prof.maģ	Muitas un nodokļu administrēšana	32 751	39 785	72 535	4 076
Prof.bak	Drošības inženierija	0	3 357	3 357	2 718
Inženieri	Ugunsdrošība un civilā aizsardzība	43 667	970	44 637	2 718
Prof.maģ.	Darba aizsardzība	0	33 065	33 065	4 076

Programmas finanšu resursus veido:

- Valsts finansējums 17.8%
- Ieņēmumi no studiju maksas 77.2%
- Citi likumā noteiktie ienākumi 5 %.

Jāpiezīmē, ka pēdējo gadu laikā studiju maksa ir nemainīga.

Kā papildus finansēšanas avotus var minēt vēl grantus, līgumdarbus, muitas un nodokļu speciālistu kvalifikācijas celšanas kursus, kas papildus nodrošina mācību procesu ar nepieciešamo tehnisko nodrošinājumu, metodiskiem materiāliem un rada iespējas studentu apmaiņai.

Rīgas Tehniskajā universitātē finanšu resursu struktūru nosaka RTU Senāts, bet budžeta izpildi kontrolē revīzijas komisija. Par budžeta izpildi rektors sniedz ikgadēju pārskatu Akadēmiskajai sapulcei un Izglītības un zinātnes ministram. Struktūrvienību finanšu resursi kā patstāvīga daļa ietilpst RTU budžetā.

1.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs attiecīgā studiju virziena ietvaros

Vide, kurā fakultāte darbojas kļūst aizvien atvērtāka pieaugošajai starptautiskajai ietekmei un konkurencei, radot aizvien vairāk iespēju sadarbībai ar partneriem Eiropā un pasaulē un piedāvājot studentiem aiz vien vairāk iespēju studēt ārzemēs, studentu izvēles iespējas paliek aizvien plašākas. Internacionalizācijas stratēģijas īstenošanai ir nepieciešams dažādot piedāvātās studiju programmas, piesaistīt viesprofesorus, un studentus, iesaistot studentus un mācībspēkus dažādos starptautiskos sadarbības projektos un to realizēšanā.

Apkopojot visu iepriekš minēto, tiek izvirzīti šādi mērķi fakultātes starptautiskajai attīstībai jeb internacionalizācijai:

- studiju, apmācību un pētniecības internacionalizācija;

- ārzemju studentu pieredzes uzlabošana;
- vietējo studentu starptautiskās pieredzes uzlabošana;
- attīstīt, kopt un uzturēt starptautiskās partnerattiecības un apvienības;
- attīstīt personāla spējas un motivēt tos iesaistīties (piedalīties) internacionalizācijā;
- ārvalstu studentu efektīva piesaistīšana.

Katram no IEVF izvirzītajiem internacionalizācijas mērķiem ir detalizēti aprakstīti apakšmērķi un veicamie uzdevumi, ar kuriem ir iepazīstināta fakultātes administrācija un mācītbspēki.

IEVF ir dažādu starptautisko organizāciju biedrs un piedalās starptautisku projektu īstenošanā. Pie nozīmīgākajām sadarbības organizācijām ir jāmin:

- World Customs Organization (WCO);
- Baltic Management Development Association (BMDA);
- Central and East European Management Development Association (CEEMAN);
- New Initiatives and Challenges in Europe (THE NICE NETWORK).

RTU ir **trešā universitāte pasaulē** ar kurām Pasaules muitas organizācija 2005.gadā ir noslēgusi sadarbības līgumu „Par universitātes un muitas sadarbību, lai nodrošinātu pasaules līmeni izglītībā un kvalifikācijas celšanā, zinātnē un muitu kapacitātes paaugstināšanā”.

Šī līguma ietvaros RTU „Muitas un nodokļu administrēšana” bakalaura un maģistra programmas tika attīstītas ciešā sadarbībā ar Pasaules muitas organizāciju un 2010.gada 26.janvārī kā **pirmās pasaulē tās tika atzītas par pilnībā atbilstošām starptautiskajiem muitnieku profesijas standartiem** par ko ir saņemts atbilstošs Pasaules Muitas organizācijas (PMO) (World Customs Organization - WCO) sertifikāts. Šis sertifikāts dod iespēju lietot PMO logo uz RTU Muitas un nodokļu katedras sagatavotajām mācību grāmatām un mācību līdzekļiem, kā arī vienlaikus ar augstākās izglītības diplomu pasniegt PMO un RTU sertifikātu par programmas atbilstību pasaules līmenim.

Muitas un nodokļu katedras vadītājs profesors Aivars Vilnis Krastiņš un katedras ārzemju konsultants Jan Erland Jansson ir PMO PICARD (Partnership in Customs Academic Research and Development) Padomnieku grupas locekļi. Šī programma tika izveidota 2006.gadā, lai nodrošinātu sadarbību starp PMO dalībvalstu muiām un akadēmiskajām institūcijām un izveidota muitas izglītības un zinātnes sistēmu pasaulē.

PICARD programmas ietvaros 2007.-2009.gados tika izstrādāti vienotie profesiju standarti operatīvās un stratēģiskās vadīšanas menedžeriem, kurus kopš 2009.gada ir nepieciešams ņemt vērā izstrādājot muitnieku bakalauru un maģistru studiju programmas 177 PMO dalībvalstīm.

2010.gada janvārī EK TAXUD ir izveidojusi darba grupu vienotu muitnieku studiju programmu izveidošanai bakalauru un maģistru līmenī visām ES dalībvalstīm. Šīs darba grupas sastāvā iekļauti no RTU profesors A.V.Krastiņš un katedras ārzemju konsultants J.E.Jansson.

Profesors A.V.Krastiņš ir Pasaules muitas organizācijas Muitu kapacitātes direktorāta loceklis (Brisele), kā arī WCO PICARD konferenču organizācijas komitejas loceklis - Brisele (2006.g., 2007.g.), Šanhaja (2008.g.), Kostarika (2009.g.), Abu-Dabi (2010.g.), Ženēva (2011), Marakeša (2012) un St.Pēterburga (2013).

Muitas un nodokļu katedras sadarbība ar ārvalstu augstskolām ir nostiprināta ar sadarbības līgumiem (pēdējos divos gados noslēgti vai atjaunoti), kas paredz studentu un akadēmiskā personāla apmaiņu, viesprofesoru piesaisti nodarbību vadīšanā un mācību procesa nodrošināšanā, sadarbību zinātniski pētnieciskos projektos, mācību grāmatu un mācību metodisko materiālu izstrādāšanā u.c.:

– 2008.gada martā tika sagatavots un aprīlī ir parakstīts sadarbības līgums ar Maķedonijas Skopjes Universitātes Ekonomikas fakultāti - Faculty of Economics, University "Ss. Cyril and Methodius“, Skopje, Republic of Macedonia;

- 2008.gadā 9.decembrī noslēgts līgums ar Ukrainas Muitas akadēmiju - Академия Таможенной Службы Украины (Украина);
- 2008.gadā decembrī Sanktpēterburgas Informācijas tehnoloģiju, mehānikas un optikas universitāti (Krievija) - Institute of International Business and Law St. Petersburg State University of Information Technologies, Mechanics and Optics (IMBIP), Russia;
- notiek sadarbība ar Baltkrievijas Tehnisko universitāti, (RTU un BTU sadarbības līguma ietvaros);
- 2011.gada 11.aprīlī noslēgts sadarbības līgums ar Krievijas Muitas akadēmiju;
- 2011. gada 12. septembrī noslēgts sadarbības līgums ar Krievijas Prezidenta Tautsaimniecības un civildienesta akadēmijas Ziemeļrietumu institūtu.

RTU Muitas un nodokļu katedra aktīvi piedalās starptautiskās programmās gan kā vadītāji, izpildītāji, gan eksperti. Kā nozīmīgāko var atzīmēt piedalīšanos tādu valstu muitnieku apmācībā, kā Ruanda, Uganda, Nepāla, konsultatīvās palīdzības sniegšanu Ukrainai, Baltkrievijai, Gruzijai. Kopš 2012. gada Muitas un nodokļu katedras vadošie mācībspēki piedalās kā eksperti CA robeždrošības pasākumā BOMCA (Border Management Programme in Central Asia), kuru finansē EK. Kā sadarbības partneru jāatzīmē gan Nīderlandes Starptautiskais fiskālās dokumentācijas birojs (IBFD), ASV Kalifornijas Laurensa Livermūras laboratoriju, EK, PMO u.c.

Darba un civilās aizsardzības institūtam ir noslēgts sadarbības līgums Nr.01000-10/2008/23 starp RTU un Saint-Peterburg Universty of State Fire Service of EMERCOM of Russia par studentu un pasniedzēju apmaiņām un programmas realizāciju. Turpinās sadarbība ar Igaunijas Policijas akadēmiju un Polijas augstskolu.

Tāpat arī pastāv cieša sadarbība starp Latvijas augstskolām, kuras realizē programmas atbilstoši vecākā darba aizsardzības speciālista profesijas standartam (LU, LLU) un trijām ārvalstu augstskolām t. sk. ļoti racionāla un efektīva ir ar Vuppertāles Tehnisko universitāti un Drēzdenes universitāti, kā arī ar Igaunijas tehnoloģisko universitāti studiju programmas pilnveides un perspektīvās studentu un pasniedzēju apmaiņas jomā.

Studējošo mobilitātes un ārvalstu studējošo piesaistīšanas plāni tiek veidoti ENETOSH (European Network of Egucacion and Training in Occupational Safety abd Health) sadarbības ietvaros – RTU Darba un civilās aizsardzības institūts ir šīs organizācijas biedrs un vadības komisijas loceklis ir institūta direktors profesors Jānis Ieviņš.

Noslēgti sadarbības līgumi ar LR VID, VUGD un nozares asociācijām.

1.9. Studiju programmas

Studiju virziens ir akreditēts 2013.gadā 5. jūnijā uz pilnu akreditācijas termiņu – sešiem gadiem. Studiju programmas realizācijai saņemta studiju virziena akreditācijas lapa Nr.99 (Studiju akreditācijas komisijas sēdes 2013.gada 5.jūnija lēmums Nr.101) par tiesībām īstenot akreditēto studiju virzienu „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” un piešķirt atbilstošu grādu, grādu un profesionālās kvalifikācijas vai profesionālās kvalifikācijas (4.8. pielikums), kuru uzskaitījums redzams 1.2. tabulā.

Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) misija ir nodrošināt Latvijas tautsaimniecības nākotnei vitāli svarīgo augstas kvalitātes zinātnisko pētniecību un sagatavot starptautiskajā darba tirgū pieprasītus un konkurētspējīgus augstas kvalitātes speciālistus.

RTU vīzija ir – Rīgas Tehniskā universitāte – moderna un prestiža starptautiski pazīstama universitāte kā Eiropas studiju, zinātniskās pētniecības, un inovāciju centrs – Latvijas attīstības stūrakmens.

Ņemot vērā, ka bakalaura profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” ir unikāla Latvijā un arī starptautiskajā izglītības telpā ir tikai dažas līdzīgas programmas, varam teikt, ka programmas absolventu konkurētspēja ir ļoti augsta.

„Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” studiju programmas

Nr.p.k.	Nosaukums	Kods	Apjoms kredīt-punktos	Īstenošanas veids un forma	Īstenošanas vieta	Piešķiramais grāds/profesionālā kvalifikācija
1.	Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „ Muitas un nodokļu administrēšana ”	41861	80	pilna un nepilna laika studijas; klātiene un neklātiene	Rīga; Daugavpils (filiāle)	–/ muitas eksperts vai nodokļu inspektors
2.	Profesionālā bakalaura studiju programma „ Muitas un nodokļu administrēšana ”	42861	160	pilna un nepilna laika studijas; klātiene un neklātiene	Rīga; Daugavpils (filiāle)	profesionālā bakalaura grāds muitas un nodokļu administrēšanā /nodokļu ekonomists vai muitas iestādes struktūrvienības vadītājs
3.	Profesionālā bakalaura studiju programma „ Drošības inženierija ”	42862	160	pilna un nepilna laika studijas; klātiene un neklātiene	Rīga	profesionālā bakalaura grāds darba aizsardzībā /darba aizsardzības vecākais speciālists
4.	Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „ Ugunsdrošība un civilā aizsardzība ”	46862	60	pilna un nepilna laika studijas; klātiene	Rīga	– / ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženieris
5.	Profesionālā maģistra studiju programma „ Muitas un nodokļu administrēšana ”	47861	60	pilna un nepilna laika studijas; klātiene un neklātiene	Rīga	profesionālā maģistra grāds muitas un nodokļu administrēšanā
			100			profesionālā maģistra grāds muitas un nodokļu administrēšanā / nodokļu ekonomists vai muitas iestādes struktūrvienības vadītājs
6.	Profesionālā maģistra studiju programma „ Darba aizsardzība ”	47862	60	pilna un nepilna laika studijas; klātiene	Rīga	Profesionālā maģistra grāds darba aizsardzībā /–

Kopumā IEVF programmām un arī konkrētai programmai tiek izvirzīti mērķi, kas izriet no RTU stratēģiskajiem mērķiem, tātad:

zinātniskās darbības izcilība – kvalitatīvi zinātniskie pētījumi integrēti studiju procesā ar plašu iesaisti starptautiskajā, valsts un nozaru pētniecības programmās, kas sekmē tehnoloģiju pārnesi un inovāciju attīstību;

studiju izcilība – augstas kvalitātes, prestižas, starptautiski atzītas studijas, kas iemāca kritiski uztvert un radoši apstrādāt informāciju, analītiski domāt, attīstīt jaunrades spējas un pašizglītoties mūža garumā, sagatavojot starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus;

organizācijas izcilība un atpazīstamība – demokrātiska, efektīva un moderna universitātes darba organizācija, kas veicina studiju un zinātniskās darbības izcilību, kā arī RTU atpazīstamību pasaulē;

infrastruktūras izcilība – integrēts un moderns studiju un zinātnisko darbību veicinošs informatīvais un teritoriālais komplekss ar IEVF centru Rīgā, Kalnciema ielā 6.

1.10. Studiju virzienā iesaistītais akadēmiskais personāls

Studiju virziena realizācijā piedalās gan RTU mācībspēki, gan augsti kvalificēti VID speciālisti ar atbilstošu izglītību un darba pieredzi, gan speciālisti no Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un Valsts Policijas.

Studiju virziena programmas īsteno RTU Inženierekonomikas un vadības fakultātes SESMI un DCAI akadēmiskais personāls (skat.1.3. tab.).

1.3. tabula

Studiju virzienā iesaistītais akadēmiskais personāls

Nr. p/k	Vārds, uzvārds	Akadēmiskais amats	Pienākumi	
			Piedalās studiju programmu īstenošanā	Īsteno studiju priekšmetus
1	2	3	4	5
1.	Aivars Vilnis Krastiņš	profesors	Muitas un nodokļu administrēšana	Starptautiskie ekonomiskie sakari; Ievads specialitātē; Stratēģiskā muitas vadīšana; Maģistra darbs
2.	Jānis Ieviņš	profesors	Muitas un nodokļu administrēšana; Ugunsdrošība un civilā aizsardzība; Drošības inženierija; Darba aizsardzība	Darba aizsardzība muitas un nodokļu iestādēs; Tehnogēnās vides drošības organizāciju darbības pamati; Ievads specialitātē; Tehnogēnās vides drošības pārvaldība; Bīstamās iekārtas un to uzraudzība; Darba vides risku novērtēšanas metodes; bakalaura darbs (ar projekta daļu); uzņēmējdarbības vadīšana; Darba aizsardzība un drošība; Datorizētās modelēšanas un informācijas apstrādes pamati; Prakse; Maģistra darbs
3.	Kārlis Ketners	profesors	Muitas un nodokļu administrēšana	Nodokļu informācijas sistēmas; Finanses un nodokļi; nodokļu maksātāju apkalpošana; Starptautiskās nodokļu tiesības un nodokļu konvencijas; Nodokļu sistēma ārvalstīs; Nodokļu riska vadība; Muitas un nodokļu administrēšanas aktualitātes; Komersantu darbības kontrole un analīze; Nodokļu plānošana; Nodokļu analīze un prognozēšana

1.3. tabulas turpinājums

1	2	3	4	5
4.	Jānis Ēriks Niedrītis	profesors	Muitas un nodokļu administrēšana	Nodokļi un nodevas; Maģistru darbu vadīšana un recenzēšana
5.	Viktors Nešpors	profesors	Muitas un nodokļu administrēšana	Mikroekonomika
6.	Vladimirs Jemeljanovs	profesors	Ugunsdrošība un civilā aizsardzība; Drošības inženierija; Darba aizsardzība	Ugunsdrošības uzraudzība un kontrole; Ugunsgrēku ekspertīze; Prakse; Diplomprojekts; Ugunsdrošības profilaktiskā darba organizācija un ugunsgrēku izpēte un ekspertīze; Ugunsdrošības profilaktiskā darba organizācija (studiju projekts); Uguns aizsardzības sistēmas; Tehnoloģisko procesu ugunsdrošība un sprādzienbīstamība; Ugunsdzēsšanas un glābšanas darbu taktika un aprīkojums; Civilā aizsardzība un ugunsdrošība
7.	Valentīna Urbāne	profesore	Muitas un nodokļu administrēšana; Ugunsdrošība un civilā aizsardzība; Drošības inženierija; Darba aizsardzība	Darba aizsardzības pamati; Civilā aizsardzība; Bīstamo vielu pielietošanas drošība; Arodveselība un darba fizioloģija; Bīstamo vielu pielietošanas drošība; Apkārtējās vides drošība; Bīstamo vielu pielietošanas drošība; Arodveselība un darba medicīnas pamati; Apkārtējās vides aizsardzība
8.	Māris Buiķis	profesors	Muitas un nodokļu administrēšana	Matemātika; Matemātika ekonomistiem
9.	Juris Saulītis	profesors	Muitas un nodokļu administrēšana	Makroekonomika
10.	Maija Šenfelde	profesore	Muitas un nodokļu administrēšana	Eiropas valstu ekonomika; Starptautiskā ekonomika; Sabiedriskā sektora ekonomika
11.	Ausma Orlovskā	profesore	Muitas un nodokļu administrēšana	Statistika
12.	Jānis Mazais	profesors	Drošības inženierija	Visaptverošā kvalitātes vadība
13.	Andris Ozols	profesors	Drošības inženierija	Fizika
14.	Jurijs Lavendels	profesors	Drošības inženierija	Risinājumu algoritmizācija un programmēšana
15.	Valdis Kampars	profesors	Drošības inženierija	Inženierķīmija
16.	Līga Bērziņa-Cimdiņa	profesore	Drošības inženierija	Materiālmācība
17.	Anita Lanka	profesore	Drošības inženierija	Pedagoģija
18.	Ronalds Taraškevičs	profesors	Drošības inženierija	Vadības socioloģija
19.	Igors Tipāns	asoc.profesors	Drošības inženierija	Tehniskā mehānika
20.	Valentīna Andrējeva	asoc. profesore	Muitas un nodokļu administrēšana	Nodokļi un nodevas; diplomdarbu un maģistru vadīšana un recenzēšana

1.3. tabulas turpinājums

1	2	3	4	5
21.	Ēriks Priednieks	asoc.profesors	Drošības inženierija	Elektrotehnika un elektronika
22.	Jānis Miķelsons	asoc.profesors	Drošības inženierija	Industriālie mērījumi (pamatkurss); Atbilstības novērtēšana; Tirgus uzraudzības pamati
23.	Viktors Bonders	asoc.profesors	Muitas un nodokļu administrēšana; Drošības inženierija	Sports
24.	Airisa Šteinberga	asoc.profesore	Muitas un nodokļu administrēšana; Darba aizsardzība	Psiholoģija
25.	Alvars Baldiņš	asoc.profesors	Darba aizsardzība; Muitas un nodokļu administrēšana	Pedagoģija
26.	Zoja Sundukova	asoc. profesore	Muitas un nodokļu administrēšana; Drošības inženierija; Darba aizsardzība	Uzņēmējdarbības ekonomika; Uzņēmējdarbības ekonomika un tirgzinību pamati
27.	Aivars Gulbis	docents (prof.stud.)	Muitas un nodokļu administrēšana	Muitas darbības pamati; Muitas tarifu sistēma; Ierobežoto un aizliegto preču kontrole; Muitas maksājumu administrēšana; Muitas informācijas sistēma; Muitas procedūras un režīmi; muitas audits; Mākslas vēsture un mākslas priekšmetu novērtēšana; Starptautiskie preču piegāžu drošības pamati; Muitas darbības organizēšana un kontrole; Muitas kontroles tehnoloģija un ierīces; Diplomdarbs; Muita un starptautiskās uzņēmējdarbības aktualitātes
28.	Aldis Čevers	docents (prof.stud.)	Muitas un nodokļu administrēšana	Administratīvās tiesības; Muitas likumdošana Latvijā un ārvalstīs; Saimnieciskās tiesības; Krimināltiesības un kriminālprocess; Starptautiskās tirdzniecības tiesības; Eiropas tiesības
29.	Ruta Račinska	docente (prof.stud.)	Muitas un nodokļu administrēšana	Specializējošā prakse; Muitas un nodokļu iestāžu personāla vadība; Projektēšanas prakse
30.	Normunds Rudzītis	docents (prof.stud.)	Muitas un nodokļu administrēšana	VID stratēģiskā vadīšana; Valsts ieņēmumu politika un valsts ekonomiskās drošības aspekti; Riska analīze un preču kontroles organizēšana;
31.	Irina Jevinga	docente (prof.stud.)	Muitas un nodokļu administrēšana	Lietvedība un korespondence; Finanšu grāmatvedība; Vadīšanas lēmumu pieņemšana; Nodokļu grāmatvedība; Finanšu analīze un riski;

1.3. tabulas turpinājums

1	2	3	4	5
32.	Vanda Gurkovska	docente (prof.stud.)	Muitas un nodokļu administrēšana	Nodokļi un nodevas; Finanšes un nodokļi
33.	Gunta Maurāne	docente (prof.stud.)	Drošības inženierija; Darba aizsardzība	Ergonomika un darba psiholoģija; Darba psiholoģija un ergonomika
34.	Daira Aramina	docente (prof.stud.)	Muitas un nodokļu administrēšana	Ievads specialitātē
35.	Zanda Lejniece	docente (prof.stud.)	Muitas un nodokļu administrēšana	Lietišķā etiķete
36.	Vaira Gromule	docente	Muitas un nodokļu administrēšana	Diplomdarbu vadīšana un recenzēšana
37.	Māris Jurušs	docents	Muitas un nodokļu administrēšana	Nodokļi un nodevas; Nodokļu plānošana
38.	Aleksandrs Filipovs	docents	Muitas un nodokļu administrēšana	Datormācība (pamatkurss); Datormācība ekonomistiem
39.	Ārija Servuta	docente	Muitas un nodokļu administrēšana; Drošības inženierija	Vācu valoda; Speciālā vācu valoda
40.	Rita Greitāne	docente	Muitas un nodokļu administrēšana	Projektu vadīšana
41.	Jeļena Sulojeva	docente	Ugunsdrošība un civilā aizsardzība; Drošības inženierija	Objekta risku novērtēšana; Ārkārtējo situāciju vadība un modelēšana; Rūpniecisko atkritumu apsaimniekošana; Civilā aizsardzība; Katastrofu pārvaldīšana (studiju projekts); Rūpniecisko avāriju riska novērtēšana un samazināšana
42.	Jānis Bērziņš	docents	Ugunsdrošība un civilā aizsardzība; Drošības inženierija; Darba aizsardzība	Darba aizsardzība un drošība; Darba aprīkojuma drošība; Darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības likumdošana; Darba aizsardzības sistēmas organizācija (studiju projekts); Drošības tehnika; Drošības tehnika (studiju projekts); Prakse; Bīstamās iekārtas un elektrodrošība; Individuālie un kolektīvie darba aizsardzības līdzekļi; Kolektīvo darba aizsardzības līdzekļu projektēšanas pamati
43.	Velga Ozoliņa	docents	Muitas un nodokļu administrēšana	Kvantitatīvās metodes ekonomikā
44.	Māris Ziemelis	docents	Ugunsdrošība un civilā aizsardzība; Drošības inženierija	Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība; Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība (studiju projekts); Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība
45.	Daina Ose	docente	Drošības inženierija; Darba aizsardzība	Darba tiesību pamati; Darba aizsardzības tiesību pamati
46.	Marija Iltiņa	docente	Drošības inženierija	Matemātika
47.	Visvaldis Vrubļevskis	docents	Drošības inženierija	Apkure, ventilācija un gaisa kondicionēšana
48.	Juris Biršs	docents	Drošības inženierija	Būvju apsekošana
49.	Juris Ļabis	lektors	Ugunsdrošība un civilā aizsardzība	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības tiesību pamati

1.3. tabulas turpinājums

1	2	3	4	5
50.	Nadežda Semjonova	lektors	Muitas un nodokļu administrēšana	Uzņēmējdarbības finansēšana un kreditēšana
51.	Sandra Gudzuka	lektore	Muitas un nodokļu administrēšana; Drošības inženierija	Saskarsmes pamati; Organizāciju psiholoģija
52.	Sarmīte Kavala	lektore	Muitas un nodokļu administrēšana; Drošības inženierija	Angļu valoda; Speciālā angļu valoda
53.	Jānis Bartušauskis	lektors	Drošības inženierija	Individuālie un kolektīvie darba aizsardzības līdzekļi; Drošības prasības darba vietām
54.	Lolita Tīse	lektore	Muitas un nodokļu administrēšana	Grāmatvedība
55.	Jānis Kuškins	lektors	Muitas un nodokļu administrēšana	Uzņēmējdarbības loģistikas pamati; Starptautiskās pārvaldījuma tiesības; Globālā loģistika un transports
56.	Laila Zemīte	asistents	Drošības inženierija	Elektrodrošība

Divi no docētājiem (M. Ziemeļis un J.Sulojeva) RTU aizstāvēja doktora promocijas darbus par tēmām: M. Ziemeļis „Uguns dzēšanas ar ūdeni efektivitātes paaugstināšana” - 2009.g. un J.Sulojeva ”Ugunsdrošības sistēmas ekonomiskās efektivitātes novērtēšana metodes Latvijā”. - 2011.g.

Studiju programmu realizācijas procesā piedalās **56** mācībspēki, no tiem 70% ir zinātņu doktori (akadēmiskā personāla CV skatāmi 4.1. pielikumā). Akadēmisko personālu raksturojošie rādītāji ir redzami 1.4.tabulā.

1.4. tabula

Akadēmisko personālu raksturojošie rādītāji

Nr.	Rādītāji	Skaitis	Procentuālā attiecība
1	2	3	4
1.	Amati:		
	Profesori	18	32%
	Asociētie profesori	8	15%
	Docenti	13	23%
	Praktiskie docenti	9	16%
	Lektori	7	12%
	Asistenti	1	2%
	Kopā:	56	100%
2.	Zinātniskie grādi:		
	Habilitētie zinātņu doktori	1	2%
	Zinātņu doktori	38	68%
	Maģistri	17	30%
	Kopā:	56	100%
3.	Pēc vecuma:		
	31- 40	5	9%
	41- 50	8	15%
	51- 60	18	32%
	Vīrs 60	25	44%
	Kopā:	56	100%

Akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst studiju programmu priekšmetu īstenošanai. Faktiski viss akadēmiskais personāls ir ar lielu akadēmisku un praktisku darba pieredzi gan muitas un nodokļu, gan darba drošības, gan ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.

Tā, piemēram, studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” realizēšanā piedalās profesors A.V.Krastiņš, kurš ir bijušais VID Galvenās muitas pārvaldes (GMP) direktors, docents A.Gulbis – bijušais direktora vietnieks kontrabandas apkarošanā, profesors K.Ketners – bijušais VID ģenerāldirektors, docente R.Račinska – bijusī VID Personāla attīstības pārvaldes direktore utt. Studiju programmas realizācijā un Muitas un nodokļu katedras darbā gan kā mācībspēki, gan kā vieslektori ir iesaistīti augsti kvalificēti speciālisti no nozares:

- LR VID ģenerāldirektore, Mg.oec. Nelija Jezdakova (ievēlēta par katedras praktisko docenti);
- LR Ārlietu ministrijas Latvijas institūta direktora vietniece Dita Erna Sīle;
- LR Finanšu ministrijas Valsts sekretāra vietnieks Juris Stinka;
- Augsti kvalificēta speciāliste, bijusī Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas priekšsēdētāja Dr.oec.Valentīna Andrējeva (ievēlēta par asoc.profesori).
- VID augsti kvalificēta speciāliste, bijusī VID Personāla vadības un attīstības pārvaldes direktore Mg.oec.Ruta Račinska (ievēlēta par praktisko docenti);
- VID Latgales nodokļu un muitas administrācijas vadītāja Mg.oec.Vanda Gurkovska (pieņemta darbā uz 0,5 slodzi par praktisko docenti);
- VID Muitas pārvaldes direktora vietnieks Aivars Eglītis (SESMI profesionālā maģistra studiju programmas absolvents);
- VID Muitas pārvaldes Kontroles daļas vadītāja Ilona Stipina;
- VID Muitas pārvaldes Tranzīta kontroles daļas nodaļas vadītāja Gita Vīksne;
- VID Muitas pārvaldes Maksātāju piemērošanas daļas vadītāja Rita Selga;
- VID Nodokļu pārvaldes direktora vietniece Inese Bahanovska;
- VID Nodokļu kontroles pārvaldes direktore Ināra Pētersone;
- VID Nodokļu maksātāju konsultāciju pārvaldes direktore Inga Brutāne;
- VID Nodokļu pārvaldes direktora vietniece Arta Segliņa;
- VID Finanšu policijas pārvaldes Izmeklēšanas daļas II nodaļas vecākā izmeklētāja Santa Sietniece. u.c.

Mācību procesā tiek iesaistīti gan VID un muitas struktūrvienību, gan juridisko, gan citu nozaru profesionāļi, kuri iepazīstina studējošos ar nozares aktualitātēm un praktiskiem piemēriem (skat.1.5.tabulu).

1.5. tabula

IEVF sadarbības partneri un to iesaistīšana programmas mācību priekšmetu praktiskajā realizēšanā

<i>Vārds, uzvārds</i>	<i>Organizācija, ieņemamais amats</i>	<i>Mācību priekšmets</i>
1	2	3
Jezdakova Nelija	LR Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektore	Nodokļu kontrole, Nodokļu informācijas sistēma, Nodokļu maksātāju apkalpošana
Sīle Dita Erna	LR Ārlietu ministrijas Latvijas institūts direktora vietniece	Eiropas Savienības lēmumu pieņemšana un piemērošana
Gurkovska Vanda	VID Latgales nodokļu un muitas administrācijas direktore	Nodokļi un nodevas Finanses un nodokļi
Lukjanovičs Zigurds	VID Muitas audita pārvaldes direktors	Muitas audits
Neimiševa Ludmila	Latvijas Nacionālais mākslas muzeja Krājuma darba vadītāja	Mākslas vēsture un mākslas priekšmetu novērtēšana

1.5. tabulas turpinājums

1	2	3
Zukuls Raimonds	VID Muitas audita pārvaldes direktora vietnieks, Uzņēmumu auditu daļas vadītājs	Muitas audits
Runte Sanda	Latvijas Universitātes Juridiskā fakultāte, lektore	Saimnieciskās tiesības
Fortiņš Egīls	Latvijas Universitātes docents	Starptautiskie ekonomiskie sakari
Sietniece Sandra	KNAB vecākā izmeklētāja	Krimināltiesības un kriminālprocess
Stipina Ilona	VID Muitas pārvaldes Kontroles daļas vadītāja	Ierobežoto un aizliegtu preču kontrole
Valbahs Andris	VID Rīgas muitas reģionālās iestādes, Muitas noteikumu pārkāpumu novēršanas daļas Lidostas fiziskās kontroles sektora vadītājs	Muitas kontroles ierīces
Cera Baiba	zvērīnāta advokāte	Administratīvās tiesības
Vanaga Tamāra	Audita firma SIA „Tilders”, valdes locekle, grāmatvedības un nodokļu konsultante	Nodokļu grāmatvedība

IEVF kopumā un studiju virziena „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” studiju programmām ir izveidojusies ilgstoša un noturīga sadarbība ar ārvalstu lektoriem, kas tiek piesaistīti studiju procesa īstenošanā. Tāpat IEVF turpina attīstīt starptautisko sadarbību, noslēdzot jaunus sadarbības līgumus, aicinot viesprofesorus no citām valstīm. Mācību procesā tiek iesaistīti Erasmus/Sokrates u.c. mobilitātes programmu pasniedzēji.

1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība

Studiju virziena „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” programmās tiek pārsvarā iesaistīti Latvijas mācībspēki un studiju jomas profesionāļi. RTU Inženierekonomikas un vadības fakultātē akadēmiskā personāla politiku nosaka LR likumdošana un RTU Satversmē noteiktā kārtība, kas atbilstoši „Augstskolu likumam” regulē akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstības rādītājus.

IEVF stratēģijas ideoloģijas pamatā ir veicināt ikviena darbinieka izpratni par savu lomu kopīgo mērķu sasniegšanā, kā arī veicināt darbiniekus uzņemties pilnu individuālo atbildību par šo mērķu sasniegšanu.

IEVF apmācības un kvalifikācijas celšana notiek akadēmiskajam personālam mācoties dažādos kvalifikāciju paaugstināšanas un personisko profesionālo iemaņu uzlabošanas speciālosursos vai semināros Latvijā un ārvalstīs, piedaloties organizatoriskajā un metodoloģiskajā darbā, piedaloties starptautiskos projektos, citu organizāciju darbā, veicot praktisko darbu kā konsultantiem, kā arī katru gadu piedaloties RTU un citu augstskolu organizētās konferencēs un metodiskajos semināros. Kvalifikācijas celšanas laikā un pētnieciskā darbā iegūtās atziņas tiek iestrādātas mācību procesā.

Svarīgs personāla attīstības elements ir starptautiskā sadarbība, kas notiek gan pētnieciskā, gan akadēmiskā darba jomās. Īpaši jāizceļ akadēmiskais personāls, kas strādājis ārvalstu izglītības iestādēs vai veicis zinātnisko vai pētniecisko darbu ārvalstīs:

– Muitas un nodokļu katedras pasniedzēji docents A.Čevers, docents A.Gulbis, profesors A.V.Kraštinš kā vieslektori piedalījās studiju procesā gan Ukrainas Muitas akadēmijā,

gan Sanktpēterburgas Informācijas tehnoloģijas, mehānikas un optikas valsts universitātes ITMO universitātē;

- profesors A.V.Krastiņš kopš 2013./2014.m.g. ir Krievijas Prezidenta Tautsaimniecības un civildienesta akadēmijas profesors;

- docents A.Čevers 2008.gada martā Briselē stažējies Pasaules Muitas organizācijā (WCO) par tēmu – COLUMBUS programma muitas dienestu darbības novērtēšanai un atbalstam;

- profesors A.V.Krastiņš 2007.gadā stažējies ASV Muitas Akadēmijā (Glinco, Charlston).

- docente Ruta Račinska Krievijā organizē un vada studentu starptautiskās prakses apmaiņas programmu ar Sanktpēterburgas Informācijas tehnoloģijas, mehānikas un optikas valsts universitātes (ITMO) Muitas fakultātes studentiem;

- 2011.gada februārī-martā docente Daira Aramina stažējās Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldē.

Šā gada 30. janvārī Pēterburgā profesoram Dr.oec. Aivaram Vilnim Krastiņam Zinātniskās padomes sēdē svinīgā ceremonijā tika piešķirts Krievijas Federācijas Prezidenta Tautsaimniecības un civildienesta akadēmijas Goda doktora nosaukums. RTU IEVF ar minēto akadēmiju ir noslēgts sadarbības līgums.

Lai nodrošinātu studiju programmas ilgtspēju mērķtiecīgs darbs tiek veikts vairākos virzienos:

1. VID aprēķini liecina, ka tikai VID pieprasījums pēc jaunajiem muitas un nodokļu speciālistiem ik gadu vidēji sastāda aptuveni 350 cilvēku. Tas nozīmē, ka studentu skaitu studiju programmā būtu nepieciešams dubultot. Turklāt, aprēķinos nav ietverts atbilstošais pieprasījums pēc privāta sektora speciālistiem piemērām loģistikas, muitas brokeru u.c. uzņēmumos.

2. Muitas un nodokļu katedras vadītājs profesors A.V.Krastiņš un katedras ārzemju konsultants J.E.Jansson Pasaules Muitas organizācijā piedalījās vienoto muitnieku profesiju standartu izstrādē, ko akceptēja visas 177 PMO dalībvalstis. Šie standarti ļauj izvirzīt vienotas prasības muitnieku studiju programmām dažādās pasaules valstīs. Katedras mācībspēki EK DG/TAXUD (European Commission Taxation and Customs Union) izveidotās darba grupas sastāvā piedalās EK vienoto prasību izstrādāšanā muitnieku akadēmisko izglītības studiju programmām. Tas ļauj operatīvi koriģēt un papildināt RTU studiju programmas atbilstoši jaunākajām muitas tendencēm un prasībām gan ES, gan pasaulē. J.E.Jansson PMO piedalās programmā „Columbus Implementation Tools” Personāla vadības sadaļas izstrādāšanā. A.V.Krastiņš, J.E.Jansson un A.Gulbis piedalās CA Valstu robeždrošības programmas BOMCA realizācijā. A.V.Krastiņš aktīvu darbību veic kā PMO PICARD programmas padomnieka un kā VID ģenerāldirektora padomnieks.

3. Tiek veikts aktīvs darbs ar skolu jaunatni. Sadarbībā ar VID izstrādes procesā ir RTU un VID Muitas pārvaldes bukleta par muitnieku profesiju izstrādāšana, sadarbībā ar IEVF Studentu pašpārvaldi jau otro gadu tiek realizēts projekts vidusskolās, uzstāšanās TV, presē utt.

4. Notiek regulāra sadarbība gan ar VID, gan profesionālajā asociācijām. Katedras profesors A.V.Krastiņš un docents A.Gulbis ir Muitas un uzņēmēju konsultatīvās padomes locekļi un piedalās muitas likumdošanas pilnveidošanas procesā.

5. Tiek veikts darbs papildus līdzekļu piesaistīšanai gan piedaloties starptautiskos un vietējos projektos organizējot speciālistu kvalifikācijas paaugstināšanas kursus.

6. Ir izstrādāta, apstiprināta un tiek realizēta „RTU SESMI darbības un attīstības stratēģija 2010.-2015.gadam”.

7. 2011.gada 12.aprīlī RTU SESMI notika LR Saeimas Aizsardzības iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas izbraukuma sēde, kas bija veltīta muitas un nodokļu speciālistu izglītības problēmām. Saeimas komisija pozitīvi novērtēja Muitas un nodokļu katedras ieguldījumu šo speciālistu sagatavošanā, studiju tehnisko nodrošinājumu, speciālistu sagatavošanas līmeni, attīstības stratēģiju. Komisija pieņēma lēmumus, kas vērsti uz lielāku valsts atbalstu sniegšanu studiju programmas attīstībai, t.sk. valsts budžeta finansētu vietu skaita

palielināšanu, valsts pasūtījuma nodrošināšanu muitas un nodokļu speciālistu sagatavošanai RTU, kā arī ar Muitas un nodokļu katedras lomas palielināšanu Valsts drošības un tiesībaizsargājošu iestāžu darbinieku apmācībā.

Bakalaura profesionālo studiju programmā „Drošības inženierija” iesaistītais akadēmiskais personāls laika periodā no 2007. līdz 2013. studiju gados piedalījās LZP grantu ES projektu, kā arī dažādu Latvijas un starptautisko zinātnisko projektu izstrādē.

2007.g. INTERREG IIIA Dienvidu prioritātes projekta „Pārrobežu sadarbības iniciatīvas riska vadības sistēmas veidošanai Latvijas un Lietuvas kaimiņu reģionos” vadītājs prof. V. Jemeljanovs, dalībnieks prof. J. Ieviņš.

2007.g. IZM – RTU pētniecības projekts „Pieļaujamā ugunsgrēka riska zinātniskais pamatojums Latvijā” vadītājs prof. J. Ieviņš, dalībnieki prof. V. Jemeljanovs, prof. V. Urbāne.

2008.g. IZM – RTU pētniecības projekta „VUGD efektīvai darbībai nepieciešamā materiāli tehniskā un finansiālā nodrošinājuma zinātniskais pamatojums” vadītājs prof. J. Ieviņš, dalībnieks prof. V. Jemeljanovs.

2008. – 2010.g. Projekts Nr. 2008 – 0012 – LdV – 002 Eiropas Savienības mūžizglītības programma Leonardo da Vinci (Igaunija, Latvija, Somija) dalībnieks prof. E. Vanzovičs.

2009 – 2010.g. Nr. 06.29. B. Inovatīvi strukturāli integrēti kompozītmateriāli: dizains, iegūšanas un pārstrādes tehnoloģijas ilgmūžība. Sadaļa: Materiāli optoelektronikai uz organisko polimeru bāzes gaismas enerģijas pārdevei. Vadītājs prof. V. Kampars.

2009. – 2010.g. European Projekt ICOEUR Nr.227122 „Intelligent Coordination of Operatin and Emergency Control of EU and Russian Power Grids.

2010.g. Baltijas – Vāciju Augstskolu biroja projekts ar Fridriha Šillera Jēnas universitāti „Vienotas metodikas izstrāde biomateriālu in vitro raksturošanai”. Vadītāja prof. L. Bērziņa – Cimdiņa.

2010. – 2013.g. V7635. VPP Vietējo resursu (zemes dziļū< mežu pārtikas un transporta) ilgtspējīga izmantošana – jauni produkti un tehnoloģijas. Apakšprojekts „Augsti dispersu sistēmu ieguves tehnoloģija un izpēte uz Latvijas mālu pamatnes inovatīvam pielietojumam sorbcijas procesos, vides tehnoloģijās, medicīnā un kosmetoloģijā”. Vadītāja prof. L. Bērziņa – Cimdiņa.

ERAF projekta „Inovatīvas ūdens apstrādes tehnoloģijas izstrāde izmantojot nanostrukturētu keramiku” Līg. Nr. 2 – 05 437,02.12.2010
Izpildītāja prof. L. Bērziņa – Cimdiņa.

V.Jemeljanovs - darba grupas vadītājs ES projektā „Eksperimentālā izstrādne jauna produkta radīšanai”. Līgums ar LIAA Nr L-JPI-09-0034.

J.Ieviņš, V.Jemeljanovs, Dz. Atstāja – darba grupa vadītājs un eksperti, RTU zinātnes līgumdarbi, līgums Nr.L7720(L).

V.Jemeljanovs – Pasaules Bankas konsultants Tadžikistanā (Internacional Finance Corporation A Member of the Wolrd Bank Group) (IFC)

V.Jemeljanovs J.Ieviņš, A.Jemeljanovs- darba grupa vadītājs un eksperti „Pārrobežu sadarbības iniciatīva, krīzes vadības sistēmas Latvijas un Lietuvas kaimiņu reģionos” 2006-2008. g. ERAF līdzfinansējums, kopā ar Jelgavas pilsētas Domi, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu.

J.Ieviņš, A.Jemeljanovs, V.Jemeljanovs, J. Sulojeva , M. Ziemelis- darba grupa vadītājs un eksperti IZM - RTU Projekts R7364 „VUGD efektīvai darbībai nepieciešamā materiāli- tehniskā un finansiālā nodrošinājuma zinātniskais pamatojums ”.

Uzskaitīti ir tikai svarīgākie zinātnes projekti, kopumā 2007 – 2012. gados Darba un civilās aizsardzības institūta mācībspēki piedalījušies 37 starptautisku un Latvijas līmeņa projektu izstrādē, kā arī piedalījušies arī citu veidu pētījumos, snieguši konsultācijas valsts institūcijām un uzņēmējiem, publicējuši zinātniskos rakstus un 42 metodiskās izstrādes.

1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā personāla publikācijas

2013. gads

1. **Ievins J., Sulojeva J., Jemeljanovs V., Urbane V.** Economic Effectiveness of Fire Protection// Proceedings of the 5th WSEAS International Conference on Environmental and Geological Science and Engineering (EG '12), Austrija, Vienna, November 10. - 12, 2012. - 215. - 221.

2. Kirse A., **Urbane V., Ievins J., Jemeljanovs V., Bartusauskis J.** Establishment of Healthy Working Environment at Liquefied Natural Gas Reservoir Park// Proceedings of the 5th WSEAS International Conference on Environmental and Geological Science and Engineering (EG '12), Austrija, Vienna, November 10. - 12, 2012. - 209. - 215.

3. Igors Rusinovs, **Jeļena Sulojeva, Jānis Ieviņš, Vladimirs Jemeljanovs.** Calculation of Material Losses and Risk, 9th International Conference on Energy, Environment, Ecosystems and Sustainable Development (EEESD '13), Kipra, Lemesos, 2013, no 21.03.2013 Līdz 23.03.2013. pp. 228. - 237. , ISSN: 2227-4359

4. **V.Jemeljanovs, J.Sulojeva, J.Ievins,** Assessment of fire risk. Konference "Belye noči -2013". St. Petersburg, 2013, 3-5 july, 162-171 pp. ISSN 5-89809-056-7

5. I.Mētra, **V.Jemeljanovs, J.Sulojeva, J.Bartušauskis,** Ķīmisko avāriju seku likvidācijas problēmas un to risinājumi Latvijas ostās.

6. J. **Jevins,** E. Reinfelds, **V. Jemeljanovs, J. Sulojeva, I. Vilcane,** Methods for evaluation of firefighting capacity of microencapsulated halon 21711 and fire-extinguishing gas act-45 tapes.

7. **V. Jemeljanovs, J. Sulojeva, J. Bartusauskis,** I.Engelande, Analysis of petroleum product transshipping terminal fire risk assessment methodology.

8. A Lunts, **V.Urbāne, J.Sulojeva, V.Jemeljanovs,** Risk Reduction Possibilities Considering Equipment, Working Environment and Human in Road Construction.

9. **Pētersone, M., Ketners, K.** Institutional Division of Customs Administrations. No: Production and Cooperation in Agriculture. Finance and Taxes: Proceedings of International Scientific Conference "Economic Science for Rural Development", Latvija, Jelgava, 25.-26. aprīlis, 2013. Jelgava: Latvian University of Agriculture, 2013, 207.-213.lpp. ISBN 9789934830464.

10. **Pētersone, M.** Procesu vadīšanas īpatnības muitas dienestos. No: Radīt nākotni: Komunikācija, izglītība, bizness: XIV starptautiskā zinātniskā konference, Latvija, Rīga, 30.-30. maijs, 2013. Rīga: SIA "Biznesa augstskola Turība", 2013, 209.-220.lpp. ISSN 1691-6069

11. **Pētersone, M., Ketners, K., Krastiņš, A.** On Some Aspects of Process Management and Human Resource Management Interaction at the Customs Authorities. No: Recent Advances in Education & Modern Educational Technologies: Educational Technologies Series 9: The 2013 International Conference on Education and Modern Educational Technologies (EMET'13), Itālija, Venēcija, 28.-30. septembris, 2013. Venice: 2013, 82.-90.lpp. ISBN 9781618042101.

12. **Kočanova, R., Geipele, I., Ketners, K.** The Case Study of the Big Latvian Energy Companies' Compliance with the Principles of Sustainable Development. No: Proceedings of the 2013 International Conference on Energy, Environment, Ecosystems and Development (EEED

2013), Grieķija, Rhodes Island, 16.-19. jūlijs, 2013. Rhodes Island: 2013, 156.-160.lpp. ISBN 9781618042026.

2012. gads

1. **Jemeljanovs V., Sulojeva J., Rusinovs I.** Technological Disasters//RTU Scientific Journal "Safety of Tehnogenic environment", 3. vol., Latvia, Riga 2012., - 19. - 25. pp

2. **Jemeljanovs V., Sulojeva J., Bartasuskis J., Golubevs A.** Analysis of the Inertial Parameters of Fire Detectors// RTU Scientific Journal "Safety of Tehnogenic environment", 3. vol., Latvia, Riga 2012., - 26. - 32. pp

3. **V. Jemeljanovs, J. Sulojeva, M. Ziemelis, J. Bartusauskis, O. Snegovs.** Admissible Evacuation Time// RTU Zinātniskie raksti "Tehnogēnās vides drošība", 15. sērija, 2. sējums, Latvija un Rīga 2012., - 43. - 45. lpp

4. D. Atstāja, **J. Bartušauskis, J. Ievins, A. Jemeljanovs.** Environmental Risk Management// RTU Zinātniskie raksti "Tehnogēnās vides drošība", 15. sērija, 2. sējums, Latvija un Rīga 2012., - 8. - 76. lpp.

5. Pētersone M., **Krastiņš A.** Profesiju standarta loma koordinētas muitnieku profesionālās izaugsmes un apmācības sistēmas izveidē // RTU zinātniskie raksti. 3. sēr., Ekonomika un uzņēmējdarbība. - 22. sēj. (2012), 139.-143. lpp.

6. **Andrejeva V., Hudenko J.** Unification of Public-Use Railway Infrastructure Charging // Riga Technical University 53rd International Scientific Conference: Dedicated to the 150th Anniversary and the 1st Congress of World Engineers and Riga Polytechnical Institute / RTU Alumni: Digest, Latvija, Riga, 10.-12. oktobris, 2012. - 465.-465. lpp.

7. Jevčuka L., **Ketners K.** Creating A Motivational Remuneration Package Structure for Public Administration in Latvia //Journal of Economics and Management Research Vol. 1, 2012: 67–93 pp, ISSN 2255-9000;

8. Lazdiņš J., **Ketners K.** Tiesu nolēmumu ietekme uz Latvijas nodokļu tiesību dinamiku//Latvijas universitātes žurnāls Juridiskā zinātne Nr.3. Tiesību zinātnes nākotnei, 2 (2012) – 21.-43.lpp., ISSN 1691-7677

9. Elmane-Helmane K., **Ketners K.** Integrated Customs Control Management In Latvia: Lessons Learned // Economics and Management: 2012. 17 (2) vol., ISSN 2029-9338 (ONLINE), ISSN 1822-6515 (CD-ROM) DOI: <http://dx.doi.org/10.5755/j01.em.17.2.2177>

10. Batare S., **Ketners K.** Development of Principles of Financing of Educational System in Latvia // Scientific Journal of RTU. 3. series., Ekonomika un uzņēmējdarbība. - 22. vol. (2012), pp 16-22. (EBSCO)

Kopš 2012. gada Darba un civilās aizsardzības institūta mācībspēkiem, doktorantiem, maģistriem un citu valstu zinātniekiem, ir iespēja publicēt zinātniskos rakstus RTU zinātniskajā žurnālā „Safety of Technogenic Environment”. Krājumā tiek iekļauti zinātniskie raksti, kuri atspoguļo mūsdienu tehnogēnās vides drošības problēmas jaunās ekonomiskās un globālās attīstības kontekstā.

1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistītās struktūrvienības

Studiju virziena programmu realizācijas procesā piedalās gan RTU mācībspēki, gan augsti kvalificēti VID un DCA speciālisti ar atbilstošu izglītību un darba pieredzi. Studiju procesa nodrošināšanā tiek iesaistītas RTU struktūrvienības, to mācībspēki un tehniskais personāls. Trīs studiju programmu „Muitas un nodokļu administrēšana” realizācijā piedalās šādi institūti:

1. Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts:

- ⇒ Muitas un nodokļu katedra (vadītājs, Dr.oec. profesors A.V.Krastiņš)
- ⇒ Starptautisko un ekonomisko sakaru, transporta ekonomikas un loģistikas katedra (vadītājs, Dr.oec. habil. profesors R.Počs)
- ⇒ SESMI Valodu docētāju grupa (vadītāja, maģistre Sarmīte Kavala)

2. Darba un civilās aizsardzības institūts:

- ⇒ Darba un civilās aizsardzības katedra (vadītājs Dr.oec. profesors J.Ieviņš).

3. Tautsaimniecības un reģionālās ekonomikas institūts:

- ⇒ Ekonomikas teorijas un tautsaimniecības katedra (vadītājs, Dr.oec. profesors J.Saulītis)
- ⇒ Starptautiskās un reģionālās ekonomikas katedra (vadītāja, Dr.oec. profesore M.Šenfelde)

4. Ražošanas un uzņēmējdarbības institūts:

- ⇒ Ražošanas un uzņēmējdarbības ekonomikas katedra (vadītājs, Dr.oec. profesors K.Didenko)
- ⇒ Finanšu katedra (vadītāja, profesore Dr.oec. N.Lāce)

5. Humanitārais institūts:

- ⇒ Sociālo zinātņu katedra (vadītājs Dr.sc. soc., Gunārs Ozolzīle)
- ⇒ Sporta katedra (vadītājs asoc. profesors V.Bonders)

6. Datorzinātnes un informācijas tehnoloģijas fakultāte:

- ⇒ Varbūtību teorijas un matemātiskās statistikas katedra (vadītājs, profesors M.Buiķis)

Studiju programmu „Darba aizsardzība” (profesionālā maģistra studiju programma), „Drošības inženierija” (profesionālā bakalaura studiju programma) un „Ugunsdrošība un civilā aizsardzība” (2. līmeņa profesionālā studiju programma) realizācijā piedalās šādi institūti:

1.Darba un civilās aizsardzības institūts:

- ⇒ Darba un civilās aizsardzības katedra (vadītājs Dr.oec. profesors J.Ieviņš).

2.Ražošanas un uzņēmējdarbības institūts:

- ⇒ Ražošanas un uzņēmējdarbības ekonomikas katedra (vadītājs, Dr.oec. profesors K.Didenko)

3.Humanitārais institūts:

- ⇒ Sociālo zinātņu katedra (vadītājs Dr.sc. soc., Gunārs Ozolzīle)

4.Vispārējās ķīmijas tehnoloģiju institūts:

- ⇒ Vispārējās ķīmijas tehnoloģiju katedra (vadītāja profesore Dr.sc.ing. Līga Bērziņa-Cimdiņa)

5.Enerģētikas institūts:

- ⇒ Elektroapgādes katedra (vadītājs Dr.ing., profesors Jānis Gerhards);

6.Tehniskās fizikas institūts:

- ⇒ Starojuma inženierfizikas profesora grupa (vadītājs profesors, Dr.habil.phys. Andris Ozols);

7.Būvražošanas institūts:

- ⇒ Būvražošanas katedra (vadītājs profesors Juris Noviks);

8.Siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģijas institūts:

- ⇒ Siltuma un gāzes tehnoloģijas katedra (vadītājs, profesors Egils Dzelzītis);

9.Industriālās elektrotehnikas un elektronikas institūts:

- ⇒ Elektrotehnikas un elektronikas katedra (vadītājs Dr.habil.sc.ing, profesors Ivars Raņķis);

10.Lietišķo datorsistēmu institūts:

⇒ Informātikas un programmēšanas katedra (vadītājs profesors, dr.sc.ing. Juris Lavendels);
11. Lietišķās valodniecības institūts (direktore asoc. prof. Larisa Iljinska).

1.14. Studiju virziena īstenošanā iesaistītais mācību palīgpersonāls

Atbalsta procesus – studiju darba organizāciju, sabiedrisko un starptautisko attiecību nodrošinājumu, studentu lietvedību, tehnisko atbalstu studiju programmās „Muitas un nodokļu administrācija” nodrošina 7 darbinieki :

Biroja vadītāja, galvenie pienākumi un kompetence:

- Administratīvā (biroja) darba uzraudzība kopumā
- Apmeklētāju, studentu apkalpošana un nestandarta situāciju risināšana
- Telefonu zvanu, e-pastu un korespondences plūsmu koordinēšana
- Lietišķākās sarakstes, informācijas aprites organizēšana
- Vadītāja darba grafika plānošana, tikšanos organizēšana
- Vienkāršās finanšu uzskaites veikšana struktūrvienībā
- Informācijas apkopošana, prezentāciju, pārskatu gatavošana
- Var atbildēt par dokumentu aprites procedūrām struktūrvienībā
- Apmeklētāju vai darbinieku pieņemšanas pie vadītāja organizēšana
- Re prezentācijas pasākumu organizēšana, reprezentācijas priekšmetu iegādes organizēšana
- Dokumentācijas analīze, novērtēšana un kontrolē
- Sarakstes veikšana ar sadarbības organizācijām Latvijā un ārvalstīs
- Dažādu veidu ar pamatdarbību saistītu pārskatu sagatavošana vadītāja uzdevumā
- Problēmu un nestandarta situāciju risināšana.

Divas biroja administratores, galvenie pienākumi un kompetence :

- Administratīvā (biroja) darba uzraudzība kopumā
- Apmeklētāju un studentu apkalpošana un nestandarta situāciju risināšana
- Vadītāja darba grafika plānošana, tikšanos organizēšana
- Informācijas apkopošana no struktūrvienībām vadītāja uzdevumā
- Struktūrvienības pasākumu organizēšana
- Var atbildēt par dokumentu aprites procedūrām struktūrvienībā
- Var veikt vadītāja personīgā asistenta pienākumus
- Sanāksmju protokolu noformēšana, lēmumu izpildes kontroles organizācija
- Dokumentu, pārskatu sagatavošana vadītāja uzdevumā
- Studējošo apkalpošana saskaņā ar apkalpošanas standartiem
- Sūdzību un iesniegumu novirzīšana attiecīgajai struktūrvienībai izskatīšanai
- Apmeklētāju apkalpošana saskaņā ar apkalpošanas standartiem un novirzīšana pie atbildīgajiem speciālistiem
- Rēķinu sagatavošana, kontrole un uzskaitē
- Konsultāciju un informācijas nodrošināšana par studiju iespējām, tālākizglītību, informatīvo materiālu sagatavošana
- Dažādu studiju programmu un universitātes pakalpojumu atšķirību izskaidrošana, palīdzība lēmumu pieņemšanā
- Studentu lietu sagatavošana un nodošana lietvedībai

Sabiedrisko attiecību speciāliste, galvenie pienākumi un kompetence :

- Dažādu materiālu un dokumentu tulkošana
- Tekstu rediģēšana, koriģēšana un saskaņošana, informatīvo materiālu sagatavošana un tekstuālā noformēšana
- Noteiktu uzdevumu veikšana
- Sabiedrisko attiecību/mārketinga plāna īstenošana

- Radošo koncepciju komunikāciju stratēģijas izstrādāšana un īstenošana atbilstoši radošajam uzdevumam, to prezentēšana
- Kontaktu uzturēšana ar struktūrvienības starptautiskajiem sadarbības partneriem, jaunu partneru piesaistīšana
- Informatīvo materiālu veidošana, apkopojot, sistematizējot un atjaunojot informāciju par struktūrvienību.
- Tekstu rediģēšana, koriģēšana un saskaņošana kompetences jomā
- Sadarbības partneru vizīšu organizēšana, formalitāšu kārtošana, delegāciju uzņemšana

Vecākais datortīkla administrators, galvenie pienākumi un kompetence :

- Datortehnikas un biroja iekārtu uzturēšana, instalēšana, konfigurēšana
- Veic sistēmas diagnostikas testus un risina sarežģītas problēmas sistēmā
- Integrē dažādas sistēmas un risina ar savietojamību saistītas problēmas
- Plāno un koordinē sistēmu funkcionēšanu, analizē nepieciešamos uzlabojumus, novērtē iespējamus risinājumus un sniedz ieteikumus vadībai
- Veic sistēmas diagnostikas testus un risina sarežģītas problēmas sistēmā
- Integrē dažādas sistēmas un risina ar savietojamību saistītas problēmas
- Plāno un koordinē sistēmu funkcionēšanu, analizē nepieciešamos uzlabojumus, novērtē iespējamus risinājumus un sniedz ieteikumus vadībai
- Sarežģītu datorsistēmu vadīšana un kontrole
- Operētājsistēmu un lietojumu (programmatūras) pakešu ar lielu lietotāju skaitu administrēšana, iekļaujot regulārus sistēmu testus
- Piedāvā risinājumus tehnikas/programmatūras savienojamības problēmām, iekļaujot regulārus sistēmas testus

Sektora vadītāja, galvenie pienākumi un kompetence:

- Konsultāciju, informācijas un dokumentu nodrošināšana par prakses iespējām, karjeru, informatīvo materiālu sagatavošana

Ekonomiste veic studentu lietvedības procesu Daugavpils filiālē.

Savukārt studiju programmās „Drošības inženierija”, „Ugunsdrošība un civilā aizsardzība” un „Darba aizsardzība” studiju atbalsta procesus nodrošina **sekretariāta vadītāja**, galvenie pienākumi un kompetence:

- Administratīvā (biroja) darba uzraudzība kopumā
- Apmeklētāju, studentu apkalpošana un nestandarta situāciju risināšana
- Telefonu zvanu, e-pastu un korespondences plūsmu koordinēšana
- Lietišķākās sarakstes, informācijas aprites organizēšana
- Vadītāja darba grafika plānošana, tikšanos organizēšana
- Informācijas apkopšana, prezentāciju, pārskatu gatavošana
- Apmeklētāju vai darbinieku pieņemšanas pie vadītāja organizēšana
- Sarakstes veikšana ar sadarbības organizācijām Latvijā un ārvalstīs
- Dažādu veidu ar pamatdarbību saistītu pārskatu sagatavošana vadītāja uzdevumā
- Problēmu un nestandarta situāciju risināšana.
- Apmeklētāju un studentu apkalpošana un nestandarta situāciju risināšana
- Informācijas apkopšana no struktūrvienībām vadītāja uzdevumā
- Var veikt vadītāja personīgā asistenta pienākumus
- Sanāksmju protokolu noformēšana, lēmumu izpildes kontroles organizācija
- Dokumentu, pārskatu sagatavošana vadītāja uzdevumā
- Studējošo apkalpošana saskaņā ar apkalpošanas standartiem
- Sūdzību un iesniegumu novirzīšana attiecīgajai struktūrvienībai izskatīšanai

- Apmeklētāju apkalpošana saskaņā ar apkalpošanas standartiem un novirzīšana pie atbildīgajiem speciālistiem
- Rēķinu sagatavošana, kontrole un uzskaitē
- Konsultāciju un informācijas nodrošināšana par studiju iespējām, tālākizglītību, informatīvo materiālu sagatavošana
- palīdzība lēmumu pieņemšanā
- Studentu lietu sagatavošana un nodošana lietvedībai

1.15. Ārējie sakari

1.15.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām

RTU Inženierekonomikas un vadības fakultāte kopš savas darbības pirmsākumiem ir veiksmīgi sadarbojusies ar uzņēmējdarbības sektoru un valsts organizācijām. Ik gadus sadarbība paplašinās, nostiprinās un parādās arvien jaunas sadarbības formas, palielinoties abpusējai ieinteresētībai sadarbības veiksmīga rezultāta nodrošināšanā. Pēc būtības sadarbību var strukturēt šādi:

- studiju procesa un kvalitātes nodrošināšana un pilnveidošana,
- studiju prakses un studentu profesionālās attīstības nodrošināšana,
- studiju darbu, noslēguma darbu vadīšana un recenzēšana,
- zinātnisko pētījumu rezultātu aprobācija,
- valsts pārbaudījumu komisijas sastāva veidošana,
- citu ārpus studiju pasākumu veidošana un nodrošināšana.

Ar RTU Senāta 2001.gada 24.septembra lēmumu ir apstiprināts „RTU Padomnieku konvents”, kura sastāvā ir 26 dažādu uzņēmumu, banku, asociāciju un Valsts organizāciju pārstāvji. Tas nodrošina vēl ciešāku saistību ar darba devējiem.

Galvenās sadarbības jomas un aktualitātes:

- izziņāt programmu un speciālistu sagatavošanas nepieciešamību,
- nodrošināt prakses vietas,
- noteikt aktuālākās diplomdarbu tēmas (izzināt risināmo problēmu klāstu uzņēmumos, lai piedāvātu tās studentiem prakses laikā),
- profesionāļu (uzņēmumu speciālistu) iesaistīšana studiju procesā u.c.

Ievērojama loma studiju programmu „Muitas un nodokļu administrēšana” attīstībā un pilnveidošanā ir 2005. gada 8. septembra RTU un PMO sadarbības memoranda „Par pasaules līmeņa nodrošināšanu muitas apmācībā, izglītošanā, kapacitātes attīstīšanā un zinātniskos pētījumos” realizācijai.

Profesionālo studiju programmās „Muitas un nodokļu administrēšana” realizācijā piedalās Valsts ieņēmumu dienesta vadošie speciālisti kā lektori, diplomdarbu vadītāji un recenzenti, Valsts pārbaudījumu komisiju vadītāji un locekļi, prakses vadītāji.

Īpaši jāuzsver fakts, ka studiju procesā piedalās augsti kvalificēti muitas darba organizēšanas un nodokļu administrēšanas speciālisti, kas ļauj teorētiskās zināšanas veiksmīgi pielietot praksē.

Specializācijas studiju priekšmetus „Nodokļu kontrole”, „Nodokļu informācijas sistēmas” un „Nodokļu maksātāju apkalpošana” pasniedz docētāja ir maģistra programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” absolvente VID ģenerāldirektore, Muitas un nodokļu katedras praktiskā docente N.Jezdakova.

Studiju priekšmetu „Muitas audits” pasniedz VID Muitas audita pārvaldes direktors Z.Lukjanovičs un VID Muitas audita pārvaldes direktora vietnieks, Uzņēmumu auditu daļas vadītājs R.Zukuls. Studiju priekšmetu „Eiropas Savienības muitas politika” pasniedz LR Finanšu ministrijas Valsts sekretāra vietnieks J.Stinka.

Studiju priekšmetu „Krimināltiesības un kriminālprocess” pasniedz VID Finanšu policijas pārvaldes nodaļas vadītāja S.Sietniece ar praktisko darbu pieredzi. „Studiju priekšmetu „Nodokļu grāmatvedību” pasniedz Audita firmas SIA „Tilders” valdes locekle un grāmatvedības konsultante T. Vanaga.

Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvā regulāri piedalās: komisijas priekšsēdētājs VID Muitas pārvaldes direktora vietnieks Aivars Eglītis (2001.g. RTU, SESMI profesionālā maģistra programmas absolvents), kā arī VID Muitas pārvaldes Latgales MKP daļas Muitas lietu kontroles nodaļas vadītājs Taivo Hanzens. Komisijas locekļi: VID Nodokļu pārvaldes direktora vietniece Inese Bahanovska, VID Nodokļu kontroles pārvaldes direktore Ināra Pētersone, VID Nodokļu maksātāju konsultāciju pārvaldes direktore Inga Brutāne, VID Nodokļu pārvaldes direktora vietniece Arta Segliņa, VID Muitas pārvaldes Kontroles daļas vadītāja Ilona Stipina, VID Muitas pārvaldes Tranzīta kontroles daļas nodaļas vadītāja Gita Vīksne, VID Muitas pārvaldes maksātāju piemērošanas daļas vadītāja Rita Selga, VID Latgales nodokļu un muitas administrācijas Nodokļu iekasēšanas pārvaldes priekšiece Janīna Bērziņa. Diplomdarbu vadīšanā un recenzēšanā piedalās: VID Nodokļu pārvaldes direktora vietniece Inese Bahanovska; VID Muitas pārvaldes Kontroles daļas vadītāja Ilona Stipinas; VID Muitas pārvaldes Tranzīta kontroles daļas nodaļas vadītāja Gita Vīksne; VID Muitas punkta Latgales MKP daļas vadītājas vietniece Irēna Kovaļevska un citi muitas un nodokļu jomā vadošie speciālisti.

2009.gadā 23.martā starp RTU Muitas un nodokļu katedru un Valsts ieņēmumu dienestu (VID) noslēgts jauns sadarbības līgums. Līguma mērķis ir veicināt VID un RTU sadarbību profesionālu speciālistu sagatavošanā un zinātniskajā pētniecībā, sekmēt VID materiāli tehniskās bāzes lietderīgu izmantošanu, tajā skaitā nodrošinot studentiem prakses iespējas VID struktūrvienībās, informēt studentus par VID darbības virzieniem, mērķiem, aktivitātēm, jaunāko informāciju muitas un nodokļu jomā.

Profesors A.V.Krastiņš ir VID ģenerāldirektora padomnieks muitas jautājumos, VID Muitas un uzņēmēju konsultatīvās padomes loceklis.

Visiem Muitas un nodokļu katedras programmu studentiem prakse regulāri tiek organizēta Valsts ieņēmumu dienesta struktūrvienībās. Prakses vietas tiek piedāvātas muitas kontroles punktos, nodokļu inspekcijās, Galvenajā muitas pārvaldē. Prakse notiek arī loģistikas, muitas brokeru u.c. uzņēmumos.

Tā kā programmai ir divi specializācijas virzieni: Muitas vadīšana un Nodokļu administrēšana, prakse notiek atbilstoši izvēlētajai specializācijai Valsts Ieņēmumu dienestā.

Projektēšanas prakses noslēgumā studenti izstrādā un aizstāv prakses atskaiti, kura ir kā pamats diplomdarba izstrādāšanai. Prakses atskaites aizstāvēšanas komisijā piedalās arī VID un muitas iestāžu vadošie speciālisti.

Studentu praksi kā no RTU, tā arī no VID puses vada kvalificēti speciālisti: 22% studentiem par prakses vadītājiem nozīmēti muitas virsuzraugi, 23% - daļu un nodaļu vadītāji, 35% - maiņu priekšnieki, 20% galvenie nodokļu inspektori.

Kā liecina ieraksti studentu prakses dienasgrāmatās, visu praktikantu apmācībā tika pielietota instruktāža, iepazīšanās ar prakses vietas darbību reglamentējošiem dokumentiem, struktūrvienības shēmām, drošības instrukcijām. Praktiski visi prakšu vadītāji aktīvi palīdz studentiem apgūt praktiskā darba iemaņas, kontrolē studentus, sākot ar darba disciplīnas ievērošanu un beidzot ar padarītā darba kvalitātes kontroli.

Sadarbību ar darba devējiem (VID, muitas brokeriem, transporta un loģistikas uzņēmumiem u.c.) neapšaubāmi veicina tas, ka Muitas un nodokļu katedra organizē šo iestāžu un uzņēmumu darbiniekiem kvalifikācijas paaugstināšanas kursus muitas un nodokļu jomā. Ik gadus muitnieki, nodokļu inspektori, sertificēti muitas brokeri un deklarētāji paaugstina kvalifikāciju RTU Muitas un nodokļu katedras organizētajosursos.

Jāuzsver, ka atbilstoši Latvijas Muitas likuma prasībām, RTU ir vienīgā mācību iestāde, kas nosaka muitas brokeru mācību saturu, veic apmācību, eksamināciju un sertifikāciju.

Sadarbība notiek arī SESMI un Latvijas ekspeditoru un loģistikas asociācijas 2007.gada noslēgtā līguma ietvaros. Tās rezultātā tiek nodrošinātas studentu prakses vietas un asociācijas darbinieki piedalās studiju procesā kā vieslektori.

Informācija par visiem sadarbības līgumiem, kas noslēgti ar darba devējiem un darba devēju organizācijām ir pieejama SESMI Muitas un nodokļu katedrā.

Katedras mācībspēki un studenti kopīgi ar VID piedalās pētījumos. Piemēram, VID klientu apmierinātības pētījumā piedalījās vairāk nekā 10 studenti. Par šo pētījumu gan studenti, gan katedras vadītājs saņēma VID ģenerāldirektora pateicību.

RTU Muitas un nodokļu katedra piedalās VID Starptautisko Zinātniski-praktisko konferenču organizēšanā 2005., 2008. un 2013.gadā, konferenču zinātnisko rakstu redkolēģijā.

Starp RTU un VUGD ir noslēgts speciāls sadarbības līgums, un katru gadu nepieciešams sagatavot 15 - 20 ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženierus.

Nozīmīga vieta, ar darba aizsardzību saistīto programmu attīstībā, ir Darba un civilās aizsardzības institūta darbība Eiropas Savienības Darba drošības un arodveselības izglītības un profesionālās apmācības tīklā (ENETOSH). Profesors J.Ieviņš ir šīs organizācijas vadības komitejas loceklis no 2011. gada.

Darba un civilās aizsardzības institūta darbinieki ņem aktīvu dalību Latvijas Darba aizsardzības speciālistu asociācijas (LDASA) dibināšanā un dod būtisku ieguldījumu tās darbā. J.Bērziņš ir šīs organizācijas Valdes priekšsēdētājs.

Līdz ar to gan studiju process, gan speciālistu kvalifikācijas paaugstināšana tiek nodrošināta atbilstoši aktuālajām prasībām darba tirgū.

1.15.2. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām

IEVF ir cieša sadarbība ar vairākām Latvijas augstskolām un ārvalstu augstskolām. Ir noslēgts līgums starp LU un RTU par savstarpējo sadarbību studiju procesa īstenošanā un zinātnes attīstības jautājumos, kas paredz sadarbību visās jomās, sākot no brīvas studentu mobilitātes starp abām augstskolām līdz kopēju projektu realizācijai dažādās jomās. Tāpat IEFV ir noslēgti līgumi ar lielāko daļu no Latvijas koledžām par sadarbību un studiju turpināšanas iespējām.

IEVF studiju procesā ik gadus piedalās vieslektori no sadarbības augstskolām, gan mācību procesa, gan zinātniski pētniecisko projektu ietvaros. Ārvalstu vieslektori piedalās visās IEFV studiju programmās. Ir izveidojusies īpaši laba sadarbība ar daudzām augstskolām, to starp ar Vācijas, Austrālijas, Maķedonijas, Ukrainas, Sanktpēterburgas un citu valstu augstākās izglītības iestādēm.

Jāatzīmē, ka ārvalstu augstskolu skaits ar kurām tiek nodrošināta sadarbība paplašinās katru gadu, tādējādi tiek pilnveidotas studiju programmas un studējošie tiek nodrošināti ar iespēju studēt vai praktizēties ārvalstīs.

Studentiem ir iespēja pieteikties studijām ārvalstu augstskolās, to nodrošina RTU Starptautisko attiecību daļa. Mācībspēkiem tiek nodrošināta iespēja piedalīties Erasmus/Socrates Teacher Exchange programmā. Šādu iespēju kopš 2005.gada ir aktīvi izmantojuši gan studējošie, gan mācībspēki.

Sadarbība starp RTU Muitas un nodokļu katedru ar Ukrainas Muitas akadēmiju nosaka, ka abas augstskolas sadarbosies starptautisko grantu programmu apguvē, tai skaitā Eiropas Savienības kaimiņu reģionu izglītības sistēmas reformai paredzētās TEMPUS programmas projektu īstenošanā, kā arī kopīgi integrēs muitnieku un nodokļu speciālistu studiju programmas PMO izstrādātajos profesiju standartos. Šī sadarbības līguma ietvaros Ukrainas muitas akadēmija ir pārstrādājusi programmas atbilstoši vienotajiem profesiju standartiem un tās iesniegusi PMO akreditācijai.

Kopš 2009./2010.mācību gada uzsākta studentu apmaiņas programma prakses programmas apgūšanai Krievijā un Latvijā.

Darba un civilās aizsardzības institūts ir noslēdzis sadarbības līgumus ar:

- vienošanās līgums RTU un VUGD IeM par koordināciju un sadarbību studiju programmu īstenošanā;

- vienošanās līgums starp RTU un Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžu par koordināciju un sadarbību studiju programmu īstenošanā;

- nolīgums par sadarbību starp RTU, Kijevas Nacionālo Ekonomikas universitāti, Ukrainas Nacionālo Tehnisko universitāti, kura galvenais mērķis ir attīstīt Ukrainas un Latvijas

tautsaimniecības ekonomiku, inženieru un ekonomikas zinātņu un augsti kvalificētu speciālistu sagatavošanu.

- noslēgts sadarbības līgums Nr.01000-10/2008/23 starp RTU un Saint-Peterburg Universty of State Fire Service of EMERCOM of Russia par studentu un pasniedzēju apmaiņām un programmas realizācijas.

Šajā gadā notiek sarunas ar Vācijas Darba aizsardzības zinātniski pētniecisko institūtu „BAuA” (Ķelne) un Lundas tehnisko universitāti (Zviedrija, Lunda), Vācijas Vupertāles Tehnisko universitāti, Igaunijas Policijas akadēmiju, Varšavas Ugunsdzēsības augstskolu (Polija).

Studentiem ir iespēja pieteikties studijām ārvalstu augstskolās, to nodrošina RTU Starptautisko attiecību daļa. Mācībspēkiem tiek nodrošināta iespēja piedalīties Erasmus/Socrates Teacher Exchange programmā. Šādu iespēju kopš 2006.gada ir izmantojuši gan studējošie, gan mācībspēki.

1.15.3. Studijas ārvalstīs apmaiņas programmu ietvaros

Studiju virziena „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” studiju programmu ERASMUS apmaiņas programmu studentu un sadarbības valstu un augstskolu uzskaitījums (1.6. tabula).

1.6. tabula

ERASMUS apmaiņas programmu studenti

Nr.p.k.	Vārds, uzvārds	programma	Valsts	Augstskola
1.	Uģis Veidemanis	Muitas un nodokļu administrēšana	Čehija, Brno	University of Technology
2.	Elīna Ozoliņa	Muitas un nodokļu administrēšana	Čehija, Brno	University of Technology
3.	Marika Tauriņa	Muitas un nodokļu administrēšana	Spānija	Huelvas University
4.	Kristīne Ivbule	Muitas un nodokļu administrēšana	Portugāle	Polytechnic Institute of Setubal
5.	Evija Dzenīte	Muitas un nodokļu administrēšana	Portugāle	Polytechnic Institute of Setubal
6.	Inga Pinne	Muitas un nodokļu administrēšana	Portugāle	Polytechnic Institute of Setubal

1.15.4. Ārvalstnieku studijas studiju virziena programmās

Studiju virzienā „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” iesaistītās studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” realizē sekojošus mācību priekšmetus angļu valodā:

IMP201 Taxes and Duties 3 CP

IMP203 International Economic Relations 3 CP

IMP521 Corporate Tax Planning 3 CP

Darba un civilās aizsardzības institūts, balstoties uz studiju virziena programmām „Drošības inženierija” „Darba aizsardzība” RTU Ārzemju studentu departamentā angļu valodā realizē studiju priekšmeta „Darba aizsardzības pamati” vadīšanu.

2. STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJUMS

2.1. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Muitas un nodokļu administrēšana”

2.1.1. Studiju programmas apraksts

Studiju programma ir veidota sadarbībā ar VID nodokļu un muitas iestāžu pārstāvjiem tā, lai studenti iegūtu vispusīgas zināšanas par šo iestāžu darbību un prastu tās pielietot praksē, kā arī būtu kompetenti patstāvīgi analizēt informāciju, pieņemt lēmumus un parādīt, ka izprot profesionālo ētiku. Programma nodrošina studentus ar profesionālām zināšanām specialitātē, tādējādi apmācot vispusīgus valsts pārvaldes darbiniekus.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Muitas un nodokļu administrēšana” ir **unikāla Latvijā** un arī starptautiskajā izglītības telpā Eiropas Savienībā (ES) analogas pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas faktiski nav.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” **mērķis** ir nodrošināt teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu apguves kopumu, lai sniegtu pirmā līmeņa profesionālajai augstākajai izglītībai un vienam no diviem profesijas standartiem (programmā tiek ietvertas divas specializācijas) atbilstošu profesionālo kompetenci, kas ļauj ieņemt muitas eksperta vai nodokļu inspektora amatus un nodrošina iespējas studiju tālākai turpināšanai.

Studiju programmas **uzdevumi**, studējošajiem **attīstāmās prasmes un attieksme**:

- nodrošināt mūsdienīgu vispārējo zināšanu iegūšanu, kas ļautu absolventiem iesaistīties visas tautsaimniecības, konkrētas iestādes vai uzņēmuma saimnieciskās darbības jautājumu risināšanā;
- veicināt interesi par turpmāko izglītošanos un pilnveidošanos, akadēmisko un profesionālo zināšanu papildināšanu; attīstot ekonomisko domāšanu, rosināt patstāvīgi papildināt savas zināšanas;
- veidot studiju procesu tā, lai attīstītu studējošo intelektu, veicinātu viņu personisko pilnveidi, sekmētu intelektuālo spēju izmantošanu praktiskā darbībā;
- attīstīt darba tirgus prasībām atbilstošas kompetences; radīt iespēju studējošiem iegūt kvalifikāciju ciešā saistībā ar viņu nākotnes darbu, paaugstināt kvalifikāciju un nepieciešamības gadījumā arī pārkvalificēties;
- veicināt studējošo analītiskās spējas, attīstīt iemaņas profesionālo problēmu formulēšanā un ar to saistīto uzdevumu risināšanā, projektu izstrādāšanā;
- stimulēt studenta attīstību par pozitīvu, mūsdienīgu, atbildīgu un rīcībspējīgu personību, kas prot patstāvīgi rīkoties un patstāvīgi pieņemt lēmumus; rosināt studējošo interesi par sabiedrībā notiekošiem procesiem.

Atbilstoši profesijas standartā formulētajām prasībām un ceturtajam profesionālās kvalifikācijas līmenim, atbilstošajām prasībām, **studiju rezultātā** jānodrošina teorētisko un praktisko sagatavotību, kas ļauj:

Nodokļu inspektoram

- spēj veikt valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu aprēķināšanu un iekasēšanu LR teritorijā un uz valsts robežas;
- prot strādāt ar speciālajām informatīvajām programmām un datu noliktavām;
- prot reģistrēt un uzskaitīt nodokļu maksātājus un ar nodokļiem apliekamos objektus;

- prot kārtot un komplektēt nodokļu maksātāju lietas, sagatavot vēstules un maksāšanas paziņojumus nodokļu maksātājiem;
- prot pieņemt pārskatus un deklarācijas, veikt to datu apstrādi;
- spēj konsultēt nodokļu maksātājus nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu normatīvo aktu piemērošanas jautājumos;
- spēj konsultēt nodokļu maksātājus par pārskatu un deklarāciju aizpildīšanu;
- prot veikt nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu uzskaiti un analīzi un nodokļu kontroles pasākumus;
- spēj apkopot un analizēt informāciju par nodokļu parādniekiem un veikt nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu parādu piedziņas pasākumus un piemērot likumā paredzētās sankcijas.

Muitas ekspertam:

- spēj veikt darbības, kas attiecas uz preču muietošanu, aplikšanu ar muitas maksājumiem un to iekasēšanu;
- prot veikt transporta līdzekļu un fizisko personu kontroli;
- prot strādāt ar VID informatīvām sistēmām;
- pārzina un spēj piemērot starptautisko, reģionālo un nacionālo muitas tiesību aktu prasības;
- pārzina starptautisko pārvadājumu un tirdzniecības tiesības, kā arī loģistikas pamatprincipus;
- pārzina preču harmonizēto sistēmu, muitas maksājumu piemērošanu un risku analīzes darbības principus;
- prot veikt preču muietošanas un muitas kontroles pasākumus;
- spēj pieņemt lēmumus, kas saistīti ar preču pārvietošanu pāri muitas robežai un muitas kontroles pasākumu piemērošanu;
- spēj nodrošināt valsts ekonomiskās robežas aizsardzību.

Programmas apguvi noslēdz valsts **kvalifikācijas darbs**, kurš tiek aizstāvēts un vērtēts pēc desmit ballu skalas. Aizstāvot kvalifikācijas darbu vērtēšanas kritēriji ir:

- teorētisko zināšanu un pieredzes sistematizācija, nostiprināšana un paplašināšana;
- patstāvīga literatūras un citu informatīvo avotu apguve, t.sk. svešvalodās;
- uzdevumu teorētiskās nostādnes un pētāmās problēmas risināšanas prasme, kas ietver atsevišķus un kompleksus kopsavilkumus un novitātes elementus;
- aktuālas lietišķās problēmas analīze;
- praktisku risinājumu izstrādāšana ieteikumu un priekšlikumu veidā;
- patstāvīga lietišķā pētījuma veikšanas iemaņu un iegūto praktisko rezultātu aizstāvēšanas spēju attīstība un nostiprināšana.

Studiju programmu absolventi var uzsākt **praktisko darbību** Valsts ieņēmumu dienesta muitas un nodokļu struktūrvienībās, kā arī transporta loģistikas, muitas brokeru uzņēmumos un citās iestādēs, kas nodarbojas ar ārējo ekonomisko darbību atbilstoši ceturttā līmeņa profesionālās kvalifikācijas prasībām.

RTU Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” ir tiesības studēt katram Latvijas pilsonim un personām, kurām ir Latvijas Republikas (LR) izdota nepilsoņa pase, kā arī personām, kurām ir izsniegtas pastāvīgās uzturēšanās atļaujas, ja iegūta vispārējā vidējā izglītība vai 4-gadīgā profesionālā vidējā izglītība un izglītības dokumentā matemātikā (algebrā un ģeometrijā), fizikā, ķīmijā, informātikā, latviešu valodā, svešvalodā (angļu, vācu vai franču), ekonomikā, dabaszinātnēs atzīme nav zemāka par 4.

Pirmā līmeņa studiju programmai valsts budžeta dotācijas finansējums nav piešķirts, līdz ar to gan pilna, gan nepilna laika ir maksas studiju programma.

Jāsecina, ka programmā vēlas studēt ar vien vairāk studējošo no Latvijas reģioniem. Tas apliecina studiju programmas kvalitāti. Sniedzot lielāku iespēju studēt tuvāk savas dzīves vietai, Latvijas un līdz ar to Eiropas Savienības un NATO valstu pierobežas reģionu iedzīvotājiem tiek

piedāvāta iespēja studēt RTU filiālē Daugavpilī (kā attālināta auditorija). Visu programmas vadības un akadēmisko darbu nodrošina mācībspēki no Rīgas, jo tiek izmantotas tikai Daugavpils filiāles telpas. Līdz ar to programmas realizācija notiek gan Rīgā, gan Daugavpilī.

Nepilna laika (neklātienē) studijām un pilna laika maksas studijām ieskaita bez iestājpārbaudījumiem.

Absolventiem ir tiesības turpināt studijas bakalaura vai otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības programmās, kā arī ir iespējama kredītu pārnese.

2.1.2. Studiju programmas saturs

Programma atbilst pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartam, izglītības koncepcijas pamatnostādņem un esošajiem profesionālās izglītības normatīvajiem aktiem.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” apjoms ir **80 KP**, tā tiek realizēta:

- 2 gadi (pilna laika studijas) vai
- 2,5 gadi (nepilna laika studijas).

Katrā studiju gadā ir 2 semestri, katra semestra ilgums ir 20 nedēļas – 16 studiju nedēļas un 4 nedēļas ilga sesija.

Studiju programmas īstenošanas vieta un veids:

Rīga: pilna laika klātienē; nepilna laika neklātienē; kā arī RTU filiālē Daugavpilī (kā attālināta auditorija).

Nepilna laika studijas RTU tiek organizētas saskaņā ar RTU Senāta lēmumiem un vadības rīkojumiem

Profesionālo studiju rezultātā students iegūst zināšanas un nepieciešamo profesionālo kompetenci, kas atbilst 4.līmeņa profesionālajai kvalifikācijai, veido noteiktu kultūras un inteliģences pakāpi, kā arī spēj uzsākt specialitātei atbilstošu profesionālo darbību. Studiju programmas struktūra parādīta 2.1.tabulā.

2.1.tabula

Pirmā līmeņu studiju programmas struktūra

Programmas sastāvdaļas	Apjoms, KP	Procentos pret visu apjomu
Obligātie studiju priekšmeti	32	40%
no tiem:		
vispārizglītojošie	16	
nozares	16	
Ierobežotās izvēles priekšmeti	24	30%
no tiem:		
nozares	4	
specializācijas (profesijas)	16	
valodas (vispārizglītojošie)	4	
Prakse	16	20%
Kvalifikācijas darbs	8	10%
Kopā:	80	100%

Pirmajā studiju gadā studentam jāapgūst un jāizprot ekonomiskā sistēma, valsts pārvalde, uzņēmējdarbības vide un to funkcionēšanas galvenās likumsakarības tirgus ekonomikas apstākļos jāprot saredzēt uzņēmumu, muitas un nodokļu iestāžu vietu un lomu šai sistēmā, kā arī jāapgūst **vispārizglītojošie studiju kursi** – matemātika, mikroekonomika, datormācība (pamatkurss), lietišķā etiķete, saskarsmes pamati, lietvedība un korespondence, svešvalodas un humanitārie/sociālie priekšmeti, sports.

Otrajā studiju gadā studenti turpina apgūt specialitātei jeb profesijai atbilstošos un nozares studiju kursus, kā arī pilna laika studenti dodas praksē ārpus izglītības iestādes un

izstrādā kvalifikācijas darbu. Nepilna laika studenti trešajā kursā dodas praksē ārpus izglītības iestādes un izstrādā kvalifikācijas darbu.

Programmā iekļauti **nozares teorētiskie pamatkursi**: starptautiskie ekonomiskie sakari, nodokļi un nodevas, administratīvās tiesības, muitas likumdošana Latvijā un ārvalstīs, muitas darbības pamati, muitas procedūras un režīmi, ievads specialitātē.

Nozares profesionālās specializācijas kursi: Eiropas tiesības, uzņēmējdarbības loģistikas pamati, uzņēmējdarbības ekonomika un tirguzinību pamati, Eiropas Savienības nodokļu politika.

Programmas ietvaros tiek piedāvāta **specializācija divos pamatvirzienos**:

- virzienā „**Muitas vadīšana**” ir šādi priekšmeti: riska analīze un preču kontroles organizēšana, muitas tarifu sistēma, muitas maksājumu administrēšana, muitas informācijas sistēmas, muitas kontroles tehnoloģija un ierīces;

- virzienā „**Nodokļu administrēšana**” ir šādi priekšmeti: finanšu grāmatvedība, grāmatvedība, nodokļu kontrole, nodokļu maksātāju apkalpošana, uzņēmējdarbības finansēšana un kreditēšana, muitas maksājumu administrēšana, nodokļu informācijas sistēmas.

Studiju programmā liela loma atvēlēta praktiskai sagatavošanai, t.i., **praksei**. Tai ir atvēlēti 20% no kopējā studiju laika. Pēc teorētiskā kursa apgūšanas, studenti sāk apgūt profesionālo zināšanu padziļināšanas un nostiprināšanas posmu, kurā ietilpst arī prakse. Turklāt, tā notiek ārpus izglītības iestādes un maksimāli pietuvināta patstāvīgai dzīves vietai. Prakses vietas 100% nodrošina studiju programmas administrācija. Prakses tiek organizētas VID muitas un nodokļu iestādēs, muitas kriminālpārvaldē, finanšu policijā, kā arī loģistikas, muitas brokeru, transporta u.c. uzņēmumos un organizācijās. Prakses vadīšanā bez RTU mācību spēka tiek iesaistīti arī VID un biznesa organizāciju augsti kvalificēti speciālisti.

Programmas administrācija apzinās prakses nozīmi un aktīvi iesaistās jaunu prakses vietu nodrošināšanā studējošiem. Studiju process tiek vērsts uz izzināšanu un rīcībspējas veidošanu, kam par pamatu kalpo studijas un prakse jau minētajās iestādēs un uzņēmumos, kā arī daļai nepilna laika studentu darbs patstāvīgajā darba vietā (līgumi par prakses vietu nodrošināšanu un prakses nolikumi skatāmi 4.5. pielikumā).

Studiju programmas noslēgumā tiek izstrādāts un aizstāvēts **kvalifikācijas darbs 8KP** apjomā (diploma pielikuma paraugi skatāmi 4.2. pielikumā)..

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma ir nepārtrauktā attīstības procesā. Tā tiek papildināta un aktualizēta, pamatojoties uz jaunākajām tendencēm muitas un nodokļu jomā ES un pasaulē, kā arī uz darba tirgus pētījumiem, un konsultācijām ar darba devējiem un praktizējošiem speciālistiem. Arī absolventu, studentu ieteikumiem ir būtiska nozīme studiju procesa pilnveidošanā, veicinot atgriezenisko saiti atbilstoši studiju programmas mērķim.

Studiju programmas studentu zināšanu vērtējuma rezultāti divas reizes gadā tiek apspriesti katedras sēdē. Rezultātus apkopo un vērtē programmas administrācija, tie kalpo par pamatu tālākai studiju procesa pilnveidošanai. Par apkopotajiem rezultātiem informē arī mācībspēkus.

2.1.3. Studiju programmas īstenošanas plānojums

Plāns 1. semestrim												
Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti												
IMP122	Ievads specialitātē			Aramina Daira	1.0	16.0	1.0	0.0	0.0	I		
IMP320	Muitas darbības pamati			Gulbis Aivars	2.0	32.0	1.0	0.0	1.0		E	

	IMP443	Lietvedība un korespondence			Jevinga Irina	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IET102	Mikroekonomika			Nešpors Viktors	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	HPS120	Saskarsmes pamati			Gudzuka Sandra	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
	IUE218	Datormācība (pamatkurss)			Filipovs Aleksandrs	3.0	48.0	1.0	0.0	2.0		E	
	HFA101	Sports	1/2		Muižnieks Jānis	0.0	32.0	0.0	2.0	0.0	I		
	IMP717	Administratīvās tiesības			Čevers Aldis	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	HFL330	Lietišķā etiķete			Lejniece Zanda	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
[B6] Valodas						2.0	32.0	0.0	2.0	0.0	0	1	0
	HDG405	Angļu valoda	1/2		Kavala Sarmīte	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	
	HDG404	Vācu valoda	1/2		Servuta Ārija	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	

Plāns 2. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D	
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti													
	DMS102	Matemātika			Buikis Māris	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
	IMP314	Muitas likumdošana Latvijā un ārvalstīs			Čevers Aldis	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
	HFA101	Sports	2/2		Muižnieks Jānis	0.0	32.0	0.0	2.0	0.0	I		
	IMP201	Nodokļi un nodevas			Ketners Kārlis	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti						10.0	160.0	6.0	4.0	0.0	1	2	0
	IUV315	Grāmatvedība			Lāce Natalja	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP721	Muitas tarifu sistēma			Gulbis Aivars	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	IMP716	Muitas kontroles tehnoloģija un ierīces			Gulbis Aivars	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	IMP704	Nodokļu maksātāju apkalpošana			Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
	IBO432	Eiropas tiesības			Vanags Jānis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	ITE307	Uzņēmējdarbības loģistikas pamati			Patļins Pāvels	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	

	IMP720	Muitas maksājumu administrēšana			Gulbis Aivars	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP411	Nodokļu informācijas sistēmas			Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
[B6] Valodas						2.0	32.0	0.0	2.0	0.0	0	1	0
	HDG405	Angļu valoda	2/2		Kavala Sarmīte	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	
	HDG404	Vācu valoda	2/2		Servuta Ārija	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	

Plāns 3. semestrim													
Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D	
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti													
	IMP203	Starptautiskie ekonomiskie sakari			Fortinš Egils	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	IMP714	Muitas procedūras un režīmi			Gulbis Aivars	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti						10.0	160.0	6.0	3.0	1.0	0	3	0
	IMP706	Riska analīze un preču kontroles organizēšana			Veinbergs Jānis	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
	IUV220	Uzņēmējdarbības finansēšana un kreditēšana (speckurss)			Krogzeme Hilda	4.0	64.0	2.0	1.0	1.0		E	
	IMP325	Finanšu grāmatvedība			Jevinga Irina	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
	IMP410	Nodokļu kontrole			Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP705	Muitas informācijas sistēma			Gulbis Aivars	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
	IMP305	Eiropas Savienības nodokļu politika			Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IUE206	Uzņēmējdarbības ekonomika un tirgzinību pamati			Sundukova Zoja	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
[D] Praktise						6.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1
	IMP013	Specializējošā prakse			Račinska Ruta	6.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D

Plāns 4. semestrim													
Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D	
[D] Praktise						10.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1
	IMP013	Specializējošā prakse			Račinska Ruta	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D
[E] Gala / valsts pārbaudījums						8.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1

	IMP221	Kvalifikācijas darbs		Kraštinš Aivars Vilnis	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D
--	--------	----------------------	--	---	-----	-----	-----	-----	-----	--	--	---

2.1.4. Studiju kursu un moduļu apraksti

Studiju kursu un moduļu apraksti atrodami RTU Studiju programmu reģistrā

<https://stud.rtu.lv/rtu/vaaApp/sprpub>

2.1.5. Studiju programmas organizācija

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma apstiprināta Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Senāta sēdē 2003.gada 15.decembrī, Protokola Nr. 482.

Studiju virziens ir akreditēts 2013.gadā 5. jūnijā uz pilnu akreditācijas termiņu – sešiem gadiem. Studiju programmas realizācijai saņemta studiju virziena akreditācijas lapa Nr.99 (Studiju akreditācijas komisijas sēdes 2013.gada 5.jūnija lēmums Nr.101) par tiesībām īstenot akreditēto studiju virzienu „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība”, kur viena no sešām studiju programmām ir pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” (41861), ar muitas eksperta vai nodokļu inspektora kvalifikācijas iegūšanu Rīgā un Daugavpilī (4.8. pielikums).

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” paredz lekcijās, praktiskajās nodarbībās, laboratorijas darbos un patstāvīgajās studijās apgūt atbilstošos profesionālos, ekonomiskos, vadības, juridiskos un humanitāros studiju

Studiju sistēma Rīgas Tehniskajā universitātē ir veidota atbilstoši Izglītības likumam, Augstskolu likumam un Profesionālās izglītības likumam, tā, lai maksimāli veicinātu studiju programmās izvirzīto mērķu sasniegšanu un atvieglotu uzdevumu izpildi. Studiju sistēmu augstskolā iekšēji nosaka studentu un augstskolas attiecības reglamentējošie dokumenti un studiju norisi un organizāciju reglamentējošie dokumenti.

Svarīgākie dokumenti, kas nosaka RTU studentu un augstskolas attiecības ir ieskaitīšanas dokumenti un atsevišķs līgums par izglītības iegūšanas noteikumiem, kā arī iekšējās kārtības noteikumi.

Pamatdokumenti un pārvaldes struktūrvienības, kas reglamentē, vada un nosaka studiju norisi, kārtību un organizāciju ir:

- Rīgas Tehniskās universitātes Satversme; Augstskolas vadība un Senāts;
- Fakultātes vadība un Dome; Studiju programmas administrācija;
- Studentu pašpārvalde;
- Studiju programma;
- Studiju kursu programmas;
- Studiju plāns pilna un nepilna laika studijām.

Visi atbilstošie dokumenti ir pieejami RTU struktūrvienībās un pie pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” administrācijas IEVF SESMI Muitas un nodokļu katedrā.

Augstskolas darbību reglamentējošie normatīvie dokumenti ir pieejami arī RTU mājas lapā internetā: www.rtu.lv – sadaļā – Studiju reglaments. Tāpat katram studentam un RTU darbiniekam tie ir pieejami RTU elektroniskajā studiju vidē ORTUS.

Imatrikulētajiem studentiem RTU izsniedz studenta apliecību. No imatrikulācijas brīža studentam ir visas RTU studējošā tiesības, ko paredz Izglītības likums, Augstskolu likums, Rīgas Tehniskās universitātes Satversme un citi saistošie dokumenti. Studentiem ir iespējas apgūt papildus zināšanas, mainīt studiju formu un studiju programmu, ieskaitīt studiju novērtējumā citās augstākās izglītības studiju programmās iegūtās zināšanas, kā arī uz laiku (ne ilgāku par 2 gadiem) pārtraukt studijas, saglabājot attiecības ar RTU.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu „Muitas un nodokļu administrēšana”, kas nodrošina ceturrtā profesionālās kvalifikācijas līmeņa iegūšanu, realizē RTU

Inženierekonomikas un vadības fakultātes (IEVF) Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūta (SESMI) Muitas un nodokļu katedra un pilda arī programmas administrācijas funkciju. priekšmetus.

Studiju programmas pilnveidošanā akreditācijas periodā (sešu gadu laikā) tika ņemtas vērā novērtēšanas komisijas kopējā ziņojumā izteiktās piezīmes un komisijas ekspertu sniegtie individuālie ieteikumi, kas vērsti uz studiju kvalitātes pilnveidošanu.

Studiju programmas pilnveidošana notiek atbilstoši ekspertu komisijas ieteikumiem (pēc iepriekšējās akreditācijas), studiju jomas attīstības tendencēm, likumdošanas un normatīvo aktu izmaiņām. Tiek nodrošināta studiju programmas atbilstība starptautiskiem standartiem un sekmēta konkurētspējīga izglītība, kā arī studējošie tiek sagatavoti praktiskam darbam programmā. Šim nolūkam regulāri tiek veikta studiju priekšmetu saturiskā izvērtēšana, tēmu apvienošana, papildināšana un aktualizācija. 2013.gada aprīlī **programmā tika veiktas izmaiņas**, kas apstiprinātas ar RTU Mācību prorektora rīkojumu Nr.02000-1.1/29 2013.gada 19. aprīlī (4.8.pielikums).

Izmaiņas studiju plānos tika veiktas gan pilna, gan nepilna laika apmācības formām.

Studiju programma, tās realizācijas procesā, regulāri tiek papildināta un aktualizēta, pamatojoties uz darba tirgus pētījumiem un konsultācijām ar darba devējiem un praktizējošiem speciālistiem. Arī absolventu, studentu un augstskolas mācībspēku ieteikumiem, kā arī starptautisko organizāciju un ekspertu ieteikumiem ir būtiska nozīme studiju procesa pilnveidošanā. Programmas pilnveidošanas mērķis ir nodrošināt izglītotu, konkurētspējīgu un profesionālu speciālistu sagatavošanu.

2.1.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” studiju process tiek organizēts auditorijās, datoru zālēs, laboratorijās un prakses vietās.

Fakultātes, institūti un tajos ietilpstošās katedras nodrošina mācību un metodisko darbu: izveido un atjauno studiju priekšmetu programmas, nodrošina atbilstošo studiju priekšmetu pasniegšanu, kvalifikācijas darbu vadīšanu un aizstāvēšanu un veic citas ar mācību, metodisko un zinātnisko darbu saistītas aktivitātes.

Studiju process tiek veidots kā aktīvs, studentam saistošs process, tajā ietilpst – lekcijas, semināri, diskusijas, situāciju un praktisko uzdevumu risināšana, individuālais un grupu darbs, t.sk. arī pētnieciskais darbs, vizītes uz uzņēmumiem un izbraukuma nodarbības, prakse, darba devēju pārstāvju vieslekcijas.

Nepārtraukti programmas ietvaros tiek domāts par studiju formu un procesa pilnveidošanu. Pārmaiņas ir orientētas galvenokārt uz mācīšanas stila nomaiņu ar „mācīšanu mācīties” un informācijas tehnoloģiju integrēšanu studiju procesā.

Auditorijās notiek teorētiskās un praktiskās nodarbības. Datoru zāles tiek izmantotas praktisku uzdevumu risināšanai, kas ļauj studentiem apgūt jaunākās informācijas tehnoloģijas un datu bāzes. Datorprogramma „Harmonizer”, kura izstrādāta kopā ar Zviedrijas Muitas pārvaldes mācību centru un tulkota latviešu valodā tiek izmantota studiju priekšmetā „Harmonizētā preču sistēma”. Tāpat studiju procesā tiek apgūtas jaunās datorizētas Tranzīta sistēmas - NCTS, MCC un GMS moduļi, Eksporta kontroles sistēmas (EKS), kurā ietilpst Tranzīta komersanta modulis, Eksporta komersanta modulis, Importa komersanta modulis, Eksporta muitnieka modulis, Importa muitnieka modulis, Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēma – EMCS. Sakarā ar to, ka Muitas un nodokļu katedrā regulāri tiek organizēti gan muitas, gan nodokļu speciālistu kvalifikācijas celšanas kursi, studentiem ir iespējas izmantot arī jaunāko informāciju muitas un nodokļu sistēmas attīstības jomā.

RTU elektroniskās studiju vides ORTUS lietošana papildus nodrošina studējošos ar informāciju par konkrēto studiju priekšmetu, tā apgūšanas prasībām un metodiskajiem materiāliem. Līdz ar ORTUS vides izveidošanu paplašinājās iespēja kvalitatīvi strādāt ar studentiem un papildus piedāvāt dažādus studiju materiālus. Šajā elektroniskajā vidē students var

sekot līdzī arī saviem sekmības rādītājiem. Tehnoloģiju izmantošanas un informācijas apmaiņas ātruma paaugstināšanās nodrošina arī klātienē nodarbību efektivitāti un veicina studējošo patstāvīgo darbu.

Prakses vietās notiek iegūto zināšanu nostiprināšana un kvalifikācijai nepieciešamo praktisko iemaņu iegūšana. Kopējais prakses apjoms ir 16 KP.

Prakse tiek organizēta atbilstoši noslēgtajiem līgumiem par prakses organizēšanu. Tā notiek gan VID Muitas pārvaldē, Nodokļu pārvaldē, Finanšu policijā, Muitas kriminālpārvaldē, kā arī VID teritoriālajās iestādēs, Muitas kontrolpunktos u.c. Tāpat neliela studentu daļai prakse notiek loģistikas un muitas brokeru organizācijās. Prakses vadītāji bieži ir dažāda līmeņa studiju programmu „Muitas un nodokļu administrēšana” absolventi.

Studiju process tiek vērsts uz izzināšanu un rīcībspējas veidošanu, kam par pamatu kalpo studijas un prakse jau minētajās iestādēs un uzņēmumos, ka arī – daļai studentu (īpaši nepilna laika) darbs patstāvīgajā darba vietā.

Programmas administrācija apzinās prakses jautājuma nopietnību un aktīvi iesaistās jaunu prakses vietu nodrošināšanā studējošiem, kā arī mācību process tiek organizēts tā, lai studentu mācību un pētnieciskā darba tēmas tiek saistītas ar muitas un nodokļu administrēšanas jautājumiem. 2011.gadā atbilstoši sadarbības līgumam starp RTU un Sanktpēterburgas Informācijas tehnoloģiju, mehānikas un optikas universitāti (Krievija) ir uzsākta starptautiska studentu apmaiņa, tieši prakses organizēšanai.

Tomēr jāatzīst, ka sarežģītākas mācību metodes ir kvalitatīvi izmantojamas tikai sākot no otrā vai trešā studiju gada, jo imatrikulēto studentu iepriekšējās pieredzes analīze liecina, ka pirmajā kursā uzņemtajiem, tikko vidusskolu beigušajiem (pilna laika studijās) un jau kādu laiku atpakaļ skolu absolvējušajiem (nepilna laika) studentiem trūkst pieredzes sarežģītu mācību materiālu izmantošanā.

Vēl viens no programmas mērķiem ir attīstīt un pilnveidot studējošo prasmī strādāt komandā saskaņoti ar citiem, ko var sasniegt, variējot ar dažādām darba formām. Tāpēc lielākais īpatsvars auditorijas darbā tiek likts uz interaktīvajām studiju formām: darbu nelielās grupās, studiju darbu un pētījumu projektu izstrādāšanu to apspriešanu grupās un publisku aizstāvēšanu.

2.1.7. Vērtēšanas sistēma

Studentu zināšanu vērtēšanas pamatā ir Ministru Kabineta noteikumi un atbilstošie RTU senāta lēmumi.

Studiju rezultātus vērtē pēc diviem kritērijiem – kvalitatīvais kritērijs (**vērtējums 10 ballu skalā**) un kvantitatīvais kritērijs (**kreditpunkti**, iegūstot pozitīvu vērtējumu par studiju kursa satura apguvi).

RTU kopumā un katrā fakultātē, arī IEVF ievēro šādus izglītības vērtēšanas pamatprincipus:

– Pozitīvo sasniegumu summēšanas princips – pozitīvie sasniegumi katra kursa ietvaros un kopumā programmas ietvaros tiek summēti.

– Pārbaudes obligātuma princips – katra kursa noslēgumā vērtējums ir obligāts.

– Vērtēšanas kritēriju atklātības un skaidrības princips – pārbaudījumu prasības ir pieejamas visiem interesentiem pie programmas administrācijas vai mācībspēkiem un tiek atbilstoši izklāstītas katra priekšmeta apguves sākumā, elektroniski pieejamas ORTUS sistēmā.

– Vērtēšanas formu dažādības princips – kontroldarbi, studiju darbi, patstāvīgie darbi, uzstāšanās semināros, ieskautes, eksāmeni (mutisks, rakstisks, praktiski veicamu uzdevumu saturošs), prakses darba aizstāvēšana, diplomdarba aizstāvēšana u.c.

– Pārbaudījuma pieejamības princips – pārbaudījumu satura un apjoms atbilst priekšmetu programmās noteiktajam saturam un profesionālās kvalifikācijas prasmju un zināšanu prasībām. Visi nosacījumi kreditpunktu iegūšanai ir aprakstīti katra priekšmeta programmā.

Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir **eksāmens un ieskaite**, kas ir jākārt katru studiju kursa noslēgumā. Ikvienu pārbaudījuma formu ir noteikta katru studiju kursa programmā, izstrādāta atbilstoši RTU noteiktajai kārtībai.

Saskaņā ar RTU noteikto kārtību – „Studiju rezultātu vērtēšanas nolikums” – eksāmenus kārtu rakstiskā, mutiskā, datorizētā vai kombinētā formā. Tas ļauj mācībspēkiem variēt un kombinēt teorētisko un praktisko zināšanu novērtēšanu, izmantojot teorētiskus jautājumus, testus, uzdevumus u.c. pārbaudes veidus. Programmas ietvaros nepārtraukti notiek pārbaudes darbu novērtēšanas pilnveidošana.

Mācībspēki, uzsākot darbu ar studentiem konkrēta studiju priekšmeta ietvaros, pirmajā nodarbībā iepazīstina studējošos ar zināšanu un prasmju vērtēšanu kursa ietvaros. Šie vērtēšanas nosacījumi ir pieejami arī RTU elektroniskajā studiju vidē ORTUS. Studējošiem tiek paziņots kādi nosacījumi semestra laikā būs jāizpilda, kā tiks vērtētas zināšanas, kādā mērā darbs semestra laikā ietekmēs gala pārbaudījumu.

Papildus mācībspēki pievērš uzmanību un novērtē arī studējošo prasmi strādāt ar mācību un zinātnisko literatūru, konspektēt, rakstīt referātus, sistematizēt materiālus, analizēt, spriest, pieņemt lēmumus profesionālās izvēles sfērā. Liela vērtība tiek veltīta studentu prasmei lasīt literatūru svešvalodās, izklāstīt neadaptētu tekstu galvenās idejas, diskutēt ar studiju biedriem, izmantot mācību tehniskos līdzekļus, veikt zinātniski pētniecisko darbu. Šīs prasmes tiek stimulētas ar interaktīvās studiju vides izmantošanu mācību procesā, kur mācībspēki veido diskusijas un forumus mācību priekšmeta ietvaros.

Eksāmenu, studiju priekšmeta ietvaros, pieņem studiju kursa mācībspēks vai cits attiecīgās struktūrvienības vadītāja norīkots mācībspēks. Eksāmenu vērtējums ir 10 ballu sistēmā, kur zemākais sekmīgais vērtējums ir 4 balles. Ieskaite kursa programmas apguve tiek vērtēta divdaļīgajā vērtējuma skalā – „ieskaitīts” vai „neieskaitīts”.

Bez noslēguma pārbaudījuma katrā studiju kursā ir iespējami arī kārtējie pārbaudījumi – kontroldarbi, mājas darbi, semināri, studiju patstāvīgie darbi, studiju projekti u.c. Kārtējie pārbaudījumi ir noteikti un detalizēti aprakstīti studiju kursu programmās.

Prakse tiek vērtēta 10 ballu sistēmā. Prakses vērtējumu dod prakses vadītājs un prakses aizstāvēšanas komisija, ņemot vērā prakses atskaites aizstāvēšanu un izvērtējot uzņēmuma atsauksmes. Prakses aizstāvēšanas komisijas tiek izveidotas ar atbildīgās struktūrvienības vadītāja rīkojumu un tajā tiek iekļauti arī darba devēju pārstāvji.

Saskaņā ar LR MK 2001.gada 20.marta noteikumiem Nr.141 „Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un RTU Senāta 2010.gada 25.janvāra lēmumu „Par prakses organizēšanas kārtību RTU”. Muitas un nodokļu katedrā ir izstrādāts „Nolikums par mācību praksi pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana””. Prakse notiek valsts pārvaldes iestādēs vai uzņēmumos (uzņēmējiesabiedrībās), kuru darbība ir saistīta ar muitas, nodokļu administrēšanas, nodokļu maksājumu un starptautisko ekonomisko sakaru jautājumiem. Prakses **mērķis** ir nostiprināt zināšanas par institūciju, iestāžu un uzņēmumu darbu starptautisko ekonomisko sakaru, muitas un nodokļu jomā, iegūt papildus informāciju, praktiskās zināšanas, prasmes un iemaņas, kuras ir raksturīgas muitas darbības un nodokļu iekasēšanas jomās. Prakses galvenie **uzdevumi**:

- iepazīties ar prakses vietas organizatorisko struktūru, funkcijām, darba organizāciju un raksturīgākajiem pamatrādītājiem;
- iepazīties, izprast un orientēties ar savas prakses vietu saistītajos normatīvajos aktos;
- apgūt nepieciešamās iemaņas un prasmes, kas veicinātu profesionālo kompetenci un nozarei atbilstošu zināšanu praktisko piemērošanu;
- veicināt komunikatīvās, patstāvīga darba un komandas darba prasmes.

Prakses laikā students iegūst praktiskās darba iemaņas atbilstoši izvēlētajai specializācijai: muitas kontroles veikšanā, nodokļu un nodevu aprēķināšanā kravu un pasažieru plūsmas dokumentu noformēšanā, transporta līdzekļu kontrolē, kā arī iepazīstas ar muitas noliktavu darbību un to kontroles pasākumiem. Prakses vērtējumu dod prakses vadītājs un prakses aizstāvēšanas komisija, ņemot vērā prakses atskaites aizstāvēšanu un izvērtējot uzņēmuma

atsauksmes. Prakses aizstāvēšanas komisijas tiek izveidotas ar atbildīgās struktūrvienības vadītāja rīkojumu un tajā tiek iekļauti arī darba devēju pārstāvji. Prakses vada augsti kvalificēti speciālisti gan muitas, gan nodokļu jomā.

Prakses gaitā studenti pēta jautājumus, kas noteikti prakses programmā, ievāc un apkopo informāciju, uzskaita savus veiktos darbus un noslēgumā sastāda prakses atskaiti, kas jāiesniedz mācību iestādes struktūrvienībā aizstāvēšanai. Atskaite tiek aizstāvēta mācību iestādes struktūrvienībā izveidotā prakses atskaites vērtēšanas komisijā. Prakses gala kontroles veids ir eksāmens (līgumi par prakses vietu nodrošināšanu un prakses nolikumi skatāmi 4.8. pielikumā).

Kredītpunktus ieskaita par katru apgūto studiju kursu un praksi, ja vērtējums nav bijis mazāks par 4 (gandrīz viduvēji) vai „ieskaitīts”.

Programmas apguvi noslēdz **valsts kvalifikācijas eksāmens**, kurš tiek vērtēts desmit ballu skalā un kura sastāvdaļa ir kvalifikācijas darba aizstāvēšana. Aizstāvot kvalifikācijas darbu vērtēšanas kritēriji ir:

- teorētisko zināšanu un pieredzes sistematizācija, nostiprināšana un paplašināšana;
- patstāvīga literatūras un citu informatīvo avotu apguve, t.sk. svešvalodās;
- uzdevumu teorētiskās nostādnes un pētāmās problēmas risināšanas prasme, kas ietver atsevišķus un kompleksus kopsavilkumus un novitātes elementus;
- aktuālas lietišķās problēmas analīze;
- praktisku risinājumu izstrādāšana ieteikumu un priekšlikumu veidā;
- patstāvīga lietišķā pētījuma veikšanas iemaņu un iegūto praktisko rezultātu aizstāvēšanas spēju attīstība un nostiprināšana.

Komisiju vada un tajā piedalās (vismaz 51%) VID muitas un nodokļu struktūrvienību vadošie speciālisti.

Diplomu par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību **saņem students**, kurš ir apguvis programmu un nokārtojis valsts kvalifikācijas eksāmenu iegūstot ar vērtējumu – ne mazāku par 4 (gandrīz viduvēji).

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” studentu zināšanu vērtējuma rezultāti divas reizes gadā tiek apspriesti katedras sēdē. Rezultātus apkopo un vērtē arī programmas administrācija un tie kalpo par pamatu tālākai studiju procesa pilnveidošanai.

Šāda vērtēšanas sistēma RTU darbojas no 2001./2002.mācību gada un nepārtraukti tiek pilnveidota atbilstoši starptautiskajiem standartiem un sekojot konkrētas studiju programmas attīstībai. Aplūkotās vērtēšanas sistēmas izmantošana veicina studentu zināšanu un prasmju līmeņa paaugstināšanu, kā arī studējošo sekmju labāku pārskatāmību un kontroli.

2.1.8. Studiju programmas izmaksas

Pirmā līmeņa studiju programmai valsts budžeta dotācijas finansējums **nav piešķirts**, līdz ar to gan pilna, gan nepilna laika ir maksas studiju programma.

Studējošie var izmantot studiju un studējošo kredītus Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas studiju maksa ir:

Ls 890* – pilna laika (dienas) studijām;

Ls 620* – nepilna laika (neklātienēs) studijām.

*Veicot studiju maksas un priekšapmaksas par studijām samaksu divās daļās – viens maksājums par katru studiju semestri, studējošajam tiek piemērota atlaide Ls 40,00 apmērā no gada studiju maksas jeb Ls 20,00 no semestra studiju maksas.

Jāpiezīmē, ka pēdējo gadu laikā studiju maksa ir nemainīga.

Nozīmīgas investīcijas ir veiktas informācijas tehnoloģiju nodrošinājuma attīstībā un pilnveidošanā. Katram fakultātes mācībspēkam ir darba vieta ar datoru, kas pieslēgts internetam, 60% no darbiniekiem ir arī izsniegti portatīvie datori.

Kā papildus finansēšanas avotus var minēt vēl grantus, līgumdarbus, muitas un nodokļu speciālistu kvalifikācijas celšanas kursus, kas papildus nodrošina mācību procesu ar nepieciešamo tehnisko nodrošinājumu, metodiskiem materiāliem un rada iespējas studentu apmaiņai.

Rīgas Tehniskajā universitātē finanšu resursu struktūru nosaka RTU Senāts, bet budžeta izpildi kontrolē revīzijas komisija. Par budžeta izpildi rektors sniedz ikgadēju pārskatu Akadēmiskajai sapulcei un Izglītības un zinātnes ministram. Struktūrvienību finanšu resursi kā patstāvīga daļa ietilpst RTU budžetā.

2.1.9. Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem

Atbilstība izglītības standartam

Studiju programma izveidota saskaņā ar LR Ministru Kabineta (MK) 2001.gada 20.marta noteikumiem Nr.141 „Noteikumi par valsts pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartu” Salīdzinājums parādīts 2.2.tabulā.

2.2.tabula

Programmas apjoma un struktūras atbilstība valsts standarta prasībām

Kritērijs	Standarta prasība	Programma „Muitas un nodokļu administrēšana”
Kopējais programmas apjoms	80-120 KP	80 KP
Studiju kursu kopējais apjoms	Vismaz 56 KP, bet ne vairāk kā 75% no programmas apjoma	56 KP, kas sastāda 70% no programmas apjoma
Vispārīzglītojošo kursu apjoms	Vismaz 20 KP	20 KP
Nozares kursu apjoms	Vismaz 36 KP	36 KP
Prakses apjoms	Vismaz 16 KP	16 KP
Kvalifikācijas darba apjoms	Vismaz 8 KP, bet ne vairāk kā 10% no programmas apjoma	8 KP, kas sastāda 10% no programmas apjoma

Analizējot atbilstību standartam, var izdarīt šādus secinājumus:

1) Studiju programmas mērķi, uzdevumi un studiju rezultāti ir skaidri, sasniedzami un pārbaudāmi, ir saskaņā ar AII un valsts izglītības standartā izvirzītajiem;

2) Studiju programmas saturs un iegūstamā kvalifikācija atbilst standartā noteiktajam un studiju programmas nosaukumam. Programmas pamatdaļas ir: studiju kursi, prakse ārpus izglītības iestādes, kvalifikācijas darbs.

Studiju kursu obligāto saturu veido vispārīzglītojošie kursi (humanitārās zinātnes, sociālās zinātnes, kā arī dabaszinātnes, tehniskās zinātnes un informācijas tehnoloģijas) un nozares kursi (t.sk. konkrētās profesijas studiju kursi). Prakse ir saistīta un saturiski atbilst teorētiskajai daļai, studiju programmā ir iekļauta profesionālo iemaņu iegūšana.

3) Programmas apjoms – akreditējamās programmas apjoms un tā strukturālais sadalījums ir atbilstoši valsts izglītības standartā noteiktajam. Programmas un studiju kursu apjoms ir izteikts kredītpunktos;

4) Vērtēšanas pamatprincipi – akreditējamās programmas vērtēšanas principi ir atbilstoši valsts izglītības standartā noteiktajam:

- ⇒ Pozitīvie sasniegumi tiek summēti;
- ⇒ Katra kursa noslēgumā vērtējums ir obligāts;
- ⇒ Prasību atklātība un skaidrība;
- ⇒ Pārbaudes veidu dažādība.

Pārbaudījumu saturs un apjoms atbilst priekšmetu programmās noteiktajam saturam un profesionālās kvalifikācijas prasmju un zināšanu prasībām. Visi nosacījumi kredītpunktu iegūšanai ir aprakstīti katra priekšmeta programmā.

Par programmas atbilstību pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības prasībām liecina arī fakts, ka 92% absolventu, bez akadēmiskām un organizatoriskām problēmām, turpina studijas profesionālo bakalaura studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” vai citās izvēlētajās studiju programmās un pēc tam arī maģistra profesionālo studiju programmās.

Atbilstība profesijas standartam

Programmas saturs veidots saskaņā ar specializācijai atbilstošu standartu. Programmas satura salīdzinājums ar standarta prasībām:

- ⇒ Profesijas standarts „**Muitas eksperts**” (PS 0275);
- ⇒ Profesijas standarts „**Nodokļu inspektors**” (PS 0287).

Var droši apgalvot, ka profesijas standarts atspoguļo darba devēju vēlmes un studiju programmas saturs veidots saskaņā ar atbilstošu profesiju standartiem un ir pilnībā izpildītas to prasības, par to arī liecina saņemtās VID atsauksmes un LR Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas korespondence saistībā ar studiju programmas attīstību.

Jau ilgu laiku IEVF SESMI cieši sadarbojas ar Valsts ieņēmumu dienestu. Sadarbības līgums „Par ierēdņu kvalifikācijas celšanu, apmācību un kadru sagatavošanu” noslēgts un darbojas kopš 1994.gada.

Programmas apguves rezultātā, atbilstoši profesijas standartam, tiek iegūta pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, kā arī atbilstoša ceturtā līmeņa profesionālā kvalifikācija – **Muitas eksperts** vai **Nodokļu inspektors**, kas dod iespēju uzsākt praktisko darbību Valsts ieņēmumu dienesta reģionālajās iestādēs, muitas iestādēs un ar šīm jomām saistītajos uzņēmumos, kā arī turpināt studijas profesionālo bakalaura studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” vai citā bakalaura studiju programmā.

Jāsecina, ka programmā vēlas studēt ar vien vairāk studējošo no Latvijas reģioniem. Tas apliecina studiju programmas kvalitāti. Sniedzot lielāku iespēju studēt tuvāk savas dzīves vietai, Latvijas un līdz ar to Eiropas Savienības un NATO valstu pierobežas reģionu iedzīvotājiem tiek piedāvāta iespēja studēt RTU filiālē Daugavpilī (kā attālināta auditorija). Visu programmas vadības un akadēmisko darbu nodrošina mācībspēki no Rīgas, jo tiek izmantotas tikai Daugavpils filiāles telpas. Līdz ar to programmas realizācija notiek gan Rīgā, gan Daugavpilī.

2.1.10. Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām

RTU muitnieku apmācība ir organizēta kopš 1994.gada, bet nodokļu speciālistu – kopš 2004.gada. RTU ir viena no retajām mācību iestādēm, kurā var iegūt augstāko izglītību muitas un nodokļu jomā starptautiski akreditētā studiju programmā. Latvijā tā **ir vienīgā** šādas jomas programma.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” salīdzinājums veikts balstoties uz līdzīgu finanšu un grāmatvedības studiju programmu izpēti Latvijas koledžās. Tomēr salīdzinājums ir iespējams tikai specializācijas virzienam „Nodokļu administrēšana”.

Latvijā līdzīgas studiju programmas grāmatvedības un finanšu jomā piedāvā daudzas koledžas un augstskolas, salīdzinājums veikts ar Sociālās integrācijas valsts aģentūras koledžas programmu un Biznesa vadības koledžas programmu (4.8.pielikums).

Salīdzinot akreditējamo studiju programmu ar līdzīgām studiju programmām Latvijā, var konstatēt, ka:

- tās ir līdzīgas pēc apjoma un struktūras, lai arī tām ir atšķirīga programmas apguves rezultātā iegūstamā kvalifikācija, tās ietver līdzīgu vispārīglītojošo priekšmetu bloku;
- nozares priekšmeti arī ir līdzīgi, tiem raksturīga specializācijas jomas ievirze;
- daļa specializācijas (Nodokļu administrēšana) priekšmetu ir līdzīga visās trijās salīdzinātajās programmās, tomēr ir skaidri saskatāma atšķirīgās profesionālās kvalifikācijas ievirze un atšķirīgās profesijas standartu prasības.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmai „Muitas un nodokļu administrēšana” līdzīgas pirmā līmeņa studiju programmas Eiropas Savienības valstu **augstskolās faktiski nav**. Tādēļ nav arī salīdzināšanas iespēju, tomēr tika veikts salīdzinājums ar pēc satura līdzīgu 3-gadīgu bakalaura studiju programmu Polijā, *Warsaw College of Customs and Logistics* (4.8.pielikums). Salīdzinot programmas, varam secināt:

- neatkarīgi no studiju līmeņa un studiju ilguma, gan programmu saturs, gan struktūra, gan organizācija ir līdzīgi veidota, kas liecina, ka šajā studiju jomā ir jāņem vērā gan ES kopējās tendences, gan valstu nacionālās politikas;

- studiju programmu atšķirīgais līmenis un studiju ilgums pamatā nosaka atšķirības vispārīgajos un nozares studiju priekšmetos un studiju apjomā.

Ir uzsākti priekšdarbi vienotu studiju programmu izstrādāšanai visu Eiropas Savienības dalībvalstu muiņnieku izglītošanai. RTU ir viena no universitātēm, kurai paredzēts uzticēt vienoto studiju programmu izstrādāšanu un realizēšanu ES.

2.1.11. Studējošo skaits

Kopā pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” 2012./2013.m.g. studē 131 studenti. Studējošo skaitu var apskatīt 2.3. tabulā.

2.3.tabula

Studējošo skaits 2012./2013.studiju gadā

	1.k.	2.k.	3.k.	Pavisam
Studējošo skaits programmā				
no tiem:				
⇒ pilna laika studijas	9	12		21
no tiem:				
„Muitas vadīšana”	9	12		21
„Nodokļu administrēšana”	0	0		0
⇒ nepilna laika (neklātienēs) studijas	36	35	39	
no tiem:				
„Muitas vadīšana”		35	21	
„Nodokļu administrēšana”		0	8	
Kopā:	45	47	39	131

Kopējais studentu skaits pa specializācijas virzieniem programmā:

„Muitas vadīšana” - 123 studenti;

„Nodokļu administrēšana” - 8 studenti.

2.1.12. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

2012./2013.mācību gadā 1.kursā tika imatrikulēti:

- 9 studenti pilna laika studenti;
- 36 studenti nepilna laika studenti.

2.1.13. Absolventu skaits

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” realizācija RTU IEVF tika uzsākta 1996.gadā.

Absolventu skaits pa pēdējiem 6 gadiem:

2008.gadā –141

2009.gadā – 128

2010.gadā – 154
 2011.gadā – 75
 2012. gadā – 23
 2013. gadā – 37

Studiju programmu realizācijas virzienos ir absolvējuši:

„Muitas vadīšana” – 846 studenti;

„Nodokļu administrēšana” – 340 studenti.

Analizējot minētos datus, kā redzams, kvalifikāciju „Muitas eksperts” gan pilna, gan nepilna laika studijās sākot no 2008.līdz 2013.gada jūnijam ir ieguvuši 846 absolventi, tas ir, 71% no visa absolventu skaita, savukārt kvalifikāciju „Nodokļu inspektors” ir ieguvuši 29% no programmas kopējā absolventu skaita.

2.1.14. Studējošo aptaujas un to analīze

2013.gada jūnijā, pēc pavasara semestra tika organizēta kārtējā studējošo aptauja (4.4.1. pielikums). RTU studējošo anketēšana tiek veikta regulāri, katra semestra noslēgumā, izmantojot ORTUS elektronisko studiju vidi. Šī sistēma darbojas RTU jau vairākus gadus.

Aptaujas anketas ietver jautājumus par katra konkrētā studiju kursa mācību literatūras pieejamību, pasniedzēja vērtēšanas kritērijiem, darba kultūru un kvalitāti, studentu tiesību ievērošanu nodarbību laikā, studenta patstāvīgajam darbam veltīto laiku un mācību disciplīnu. Anketas nobeiguma daļa ir paredzēta studentu priekšlikumiem un ierosinājumiem studiju priekšmeta un pasniedzēja darba kvalitātes uzlabošanai. Anketas tiek aizpildītas anonīmi, lai sniegtie atbilžu varianti nevarētu ietekmēt pasniedzēja attieksmi pret konkrēto studentu vai studentu grupu un tiktu sasniegts mērķis – saņemt studentu objektīvu vērtējumu.

Studējošo aptaujas anketas ir izveidotas tā, lai studentu sniegtās atbildes palīdzētu novērtēt studiju kursu un mācībspēka darba kvalitāti, kā arī dot iespēju studentiem izteikt savu viedokli un sniegt priekšlikumus pasniedzēja darbības uzlabošanai un konkrētā studiju kursa programmas pilnveidošanai.

Anketēšanas rezultāti par konkrēto programmu tiek apkopoti un izmantoti programmas kvalitātes uzlabošanā. Anketēšanas un rezultātu analīzes procesā aktīvi piedalās paši studenti un IEVF studentu pašpārvalde.

Studējošo aptaujas notiek divējādi un neatkarīgi viena no otras:

- studējošo aptauju veic RTU Studiju daļa (jau minētā aptauja ORTUS vidē);
- studējošo aptauju veic IEVF studējošo pašpārvalde.

IEVF studentu pašpārvalde reizi gadā organizē pasākumu „Pasniedzēju gada balva”, kuras ietvaros tiek novērtēti mācībspēki un tiek pasniegtas studentu balvas 9 nominācijās. Studenti izvirza nomināciju „Gada labākais pasniedzējs”, kuras ietvaros ikviens mācībspēks tiek izvērtēts izmantojot studentu izstrādātos vērtēšanas kritērijus.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” studējošo aptaujā ORTUS vidē 2013.gada jūnijā piedalījās 54 studenti.

Aptaujas rezultāti liecina par to, ka:

98% pasniedzēju uzsākot studiju priekšmetu iepazīstina studentus ar prasībām studiju kursa apguvei un vērtēšanas sistēmu konkrētajā studiju priekšmetā;

Studējošie norādījuši, ka 35% pasniedzēji – labi un 63% - ļoti labi ir sagatavojušies nodarbībām, konkrētā studiju kursa viela nedublējas ar citu studiju kursu vielu, pasniedzēji tēmas izklāsta loģiski, saprotami un rosina studentu domāšanu;

90% gadījumu pasniedzējs kursa laikā aptvēra visu paredzēto vielu un nodarbību laiks tika lietderīgi izmantots;

80% pasniedzēju studiju kursa ietvaros atspoguļo jaunākos nozares sasniegumus un problēmas. Šeit jāņem vērā, ka studentu aptauja tika rīkota par visiem studiju priekšmetiem, iekļaujot matemātiku, sportu un svešvalodas;

Pasniedzēju ieteiktā literatūra 90% gadījumu ir noderīga, bet dažreiz grūti pieejama. Bibliotēkās nav pietiekams skaits nepieciešamo avotu, kā arī vairākās jomās nav mācību līdzekļu latviešu valodā.

Lai nodrošinātu studentus ar mācību literatūru speciālajos priekšmetos, katedrā tiek veikts plašs darbs mācību literatūras sagatavošanā un izdošanā. Literatūra pieejama gan IEVF Metodiskajā kabinetā, gan RTU bibliotēkā. Daļa grāmatu tiek izsniegta studentiem, kā arī izvietota ORTUS vidē.

Studenti atzinīgi novērtējuši pasniedzējus, kuri paši sagatavojoši mācību līdzekļus un/vai izdales materiālus studiju priekšmetu apgūšanai. Galvenie ieteikumi studiju programmas uzlabošanai no studentu puses saistīti ar nodarbību satura pietuvināšanu aktuālajām aktivitātēm tirgū, mācību literatūras vienību skaita palielināšanu. Atsevišķiem pasniedzējiem ieteikums vairāk izmantot audiovizuālos uzskates līdzekļus un datoru, projektoru, kā arī ievietot mācību materiālus ORTUS vidē.

Studējošo aptaujas anketu rezultāti tiek analizēti studiju programmas administrācijas, katedru un institūtu sēdēs, nepieciešamības gadījumā piesaistot studējošo pašpārvaldes pārstāvjus. Studējošo aptaujas anketas un to rezultāti pieejami pie studiju programmas administrācijas. Visi aptaujās iegūtie rezultāti tiek izmantoti priekšmetu programmu pilnveidošanā, tostarp jāatzīmē, ka jau šobrīd ir veikti nozīmīgi uzlabojumi, īpaši aktīvi attīstot interaktīvo studiju vidi ORTUS.

Kā jau minēts, fakultātē studējošo pašpārvalde regulāri, neatkarīgi no programmas administrācijas, veic studentu aptaujas par studiju procesa kvalitāti, pasniedzēju darba kvalitāti un citiem ar studiju procesa organizāciju saistošiem jautājumiem. Studējošo pašpārvaldes aptaujas anketas un to paraugi ir pieejami RTU IEVF studējošo pašpārvaldes birojā Kalnciema ielā 6 – 110.kab.

2.1.15. Absolventu aptaujas un to analīze

Katru gadu tiek veikta arī programmas absolventu anketēšana (4.4.2. pielikums). Aptauju rezultāti atspoguļo programmas īstenošanas pozitīvās un negatīvās puses. Tiek vērtēta studiju programma, tās saturs, prakse un iegūtās zināšanas, iepriekšējo gadu aptauju rezultāti pieejami pie programmas administrācijas.

2013.gada jūnijā tika veikta kārtējā absolventu aptauja, atbilstoši iepriekšējos gados izstrādātajai kārtībai un metodikai. Aptaujā piedalījās 43 absolventi (56,5% no 2011./2012.m.g. absolventiem). Aptaujas rezultāti liecina, ka:

- 93% absolventi pozitīvi novērtēja apgūto programmu kopumā un pauda interesi, ka turpinās studijas bakalaura profesionālo studiju programmā, savukārt 7% studentu vērtējums bija negatīvs;

- vērtējumu, par specializācijas priekšmetu apgūšanu sākot tikai ar otro mācību gadu pozitīvi atzina 91%;

- 84% absolventu norādīja, ka mācību procesā iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas palīdz strukturēti domāt un pieņemt lēmumus, savukārt 16% no absolventiem norādīja, ka iegūtās zināšanas daļēji noderīgas, pamatojot to ar mazo stundu skaitu, kurā nav iespējams visu apgūt;

- absolventi ieteica nākotnē nodrošināt pilnīgāku lekciju materiālu pieejamību ORTUS vidē un pilnveidot programmu, iekļaujot tajā vairāk jautājumus, kas saistīti ar muitas darbības jomu, vairāk grāmatvedības priekšmetus un esošos pilnveidot atbilstoši dinamiskajām tirgus izmaiņām, kā arī palielināt stundu skaitu specializācijas priekšmetiem;

- studiju procesā vērtējot prakses periodu, 79% absolventu atzina, ka prakses laikā varēja pielietot iegūtās zināšanas, (it īpaši pozitīvi uzsvēra praksi lidostā un tās kolektīva atsaucību), 14% uzskatīja, ka praksē iegūtā informācija ir daļēji lietderīga, savukārt 7% pauda negatīvu viedokli, pamatojot to, ka prakses vietās maz laika tika veltīts praktikantiem;

- vērtējot studiju procesu kopumā, absolventi atzina, ka mācību process ir labi organizēts, viņi augstu novērtēja iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas, pozitīvi vērtēja pasniedzēju darbu, uzsverot, ka pasniedzēji ir ar lielu praktisko pieredzi.

Jāatzīmē, ka programmas absolventi ir nodarbināti ne tikai VID muitas un nodokļu struktūrās, valsts un drošības iestādēs, bet arī dažādās tautsaimniecības nozarēs, transporta un loģistikas uzņēmumos, muitas brokeru firmās, konsultāciju un grāmatvedības uzņēmumos, tirdzniecības uzņēmumos u.c. Lielākā daļa absolventu izvēlas turpināt studijas piedāvātajā bakalaura profesionālo studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana”.

Absolventi labprāt izsaka domas par studiju laiku un procesu un pozitīvi vērtē Muitas un nodokļu katedras aktivitātes un labprāt uztur kontaktu ar augstskolu arī turpmāk.

2.1.16. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Viens no pamatprincipiem RTU IEVF studiju programmās ir demokrātija un dialogs ar studējošiem, to aktīva iesaistīšana studiju procesa pilnveidošanā. Studējošie savu līdzdalību studiju procesa pilnveidošanā var realizēt tieši – izsakot savas vēlmes konkrētā studiju priekšmeta pasniedzējam, katedru vadītājiem, programmas direktoram vai ar studentu pašpārvaldes palīdzību, kuras pārstāvji ir IEVF Domes, RTU Senāta un RTU Senāta komisiju locekļi, kā arī RTU Akadēmiskās sapulces locekļi.

IEVF attiecības ar studentiem raksturo savstarpēja uzticēšanās, cieņa un godīgums, kas veicina sapratni, adekvātu uztveri un attīsta prasmis izmantot zināšanas. Lai nodrošinātu demokrātijas principu ievērošanu akadēmiskā personāla darbu reizi semestrī novērtē studenti, rakstiski (ORTUS vidē) atbildot uz anketas jautājumiem. Saiknes nodrošināšanai starp studējošiem, mācībspēkiem un programmas administrāciju, liela loma ir IEVF studentu pašpārvaldei, kas aktīvi piedalās visos minētajos procesos un veic ikgadējo mācībspēku novērtēšanu.

Izsakot savus priekšlikumus, kā studenti tā arī absolventi uzskata, ka vajadzētu samazināt laiku praksēm un uz tā rēķina iekļaut programmā papildus priekšmetus vai palielināt esošo specializācijas priekšmetu apjomu, kā arī palielināt stundu skaitu svešvalodām, bet īpaši samazināt matemātikas apjomu. Taču tam daļēji negribētos piekrist, jo tieši pirmā līmeņa studiju programmai jānodrošina gan vispārīgās zināšanas, gan profesionālā darba iemaņas darbam muitas un nodokļu iestādēs.

2.2. Bakalaura profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”

2.2.1. Studiju programmas apraksts

Studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”, kas attīstīta sadarbībā ar Pasaules Muitas organizāciju (PMO), kā pirmā pasaulē tika atzīta kā atbilstoša vienotajiem PMO starptautiskajiem profesiju standartiem Operatīvo vadītāju/ Līderu līmenim (Operational Managers/Leaders) un ko apstiprinājušas 177 PMO dalībvalstis, par ko saņemts atbilstošs sertifikāts.

Tāpat studiju programma ir veidota sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienesta (VID) nodokļu un muitas iestāžu pārstāvjiem tā, lai studenti iegūtu vispusīgas zināšanas par šo iestāžu darbību un prastu tās pielietot praksē, kā arī būtu kompetenti patstāvīgi analizēt informāciju, pieņemt lēmumus, parādīt, ka izprot profesionālo ētiku un veikt iestādes, uzņēmuma struktūrvienības vadītāja pienākumus.

Profesionālā bakalaura studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” ir unikāla Latvijā un arī Eiropas Savienības (ES) starptautiskajā izglītības telpā **līdzvērtīgas profesionālās bakalaura studiju programmas muitas izglītības jomā faktiski nav.**

Bakalaura profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” **mērķis** ir nodrošināt teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu apguves kopumu, lai sniegtu bakalaura profesionālās izglītības līmenim un vienam no diviem profesijas standartiem (programmā tiek ietvertas divas specializācijas) atbilstošu profesionālo kompetenci.

Bakalaura profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” noslēgumā tiek iegūts bakalaura profesionālais grāds muitas un nodokļu administrēšanā un piektā

līmeņa profesionālā kvalifikācija „Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs” vai „Nodokļu ekonomists”.

Studiju programmas uzdevumi:

- nodrošināt studentiem plašu, profesionālu, praktiski orientētu izglītību, kas dod iespēju viegli adaptēties darba tirgū, kā arī veikt zinātniski pētniecisko darbu;

- nodrošināt studentiem pietajam profesionālās kvalifikācijas līmenim atbilstošu teorētisko un praktisko sagatavotību, kas dod iespēju iegūt nodokļu ekonomista vai muitas iestādes vadītāja kvalifikāciju, kā arī turpināt izglītību maģistrantūrā;

- radīt iespēju studējošiem iegūt kvalifikāciju ciešā saistībā ar viņu nākotnes darbu, nodrošināt tādu teorētisko zināšanu un prasmju apguves iespējas, kas ļautu absolventiem pēc programmas apgūšanas uzsākt praktisko darbību, pildīt nodokļu ekonomista vai muitas iestādes struktūrvienības vadītāja pienākumus;

- nodrošināt mūsdienīgu vispārējo zināšanu iegūšanu, attīstīt ekonomisko domāšanu, veicināt studējošo analītiskās spējas, attīstīt iemaņas profesionālo problēmu un uzdevumu risināšanā, projektu izstrādāšanā, kas ļautu absolventiem iesaistīties saimnieciskās darbības problēmu risināšanā;

- attīstīt spējas darboties komandā un sastrādāties ar dažādu jomu profesionāļiem, sniegt iespēju attīstīt svešvalodu zināšanas, kas nodrošinātu spēju sadarboties ar citu valstu kolēģiem.

Atbilstoši profesijas standartam un pietajam profesionālās kvalifikācijas līmenim, studiju rezultātā jānodrošina teorētisko un praktisko sagatavotību, kompetenci, un kas ļauj:

1) Nodokļu ekonomistam:

- spēj plānot, vadīt un koordinēt nodokļu administrācijas struktūrvienību darbu;
- prot vākt informāciju par norisēm ekonomikā kopumā un nodokļu administrēšanā, prot uzkrāt veikto pētījumu un sniegto prognožu dokumentāciju nodokļu jomā;
- spēj sistematizēt nodokļus, nodevas reglamentējošos likumus un normatīvos aktus, informatīvos materiālus nodokļu jautājumos;
- spēj analizēt nodokļu maksājumu plūsmu, spēj veikt pārskatu un deklarāciju datu analīzi un spēj analizēt nodokļu parādu ietekmējošos faktorus;
- spēj interpretēt, formulēt un definēt darbības mērķus, spēj pieņemt lēmumu par mērķa sasniegšanas labāko risinājumu, spēj prognozēt pieņemto lēmumu finansiālos rezultātus;
- spēj konsultēt nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu normatīvo aktu piemērošanas jautājumos;
- prot sagatavot vēstules un saņemt kompetentu iestāžu skaidrojumus nodokļu piemērošanas jautājumos;
- prot sagatavot normatīvo dokumentu projektus un metodiskos materiālus;
- spēj veikt nodokļu maksājumu revīziju (auditu) juridiskajām un fiziskajām personām;
- spēj veikt nodokļu maksātāju riska analīzi nodokļu kontroles pasākumu objektu noteikšanai, spēj veikt nodokļu maksātāju deklarāciju un pārskatu datu ticamības novērtēšanu;
- spēj analizēt nodokļu kontroles darba rezultātus un efektivitāti.

2) Muitas iestādes struktūrvienības vadītājam:

- spēj vadīt muitas iestāžu struktūrvienības;
- spēj plānot, vadīt un koordinēt muitas iestāžu struktūrvienību darbu;
- spēj ievērot un piemērot optimālas vadības formas un metodes ievērojot muitas un nodokļu likumdošanu;
- pārzina un piemēro starptautisko, reģionālo un nacionālo muitas tiesību aktu prasības;
- pārzina starptautiskās pārvaldījumu un tirdzniecības tiesības, kā arī loģistikas pamatprincipus;
- orientējas Eiropas Savienības (ES) un nacionālās muitas politikas jautājumos;
- pārvalda preču harmonizēto sistēmu, muitas maksājumu piemērošanu, risku analīzi un muitas audita darbības principus;
- spēj veikt, plānot un vadīt preču muižošanas un muitas kontroles pasākumus;

- pārvalda un prot darboties ar Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta (VID) informatīvajām sistēmām;
- spēj pieņemt lēmumus, kas saistīti ar preču pārvietošanu pāri muitas robežai un muitas kontroles pasākumu piemērošanu.

Augstāk minēto uzdevumu **izpildes rezultāts** ir absolventu nodarbinātības rādītāju mērījumi un darba devēju atsauksmes. Rezultātus sākotnēji var novērtēt studentu noslēguma darbos, vēlāk arī sekojot absolventu darba gaitām, kā arī novērtējot absolventu tālākās izglītības gaitas.

Programmas noslēgumā studentiem jāizstrādā diplomdarbs, kas veltīts aktuālām problēmām muitas vadīšanā vai nodokļu administrēšanā. Diplomdarbs tiek publiski aizstāvēts Valsts pārbaudījumu komisijas priekšā. Komisija darbojas saskaņā ar augstskolas Senāta apstiprinātu nolikumu, to vada un tās sastāvā atbilstoši prasībām tiek iekļauti augsti kvalificēti VID un muitas iestāžu pārstāvji.

Studiju programmas absolventi var uzsākt darbu, veicot muitas vai nodokļu struktūrvienību vadītāja funkcijas, kas ļauj iesaistīties iestādes darbības problēmu risināšanā, kā arī uzsākt savu praktisko darbību gan transporta loģistikas, muitas brokeru un ražošanas uzņēmumos, gan iestādēs, kas nodarbojas ar ārējo ekonomisko darbību, atbilstoši piektā līmeņa profesionālās kvalifikācijas prasībām.

Lai uzsāktu pilna laika studijas Rīgas Tehniskajā universitātē profesionālā bakalaura studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana”, ir jāizpilda Uzņemšanas noteikumos noteiktās prasības, tostarp:

- tiesības studēt RTU ir katram Latvijas pilsonim un personām, kurām ir Latvijas Republikas izdota nepilsoņa pase, kā arī personām, kurām ir izsniegtas pastāvīgās uzturēšanās atļaujas, ja iegūta vidējā izglītība un izglītības dokumentā matemātikā, fizikā, ķīmijā, informātikā, latviešu valodā, svešvalodā (angļu, vācu vai franču), ekonomikā, dabaszinātnēs atzīme nav zemāka par 4.

- reflektantu uzņemšana pilna laika (dienas) pamatstudiju programmās uz valsts finansētām vietām notiek konkursa kārtībā, pēc centralizēto eksāmenu (CE) rezultātiem. Inženierekonomikas un vadības fakultātes programmu reflektantiem: divi CE no šādiem mācību priekšmetiem: matemātika, fizika, svešvaloda (angļu, vācu vai franču), latviešu valoda.

Nepilna laika (neklātienas) studijām un pilna laika maksas studijām ieskaita bez iestājpārbaudījumiem.

Profesionālā bakalaura studiju programmā “Muitas un nodokļu administrēšana” imatrikulē pretendētus ar vispārējo vidējo izglītību vai 4-gadīgu profesionālo vidējo izglītību, vai pirmā līmeņa augstāko profesionālo izglītību muitas un nodokļu administrēšanas jomā.

Imatrikulējot šajā studiju programmā studentus ar iepriekšēju pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību muitas un nodokļu administrēšanas jomā, pirmā līmeņa studijās apgūtie studiju kursi tiek savstarpēji saskaņoti, pielīdzināti un pārskaitīti, pamatojoties uz LR Ministru Kabineta noteikumu Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” III.14.punktu un RTU Senāta lēmumiem un Rektora rīkojumiem.

Absolventiem ir tiesības turpināt studijas profesionālā maģistra studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” vai jebkurā citā RTU IEVF maģistrantūras studiju programmā, kā arī citu augstskolu maģistra līmeņa studiju programmās.

Nemot vērā, ka profesionālā bakalaura studiju **programma „Muitas un nodokļu administrēšana” ir unikalitāti** programmas absolventu konkurētspēja ir ļoti augsta.

2.2.2. Studiju programmas saturs

Profesionālā bakalaura studiju programma „**Muitas un nodokļu administrēšana**” atbilst LR MK noteikumiem Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un RTU atbilstošajiem normatīviem dokumentiem, programmas apjoms ir **160 KP**, tā tiek realizēta kā:

- 1) 4-gadīga (pilna laika studijas) vai 5-gadīga (nepilna laika studijas);

2) 2-gadīga (pilna laika studijas) vai 2,5-gadīga (nepilna laika studijas) pēc 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas absolvēšanas.

Katrā studiju gadā ir 2 semestri, katra semestra ilgums ir 20 nedēļas – 16 studiju nedēļas un 4 nedēļas ilga sesija.

Nepilna laika studijas RTU tiek organizētas saskaņā ar RTU Senāta lēmumiem un vadības rīkojumiem.

Studiju programmas īstenošanas **vieta un veids:**

Rīga: pilna laika klātie; nepilna laika neklātie; kā arī RTU filiālē Daugavpilī (kā attālināta auditorija).

Imatrikulējot šajā studiju programmā studentus ar iepriekšēju pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību muitas un nodokļu administrēšanas jomā, pirmā līmeņa studijās apgūtie studiju kursi tiek savstarpēji saskaņoti, pielīdzināti un pārskaitīti, pamatojoties uz LR Ministru Kabineta noteikumu Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” III.14.punktu un RTU Senāta lēmumiem un Rektora rīkojumiem.

Studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” atbilst izglītības koncepcijas pamatnostādņēm esošajiem profesionālās izglītības normatīvajiem aktiem.

Profesionālo studiju rezultātā students iegūst zināšanas un nepieciešamo profesionālo kompetenci, kas atbilst 5.līmeņa profesionālajai kvalifikācijai (Nodokļu ekonomists vai Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs) un veido noteiktu kultūras un inteligences pakāpi, kā arī ļauj sākt specialitātei atbilstošu profesionālo darbību. Paredzēts, ka reizē ar zinātniskā un praktiskā darba iemaņu iegūšanu, tiek papildinātas zināšanas psiholoģijā un pedagoģijā, lai veiksmīgāk varētu uzsākt profesionālo un arī pedagoģisko karjeru (diploma pielikuma paraugi skatāmi 4.2.pielikumā). Studiju programmas struktūra ir parādīta 2.4.tabulā.

2.4.tabula

Studiju programmas struktūra

<i>Programmas sastāvdaļas</i>	<i>Apjoms, KP (1)</i>	<i>% pret visu apjomu</i>	<i>Apjom s, KP (2)</i>	<i>% pret visu apjomu</i>
Obligātie studiju priekšmeti	82	51%	49	56%
no tiem:				
vispārīzglītojošie studiju kursi	14		7	
nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi	36		18	
nozares profesionālās specializācijas kursi	32		24	
Obligātās izvēles priekšmeti	34	21%	11	12%
no tiem:				
nozares profesionālās specializācijas kursi	28		11	
humanitārie/sociālie priekšmeti (vispārīzglītojošie)	2			
valodas (vispārīzglītojošie)	4			
Brīvās izvēles priekšmeti	6	4 %	6	7%
Prakse	26	16 %	10	11%
Diplomdarbs	12	8 %	12	14%
Kopā:	160	100%	88	100%

Uzsākot studiju programmas apguvi ar:

- (1) vispārējo vai profesionālo vidējo izglītību;
- (2) pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību.

Pirmajā studiju gadā studentiem jāiepazīstas ar specialitātes specifiku, jāizprot nodokļu un muitas pamati, tās funkcionēšanas galvenās likumsakarības, kā arī jāapgūst **vispārīzglītojošie**

studiju kursi – matemātika, statistika, kvantitatīvās metodes ekonomikā, saskarsmes pamati, civilā aizsardzība, ievads specialitātē, svešvalodas un humanitārie/sociālie priekšmeti, sports; **nozares teorētiskie pamatkursi** – datormācība, matemātika ekonomistiem, mikroekonomika, makroekonomika, muitas darbības pamati, starptautiskie ekonomiskie sakari, finanses un nodokļi, finanses un nodokļi (studiju projekts), uzņēmējdarbības ekonomika, darba aizsardzība muitas un nodokļu iestādēs, darba aizsardzības pamati, nodokļi un nodevas, muitas likumdošana Latvijā un ārvalstīs, lietvedība un korespondence, vadīšanas lēmumu pieņemšana; **nozares profesionālās specializācijas kursi** – datormācība ekonomistiem, nodokļu grāmatvedība, Eiropas Savienības muitas politika, Eiropas Savienības nodokļu politika, nodokļu sistēma ārvalstīs, finanšu analīze un riski, finanšu analīze un riski (studiju projekts), uzņēmējdarbības loģistikas pamati, starptautiskās tirdzniecības tiesības, krimināltiesības un kriminālprocess, administratīvās tiesības, saimnieciskās tiesības, muitas un nodokļu iestāžu personāla vadība, muitas procedūras un režīmi, muitas procedūras un režīmi (studiju projekts).

Studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” paredz **divus iespējamus specializācijas virzienus**, kurus ir jāizvēlas pēc pirmā kursa beigšanas:

- **nozares profesionālās specializācijas kursi virzienam „Muitas vadīšana”** – muitas informācijas sistēma, muitas iestāžu darba organizēšana un vadīšana, muitas audits, ierobežoto un aizliegto preču kontrole, muitas tarifu sistēma, muitas kontroles tehnoloģija un ierīces, starptautiskie preču piegāžu drošības pamati, uzņēmējdarbības ekonomika un tirgzinību pamati, starptautiskās pārvadājuma tiesības, mākslas vēsture un mākslas priekšmetu novērtēšana, riska analīze un preču kontroles organizēšana, muitas maksājumu administrēšana, speciālā vācu valoda, speciālā angļu valoda, globālā loģistika un transports; Eiropas tiesības;

- **nozares profesionālās specializācijas kursi virzienam „Nodokļu administrēšana”** finanšu grāmatvedība, nodokļu kontrole, nodokļu risku vadība, nodokļu informācijas sistēmas, muitas tarifu sistēma, starptautiskās nodokļu tiesības un nodokļu konvencijas, uzņēmējdarbības finanses un kreditēšana, nodokļu maksātāju apkalpošana, speciālā angļu valoda, speciālā vācu valoda, grāmatvedība, starptautiskā ekonomika (pamatkurss), Eiropas valstu ekonomika, uzņēmējdarbības ekonomika un tirgzinību pamati, Eiropas tiesības, globālā loģistika un transports, sabiedriskā sektora ekonomika, muitas maksājumu administrēšana.

Otrajā (pilna laika) un **trešajā** (nepilna laika) studiju gadā studenti apgūst specialitātei atbilstošos nozares mācību kursus (B daļa – ierobežotās izvēles priekšmeti – specializācijas priekšmeti), kā arī sāk apgūt obligātos nodokļu un muitas jomas priekšmetus.

Trešajā (pilna laika) un **ceturtajā** (nepilna laika) studiju gadā studenti turpina apgūt profesionālās specializācijas un nodokļu vai muitas jomas kursus, kā arī izstrādā trīs studiju projektus : „Finanses un nodokļi”, „Finanšu analīze un riski” un „Muitas procedūras un režīmi”.

Ceturtajā (pilna laika) un **piektajā** (nepilna laika) studiju gadā studenti izpilda atlikušās prakses KP, turpina apgūt nodokļu vai muitas jomas priekšmetus, izvēlas bakalaura darba tēmu, to izstrādā un aizstāv.

Lai izveidotu studiju priekšmetu secības loģisko ķēdi un novērstu studiju priekšmetu atsevišķu nodaļu dublēšanos, tad šis darbs norit koleģiāli – tajā piedalās visas ieinteresētās struktūrvienības, notiek studiju programmu, mācību programmu apspriešana katedras, fakultātes Nozares studiju programmu komisijā, ka arī fakultātes Domē, ja rodas šāda vajadzība.

Brīvās izvēles ietvaros paredzēti arī citi studiju kursi, lai dotu iespēju studentiem papildus apgūt to, kas pašiem šķiet interesants un noderīgs. Jebkurš apgūts citas RTU studiju programmas „A”, „B” vai „C” daļas studiju priekšmets var tikt uzskatīts kā brīvās izvēles kurss. Studenti ar brīvās izvēles priekšmetu sarakstu un citu studiju programmu saturu iepazīstas patstāvīgi internetā – RTU mājas lapā.

Īpaša uzmanība studiju laikā tiek veltīta **prakseī**. Pēc teorētiskā kursa apgūšanas, studenti sāk apgūt profesionālo zināšanu padziļināšanas un nostiprināšanas posmu, kurā ietilpst arī prakse. Turklāt, tā notiek ārpus izglītības iestādes un maksimāli pietuvināta patstāvīgai dzīves vietai. Kopējais prakses apjoms, kā jau minēts, ir 26 KP. Paredzētas divas prakses: specializējošā prakse – 16 KP un projektēšanas prakse –10 KP.

Prakses vietas 100% nodrošina studiju programmas administrācija. Prakses tiek organizētas VID muitas un nodokļu iestādēs, muitas kriminālpārvaldē, finanšu policijā, kā arī loģistikas, muitas brokeru, transporta u.c. uzņēmumos un organizācijās. Prakses vadīšanā bez RTU mācību spēkiem tiek iesaistīti arī VID un biznesa organizāciju augsti kvalificēti speciālisti (līgumi par prakses vietu nodrošināšanu un prakses nolikumi skatāmi 4.5. pielikumā).

Programmas noslēgumā studentiem jāizstrādā **diplomdarbs**, kas veltīts aktuālām problēmām muitas vadīšanā vai nodokļu administrēšanā. Diplomdarbs tiek publiski aizstāvēts Valsts pārbaudījumu komisijā. Komisija darbojas saskaņā ar augstskolas Senāta apstiprinātu nolikumu, tās sastāvā atbilstoši prasībām tiek iekļauti augsti kvalificēti VID un muitas iestāžu pārstāvji.

Imatrikulējot šajā studiju programmā studentus ar iepriekšēju pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību muitas un nodokļu administrēšanas jomā, nominālais studiju ilgums pilna laika studijām ir divi gadi. (vismaz 83 KP).

Istenojot **studiju projektus**, students apgūst patstāvīgā darba un analītisko pētījumu iemaņas, studiju projektu uzdevumi ir izstrādāti ņemot vērā aktuālās muitas un nodokļu administrēšanas problēmas, kā arī komercdarbības aktualitātes Latvijā un ārvalstīs. Plānojot studiju projektu izpildi, tiek ņemta vērā zināšanu un prasmju apgūšanas loģiskā secība un studentu patstāvīgā darba limits.

Studiju programma nepārtraukti tiek papildināta un aktualizēta, pamatojoties uz jaunākām tendencēm muitas un nodokļu jomā ES un pasaulē, kā arī darba tirgus pētījumiem un konsultācijām ar darba devējiem un praktizējošiem speciālistiem. Arī absolventu, studentu un augstskolas mācībspēku ieteikumiem, kā arī starptautisko organizāciju un ekspertu ieteikumiem ir būtiska nozīme studiju procesa pilnveidošanā.

Studiju programmas studentu zināšanu vērtējuma rezultāti divas reizes gadā tiek apspriesti katedras sēdē. Rezultātus apkopo un vērtē gan programmas administrācija, gan fakultāte kopumā. Tie kalpo par pamatu tālākai studiju procesa pilnveidošanai. Par apkopotajiem rezultātiem informē arī mācībspēkus.

2.2.3. Studiju programmas īstenošanas plānojums

Plāns 1. semestrim												
Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti												
IMP122	Ievads specialitātē			Aramina Daira	1.0	16.0	1.0	0.0	0.0	I		
IMP320	Muitas darbības pamati			Gulbis Aivars	2.0	32.0	1.0	0.0	1.0		E	
IMP443	Lietvedība un korespondence			Jevinga Irina	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
IUE218	Datormācība (pamatkurss)			Filipovs Aleksandrs	3.0	48.0	1.0	0.0	2.0		E	
HPS120	Saskarsmes pamati			Gudzuka Sandra	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
IET102	Mikroekonomika			Nešpors Viktors	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
HFA101	Sports	1/2		Bonders Viktors	0.0	32.0	0.0	2.0	0.0	I		
IMP717	Administratīvās tiesības			Čevers Aldis	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	

[B6] Valodas					2.0	32.0	0.0	2.0	0.0	0	1	0
	HDG405	Angļu valoda	1/2	Kavala Sarmīte	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	
	HDG404	Vācu valoda	1/2	Servuta Ārija	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	

Plāns 2. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti												
	IDA117	Darba aizsardzības pamati		Urbāne Valentīna	1.0	16.0	1.0	0.0	0.0	I		
	IDA714	Darba aizsardzība muiņas un nodokļu iestādēs		Ieviņš Jānis	1.0	16.0	0.5	0.5	0.0	I		
	IMP314	Muitas likumdošana Latvijā un ārvalstīs		Čeveris Aldis	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
	HFA101	Sports	2/2	Bonders Viktors	0.0	32.0	0.0	2.0	0.0	I		
	DMS102	Matemātika		Buiķis Māris	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
	IET111	Makroekonomika		Saulītis Juris	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	IUE233	Datormācība ekonomistiem		Filipovs Aleksandrs	2.0	32.0	0.0	0.0	2.0		E	
	ITE307	Uzņēmējdarbības loģistikas pamati		Kušķins Jānis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP201	Nodokļi un nodevas		Ketners Kārlis	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
[B6] Valodas					2.0	32.0	0.0	2.0	0.0	0	1	0
	HDG405	Angļu valoda	2/2	Kavala Sarmīte	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	
	HDG404	Vācu valoda	2/2	Servuta Ārija	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	

Plāns 3. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti												
	IMP305	Eiropas Savienības nodokļu politika		Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	DMS270	Matemātika ekonomistiem		Buiķis Māris	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti					6.0	96.0	4.0	2.0	0.0	1	2	0
	IMP721	Muitas tarifu sistēma		Gulbis Aivars	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	

	IMP308	Ierobežoto un aizliegto preču kontrole		Gulbis Aivars	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	IMP411	Nodokļu informācijas sistēmas		Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
	IUV315	Grāmatvedība		Tise Lolita	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	HDG410	Speciālā vācu valoda		Servuta Ārija	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	
	HDG402	Speciālā angļu valoda		Kavala Sarmīte	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	
	IBO432	Eiropas tiesības		Vanags Jānis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP325	Finanšu grāmatvedība		Jevinga Irina	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
	IRE301	Eiropas valstu ekonomika		Šenfelde Maija	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0	I		
[C] Brīvās izvēles studiju priekšmeti					2.0	32.0	2.0	0.0	0.0	1	0	0
[D] Praktise					8.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1
	IMP013	Specializējošā prakse		Račinska Ruta	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D

Plāns 4. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti												
	IUE217	Uzņēmējdarbības ekonomika		Ovčinnikova Irina	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP203	Starptautiskie ekonomiskie sakari		Fortiņš Egils	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	IĀS205	Statistika		Orlovska Ausma	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0	I		
	IMP312	Finanses un nodokļi (studiju projekts)		Ketners Kārlis	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D
	IMP321	Finanses un nodokļi		Ketners Kārlis	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti					6.0	96.0	4.0	2.0	0.0	1	2	0
	IMP720	Muitas maksājumu administrēšana		Gulbis Aivars	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP705	Muitas informācijas sistēma		Gulbis Aivars	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
	IMP410	Nodokļu kontrole		Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP704	Nodokļu maksātāju apkalpošana		Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
[B2] Humanitārie un sociālie studiju priekšmeti					2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	1	0	0
	HSP379	Latvijas politiskā sistēma		Baldiņš Alvars	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		

	HSP375	Vadības socioloģija			Taraškevičs Ronalds	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
	HFL330	Lietišķā etiķete			Lejniece Zanda	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		

Plāns 5. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D	
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti													
	IMP326	Vadīšanas lēmumu pieņemšana			Jevinga Irina	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP306	Saimnieciskās tiesības			Čevers Aldis	4.0	64.0	3.0	1.0	0.0		E	
	IMP714	Muitas procedūras un režīmi			Gulbis Aivars	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
	IMP718	Muitas procedūras un režīmi (studiju projekts)			Gulbis Aivars	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti					6.0	96.0	4.0	1.0	1.0	1	1	0	
	IBO452	Starptautiskā ekonomika (pamatkurss)			Šenfelde Maija	2.0	32.0	1.0	0.0	1.0	I		
	IUV220	Uzņēmējdarbības finansēšana un kreditēšana (speckurss)			Krogzeme Hilda	4.0	64.0	2.0	1.0	1.0		E	
	ITE433	Starptautiskās pārvadājumu tiesības			Solovjovs Dmitrijs	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0	I		
	ITE438	Globālā loģistika un transports			Kuškins Jānis	2.0	32.0	1.0	0.0	1.0		E	
	IMP415	Muitas audits			Zukuls Raimonds	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP722	Mākslas vēsture un mākslas priekšmetu novērtēšana			Gulbis Aivars	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
[C] Brīvās izvēles studiju priekšmeti					2.0	32.0	2.0	0.0	0.0	1	0	0	

Plāns 6. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D	
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti													
	IMP318	Nodokļu grāmatvedība			Vanaga Tamāra	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
	IMP422	Krimināltiesības un kriminālprocess			Sietniece Santa	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
	IMP408	Starptautiskās tirdzniecības tiesības			Čevers Aldis	2.0	32.0	1.0	0.0	1.0		E	
	IMP723	Muitas un nodokļu iestāžu personāla			Račinskā Ruta	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	

		vadība											
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti						4.0	64.0	2.0	2.0	0.0	0	1	0
	IMP706	Riska analīze un preču kontroles organizēšana			Gulbis Aivars	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
	IMP703	Starptautiskās nodokļu tiesības un nodokļu konvencijas			Ketners Kārlis	4.0	64.0	3.0	1.0	0.0		E	
[D] Praktise						8.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1
	IMP013	Specializējošā prakse			Račinskā Ruta	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D

Plāns 7. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D	
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti													
	IĀS215	Kvantitatīvās metodes ekonomikā			Buikis Māris	3.0	48.0	2.0	0.0	1.0		E	
	IMP514	Finansu analīze un riski (studiju projekts)			Jevinga Irina	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D
	IMP513	Finanšu analīze un riski			Jevinga Irina	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP444	Nodokļu sistēma ārvalstīs			Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	0.0	1.0		E	
	ICA105	Civilā aizsardzība			Urbāne Valentīna	1.0	16.0	0.5	0.0	0.5	I		
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti						6.0	96.0	4.0	2.0	0.0	1	2	0
	IMP708	Nodokļu risku vadība			Ketners Kārlis	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0	I		
	IMP702	Starptautiskie preču piegāžu drošības pamati			Gulbis Aivars	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	IMP716	Muitas kontroles tehnoloģija un ierīces			Gulbis Aivars	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	IUE206	Uzņēmējdarbības ekonomika un tirgzinību pamati			Sundukova Zoja	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
	IRE705	Sabiedriskā sektora ekonomika			Šenfelde Maija	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
[C] Brīvās izvēles studiju priekšmeti						2.0	32.0	2.0	0.0	0.0	1	0	0
[E] Gala / valsts pārbaudījums						2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1	0	0
	IMP007	Diplomdarbs			Gulbis Aivars	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	I		

Plāns 8. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D	
[D] Praktise						10.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1

	IMP014	Projektēšanas prakse			Račinska Ruta	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D
[E] Gala / valsts pārbaudījums						10.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1
	IMP007	Diplomdarbs			Gulbis Aivars	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D

2.2.4. Studiju kursu un moduļu apraksti

Studiju kursu un moduļu apraksti atrodami RTU Studiju programmu reģistrā

<https://stud.rtu.lv/rtu/vaaApp/sprpub>

2.2.5. Studiju programmas organizācija

Profesionālā bakalaura studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” apstiprināta RTU Senāta sēdē 2003.gada 15.decembrī, Protokola Nr.482.

Studiju virziens ir akreditēts 2013.gadā 5. jūnijā uz pilnu akreditācijas termiņu – sešiem gadiem. Studiju programmas realizācijai saņemta studiju virziena akreditācijas lapa Nr.99 (Studiju akreditācijas komisijas sēdes 2013.gada 5.jūnija lēmums Nr.101) par tiesībām īstenot akreditēto studiju virzienu „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība”, kur viena no sešām studiju programmām ir profesionālā bakalaura studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”(42861), ar profesionālā bakalaura grādu muitas un nodokļu administrēšanā un nodokļu ekonomista vai muitas iestādes struktūrvienības vadītāja kvalifikācijas iegūšanu Rīgā un Daugavpilī (4.8. pielikums).

2010.gada 26.janvārī Rīgas Tehniskās universitātē (RTU) profesionālā bakalaura studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”, kas attīstīta sadarbībā ar Pasaules Muitas organizāciju (PMO), kā pirmā pasaulē tika atzīta kā atbilstoša vienotajiem PMO starptautiskajiem profesiju standartiem Operatīvo vadītāju/ līderu līmenim (*Operation Managers/Leaders*) par ko saņemts atbilstošs sertifikāts (4.8. pielikums). Šis sertifikāts dod iespēju lietot PMO logo uz RTU Muitas un nodokļu katedras sagatavotajām mācību grāmatām un mācību līdzekļiem, kā arī vienlaikus ar augstākās izglītības diplomu pasniegt PMO un RTU sertifikātu (angļu valodā) par programmas atbilstību pasaules līmenim. Arī pašreiz šī programma ir vienīgā profesionālā bakalaura programma visā ES, kura atzīta PMO.

Profesionālā bakalaura studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” paredz lekcijās, praktiskās nodarbībās, laboratorijas darbos un literatūras studijās apgūt atbilstošos ekonomiskos, vadības, juridiskos, humanitāros u.c. mācību priekšmetus. Programmas apguve nodrošina studentus gan ar vispārējām, gan profesionālām zināšanām specialitātē, veidojot vispusīgus valsts pārvaldes darbiniekus. Lai pēc iespējas kvalitatīvāk nodrošinātu programmai izvirzīto mērķu un uzdevumu sasniegšanu, pirmajā studiju gadā tiek apgūti obligātie studiju priekšmeti – vispārīglītojošie mācību kursi un kopējie nozares mācību kursi, kas veido bāzi speciālo zināšanu un praktisko iemaņu apguvei turpmāko studiju laikā, kā arī nodrošina praktisko iemaņu apguvi, kas nepieciešamas profesionālai darbībai.

Studiju sistēma Rīgas Tehniskajā universitātē ir veidota atbilstoši Izglītības likumam, Augstskolu likumam un Profesionālās izglītības likumam, tā, lai maksimāli veicinātu studiju programmās izvirzīto mērķu sasniegšanu un atvieglotu uzdevumu izpildi. Studiju sistēmu augstskolā iekšēji nosaka studentu un augstskolas attiecības reglamentējošie dokumenti un studiju norisi un organizāciju reglamentējošie dokumenti.

Svarīgākie dokumenti, kas nosaka studentu un augstskolas attiecības ir ieskaitīšanas dokumenti un atsevišķs līgums par izglītības iegūšanas noteikumiem, kā arī iekšējās kārtības noteikumi.

Pamatdokumenti un pārvaldes struktūrvienības, kas reglamentē, vada un nosaka studiju norisi, kārtību un organizāciju ir:

- Rīgas Tehniskās universitātes Satversme; Augstskolas vadība un Senāts;

- Fakultātes vadība un Dome; Studiju programmas administrācija;
- Studentu pašpārvalde;
- Studiju programma;
- Studiju kursu programmas;
- Studiju plāns pilna un nepilna laika studijām.

Visi atbilstošie dokumenti ir pieejami RTU struktūrvienībās un pie bakalaura profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” administrācijas IEVF SESMI Muitas un nodokļu katedrā.

Augstskolas darbību reglamentējošie normatīvie dokumenti ir pieejami arī RTU mājas lapā internetā: www.rtu.lv – sadaļā – Studiju reglaments. Tāpat katram studentam un RTU darbiniekam tie ir pieejami RTU elektroniskajā studiju vidē ORTUS (pieeja tikai reģistrētiem lietotājiem).

Imatrikulētajiem studentiem RTU izsniedz studenta apliecību. No imatrikulācijas brīža studentam ir visas RTU studējošā tiesības, ko paredz Izglītības likums, Augstskolu likums, Rīgas Tehniskās universitātes Satversme un citi saistošie dokumenti. Studentiem ir iespējas apgūt papildus zināšanas, mainīt studiju formu un studiju programmu, ieskaitīt studiju novērtējumā citās augstākās izglītības studiju programmās iegūtās zināšanas, kā arī uz laiku (ne ilgāku par 2 gadiem) pārtraukt studijas, saglabājot attiecības ar RTU.

Uzsākot studijas, studenti saņem pilnīgu informatīvo materiālu, kas satur studentam svarīgāko informāciju par studiju organizāciju un praktisko realizāciju, kā arī noklausās lekciju kursu „Ievads specialitātē” viena kredītpunkta apjomā.

Bakalaura profesionālo studiju programmu „Muitas un nodokļu administrēšana”, kas nodrošina pietiekami profesionālās kvalifikācijas līmeņa iegūšanu, realizē RTU IEVF SESMI Muitas un nodokļu katedra, kas pilda arī programmas administrācijas funkciju.

Studiju programmas pilnveidošana notiek atbilstoši ekspertu komisijas ieteikumiem (pēc iepriekšējās akreditācijas), studiju jomas attīstības tendencēm, likumdošanas un normatīvo aktu izmaiņām. Tiek nodrošināta studiju programmas atbilstība starptautiskiem standartiem un sekmēta konkurētspējīga izglītība, kā arī studējošie tiek sagatavoti praktiskam darbam programmā. Šim nolūkam regulāri tiek veikta studiju priekšmetu saturiskā izvērtēšana, tēmu apvienošana, papildināšana un aktualizācija. 2013.gada aprīlī **programmā tika veiktas izmaiņas**, kas apstiprinātas ar RTU Mācību prorektora rīkojumiem Nr. 02000-1.1/33 un Nr.02000-1.1/29 2013.gada 19. aprīlī (4.8.pielikums).

Izmaiņas studiju plānos tika veiktas gan pilna, gan nepilna laika apmācības formām.

Studiju programma, tās realizācijas procesā, regulāri tiek papildināta un aktualizēta, pamatojoties uz darba tirgus pētījumiem un konsultācijām ar darba devējiem un praktizējošiem speciālistiem. Arī absolventu, studentu un augstskolas mācībspēku ieteikumiem, kā arī starptautisko organizāciju un ekspertu ieteikumiem ir būtiska nozīme studiju procesa pilnveidošanā. Programmas pilnveidošanas mērķis ir nodrošināt izglītotu, konkurētspējīgu un profesionālu speciālistu sagatavošanu.

2.2.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Bakalaura profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” studiju process tiek organizēts auditorijās, datoru zālēs, laboratorijās un prakses vietās.

Studiju procesu pamatā nodrošina RTU IEVF Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts (SESMI), tā struktūrvienības, mācībspēki un tehniskais personāls.

Fakultātes, institūti un tajos ietilpstošās katedras nodrošina mācību un metodisko darbu: izveido un atjauno studiju priekšmetu programmas, nodrošina atbilstošo studiju priekšmetu pasniegšanu, diplomdarbu vadīšanu un aizstāvēšanu un veic citas ar mācību, metodisko un zinātnisko darbu saistītas aktivitātes.

Studiju process tiek veidots kā aktīvs, studentam saistošs process, tajā ietilpst – lekcijas, semināri, diskusijas, situāciju un praktisko uzdevumu risināšana, individuālais un grupu darbs,

t.sk. arī pētnieciskais darbs, vizītes uz uzņēmumiem un izbraukuma nodarbības, prakse, darba devēju pārstāvju vieslekcijas.

Studiju programma tās realizācijas procesā tiek papildināta un aktualizēta, pamatojoties uz darba tirgus pētījumiem un konsultācijām ar darba devējiem un praktizējošiem speciālistiem. Absolventu, studentu un augstskolas mācībspēku ieteikumiem ir būtiska nozīme studiju procesa pilnveidošanā.

Nepārtraukti programmas ietvaros tiek domāts par studiju formu un procesa pilnveidošanu. Pārmaiņas ir orientētas galvenokārt uz mācīšanās stila nomainīšanu ar „mācīšanu mācīties” un informācijas tehnoloģiju integrēšanu vadības lēmumu pieņemšanā.

Šobrīd īpaša uzmanība tiek veltīta vienai no izplatītākajām aktīvā studiju darba metodēm – situācijas uzdevumu jeb situāciju analīzei (*case studies*), kur galvenokārt tiek izmantots ārvalstu un vietējo uzņēmumu faktoloģiskais materiāls. Jāatzīmē, ka mācībspēki programmu ietvaros ir izstrādājuši virkni situācijas uzdevumus.

Tomēr jāatzīst, ka sarežģītākas mācību metodes ir kvalitatīvi izmantojamas tikai sākot no otrā vai trešā studiju gada, jo imatrikulēto studentu iepriekšējās pieredzes analīze liecina, ka pirmajā kursā uzņemtajiem, tikko vidusskolu beigušajiem (pilna laika studijās) un jau kādu laiku atpakaļ skolu absolvējušajiem (nepilna laika) studentiem trūkst pieredzes sarežģītu mācību materiālu izmantošanā.

Viens no programmas mērķiem ir attīstīt un pilnveidot studējošo prasmi strādāt komandā saskaņoti ar citiem, ko var sasniegt, variējot ar dažādām darba formām. Tāpēc lielākais īpatsvars auditorijas darbā tiek likts uz interaktīvajām studiju formām: darbu nelielās grupās, studiju darbu un pētījumu projektu izstrādāšanu to apspriešanu grupās un publisku aizstāvēšanu.

Auditorijās notiek teorētiskās un praktiskās nodarbības. **Datoru zāles** tiek izmantotas praktisku uzdevumu risināšanai, kas ļauj studentiem apgūt jaunākās informācijas tehnoloģijas un datu bāzes. Datorizēta programma *ASYCUDA++* Importa procedūras tiek izmantota studiju priekšmetā „Muitas informācijas sistēma”. Datorprogramma „*Harmonizer*”, kura izstrādāta kopā ar Zviedrijas Muitas pārvaldes mācību centru un tulkota latviešu valodā tiek izmantota studiju priekšmetā „Harmonizētā preču sistēma”. Tāpat studiju procesā tiek apgūtas jaunās datorizētas Tranzīta sistēmas - NCTS, MCC un GMS moduļi, Eksporta kontroles sistēmas (EKS), kurā ietilpst Tranzīta komersanta modulis, Eksporta komersanta modulis, Importa komersanta modulis, Eksporta muitnieka modulis, Importa muitnieka modulis, Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēma – EMCS. Sakarā ar to, ka Muitas un nodokļu katedrā regulāri tiek organizēti gan muitas, gan nodokļu speciālistu kvalifikācijas celšanas kursi, studentiem ir iespējas izmantot arī jaunāko informāciju muitas un nodokļu sistēmas attīstības jomā.

RTU elektroniskās studiju vides ORTUS lietošana papildus nodrošina studējošos ar informāciju par konkrēto studiju priekšmetu, tā apgūšanas prasībām un metodiskajiem materiāliem. Ar ORTUS ieviešanu paplašinājās iespēja kvalitatīvi strādāt ar studentiem un papildus piedāvāt dažādus studiju materiālus. Šajā elektroniskajā vidē students var sekot līdzi arī saviem sekmības rādītājiem. Tehnoloģiju izmantošanas un informācijas apmaiņas ātruma paaugstināšanās nodrošina klātienes nodarbību efektivitāti un veicina studējošo patstāvīgo darbu.

Prakses vietās notiek iegūto zināšanu nostiprināšana un kvalifikācijai nepieciešamo praktisko iemaņu iegūšana. Kopējais prakses apjoms, kā jau minēts, ir 26 KP. Paredzētas divas prakses: specializējošā prakse – 16 KP un projektēšanas prakse – 10 KP.

Prakse tiek organizēta atbilstoši noslēgtajiem līgumiem par prakses organizēšanu. Tā notiek gan VID Muitas pārvaldē, Nodokļu pārvaldē, Finanšu policijā, Muitas kriminālpārvaldē, kā arī VID teritoriālajās struktūrvienībās, Muitas kontrolpunktos u.c. Tāpat neliela studentu daļai prakse notiek loģistikas un muitas brokeru organizācijās. Prakses vadītāji bieži ir dažāda līmeņa studiju programmu „Muitas un nodokļu administrēšana” absolventi.

Studiju process tiek vērsts uz izzināšanu un rīcībspējas veidošanu, kam par pamatu kalpo studijas un prakse jau minētajās iestādēs un uzņēmumos, ka arī – daļai studentu (īpaši nepilna laika) darbs patstāvīgajā darba vietā.

Programmas administrācija apzinās prakses jautājuma nopietnību un aktīvi iesaistās jaunu prakses vietu nodrošināšanā studējošiem, kā arī mācību process tiek organizēts tā, ka studentu mācību un pētnieciskā darba tēmas tiek saistītas ar muitas un nodokļu administrēšanas jautājumiem. 2011.gadā ir uzsākta starptautiska studentu apmaiņa prakses organizēšanai. Tā atbilstoši sadarbības līgumam starp RTU un Sanktpēterburgas Informācijas tehnoloģiju, mehānikas un optikas universitāti (Krievija) aprīlī notika jau trešais pilna laika studentu apmaiņas brauciens prakses apgūšanai.

2.2.7. Vērtēšanas sistēma

Studentu zināšanu vērtēšanas pamatā ir Ministru Kabineta noteikumi un atbilstošie RTU Senāta lēmumi.

Studiju rezultātus vērtē pēc diviem kritērijiem – kvalitatīvais kritērijs (**vērtējums 10 ballu skalā**) un kvantitatīvais kritērijs (**kredītpunkti**, iegūstot pozitīvu vērtējumu par studiju kursa satura apguvi).

RTU kopumā un katrā fakultātē, arī IEVF ievēro šādus izglītības vērtēšanas pamatprincipus:

- Pozitīvo sasniegumu summēšanas princips – pozitīvie sasniegumi katra kursa ietvaros un kopumā programmas ietvaros tiek summēti.
- Pārbaudes obligātuma princips – katra kursa noslēgumā vērtējums ir obligāts.
- Vērtēšanas kritēriju atklātības un skaidrības princips – pārbaudījumu prasības ir pieejamas visiem interesentiem pie programmas administrācijas vai mācībspēkiem un tiek atbilstoši izklāstītas katra priekšmeta apguves sākumā, elektroniski pieejamas ORTUS sistēmā.
- Vērtēšanas formu dažādības princips – kontroldarbi, studiju darbi, patstāvīgie darbi, uzstāšanās semināros, ieskaite, eksāmeni (mutisks, rakstisks, praktiski veicamu uzdevumu saturošs), prakses darba aizstāvēšana, diplomdarba aizstāvēšana u.c.
- Pārbaudījuma pieejamības princips – pārbaudījumu satura un apjoms atbilst priekšmetu programmās noteiktajam saturam un profesionālās kvalifikācijas prasmju un zināšanu prasībām. Visi nosacījumi kredītpunktu iegūšanai ir aprakstīti katra priekšmeta programmā.

Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir **eksāmens un ieskaite**, kas ir jākārt katrā studiju kursa noslēgumā. Ikvienu pārbaudījuma forma ir noteikta katra studiju kursa programmā, izstrādāta atbilstoši RTU noteiktajai kārtībai. Struktūrvienības vadītājs apstiprina izstrādāto pārbaudes formu un tā glabājas struktūrvienības lietvedībā.

Lai nodrošinātu studentu informētību par studiju kursu noslēguma pārbaudījumu nosacījumiem un prasībām, par prakses programmām un prakses atskaites aizstāvēšanas prasībām:

- ⇒ studiju kursu noslēguma pārbaudījumu nosacījumi, prasības un jautājumi ir pieejami pie programmas administrācijas un mācībspēkiem;
- ⇒ pārbaudījumu nosacījumi, prasības un jautājumi studentam tiek izskaidroti studiju kursa pirmajā nodarbībā.

Saskaņā ar RTU noteikto kārtību – „Studiju rezultātu vērtēšanas nolikums”- eksāmenus kārtē rakstiskā, mutiskā, datorizētā vai kombinētā formā. Tas ļauj mācībspēkiem variēt un kombinēt teorētisko un praktisko zināšanu novērtēšanu, izmantojot teorētiskus jautājumus, testus, uzdevumus u.c. pārbaudes veidus. Programmas ietvaros nepārtraukti notiek pārbaudes darbu novērtēšanas pilnveidošana.

Eksāmenu, studiju priekšmeta ietvaros, pieņem studiju kursa mācībspēks vai cits attiecīgās struktūrvienības vadītāja norīkots mācībspēks. Eksāmenu vērtējums ir 10 ballu sistēmā, kur zemākais sekmīgais vērtējums ir 4 balles. Ieskaitē kursa programmas apguve tiek vērtēta divdaļīgajā vērtējuma skalā – „ieskaitīts” vai „neieskaitīts”.

Bez noslēguma pārbaudījuma katrā studiju kursā ir iespējami arī kārtējie pārbaudījumi – kontroldarbi, mājas darbi, semināri, studiju patstāvīgie darbi, studiju projekti u.c. Kārtējie pārbaudījumi ir noteikti un detalizēti aprakstīti studiju kursu programmās.

Mācībspēki, uzsākot darbu ar studentiem konkrēta studiju priekšmeta ietvaros, pirmajā nodarbībā iepazīstina studējošos ar zināšanu un prasmju vērtēšanu kursa ietvaros. Šie vērtēšanas nosacījumi ir pieejami arī RTU elektroniskajā studiju vidē ORTUS. Studējošiem tiek paziņots kādi nosacījumi semestra laikā būs jāizpilda, kā tiks vērtētas zināšanas, kādā mērā darbs semestra laikā ietekmēs gala pārbaudījumu.

Papildus mācībspēki pievērš uzmanību un novērtē arī studējošo prasmi strādāt ar mācību un zinātnisko literatūru, konspektēt, rakstīt referātus, sistematizēt materiālus, analizēt, spriest, pieņemt lēmumus profesionālās izvēles sfērā. Liela vērtība tiek veltīta studentu prasmei lasīt literatūru svešvalodās, izklāstīt neadaptētu tekstu galvenās idejas, diskutēt ar studiju biedriem, izmantot mācību tehniskos līdzekļus, veikt zinātniski pētniecisko darbu. Šīs prasmes tiek stimulētas ar interaktīvās studiju vides izmantošanu mācību procesā, kur mācībspēki veido diskusijas un forumus mācību priekšmeta ietvaros.

No 2010./2011.mācību gada ir stājies spēkā jauns **prakses** nolikums „Par prakses organizēšanas kārtību”, kas nosaka prakses vērtēšanu 10 ballu sistēmā.

Prakses vērtējumu dod prakses vadītājs un prakses aizstāvēšanas komisija, ņemot vērā prakses atskaites aizstāvēšanu un izvērtējot uzņēmuma atsauksmes. Prakses aizstāvēšanas komisijas tiek izveidotas ar atbildīgās struktūrvienības vadītāja rīkojumu, tajā ietilpst darba tirgus pārstāvji.

Saskaņā ar LR MK noteikumiem un RTU Senāta lēmumu Muitas un nodokļu katedrā ir izstrādāts „Nolikums par mācību praksi profesionālā bakalaura studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana”” (skat. Muitas un nodokļu katedras mājas lapā: <http://www.sesmi.lv/kat/> sadaļā – Prakse). Prakse tiek realizēta valsts pārvaldes iestādēs vai uzņēmumos (uzņēmēj sabiedrībās), kuru darbība ir saistīta ar muitas, nodokļu administrēšanas, nodokļu maksājumu un starptautisko ekonomisko sakaru jautājumiem.

Prakses **mērķis** ir nostiprināt zināšanas par institūciju, iestāžu un uzņēmumu darbu starptautisko ekonomisko sakaru, muitas un nodokļu jomā, iegūt papildus informāciju, praktiskās zināšanas, prasmes un iemaņas, kuras ir raksturīgas muitas darbības un nodokļu iekasēšanas jomās.

Prakses galvenie **uzdevumi**:

- iepazīties ar prakses vietas organizatorisko struktūru, funkcijām, darba organizāciju un raksturīgākajiem pamatrādītājiem;
- iepazīties, izprast un orientēties ar savas prakses vietu saistītajos normatīvajos aktos;
- apgūt nepieciešamās iemaņas un prasmes, kas veicinātu profesionālo kompetenci un nozarei atbilstošu zināšanu praktisko piemērošanu;
- veicināt komunikatīvās, patstāvīga darba un komandas darba prasmes.

Profesionālo bakalauru studiju programmas **prakses** apjoms ir 26 kredītpunkti (KP), kas sadalās sekojoši: Specializējošā prakse - 16 KP un Projektēšanas prakse - 10 KP.

Specializējošās prakses galvenais uzdevums ir iepazīties un izprast prakses vietas darba organizāciju un funkciju sadalījumu, orientēties ar prakses vietu saistītajos normatīvajos aktos, vākt un apstrādāt informāciju par muižošanas procesu vai nodokļu administrēšanas un iekasēšanas jautājumiem, izprast prakses vietas darbības principus, nozīmi un aktualitātes, kā arī attīstīt patstāvīga un komandas darba prasmes.

Projektēšanas prakses galvenais uzdevums ir iegūt profesionālas iemaņas un prasmes, paplašinot teorētiskās zināšanas, iepazīties un izprast prakses vietas darbības principus, nozīmi, novērtēt aktualitātes, saskatīt un spēt analizēt problēmas, iegūt, apstrādāt un analizēt informāciju, kas nepieciešama diplomdarba izstrādei un aizstāvēšanai.

Tā kā programmai ir divi specializācijas virzieni: Muitas vadīšana un Nodokļu administrēšana, prakse notiek atbilstoši izvēlētajai specializācijai:

- Nodokļu administrēšanas virzienā prakse notiek: VID, VID Lielo nodokļu maksātāju pārvaldē, VID Rīgas reģionālajā iestādē, VID Latgales reģionālajā iestādē.
- Muitas vadīšanas virzienā: VID Muitas pārvaldē, VID Rīgas muitas reģionālajā iestādē, Muitas kontroles punktus, muitas brokeru uzņēmumos.

Projektēšanas prakses noslēgumā studenti izstrādā un aizstāv prakses atskaiti, kura ir kā pamats diplomdarba izstrādāšanai. Prakses atskaites aizstāvēšanas komisijā piedalās arī VID un muitas iestāžu vadošie speciālisti. Vērtēšanas rezultāti tiek ievadīti jau minētajā ORTUS sistēmā.

Studentu praksi kā no RTU, tā arī no VID puses vada kvalificēti speciālisti: 22% studentiem par prakses vadītājiem nozīmēti muitas virsuzraugi, 23% - daļu un nodaļu vadītāji, 35% - maiņu priekšnieki, 20% galvenie nodokļu inspektori.

Kredītpunktus ieskaita par katru apgūto studiju kursu un praksi, ja vērtējums nav bijis mazāks par 4 (gandrīz viduvēji) vai „ieskaitīts”.

Programmas apguvi noslēdz **valsts pārbaudījums**, kurš tiek vērtēts pēc desmit ballu sistēmas, kura sastāvdaļa ir diplomdarba aizstāvēšana. Aizstāvot diplomdarbu vērtēšanas kritēriji ir:

- teorētisko un praktisko zināšanu, individuālās un mācību prakses gaitā iegūtās pieredzes sistematizēšana aktualizēšana un paplašināšana;
- patstāvīga mācību un zinātniskās literatūra, izvēlētajai specialitātei atbilstošās likumdošanas un normatīvi aktu, masu informācijas līdzekļos un citos informatīvo avotos esošās informācijas apguve, t.sk. svešvalodās;
- pētāmās problēmas, kas ietver atsevišķus un kompleksus novitātes elementus un uzdevumu un risināšanas prasme tos apvienojot ar teorētiskajām nostādnēm;
- aktuālo lietišķo problēmas analīze, sistematizēšana, rekomendāciju izstrādāšana;
- praktisku risinājumu izstrādāšana un plānošana;
- veikto pētījumu un iegūto praktisko rezultātu prezentēšanas prasme.

Diplomu par profesionālā bakalaura grāda muitas un nodokļu administrēšanā un nodokļu ekonomista vai muitas iestādes struktūrvienības vadītāja kvalifikācijas iegūšanu saņem studenti, kuri ir apguvuši programmu un nokārtojuši valsts pārbaudījumu iegūstot tajā vērtējumu – ne mazāku par 4 (gandrīz viduvēji).

Bakalaura profesionālo studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” studentu zināšanu vērtējuma rezultāti divas reizes gadā tiek apspriesti katedras sēdē. Rezultātus apkopo un vērtē arī programmas administrācija un tie kalpo par pamatu tālākai studiju procesa pilnveidošanai.

Šāda vērtēšanas sistēma RTU darbojas no 2001./2002.mācību gada un nepārtraukti tiek pilnveidota atbilstoši starptautiskajiem standartiem un sekojot konkrētas studiju programmas attīstībai. Aplūkotās vērtēšanas sistēmas izmantošana veicina studentu zināšanu un prasmju līmeņa paaugstināšanu, kā arī studējošo sekmju labāku pārskatāmību un kontroli.

2.2.8. Studiju programmas izmaksas

Programmas **finansējuma avots** ir gan valsts budžeta līdzekļi (no 2012./2013.m.g. valsts budžeta finansējums ir 100 vietas, jeb 17% no kopējā studentu skaita), gan fizisko personu maksa par mācībām. Studējošie var izmantot studiju un studējošo kredītus Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

Studiju maksa 2012./2013.mācību gadā ir:

- ⇒ Ls 990* – pilna laika (dienas) studijām,
- ⇒ Ls 790* – nepilna laika (vakara) studijām,
- ⇒ Ls 640* – nepilna laika (neklātienēs) studijām.

*Veicot studiju maksas un priekšapmaksas par studijām samaksu divās daļās – viens maksājums par katru studiju semestri, studējošajam tiek piemērota atlaide Ls 40,00 apmērā no gada studiju maksas jeb Ls 20,00 no semestra studiju maksas.

Programmas finanšu resursus veido:

- Valsts finansējums 17%
- Ieņēmumi no studiju maksas 78%
- Citi likumā noteiktie ienākumi 5 %.

Jāpiezīmē, ka pēdējo gadu laikā studiju maksa ir nemainīga.

Nozīmīgas investīcijas ir veiktas informācijas tehnoloģiju nodrošinājuma attīstībā un pilnveidošanā. Katram fakultātes mācībspēkam ir darba vieta ar datoru, kas pieslēgts internetam, 60% no darbiniekiem ir arī izsniegti portatīvie datori.

Kā papildus finansēšanas avotus var minēt vēl grantus, līgumdarbus, muitas un nodokļu speciālistu kvalifikācijas celšanas kursus, kas papildus nodrošina mācību procesu ar nepieciešamo tehnisko nodrošinājumu, metodiskiem materiāliem un rada iespējas studentu apmaiņai.

Rīgas Tehniskajā universitātē finanšu resursu struktūru nosaka RTU Senāts, bet budžeta izpildi kontrolē revīzijas komisija. Par budžeta izpildi rektors sniedz ikgadēju pārskatu Akadēmiskajai sapulcei un Izglītības un zinātnes ministram. Struktūrvienību finanšu resursi kā patstāvīga daļa ietilpst RTU budžetā.

2.2.9. Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem

Atbilstība izglītības standartam

Bakalaura profesionālo studiju programma „**Muitas un nodokļu administrēšana**” atbilst LR MK noteikumiem Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. Salīdzinošā analīze parādīta 2.5.tabulā.

2.5. tabula

Studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” atbilstība valsts standartam

LR MK noteikumu nr.481 prasības	Studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”
Bakalaura programmas apjoms ir vismaz 160 kredītpunktu	Bakalaura profesionālās programmas apjoms ir 160 KP
Kopējais studiju ilgums profesionālās kvalifikācijas ieguvei ir vismaz četri gadi	4 gadi – pilna laika studijas 5 gadi – nepilna laika studijas
Vispārīzglītojošie studiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 20 kredītpunktu	Kopā - 20 KP, no tiem: - vispārīzglītojošie studiju kursi – 14 KP - humanitārie/sociālie un vadības – 2 KP - valodas – 4 KP
Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 36 kredītpunkti	Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi – 36 KP
Nozares profesionālās specializācijas kursi, kuru apjoms ir vismaz 60 kredītpunkti;	Nozares profesionālās specializācijas kursi – 60 KP
Bakalaura programmas brīvās izvēles kursi, kuru apjoms ir vismaz 6 kredītpunkti	Brīvās izvēles kursi – 6 KP
Prakse, kuras apjoms ir ne mazāk kā 26 kredītpunkti;	Prakses apjoms ir 26 KP, no tiem: Specializējošā prakse – 16 KP Projektēšanas prakse – 10 KP
Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrāde, aizstāvēšana un kura apjoms ir vismaz 12 kredītpunktu.	Diplomdarbs – 12 KP
Imatrikulējot bakalaura programmā izglītojamais iepriekš iegūtu pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, bakalaura programmas saturs un apjoms, kā arī studiju kursu apjoms un saturs savstarpēji jāsaprot.	Prasība ievērota.
Pēc bakalaura programmas apguves piešķir piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju un profesionālo bakalaura grādu nozarē (profesionālās darbības jomā).	Kvalifikācija: Nodokļu ekonomists vai Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs Iegūstamais grāds: Bakalaura profesionālais grāds muitas un nodokļu administrēšanā

Analizējot atbilstību standartam, var secināt, ka:

- Studiju programmas mērķi – uzdevumi un studiju rezultāti ir skaidri, sasniedzami un pārbaudāmi, ir saskaņā ar Augstākās izglītības iestādes (AII) un valsts izglītības standartā izvirzītajiem. (skat. RTU mājas lapā <http://www.rtu.lv/content/view/508/949/lang.lv/>).

- Studiju programmas saturs – akreditējamās programmas saturs ir atbilstošs valsts izglītības standartā noteiktajam un studiju programmas nosaukumam. Programmas pamatdaļas ir:

- studiju kursi;
- studiju prakse ārpus izglītības iestādes (turpmāk – prakse);
- valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir diplomdarba izstrādāšana un aizstāvēšana.

Studiju kursu obligāto saturu veido vispārīzglītojošie kursi (humanitāro un sociālo zinātņu teorētiskie kursi; kursi, kuri attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemaņas); nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi; nozares profesionālās specializācijas kursi; bakalaura studiju programmas brīvās izvēles kursi. Prakse ir saistīta un saturiski atbilst teorētiskajai daļai, studiju programmā ir iekļauta profesionālo iemaņu iegūšana.

- Programmas apjoms – akreditējamās programmas apjoms un tā strukturālais sadalījums ir atbilstoši valsts izglītības standartā noteiktajam. Programmas un studiju kursu apjoms ir izteikts kredītpunktos.

- Vērtēšanas pamatprincipi – akreditējamās programmas vērtēšanas principi ir atbilstoši valsts izglītības standartā noteiktajam: Pozitīvie sasniegumi tiek summēti; Katra kursa noslēgumā vērtējums ir obligāts; Prasību atklātība un skaidrība; Pārbaudes veidu dažādība.

Pārbaudījumu saturs un apjoms atbilst priekšmetu programmās noteiktajam saturam un profesionālās kvalifikācijas prasību un zināšanu prasībām. Visi nosacījumi kredītpunktu iegūšanai ir aprakstīti katra priekšmeta programmā.

Par programmas atbilstību otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības prasībām liecina arī fakts, ka studiju programmas absolventi turpina studijas profesionālajā maģistra studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” vai citās izvēlētajās profesionālās maģistra studiju programmās.

Atbilstība Latvijas nacionālajiem profesijas standartiem

Profesionālās bakalaura studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” noslēgumā tiek iegūta pietā līmeņa profesionālā kvalifikācija „**Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs**” vai „**Nodokļu ekonomists**”. Programmas saturs veidots saskaņā ar specializācijai atbilstošo standartu. Programmas satura salīdzinājums ar standarta prasībām:

- Profesijas standarts „**Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs**” (PS 0279);
- Profesijas standarts „**Nodokļu ekonomists**” (PS 0280).

Var droši apgalvot, ka profesijas standarts atspoguļo darba devēju vēlmes un studiju programmas saturs veidots saskaņā ar atbilstošu profesiju standartiem un ir pilnībā izpildītas to prasības, par ko arī liecina VID atsauksmes un Latvijas Republikas (LR) Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas korespondence saistībā ar studiju programmas attīstību.

IEVF Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts (SESMI) cieši sadarbojas ar LR Valsts ieņēmumu dienestu. Sadarbības līgums „Par ierēdņu kvalifikācijas celšanu, apmācību un kadru sagatavošanu” noslēgts un darbojas jau kopš 1994.gada.

Atbilstība starptautiskajam profesijas standartam

Lai nodrošinātu studiju programmas atbilstību pasaules līmenim, 2005.gada 8.septembrī tika parakstīts (kā trešais pasaulē) sadarbības memorands starp RTU un Pasaules Muitas organizāciju (PMO) (*Memorandum of understanding between the World Customs organization (WCO) and Riga Technical University (RTU) to promote co-operation in the development and provision of world-class customs training, education, capacity building and research*). Šodien pasaulē uz 2011.gadu ir parakstīti tikai 7 šādi sadarbības memorandi.

Profesors Aivars Vilnis Krastiņš un Jan Erland Jansson (Muitas un nodokļu katedras ārzemju konsultants) PMO darba grupas sastāvā piedalījās Pasaules vienoto muitnieku profesiju standartu izstrādāšanā. Tos 2009.gadā PMO Padomes sēdē apstiprināja 177 PMO dalībvalstis.

2009.gadā PMO izveidoja ekspertu komisiju, kuras sastāvā ietilpa 3 pasaules universitāšu un 6 dažādu pasaules valstu muitu pārstāvji, lai noteiktu RTU studiju programmu atbilstību PMO Starptautiskajiem standartiem (interneta adrese:

http://incu.org/docs/WCO_PICARD_Professional_Standards.pdf).

2011.gada janvārī Eiropas Komisija (EK/DG TAXUD) ir izveidojusi darba grupu ar mērķi izstrādāt visām ES dalībvalstīm vienotas muitnieku studiju programmas maģistru un bakalauru līmenim, atbilstoši PMO vienoto starptautisko standartu prasībām. Šīs darba grupas sastāvā iekļauts arī RTU pārstāvji – profesors A.V.Krastiņš un J.E.Jansson.

Līdz ar to, līdzdalība muitas izglītības sistēmas veidošanā gan ES, gan visā pasaulē, ļauj operatīvi pilnveidot un attīstīt RTU studiju programmas atbilstoši jaunākajām starptautiskajām prasībām un dod iespēju tās izmantot kā paraugu citu valstu muitnieku studiju programmu izveidošanā un pilnveidošanā.

Profesionālās bakalaura studiju programmas apguves rezultātā, atbilstoši profesijas standartam tiek iegūts profesionālais bakalaura grāds, kā arī atbilstoša piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija – **Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs** vai **Nodokļu ekonomists**, kas dod iespēju uzsākt praktisko darbību Valsts ieņēmumu dienesta reģionālajās iestādēs, muitas iestādēs un ar šīm jomām saistītajos uzņēmumos, kā arī turpināt studijas profesionālā maģistra studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” vai jebkurā citā RTU IEVF maģistrantūras studiju programmā, kā arī citu augstskolu maģistra līmeņa studiju programmās.

2.2.10. Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām

RTU muitnieku apmācība ir organizēta kopš 1994.gada, bet nodokļu speciālistu – kopš 2004.gada. RTU ir viena no retajām mācību iestādēm, kurā var iegūt augstāko izglītību muitas un nodokļu jomā starptautiski akreditētā studiju programmā. **Latvijā tā ir vienīgā** šāda veida programma, kas paredz padziļinātas studijas muitas un/vai nodokļu jomā.

Tādēļ bakalaura profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” salīdzinājums veikts balstoties uz pietuvinātu finanšu un grāmatvedības studiju programmu izpēti Latvijas augstskolās. Tomēr salīdzinājums ir iespējams tikai specializācijas virzienam „Nodokļu administrēšana”, bet „Muitas vadīšanas” specializācijai salīdzinājumu veikt nav iespējams.

Latvijā studiju programmas nodokļu administrēšanai radniecīgajā grāmatvedības un finanšu jomā piedāvā daudzas augstskolas, salīdzinājums veikts ar Latvijas Universitātes programmu (Grāmatvedība, analīze un audits) un Ekonomikas un kultūras augstskolas programmu (Grāmatvedība un audits) (4.8.pielikums).

Salīdzinot akreditējamo studiju programmu ar līdzīgām studiju programmām Latvijā, var konstatēt, ka:

- tās ir līdzīgas pēc apjoma un struktūras, lai gan tām ir atšķirīga programmas apguves rezultātā iegūstamā kvalifikācija un arī grāds, tās ietver līdzīgu vispārīglītojošo priekšmetu bloku;
- nozares priekšmeti arī ir līdzīgi, tiem raksturīga specializācijas jomas ievirze grāmatvedībā, finansēs un nodokļu jautājumos;
- daļa specializācijas („Nodokļu administrēšana”) priekšmetu ir līdzīga visās trijās salīdzinātajās programmās, tomēr ir skaidri saskatāma atšķirīgās profesionālās kvalifikācijas ievirze un atšķirīgās profesijas standartu prasības.

Līdzīgi kā Latvijā, arī ES valstīs šāda tipa programmas faktiski nav. Bakalaura profesionālo studiju programmas salīdzinājums veikts balstoties uz pietuvināti līdzīgu studiju programmu izpēti Eiropas Savienības augstskolās. Studiju programmas salīdzinājums (4.8.pielikums) veikts ar:

- Mykolas Romeris University, (Viļņa, Lietuva) programmu - Law and Customs Activities;
- University of Valencia, Faculty of Economics, (Valensija, Spānija) programmu - The Degree in Finance and Accounting.

Salīdzinot akreditējamo studiju programmu ar līdzīgām studiju programmām ES valstīs, var konstatēt, ka:

- tās ir līdzīgas pēc apjoma un struktūras, lai gan tām ir atšķirīga programmas apguves rezultātā iegūstamais grāds;
- nozares priekšmeti arī ir līdzīgi, tiem raksturīga specializācijas jomas ievirze un ir skaidri saskatāma atšķirīgās profesionālās kvalifikācijas ievirze un atšķirīgās izglītības un standartu prasības;
- visās programmās ir iekļauts obligāts prakses periods ārpus izglītības iestādes, lai gan tā ilgums ir atšķirīgs.

Lai gan programmai „Muitas un nodokļu administrēšana” iespējas, veikt salīdzinājumu ar līdzīgām starptautiski akreditētām bakalaura studiju programmām **Eiropas Savienības valstu augstskolās, ir apgrūtinātas**, tajā pašā laikā RTU bakalaura profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”, attīstīta sadarbībā ar PMO, **kā pirmā pasaulē tika atzīta un atbilstoša vienotajiem PMO starptautiskajiem profesiju standartiem** Operatīvo vadītāju/līderu līmenim (Operation Managers/Leaders), saņemot atbilstošu sertifikātu (4.8. pielikums).

2.2.11. Studējošo skaits

Kopā bakalaura profesionālo studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” 2012./2013.m.g. studē 572 studenti. Studējošo skaitu specializācijā un pa studiju formām var apskatīt 2.6. tabulā.

2.6.tabula

Studējošo skaits programmā 2012./2013 studiju gadā

	1.k.	2.k.	3.k.	4.k.	5.k.	Pavisam
Studējošo skaits programmā	156	90	68	76	-	390
no tiem:						
pilna laika studijas						
no tiem:						
„Muitas vadīšana”	113	61	63	43	-	280
„Nodokļu administrēšana”	43	29	5	33	-	110
nepilna laika (pēc koledžas) studijas						
no tiem:						
„Muitas vadīšana”				16	40	56
„Nodokļu administrēšana”				7	20	27
„Nodokļu administrēšana”				9	20	29
nepilna laika (neklātienēs) studijas	43	33	19	14	17	126
no tiem:						
„Muitas vadīšana”		22	18	13	2	55
„Nodokļu administrēšana”		11	1	1	15	28
Kopā:	199	123	87	106	57	572

Kopējais studentu skaits pa specializācijas virzieniem programmā:

„Muitas vadīšana” - **362** studenti;

„Nodokļu administrēšana” - **168** students.

2.2.12. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

2012./2013.mācību gadā 1.kursā tika imatrikulēti:

- **156** studenti pilna laika studenti;
- **43** studenti nepilna laika studenti.

Valsts budžeta finansētajās vietās uzņemti 47 pilna laika studenti. 3.kursā (pēc 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas) nepilna laika (neklātienes) studijās tika imatrikulēti 16 studenti.

2.2.13. Absolventu skaits

2006.gadā bija pirmais studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” profesionālo bakalauru izlaidums. No 2008.gada līdz 2013.gada pavasarim kopā programmu ir absolvējuši 876 studenti.

Studējošo, ka arī absolventu skaits bakaura profesionālajā studiju programmā parādīts 2.7. tabulā.

2.7. tabula

Studentu un absolventu skaits no 2007.-2013.gadam

Mācību gads	1.k.	2.k.	3.k.	4.k.	5.k.	kopā	Absolventi
Kopā 2007./08.m.g., no tiem:	208	79	124	96	155	662	156
pilna laika	148	57	13	12	-		12
no tiem:							
ar valsts budžeta finansējumu	40	-	-	-	-		-
nepilna laika (vakara)	-	22	19	14	-		-
nepilna laika (neklātienes)	60	-	92	70	155		144
Kopā 2008./09.m.g., no tiem:	181	155	106	129	83	654	96
pilna laika	144	124	13	14	-		14
no tiem:							
ar valsts budžeta finansējumu	40						
nepilna laika (vakara)	-	-	21	20	13		12
nepilna laika (neklātienes)	37	31	72	95	70		70
Kopā 2009./10.m.g., no tiem:	117	150	204	146	100	717	134
pilna laika	90	122	120	49	-		41
no tiem:							
ar valsts budžeta finansējumu	20	40	20			80	
nepilna laika (vakara)	27	28	84	75	85		81
nepilna laika (neklātienes)	-	-	-	22	15		12
Kopā 2010./11.m.g., no tiem:	92	99	179	179	97	646	199
pilna laika	72	81	115	118	-		94
no tiem:							
ar valsts budžeta finansējumu	10	20	30	20	-	80	18
nepilna laika (vakara)	-	-	-	-	18		14
nepilna laika (neklātienes)	20	18	64	61	79		73
Kopā 2011./12.m.g., no tiem:	137	93	97	206	64	597	178
pilna laika	102	72	77	126	-		99
no tiem:							
ar valsts budžeta finansējumu	25	10	15	30	-	80	28
nepilna laika (vakara)	-	-	-	-	-	-	-
nepilna laika (neklātienes)	35	21	20	26	64		51
Kopā 2012./13.m.g., no tiem:	199	123	87	90	17	516	113
pilna laika	156	90	68	76	-	390	42
no tiem:							
ar valsts budžeta finansējumu	47	22	11	20	-	100	19
nepilna laika (vakara)	-	-	-	-	-	-	-
nepilna laika (neklātienes)	43	33	19	14	17	126	52

2.2.14. Studējošo aptaujas un to analīze

2008.gadā RTU ieviestā studiju kvalitātes uzraudzības un nodrošināšanas sistēma paredz, ka tiek veiktas regulāras studējošo elektroniskas aptaujas par studiju saturu un mācībspēku darba kvalitāti, izmantojot ORTUS vidi.

2013.gada jūnijā, pēc rudens un pavasara semestriem, tiek organizēta kārtējā studējošo aptauja. Aptaujas anketas (4.4.1.pielikums) ietver jautājumus par katra konkrētā studiju kursa mācību literatūras pieejamību, pasniedzēja vērtēšanas kritērijiem, darba kultūru un kvalitāti, studentu tiesību ievērošanu nodarbību laikā, studenta patstāvīgajam darbam veltīto laiku un mācību disciplīnu. Anketas nobeiguma daļa ir paredzēta studentu priekšlikumiem un ierosinājumiem studiju priekšmeta un pasniedzēja darba kvalitātes uzlabošanai. Anketas tiek aizpildītas anonīmi, lai sniegtie atbilžu varianti nevarētu ietekmēt pasniedzēja attieksmi pret konkrēto studentu vai studentu grupu un tiktu sasniegts mērķis – saņemt studentu objektīvu vērtējumu.

Anketēšanas rezultāti par konkrēto programmu tiek apkopoti un izmantoti programmas kvalitātes uzlabošanā. Anketēšanas un rezultātu analīzes procesā aktīvi piedalās paši studenti un IEVF studentu pašpārvalde.

Studējošo aptaujas anketas ir izveidotas tā, lai studentu sniegtās atbildes palīdzētu novērtēt studiju kursu un mācībspēka darba kvalitāti, kā arī dot iespēju studentiem izteikt savu viedokli un sniegt priekšlikumus pasniedzēja darbības uzlabošanai un konkrētā studiju kursa programmas pilnveidošanai.

Studējošo aptaujas notiek divējādi un neatkarīgi viena no otras:

- studējošo aptauju veic RTU Studiju daļa (jau minētā aptauja ORTUS vidē);
- studējošo aptauju veic IEVF studējošo pašpārvalde.

IEVF studentu pašpārvalde reizi gadā organizē pasākumu „Pasniedzēju gada balva”, kuras ietvaros tiek novērtēti mācībspēki un tiek pasniegtas studentu balvas 9 nominācijās. Studenti izvirza nomināciju „Gada labākais pasniedzējs”, kuras ietvaros ikviens mācībspēks tiek izvērtēts izmantojot studentu izstrādātos vērtēšanas kritērijus.

Bakalaura profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” studējošo aptaujā ORTUS vidē piedalījās 124 studenti (31% no studiju programmā studējošiem).

Studējošie savu līdzdalību studiju procesa pilnveidošanā var realizēt tieši – izsakot savas vēlmes tiešajam studiju priekšmeta mācībspēkam, programmas direktoram vai ar studentu pašpārvaldes palīdzību.

Aptaujas rezultāti liecina par to, ka:

– 56% no mācībspēkiem ļoti labi sagatavojušies nodarbībām un 18% - labi, neitrāls vērtējums - 15%, daļēji nepiekrītu 11%;

– 86% mācībspēku studiju kursa tēmas izklāsta loģiski, saprotami un rosina studentu domāšanu;

– 60% gadījumu pasniedzējs kursa laikā aptvēra visu paredzēto vielu un nodarbību laiks tika lietderīgi izmantots. Mācībspēka runa bija skaidra un saprotama;

– 61% gadījumu studiju priekšmeta materiāli bija pieejami ORTUS vidē.

Studentu aptaujas rezultāti liecina, ka ir problēmas ar mācību literatūru, vairākos priekšmetos nav pietiekoši mācību līdzekļi. Lai nodrošinātu studentus ar mācību literatūru speciālajos priekšmetos, katedrā tiek veikts plašs darbs mācību literatūras sagatavošanā un izdošanā. Literatūra pieejama gan IEVF Metodiskajā kabinetā, gan RTU bibliotēkā. Daļa grāmatu tiek izsniegta studentiem, kā arī izveidota ORTUS vidē.

Kopumā saņemtie rezultāti bija pozitīvi, jo no maksimāli iespējamām 5.0 ballēm novērtējums vidēji bija 4,4 līdz 5,0, tikai dažiem mācībspēkiem šis rādītājs bija nedaudz zemāks. Kopumā vidējais rādītājs 4,8. Tādējādi katram mācībspēkam ir iespēja novērtēt sava darba rezultātus un veikt studiju kvalitāti uzlabojošus pasākumus.

Studenti atzinīgi novērtējuši pasniedzējus, kuri paši sagatavojoši mācību līdzekļus un/vai izdales materiālus studiju priekšmetu apgūšanai. Galvenie ieteikumi studiju programmas uzlabošanai no studentu puses saistīti ar nodarbību satura pietuvināšanu aktuālajām aktivitātēm

tīrgū, mācību literatūras vienību skaita palielināšanu. Atsevišķiem pasniedzējiem ieteikums vairāk izmantot audiovizuālos uzskates līdzekļus un datoru, projektoru, kā arī ievietot mācību materiālus RTU ORTUS vidē. Studējošo aptaujas anketu rezultāti tiek analizēti studiju programmas administrācijas, katedru un institūtu sēdēs, nepieciešamības gadījumā piesaistot studējošo pašpārvaldes pārstāvjus.

Kā jau minēts, fakultātē studējošo pašpārvalde regulāri, neatkarīgi no programmas administrācijas, veic studentu aptaujas par studiju procesa kvalitāti, pasniedzēju darba kvalitāti un citiem ar studiju procesa organizāciju saistošiem jautājumiem. Studējošo pašpārvaldes aptaujas anketas un to paraugi ir pieejami RTU IEVF studējošo pašpārvaldes birojā, Kalnciema ielas 6 – 110.kab.

2.2.15. Absolventu aptaujas un to analīze

Katru gadu tiek veikta arī programmas absolventu anketēšana. Aptauju rezultāti atspoguļo programmas īstenošanas pozitīvās un negatīvās puses. Tiek vērtēta studiju programma, tās saturs, prakse un iegūtās zināšanas, iepriekšējo gadu aptauju rezultāti pieejami pie programmas administrācijas.

2013.gada jūnijā tika veiktas kārtējās absolventu aptaujas, atbilstoši iepriekšējos gados izstrādātajai kārtībai un metodikai (4.4.2.pielikums).

Aptaujā piedalījās 47 absolventi . Aptaujas rezultāti liecina par to, ka:

- 79% no absolventiem apgūto studiju programmu kopumā vērtē pozitīvi;
- 31% no absolventiem to, ka specializācijas priekšmeti nesākas pirmajā mācību gadā vērtē pozitīvi, bet 65% - daļēji pozitīvi un 5% iesaka, ka efektīvāk būtu iesākt studijas ar specializācijas priekšmetiem, jo būtu iespēja izvērtēt nepieciešamo informāciju, kas noderētu studiju virziena izvēlei;
- 73% no absolventiem studiju laikā iegūtās praktiskās zināšanas vērtē kā noderīgas, savukārt 27% - kā daļēji noderīgas.

Kā pozitīvo studiju procesā absolventi min:

- jauninājumi lekciju pasniegšanā;
- labi sagatavoti un kvalificēti pasniedzēji;
- informācija par muitas darbību ārvalstu muitas iestādēs.

Jautājumā par zināšanām un iemaņām kas pietrūkst:

- 54% gadījumos pietrūkst svešvalodas zināšanas (angļu, vācu);
- 32% gadījumu praktisko iemaņu gan muitas, gan nodokļu jomā.

Jāatzīmē, ka programmas absolventi ir nodarbināti ne tikai VID muitas un nodokļu struktūrās, valsts drošības iestādēs, bet arī dažādās tautsaimniecības nozarēs, transporta un loģistikas uzņēmumos, muitas brokeru firmās, konsultāciju un grāmatvedības uzņēmumos, tirdzniecības uzņēmumos u.c. Liela daļa no absolventiem izvēlās turpināt studijas maģistra profesionālo studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana”.

Absolventi labprāt izsaka domas par studiju laiku un procesu, pozitīvi vērtē Muitas un nodokļu katedras aktivitātes un labprāt uztur kontaktu ar augstskolu arī turpmāk.

2013.gada jūnijā tika konstatēts arī, ka studenti ir pārliecināti par iespēju gūt nepieciešamās teorētiskās zināšanas, kā arī labu augstāko izglītību. Nedaudz zemāk tika novērtēts praktiskās sagatavošanas līmenis. Kopumā 65% aptaujāto uzskata, ka studijas augstskolā dos iespēju atrast nākotnē labu darbu VID struktūrās un uzņēmumos. Studentu aptaujas rezultāti liecina, ka dažos studiju priekšmetos vēl ir problēmas ar mācību literatūru, vairākos priekšmetos nav atbilstoši mācību līdzekļi latviešu valodā. Galvenie ieteikumi studiju programmas uzlabošanai no studentu puses saistīti ar pastiprinātu angļu valodas apgūšanu, mācību literatūras vienību skaita palielināšanu.

Programmas absolventu anketēšana parādīja, ka vispirms studijas augstskolā dod labu profesionālo augstāko izglītību, bet salīdzinājumā ar studentiem absolventi bija nedaudz pesimistiski noskaņoti attiecībā uz laba darba gūšanas iespējām (58%), ko zināmā mērā var

izskaidrot ar valsts ekonomisko krīzi un radikālu darbinieku skaita samazināšanu VID muitas un nodokļu iestādes, kā arī to zemo atalgojumu.

Kā studenti tā arī absolventi uzskata, ka vajadzētu samazināt laiku praksēm un uz tā rēķina iekļaut programmā papildus priekšmetus, tādus kā statistika, grāmatvedība, revīzija un kontrole, palielināt stundu skaitu svešvalodās, bet īpaši samazināt matemātikas apjomu. Taču tam piekrītam tikai daļēji.

2.2.16. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Viens no pamatprincipiem RTU IEVF studiju programmās ir demokrātija un dialogs ar studējošiem, to aktīva iesaistīšana gan studiju procesa pilnveidošanā, gan līdzdalība atvērto durvju rīkošanā. Studējošie savu līdzdalību studiju procesa pilnveidošanā var realizēt tieši – izsakot savas vēlmes konkrētā studiju priekšmeta pasniedzējam, katedru vadītājiem, programmas direktoram vai ar studentu pašpārvaldes palīdzību, kuras pārstāvji ir IEVF Domes, RTU Senāta un RTU Senāta komisiju locekļi, kā arī RTU Akadēmiskās sapulces locekļi.

IEVF attiecības ar studentiem raksturo savstarpēja uzticēšanās, cieņa un godīgums, kas veicina sapratni, pareizu uztveri un attīsta prasmi izmantot zināšanas. Lai nodrošinātu demokrātijas principu lektoru, docētāju un profesoru darbu reizi semestrī novērtē studenti, rakstiski (ORTUS vidē) atbildot uz anketas jautājumiem. Saiknes nodrošināšanai starp studējošiem, mācītbspēkiem un programmas administrāciju, liela loma ir IEVF studentu pašpārvaldei, kas aktīvi piedalās visos minētajos procesos un veic ikgadējo mācītbspēku novērtēšanu.

2012./2013.mācību gadā katedra atkārtoti organizēja anonīmo aptauju, kas ļāva operatīvi veikt izmaiņas gan mācību procesa organizēšanā, gan atsevišķu priekšmetu pasniegšanas pilnveidošanā jau attiecīgajā semestrī.

2.3. Maģistra profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”

2.3.1. Studiju programmas apraksts

Studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”, kas attīstīta sadarbībā ar Pasaules Muitas organizāciju (PMO), kā pirmā pasaulē tika atzīta kā atbilstoša vienotajiem PMO starptautiskajiem profesiju standartiem Stratēģisko vadītāju/ Līderu līmenim (Strategical Managers/Leaders) un ko apstiprinājušas 177 PMO dalībvalstis, par ko saņemts atbilstošs sertifikāts.

Tāpat studiju programma ir veidota sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienesta (VID) nodokļu un muitas iestāžu pārstāvjiem tā, lai studenti iegūtu padziļinātas zināšanas par šo iestāžu darbību un prastu tās pielietot praksē, kā arī būtu kompetenti patstāvīgi analizēt informāciju, pieņemt lēmumus un parādīt, ka izprot profesionālo ētiku.

Maģistra profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” ir unikāla Latvijā un arī Eiropas Savienībā (ES) starptautiskajā izglītības telpā ir tikai dažas līdzīgas programmas.

Maģistra profesionālo studiju programmas „**Muitas un nodokļu administrēšana**” mērķis ir nodrošināt teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu apguves kopumu, lai sniegtu maģistra profesionālās izglītības līmenim un izvēlētai profesijai atbilstošu kompetenci.

Maģistra profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” noslēgumā tiek iegūts maģistra profesionālais grāds muitas un nodokļu administrēšanā un papildus apgūstot programmu 100 KP apjomā arī piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija „Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs” vai „Nodokļu ekonomists”.

Studiju programmas **uzdevumi:**

- nodrošināt studentiem plašu profesionālu, praktiski orientētu izglītību, kas dod iespēju viegli adaptēties darba tirgū, kā arī veikt zinātniski pētniecisko darbu, kā arī turpināt izglītību doktorantūrā;

- nodrošināt studentiem ar sociālo zinātņu bakalaura akadēmisko grādu piektajam profesionālās kvalifikācijas līmenim atbilstošu teorētisko un praktisko sagatavotību, kas dod iespēju iegūt nodokļu ekonomista vai muitas iestādes vadītāja kvalifikāciju;

- radīt iespēju studējošiem iegūt kvalifikāciju ciešā saistībā ar viņu nākotnes darbu, nodrošināt tādu teorētisko zināšanu un prasmju apguves iespējas, kas ļautu absolventiem pēc programmas apgūšanas uzsākt praktisko darbību, pildīt nodokļu ekonomista, muitas iestādes struktūrvienības vadītāja vai nodokļu administrācijas struktūrvienības vadītāja pienākumus;

- nodrošināt mūsdienīgu vispārējo zināšanu iegūšanu, attīstīt ekonomisko domāšanu, veicināt studējošo analītiskās spējas, attīstīt iemaņas profesionālo problēmu un uzdevumu risināšanā, projektu izstrādāšanā, kas ļautu absolventiem iesaistīties saimnieciskās darbības problēmu risināšanā.

- attīstīt spējas darboties komandā un sastrādāties ar dažādu jomu profesionāļiem, sniegt iespēju attīstīt svešvalodu zināšanas, kas nodrošinātu spēju sadarboties ar citu valstu kolēģiem.

Maģistra studiju **rezultātā** tiek iegūtas ekonomikas un vadības zināšanas un kompetences:

- prasme noteikt un risināt ar muitas un nodokļu administrēšanu saistītas problēmas, vadīt valsts iestāžu struktūrvienības, kas saistītas ar nodokļu administrēšanu un muitas jautājumiem;

- prasme apkopot un analizēt informāciju, izmantojot atbilstošas pētīšanas metodes un tehniskos līdzekļus, tai skaitā valsts kopbudžeta ieņēmumus un izdevumus, nodokļu maksājumu plūsmu;

- veikt ar muitas administrēšanu un nodokļu politiku saistīto problēmu izpēti un piedāvāt to risinājumu, balstoties uz mūsdienu vadības teorētiskām un praktiski pielietojamām atziņām;

- nodrošināt racionālu muitas un nodokļu administrēšanu;

- konsultēt darbības izvēles un nodokļu politikas jautājumos, ņemot vērā esošos un sagaidāmos ekonomiskos faktorus un tendences;

- veikt ekonomisko analīzi un prognozēšanu, noteikt un risināt sabiedriskā sektora problēmas, pielietojot mūsdienu metodes un informācijas tehnoloģijas.

Maģistra profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” paredz lekcijās, praktiskās nodarbībās, laboratorijas darbos un literatūras studijās apgūt atbilstošos ekonomiskos, vadības, juridiskos, humanitāros u.c. mācību priekšmetus. Programmas apguve nodrošina studentus gan ar vispārējām, gan profesionālām zināšanām specialitātē, veidojot vispusīgus valsts pārvaldes darbiniekus. Studiju programma ir veidota sadarbībā ar VID un muitas iestāžu pārstāvjiem tā, lai studenti iegūtu vispusīgas zināšanas par šo iestāžu darbību un prastu tās pielietot praksē.

Programmas noslēgumā studentiem jāizstrādā maģistra darbs, kas veltīts aktuālām problēmām muitas vadīšanā vai nodokļu administrēšanā. Maģistra darbam jāsaturs zinātniskās jaunrades (novitātes) elementus vai praktiskā lietojuma jauninājuma elementus. Tajā jāatspoguļo maģistranta izvirzīto jautājumu novitāti - jaunas likumsakarības un vispārinājumus, agrāk nezināmos rezultātus, jaunas ekonomiskās novērtēšanas metodes, ekonomisko uzdevumu risināšanas jaunus algoritmus, modeļus, klasifikācijas un grupēšanas principus, iepriekš zināmo metožu, principu un modeļu jaunu izmantošanu u.tml., priekšlikumus procesu un procedūru pilnveidošanai u.tml. Maģistra darbs tiek publiski aizstāvēts Valsts pārbaudījumu komisijas sēdē. Komisija darbojas saskaņā ar augstskolas Senāta apstiprinātu nolikumu, tās sastāvā atbilstoši prasībām tiek iekļauti augsti kvalificēti VID un muitas iestāžu pārstāvji.

Studiju programmas absolventi var veikt augstākā un vidējā līmeņa vadītāju funkcijas muitas un nodokļu iestādēs, kā arī transporta, loģistikas, muitas brokeru un ražošanas uzņēmumos un iestādēs, kas nodarbojas ar ārējo ekonomisko darbību, veikt analītisko darbību un pieņemt patstāvīgus lēmumus muitas un nodokļu jomā.

Maģistra profesionālo studiju programmu „Muitas un nodokļu administrēšana” īsteno pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē. Programmā imatrikulē pretendentes ar:

- 1) otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību ar profesionālo bakalaura grādu un/vai piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju muitas un nodokļu administrēšanā, ekonomikā vai vadības zinībās un administrēšanā, vai tam pielīdzināmu izglītību (60KP);

2) sociālo zinātņu bakalaura akadēmisko grādu (100KP).

Maģistra profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” ir **unikāla Latvijā** un arī starptautiskajā izglītības telpā Eiropas Savienībā (ES) ir tikai dažas līdzīgas programmas, līdz ar to varam teikt, ka programmas absolventu konkurētspēja ir ļoti augsta.

2.3.2. Studiju programmas saturs

Maģistra profesionālo studiju programma „**Muitas un nodokļu administrēšana**” atbilst LR MK noteikumiem Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un RTU atbilstošajiem normatīviem dokumentiem.

Maģistra profesionālo studiju programmas rezultātā tiek iegūts profesionālais maģistra grāds muitas un nodokļu administrēšanā un papildus apgūstot programmu 100 KP apjomā arī piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija „Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs” vai „Nodokļu ekonomists”.

Maģistra profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” apjoms un ilgums ir atspoguļots 2.8.tabulā.

2.8. tabula

Maģistra profesionālo studiju programmas apjoms un ilgums

<i>Studiju veids</i>	<i>Studiju apjoms</i>	<i>Studiju ilgums</i>
Pilna laika (dienas nodaļa)	60 KP	1,5 gadi
	100 KP*	2,5 gadi*
Nepilna laika (neklātienes nodaļa)	60 KP	2 gadi
	100 KP*	3 gadi*

* imatrikulēti ar sociālo zinātņu bakalaura akadēmisko grādu

Katrā studiju gadā ir 2 semestri, katra semestra ilgums ir 20 nedēļas – 16 studiju nedēļas un 4 nedēļas ilga sesija.

Studiju programmas īstenošanas **vieta un veids**:

Rīga: pilna laika klātie; nepilna laika neklātie; kā arī RTU filiālē Daugavpilī (kā attālināta auditorija).

Nepilna laika studijas RTU tiek organizētas saskaņā ar RTU Senāta lēmumiem un vadības rīkojumiem.

Izpildot studiju programmā noteiktās prasības, absolventiem tiek piešķirts profesionālais maģistra grāds muitas un nodokļu administrēšanā (60 KP programma). Savukārt, absolvējot maģistra programmu ar iepriekš iegūtu sociālo zinātņu maģistra grādu (100 KP programma), papildus tiek iegūta piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija „Nodokļu ekonomists” vai „Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs”.

Absolvējot maģistra profesionālo studiju programmu „Muitas un nodokļu administrēšana” tālāk izglītību var turpināt doktorantūrā.

Programma „**Muitas un nodokļu administrēšana**” atbilst izglītības koncepcijas pamatnostādņēm esošajiem profesionālās izglītības normatīvajiem aktiem.

Studiju rezultātā students iegūst zināšanas un nepieciešamo profesionālo kompetenci, kas atbilst 5.līmeņa profesionālajai kvalifikācijai (Nodokļu ekonomists vai Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs) un veido noteiktu kultūras un inteliģences pakāpi, kā arī ļauj sākt specialitātei atbilstošu profesionālo darbību. Paredzēts, ka reizē ar zinātniskā un praktiskā darba iemaņu iegūšanu, tiek papildinātas zināšanas psiholoģijā un pedagoģijā, lai veiksmīgāk varētu uzsākt profesionālo un arī pedagoģisko karjeru. Studiju programmas struktūra ir parādīta 2.9. tabulā.

Studiju programmas struktūra

<i>Programmas daļa</i>	<i>Apjoms (1)*</i>	<i>Apjoms (2)*</i>
A. Obligātie studiju priekšmeti	16 KP	16 KP
B. Obligātie izvēles priekšmeti	18 KP	26 KP
tai skaitā:		
1. Specializējošie priekšmeti	16 KP	16 KP
2. Profesionālās sagatavošanas priekšmeti		8 KP
3. Pedagoģijas un psiholoģijas priekšmeti	2 KP	2 KP
D. Prakse	6 KP	32 KP
tai skaitā:		
1. Prakse	6 KP	6 KP
2. Specializējošā prakse	--	16 KP
3. Projektēšanas prakse	--	10 KP
E. Valsts pārbaudījumi	20 KP	26 KP
tai skaitā:		
1. Maģistra darbs	20 KP	--
2. Maģistra darbs (ar projekta daļu)	--	26 KP
Kopā :	60 KP	100 KP

(1)* imatrikulēti ar otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību ar profesionālo bakalaura grādu un/vai piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju muitas un nodokļu administrēšanā, ekonomikā vai vadības zinībās un administrēšanā, vai tam pielīdzināmu izglītību;

(2)* imatrikulēti ar sociālo zinātņu bakalaura akadēmisko grādu.

Izpildot studiju programmā noteiktās prasības, absolventiem tiek piešķirts maģistra profesionālais grāds Muitas un nodokļu administrēšanā (60 KP programma).

Absolvējot maģistra programmu ar iepriekš iegūtu sociālo zinātņu maģistra grādu (100 KP apjomā), papildus tiek iegūta piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija „Nodokļu ekonomists” vai „Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs”.

Absolvējot maģistra profesionālās studijas, tālāk izglītību var turpināt doktorantūrā.

Maģistra profesionālo studiju programmā ir ietverti:

- studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē un kuru apjoms ir vismaz 7 kredītpunkti - nodokļu analīze un prognozēšana, nodokļu plānošana, muita un starptautiskās uzņēmējdarbības aktualitātes, muitas un nodokļu administrēšanas aktualitātes;

- pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 5 kredītpunkti - valsts ieņēmumu politika un valsts ekonomiskās drošības aspekti, komersantu darbības kontrole un analīze, valsts ieņēmumu dienestu stratēģiskā vadīšana, speciālā angļu valoda, speciālā vācu valoda, projektu vadīšana.

- pedagoģijas un psiholoģijas studiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 2 kredītpunkti - psiholoģija, pedagoģija .

Studentiem ar iepriekšējo izglītību bez piektā līmeņa kvalifikācijas un sociālo zinātņu bakalaura akadēmisko grādu piektā līmeņa profesionālās kvalifikācijas iegūšanai programma “Muitas un nodokļu administrēšana” paredz divus iespējamus specializācijas virzienus:

- **nozares profesionālās specializācijas kursi virzienam “Muitas vadīšana”** – muitas likumdošana Latvijā un ārvalstīs, muitas iestāžu darba organizēšana un vadīšana, muitas procedūras un režīmi, muitas tarifu sistēma, muitas informācijas sistēma, muitas audits, starptautiskās pārvadājumu tiesības;

- **nozares profesionālās specializācijas kursi virzienam “Nodokļu administrēšana”** – finanses un nodokļi, nodokļu informācijas sistēma, nodokļu kontrole, finanšu

grāmatvedība, nodokļu sistēma ārvalstīs, starptautiskās tirdzniecības tiesības, nodokļu grāmatvedība.

Īpaša uzmanība studiju laikā tiek veltīta **praksei**. Prakses laikā students iegūst praktiskās darba iemaņas atbilstoši izvēlētajai specializācijai.

Programmas noslēgumā studentiem jāizstrādā **maģistra darbs**, kas veltīts aktuālām problēmām muitas vadīšanā vai nodokļu administrēšanā. Maģistra darbs tiek publiski aizstāvēts Valsts pārbaudījumu komisijā. Komisija darbojas saskaņā ar augstskolas senāta apstiprinātu nolikumu, tās sastāvā atbilstoši prasībām tiek iekļauti augsti kvalificēti VID un muitas iestāžu pārstāvji.

2.3.3. Studiju programmas īstenošanas plānojums

Absolventiem ar profesionālo maģistra grādu muitas un nodokļu administrēšanā (**60 KP programma**).

Plāns 1. semestrim												
Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti												
IMP711	Muita un starptautiskās uzņēmējdarbības aktualitātes			Fortinš Egils	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
IMP520	Muitas un nodokļu administrēšanas aktualitātes			Knoka Irēna	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti					10.0	160.0	4.0	6.0	0.0	0	3	0
IMP713	Valsts ieņēmumu politika un valsts ekonomiskās drošības aspekti			Rudzītis Normunds	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
IMP710	Komersantu darbības kontrole un analīze			Krogzeme Hilda	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
HDG402	Speciālā angļu valoda			Kavala Sarmīte	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	
HDG410	Speciālā vācu valoda			Servuta Ārija	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	
[B2] Humanitārie un sociālie studiju priekšmeti					2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	1	0	0
HSP484	Psiholoģija			Šteinberga Airisa	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
HSP446	Pedagoģija			Lanka Anita	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		

Plāns 2. semestrim												
Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti												
IMP512	Nodokļu plānošana			Jurušs Māris	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti					6.0	96.0	4.0	2.0	0.0	0	2	0

	IMP712	Valsts ieņēmumu dienesta stratēģiskā vadīšana			Rudzītis Normunds	4.0	64.0	3.0	1.0	0.0		E	
	IUE125	Projektu vadīšana			Greitāne Rita	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
[D] Prakse						6.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1
	IMP010	Prakse			Račinska Ruta	6.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D
[E] Gala / valsts pārbaudījums						4.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1	0	0
	IMP002	Maģistra darbs			Ketners Kārlis	4.0	0.0	0.0	0.0	0.0	I		

Plāns 3. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D	
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti													
	IMP709	Nodokļu analīze un prognozēšana			Ketners Kārlis	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
[E] Gala / valsts pārbaudījums						16.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1
	IMP002	Maģistra darbs			Ketners Kārlis	16.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D

Absolventiem ar iepriekš iegūtu sociālo zinātņu maģistra grādu (100 KP programma)

Plāns 1. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D	
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti													
	IMP520	Muitas un nodokļu administrēšanas aktualitātes			Ketners Kārlis	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
	IMP711	Muita un starptautiskās uzņēmējdarbības aktualitātes			Gulbis Aivars	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti						10.0	160.0	4.0	6.0	0.0	0	3	0
	HDG402	Speciālā angļu valoda			Kavala Sarmīte	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	
	HDG410	Speciālā vācu valoda			Servuta Ārija	2.0	32.0	0.0	2.0	0.0		E	
	IMP713	Valsts ieņēmumu politika un valsts ekonomiskās drošības aspekti			Ketners Kārlis	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
	IMP710	Komersantu darbības kontrole un analīze			Ketners Kārlis	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
[B2] Humanitārie un sociālie studiju priekšmeti						2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	1	0	0
	HSP446	Pedagoģija			Lanka Anita	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		

	HSP484	Psiholoģija			Šteinberga Airisa	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
--	------------------------	-------------	--	--	-----------------------------------	-----	------	-----	-----	-----	---	--	--

Plāns 2. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D	
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti													
	IMP510	Nodokļu plānošana			Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP511	Nodokļu plānošana (studiju projekts)			Ketners Kārlis	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti					6.0	96.0	4.0	2.0	0.0	0	2	0	
	IMP712	Valsts ieņēmumu dienesta stratēģiskā vadīšana			Ketners Kārlis	4.0	64.0	3.0	1.0	0.0		E	
	IUE125	Projektu vadīšana			Fjodorova Svetlana	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
[D] Prakse					8.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1	
	IMP013	Specializējošā prakse			Račinska Ruta	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D

Plāns 3. semestrim

Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D	
[A] Programmas obligātie studiju priekšmeti													
	IMP709	Nodokļu analīze un prognozēšana			Ketners Kārlis	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti					4.0	64.0	2.0	2.0	0.0	0	2	0	
	IMP325	Finanšu grāmatvedība			Jevinga Irina	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
	ITE433	Starptautiskās pārvadājumu tiesības			Sprancmanis Nikolajs	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0	I		
	IMP318	Nodokļu grāmatvedība			Jevinga Irina	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
	IMP321	Finanses un nodokļi			Ketners Kārlis	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	IMP719	Muitas iestāžu darba organizēšana un vadīšana			Gulbis Aivars	4.0	64.0	3.0	1.0	0.0		E	
	IMP411	Nodokļu informācijas sistēmas			Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0	I		
[D] Prakse					8.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1	
	IMP013	Specializējošā prakse			Račinska Ruta	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D
[E] Gala / valsts pārbaudījums					4.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1	0	0	
	IMP011	Maģistra darbs ar projekta daļu			Ketners Kārlis	4.0	0.0	0.0	0.0	0.0	I		

Plāns 4. semestrim												
Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D
[B1] Specializējošie studiju priekšmeti					4.0	64.0	2.0	0.0	2.0	0	2	0
	IMP410	Nodokļu kontrole		Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP408	Starptautiskās tirdzniecības tiesības		Čevers Aldis	2.0	32.0	1.0	0.0	1.0		E	
	IMP314	Muitas likumdošana Latvijā un ārvalstīs		Čevers Aldis	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
	IMP415	Muitas audits		Zukuls Raimonds	2.0	32.0	1.0	1.0	0.0		E	
	IMP705	Muitas informācijas sistēma		Gulbis Aivars	4.0	64.0	2.0	2.0	0.0		E	
	IMP721	Muitas tarifu sistēma		Gulbis Aivars	3.0	48.0	2.0	1.0	0.0		E	
	IMP714	Muitas procedūras un režīmi		Gulbis Aivars	2.0	32.0	2.0	0.0	0.0		E	
	IMP444	Nodokļu sistēma ārvalstīs		Ketners Kārlis	2.0	32.0	1.0	0.0	1.0		E	
[D] Praktise					10.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1
	IMP014	Projektēšanas prakse		Račinska Ruta	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D
[E] Gala / valsts pārbaudījums					8.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1
	IMP011	Maģistra darbs ar projekta daļu		Ketners Kārlis	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D

Plāns 5. semestrim												
Kods	Nosaukums	Daļa	Stat	Pasniedzējs	Punkti	St	Lek	Prn	Lab	I	E	D
[D] Praktise					6.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1
	IMP010	Prakse		Račinska Ruta	6.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D
[E] Gala / valsts pārbaudījums					14.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	1
	IMP011	Maģistra darbs ar projekta daļu		Ketners Kārlis	14.0	0.0	0.0	0.0	0.0			D

2.3.4. Studiju kursu un moduļu apraksti

Studiju kursu un moduļu apraksti atrodami RTU Studiju programmu reģistrā

<https://stud.rtu.lv/rtu/vaaApp/sprpub>

2.3.5. Studiju programmas organizācija

Maģistra profesionālo studiju programma ir apstiprināta Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Senāta sēdē 2003.gada 15.decembrī, Protokola Nr.482.

Studiju virziens ir akreditēts 2013.gadā 5. jūnijā uz pilnu akreditācijas termiņu – sešiem gadiem. Studiju programmas realizācijai saņemta studiju virziena akreditācijas lapa Nr.99 (Studiju akreditācijas komisijas sēdes 2013.gada 5.jūnija lēmums Nr.101) par tiesībām īstenot akreditēto studiju virzienu „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība”, kur viena no sešām studiju programmām ir profesionālā maģistra studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” (47861), ar profesionālā maģistra grādu muitas un nodokļu administrēšanā un nodokļu ekonomista vai muitas iestādes struktūrvienības vadītāja kvalifikācijas iegūšanu Rīgā un Daugavpilī (4.8. pielikums).

2010.gada 26.janvārī Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) maģistra profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”, kas attīstīta sadarbībā ar Pasaules Muitas organizāciju (PMO), **kā pirmā pasaulē tika atzīta kā atbilstoša vienotajiem PMO starptautiskajiem profesiju standartiem** Stratēģisko vadītāju/ Līderu līmenim (*Strategic Managers/Leaders*) par ko saņemts atbilstošs sertifikāts. Šis sertifikāts dod iespēju lietot PMO logo uz RTU Muitas un nodokļu katedras sagatavotajām mācību grāmatām un mācību līdzekļiem, kā arī vienlaikus ar augstākās izglītības diplomu pasniegt PMO un RTU sertifikātu (angļu valodā) par programmas atbilstību pasaules līmenim.

Maģistra profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana” paredz lekcijās, praktiskās nodarbībās, laboratorijas darbos un literatūras studijās apgūt atbilstošos ekonomiskos, vadības, juridiskos, humanitāros u.c. mācību priekšmetus. Programmas apguve nodrošina studentus gan ar vispārējām, gan profesionālām zināšanām specialitātē, veidojot vispusīgus valsts pārvaldes darbiniekus. Lai pēc iespējas kvalitatīvāk nodrošinātu programmai izvirzīto mērķu un uzdevumu sasniegšanu, studiju programmā tiek apgūti obligātie studiju priekšmeti – vispārīglītojošie mācību kursi un kopējie nozares mācību kursi, kas veido bāzi speciālo zināšanu un praktisko iemaņu apguvei turpmāko studiju laikā, kā arī nodrošina praktisko iemaņu apguvi, kas nepieciešamas profesionālai darbībai.

Studiju sistēma Rīgas Tehniskajā universitātē ir veidota atbilstoši Izglītības likumam, Augstskolu likumam un Profesionālās izglītības likumam, tā, lai maksimāli veicinātu studiju programmās izvirzīto mērķu sasniegšanu un atvieglotu uzdevumu izpildi. Studiju sistēmu augstskolā iekšēji nosaka studentu un augstskolas attiecības reglamentējošie dokumenti un studiju norisi un organizāciju reglamentējošie dokumenti.

Svarīgākie dokumenti, kas nosaka studentu un augstskolas attiecības ir ieskaitīšanas dokumenti un atsevišķs līgums par izglītības iegūšanas noteikumiem, kā arī iekšējās kārtības noteikumi.

Pamatdokumenti un pārvaldes struktūrvienības, kas reglamentē, vada un nosaka studiju norisi, kārtību un organizāciju ir:

- Rīgas Tehniskās universitātes Satversme; Augstskolas vadība un Senāts;
- Fakultātes vadība un Dome;
- Studiju programmas administrācija;
- Studentu pašpārvalde;
- Studiju programma;
- Studiju kursu programmas;
- Studiju plāns pilna un nepilna laika studijām.

Visi atbilstošie dokumenti ir pieejami RTU struktūrvienībās un pie maģistra profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” administrācijas IEVF SESMI Muitas un nodokļu katedrā.

Augstskolas darbību reglamentējošie normatīvie dokumenti ir pieejami arī RTU mājas lapā internetā: www.rtu.lv – sadaļā – Studiju reglaments. Tāpat katram studentam un RTU darbiniekam tie ir pieejami RTU elektroniskajā studiju vidē ORTUS (pieeja tikai reģistrētiem lietotājiem).

Imatrikulētajiem studentiem RTU izsniedz studenta apliecību. No imatrikulācijas brīža studentam ir visas RTU studējošā tiesības, ko paredz Izglītības likums, Augstskolu likums, Rīgas

Tehniskās universitātes Satversme un citi saistošie dokumenti. Studentiem ir iespējas apgūt papildus zināšanas, mainīt studiju formu un studiju programmu, ieskaitīt studiju novērtējumā citās augstākās izglītības studiju programmās iegūtās zināšanas, kā arī uz laiku (ne ilgāku par 2 gadiem) pārtraukt studijas, saglabājot attiecības ar RTU.

Uzsākot studijas, studenti saņem pilnīgu informatīvo materiālu, kas satur studentam svarīgāko informāciju par studiju organizāciju un praktisko realizāciju.

Maģistra profesionālo studiju programmu „Muitas un nodokļu administrēšana”, kas nodrošina piektā profesionālās kvalifikācijas līmeņa iegūšanu, realizē RTU IEVF SESMI Muitas un nodokļu katedra, kas pilda arī programmas administrācijas funkciju.

Studiju programmas pilnveidošana notiek atbilstoši ekspertu komisijas ieteikumiem (pēc iepriekšējās akreditācijas), studiju jomas attīstības tendencēm, likumdošanas un normatīvo aktu izmaiņām. Lai nodrošinātu studiju programmas atbilstību starptautiskiem muitnieku profesijas standartiem un sekmētu konkurētspējīgu izglītību, kā arī studējošos sagatavotu praktiskam darbam programmā, šim nolūkam regulāri tiek veikta studiju priekšmetu saturiskā izvērtēšana, tēmu apvienošana, papildināšana un aktualizācija. 2013.gada aprīlī **programmā tika veiktas izmaiņas**, kas apstiprinātas ar RTU Mācību prorektora rīkojumu Nr.02000-1.1/29 2013.gada 19. aprīlī, (4.8.pielikums).

Izmaiņas studiju plānos tika veiktas gan pilna, gan nepilna laika apmācības formām.

Kā jau minēts, studiju programmas pilnveidošanā akreditācijas periodā (sešu gadu laikā) tika ņemtas vērā novērtēšanas komisijas kopējā ziņojumā izteiktās piezīmes un komisijas ekspertu sniegtie individuālie ieteikumi, kas vērsti uz studiju kvalitātes pilnveidošanu, kā arī aktualitātes darba tirgū, izglītības sistēmā, starptautiskajā aprītē. Īpaša nozīme studiju programmu pilnveidošanā, bija tās **precizēšanai atbilstoši Pasaules muitas organizācijas starptautiskajiem muitnieku profesijas standartiem**, kurus 2009.gadā apstiprināja 177 šīs organizācijas dalībvalstis, tai skaitā gan Latvija, gan Eiropas Savienība (ES) kopumā. Studiju programma, tās realizācijas procesā, regulāri tiek papildināta un aktualizēta, pamatojoties uz darba tirgus pētījumiem un konsultācijām ar darba devējiem un praktizējošiem speciālistiem. Arī absolventu, studentu un augstskolas mācībspēku ieteikumiem, kā arī starptautisko organizāciju un ekspertu ieteikumiem ir būtiska nozīme studiju procesa pilnveidošanā. Programmas pilnveidošanas mērķis ir nodrošināt izglītotu, konkurētspējīgu un profesionālu speciālistu sagatavošanu.

2.3.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Maģistra profesionālo studiju programmas „**Muitas un nodokļu administrēšana**” studiju process tiek organizēts auditorijās, datoru zālēs, laboratorijās un prakses vietās.

Institūti un tajos ietilpstošās katedras nodrošina mācību un metodisko darbu: izveido un atjauno studiju priekšmetu programmas, nodrošina atbilstošo studiju priekšmetu pasniegšanu, kvalifikācijas darbu vadīšanu un aizstāvēšanu un veic citas ar mācību, metodisko un zinātnisko darbu saistītas aktivitātes.

Studiju process tiek veidots kā aktīvs, studentam saistošs process, tajā ietilpst – lekcijas, semināri, diskusijas, situāciju un praktisko uzdevumu risināšana, individuālais un grupu darbs, t.sk. arī pētnieciskais darbs, vizītes uz uzņēmumiem un izbraukuma nodarbības, prakse, darba devēju pārstāvju vieslekcijas.

Pēc akreditācijas laikā saņemtā Novērtēšanas ekspertu komisijas ziņojuma ir veikta studiju kursu programmu pārstrādāšana un uzlabošana, kā arī studiju kursu integrācija, tā piemēram, svešvalodu integrācija mācību priekšmetos gan stimulējot studējošos apgūt svešvalodā publicētu mācību literatūru, gan piesaistot vieslektoros no ārzemēm.

Studiju programma tās realizācijas procesā tiek papildināta un aktualizēta, pamatojoties uz darba tirgus pētījumiem un konsultācijām ar darba devējiem un praktizējošiem speciālistiem. Absolventu, studentu un augstskolas mācībspēku ieteikumiem ir būtiska nozīme studiju procesa pilnveidošanā.

Nepārtraukti programmas ietvaros tiek domāts par studiju formu un procesa pilnveidošanu. Pārmaiņas ir orientētas galvenokārt uz mācīšanās stila nomainīšanu ar „mācīšanu mācīties” un informācijas tehnoloģiju integrēšanu vadības lēmumu pieņemšanā.

Šobrīd īpaša uzmanība tiek veltīta vienai no izplatītākajām aktīvā studiju darba metodēm – situācijas uzdevumu jeb situāciju analīzei (*case studies*), kur galvenokārt tiek izmantots ārvalstu un vietējo uzņēmumu faktoloģiskais materiāls. Jāatzīmē, ka mācībspēki programmu ietvaros ir izstrādājuši virkni situācijas uzdevumus.

Viens no programmas mērķiem ir attīstīt un pilnveidot studējošo prasmi strādāt komandā saskaņoti ar citiem, ko var sasniegt, variējot ar dažādām darba formām. Tāpēc lielākais īpatsvars auditorijas darbā tiek likts uz interaktīvajām studiju formām: darbu nelielās grupās, studiju darbu un pētījumu projektu izstrādāšanu to apspriešanu grupās un publisku aizstāvēšanu.

Auditorijās notiek teorētiskās un praktiskās nodarbības. **Datoru zāles** tiek izmantotas praktisku uzdevumu risināšanai, kas ļauj studentiem apgūt jaunākās informācijas tehnoloģijas un datu bāzes.. Datorizēta programma *ASYCUDA++* Importa procedūras tiek izmantota studiju priekšmetā „Muitas informācijas sistēma”. Datorprogramma „*Harmonizer*”, kura izstrādāta kopā ar Zviedrijas Muitas pārvaldes mācību centru un tulkota latviešu valodā tiek izmantota studiju priekšmetā „Harmonizētā preču sistēma”. Tāpat studiju procesā tiek apgūtas jaunās datorizētas Tranzīta sistēmas - NCTS, MCC un GMS moduļi, Eksporta kontroles sistēmas (EKS), kurā ietilpst Tranzīta komersanta modulis, Eksporta komersanta modulis, Importa komersanta modulis, Eksporta muitnieka modulis, Importa muitnieka modulis, Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēma – EMCS. Sakarā ar to, ka Muitas un nodokļu katedrā regulāri tiek organizēti gan muiņas, gan nodokļu speciālistu kvalifikācijas celšanas kursi, studentiem ir iespējas izmantot arī jaunāko informāciju muiņas un nodokļu sistēmas attīstības jomā.

RTU elektroniskās studiju vides ORTUS lietošana papildus nodrošina studējošos ar informāciju par konkrēto studiju priekšmetu, tā apgūšanas prasībām un metodiskajiem materiāliem. Ar ORTUS ieviešanu paplašinājās iespēja kvalitatīvi strādāt ar studentiem un papildus piedāvāt dažādus studiju materiālus. Šajā elektroniskajā vidē students var sekot līdzi arī saviem sekmības rādītājiem. Tehnoloģiju izmantošanas un informācijas apmaiņas ātruma paaugstināšanās nodrošina klātienē nodarbību efektivitāti un veicina studējošo patstāvīgo darbu.

Prakses vietās notiek iegūto zināšanu nostiprināšana un kvalifikācijai nepieciešamo praktisko iemaņu iegūšana. Kopējais prakses apjoms, kā jau minēts, ir 6 KP vai 32 (6+26) KP. Programmai 100 KP apjomā paredzētas divas prakses: specializējošā prakse – 16 KP un projektēšanas prakse – 10 KP.

Prakse tiek organizēta atbilstoši noslēgtajiem līgumiem par prakses organizēšanu. Prakse maģistra programmas studentiem parasti notiek viņu darba vietās gan VID Muitas pārvaldē, Nodokļu pārvaldē, Finanšu policijā, Muitas kriminālpārvaldē, VID teritoriālajās iestādēs, Muitas kontrolpunktos u.c., kā arī dažādos uzņēmumos.

Programmas administrācija apzinās prakses jautājuma nopietnību un aktīvi iesaistās jaunu prakses vietu nodrošināšanā studējošiem, kā arī mācību process tiek organizēts tā, ka studentu mācību un pētnieciskā darba tēmas tiek saistītas ar muiņas un nodokļu administrēšanas jautājumiem. 2011.gadā ir uzsākta *starptautiska studentu apmaiņa prakses realizēšanai ārvalstīs*.

2.3.7. Vērtēšanas sistēma

Studentu zināšanu vērtēšanas pamatā ir MK noteikumi (LR MK 2001.gada 20.novembra noteikumu Nr.481 punkti 29.–32.) un atbilstošie RTU senāta lēmumi.

Studiju rezultātus vērtē pēc diviem kritērijiem – kvalitatīvais kritērijs (**vērtējums 10 ballu skalā**) un kvantitatīvais kritērijs (**kreditpunkti**, iegūstot pozitīvu vērtējumu par studiju kursa satura apguvi).

Studiju programmas realizācijā tiek ievēroti šādi izglītības vērtēšanas pamatprincipi:

⇒ Pozitīvo sasniegumu summēšanas princips – pozitīvie sasniegumi katra kursa ietvaros un kopumā programmas ietvaros tiek summēti.

⇒ Pārbaudes obligātuma princips – katra kursa noslēgumā vērtējums ir obligāts.

⇒ Vērtēšanas kritēriju atklātības un skaidrības princips – pārbaudījumu prasības ir pieejamas visiem interesentiem pie programmas administrācijas vai mācībspēkiem un tiek atbilstoši izklāstītas katra priekšmeta apguves sākumā, elektroniski pieejamas ORTUS sistēmā.

⇒ Vērtēšanas formu dažādības princips – kontroldarbi, studiju darbi, patstāvīgie darbi, uzstāšanās semināros, ieskaite, eksāmeni (mutisks, rakstisks, praktiski veicamu uzdevumu saturošs), prakses darba aizstāvēšana, maģistra darba aizstāvēšana u.c.

⇒ Pārbaudījuma pieejamības princips – pārbaudījumu satura un apjoms atbilst priekšmetu programmās noteiktajam saturam un profesionālās kvalifikācijas prasmju un zināšanu prasībām. Visi nosacījumi kredītpunktu iegūšanai ir aprakstīti katra priekšmeta programmā.

Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir **eksāmens un ieskaite**, kas ir jākārt katru studiju kursa noslēgumā. Ikvienu pārbaudījuma forma ir noteikta katru studiju kursa programmā, izstrādāta atbilstoši RTU noteiktajai kārtībai. Struktūrvienības vadītājs apstiprina izstrādāto pārbaudes formu un tā glabājas struktūrvienības lietvedībā.

Saskaņā ar RTU noteikto kārtību – „Studiju rezultātu vērtēšanas nolikums” – eksāmenus kārtē rakstiskā, mutiskā, datorizētā vai kombinētā formā. Tas ļauj mācībspēkiem variēt un kombinēt teorētisko un praktisko zināšanu novērtēšanu, izmantojot teorētiskus jautājumus, testus, uzdevumus u.c. pārbaudes veidus. Programmas ietvaros nepārtraukti notiek pārbaudes darbu novērtēšanas pilnveidošana.

Eksāmenu, studiju priekšmeta ietvaros, pieņem studiju kursa mācībspēks vai cits attiecīgās struktūrvienības vadītāja norīkots mācībspēks. Eksāmenu vērtējums ir 10 ballu sistēmā, kur zemākais sekmīgais vērtējums ir 4 balles. Ieskaitē kursa programmas apguve tiek vērtēta divdaļīgajā vērtējuma skalā – “ieskaitīts” vai “neieskaitīts”.

Bez noslēguma pārbaudījuma katrā studiju kursā ir iespējami arī kārtējie pārbaudījumi – kontroldarbi, mājas darbi, semināri, studiju patstāvīgie darbi, studiju projekti u.c. Kārtējie pārbaudījumi ir noteikti un detalizēti aprakstīti studiju kursu programmās.

Papildus mācībspēki pievērš uzmanību un novērtē arī studējošo prasmi strādāt ar mācību un zinātnisko literatūru, konspektēt, rakstīt referātus, sistematizēt materiālus, analizēt, spriest, pieņemt lēmumus profesionālās izvēles sfērā. Liela vērtība tiek veltīta studentu prasmei lasīt literatūru svešvalodās, izklāstīt neadaptētu tekstu galvenās idejas, diskutēt ar studiju biedriem, izmantot mācību tehniskos līdzekļus, veikt zinātniski pētniecisko darbu. Šīs prasmes tiek stimulētas ar interaktīvās studiju vides izmantošanu mācību procesā, kur mācībspēki veido diskusijas un forumus mācību priekšmeta ietvaros.

Prakse tiek vērtēta 10 ballu sistēmā. Prakses vērtējumu dod prakses vadītājs un prakses aizstāvēšanas komisija, ņemot vērā prakses atskaites aizstāvēšanu un izvērtējot uzņēmuma atsauksmes. Prakses aizstāvēšanas komisijas tiek izveidotas ar atbildīgās struktūrvienības vadītāja rīkojumu.

Saskaņā ar LR MK 2001.gada 20.novembra noteikumiem Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” un RTU mācību prorektora 2002.gada 24.maijā izdoto rīkojumu Nr.61 „Par mācību prakses organizēšanu”, Muitas un nodokļu katedrā ir izstrādāts „Nolikums par mācību praksi maģistra profesionālo studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana”” (skat. katedras mājas lapā: <http://www.sesmi.lv/kat/> sadaļā – Prakse). Prakse tiek realizēta valsts pārvaldes iestādēs vai uzņēmumos (uzņēmēj sabiedrībās), kuru darbība ir saistīta ar muitas, nodokļu administrēšanas, nodokļu maksājumu un starptautisko ekonomisko sakaru jautājumiem.

Prakses **mērķis** ir nostiprināt zināšanas par institūciju, iestāžu un uzņēmumu darbu starptautisko ekonomisko sakaru, muitas un nodokļu jomā, iegūt papildus informāciju, praktiskās zināšanas, prasmes un iemaņas, kuras ir raksturīgas muitas un nodokļu jomā.

Prakses galvenie uzdevumi ir nodrošināt, lai:

- students izprastu un orientētos ar savu prakses vietu saistītajos normatīvajos aktos;
- iepazītos ar savas prakses vietas darba organizāciju;

- apgūtu nepieciešamās iemaņas, kas veicinātu profesionālo kompetenci, nozarei atbilstošo zināšanu piemērošanas prasmes;
  - attīstītu spēju analītiski formulēt un risināt nozares problēmas;
  - veicināt komunikatīvās prasmes, patstāvīga darba un komandas darba prasmes.

Specializējošās prakses laikā galvenā uzmanība tiek veltīta informācijas vākšanai, apstrādei, analīzei un sistematizācijai lai izprastu prakses vietas darbības principus, nozīmi un aktualitātes.

Projektēšanas praksē students iepazīstas ar prakses vietas aktualitātēm un problemātiku, iegūst, apstrādā, analizē un sistematizē informāciju, kas nepieciešama maģistra darba izstrādei un aizstāvēšanai.

Maģistra profesionālo studiju programmas **prakses** apjoms ir 26 kredītpunkti (KP), kas sadalās sekojoši: Specializējošā prakse - 16 KP un Projektēšanas prakse - 10 KP.

Specializējošās prakses galvenais uzdevums ir iepazīties un izprast prakses vietas darba organizāciju un funkciju sadalījumu, orientēties ar prakses vietu saistītajos normatīvajos aktos, vākt un apstrādāt informāciju par muitošanas procesu vai nodokļu administrēšanas un iekasēšanas jautājumiem, izprast prakses vietas darbības principus, nozīmi un aktualitātes, kā arī attīstīt patstāvīga un komandas darba prasmes.

Projektēšanas prakses galvenais uzdevums ir iegūt profesionālas iemaņas un prasmes, paplašinot teorētiskās zināšanas, iepazīties un izprast prakses vietas darbības principus, nozīmi, novērtēt aktualitātes, saskatīt un spēt analizēt problēmas, iegūt, apstrādāt un analizēt informāciju, kas nepieciešama maģistra darba izstrādei un aizstāvēšanai.

Tā kā programmai ir divi specializācijas virzieni: Muitas vadīšana un Nodokļu administrēšana, prakse notiek atbilstoši izvēlētajai specializācijai:

- Nodokļu administrēšanas virzienā prakse notika: VID, VID Lielo nodokļu maksātāju pārvaldē, VID Rīgas reģionālajā iestādē, VID Latgales reģionālajā iestādē.
- Muitas vadīšanas virzienā: VID Muitas pārvaldē, VID Rīgas muitas reģionālajā iestādē, Muitas kontroles punktos.

Projektēšanas prakses noslēgumā studenti izstrādā un aizstāv prakses atskaiti, kura ir kā pamats maģistra darba izstrādāšanai. Prakses atskaites aizstāvēšanas komisijā piedalās arī VID un muitas iestāžu vadošie speciālisti. Vērtēšanas rezultāti tiek ievadīti jau minētajā ORTUS sistēmā.

Studentu praksi kā no RTU, tā arī no VID puses vada kvalificēti speciālisti: 24% studentiem par prakses vadītājiem nozīmēti muitas virsuzraugi, 21% - daļu un nodaļu vadītāji, 35% - maiņu priekšnieki, 20% galvenie nodokļu inspektori.

Kredītpunktus ieskaita par katru apgūto studiju kursu un praksi, ja vērtējums nav bijis mazāks par 4 (gandrīz viduvēji) vai „ieskaitīts”.

Programmas apguvi noslēdz **valsts pārbaudījums**, kurš tiek vērtēts pēc desmit ballu sistēmas, kura sastāvdaļa ir maģistra darba aizstāvēšana. Aizstāvot maģistra darbu vērtēšanas kritēriji ir:

- teorētisko un praktisko zināšanu, individuālās un mācību prakses gaitā iegūtās pieredzes sistematizēšana, aktualizēšana un paplašināšana;
- patstāvīga mācību un zinātniskās literatūras, izvēlētajai specialitātei atbilstošās likumdošanas un normatīvi aktu, masu informācijas līdzekļos un citos informatīvos avotos esošās informācijas analīze, t.sk. svešvalodās;
- pētāmās problēmas, kas ietver atsevišķus un kompleksus novitātes elementus, un uzdevumu risināšanas prasme, tos apvienojot ar teorētiskajām nostādnēm;
- aktuālo lietišķo problēmu analīze, sistematizēšana, rekomendāciju izstrādāšana;
- praktisku vadības un profesionālo risinājumu izstrādāšana un plānošana;
- veikto pētījumu un iegūto praktisko rezultātu prezentēšanas prasme.

Diplomu par profesionālā maģistra grāda muitas un nodokļu administrēšanā vai maģistra grāda un nodokļu ekonomista vai muitas struktūrvienības vadītāja kvalifikācijas iegūšanu saņem

studenti, kuri ir apguvuši programmu un nokārtojuši valsts pārbaudījumu iegūstot tajā vērtējumu – ne mazāku par 4 (gandrīz viduvēji) (diploma pielikuma paraugs skatāms 4.2 pielikumā).

Maģistra profesionālo studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” studentu zināšanu vērtējuma rezultāti divas reizes gadā tiek apspriesti katedras sēdē. Rezultātus apkopo un vērtē arī programmas administrācija un tie kalpo par pamatu tālākai studiju procesa pilnveidošanai.

Šāda vērtēšanas sistēma RTU darbojas no 2001./2002.mācību gada un nepārtraukti tiek pilnveidota atbilstoši starptautiskajiem standartiem un sekojot konkrētas studiju programmas attīstībai. Aplūkotās vērtēšanas sistēmas izmantošana veicina studentu zināšanu un prasmju līmeņa paaugstināšanu, kā arī studējošo sekmju labāku pārskatāmību un kontroli.

2.3.8. Studiju programmas izmaksas

Programmas **finansējuma avots** ir gan valsts budžeta līdzekļi (2012./2013.m.g. programmas studentiem valsts budžeta finansējums ir 15 vietas, jeb 21% no kopējā studentu skaita), gan fizisko personu maksa par mācībām. Jāpiezīmē, ka tikai ar 2011./2012.m.g. maģistra programmai tika piešķirts valsts dotāciju budžeta finansējums. Studējošie var izmantot studiju un studējošo kredītus Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

Maģistra profesionālo studiju programmas maksa gadā ir:

⇒ Ls 1190* – pilna laika (dienas) studijām,

⇒ Ls 820* – nepilna laika (neklātienēs) studijām.

*Veicot studiju maksas un priekšapmaksas par studijām samaksu divās daļās – viens maksājums par katru studiju semestri, studējošajam tiek piemērota atlaide Ls 40,00 apmērā no gada studiju maksas jeb Ls 20,00 no semestra studiju maksas.

Programmas finanšu resursus veido:

▪ Ieņēmumi no studiju maksas	73%
▪ Citi likumā noteiktie ienākumi	5%
▪ valsts budžeta finansējums	21%

Nozīmīgas investīcijas ir veiktas informācijas tehnoloģiju nodrošinājuma attīstībā un pilnveidošanā. Katram fakultātes mācībspēkam ir darba vieta ar datoru, kas pieslēgts internetam, 60% no darbiniekiem ir arī izsniegti portatīvie datori.

Kā papildus finansēšanas avotus var minēt vēl grantus, līgumdarbus, muitas un nodokļu speciālistu kvalifikācijas celšanas kursus, kas papildus nodrošina mācību procesu ar nepieciešamo tehnisko nodrošinājumu, metodiskiem materiāliem un rada iespējas studentu apmaiņai.

Rīgas Tehniskajā universitātē finanšu resursu struktūru nosaka RTU Senāts, bet budžeta izpildi kontrolē revīzijas komisija. Par budžeta izpildi rektors sniedz ikgadēju pārskatu Akadēmiskajai sapulcei un Izglītības un zinātnes ministram. Struktūrvienību finanšu resursi kā patstāvīga daļa ietilpst RTU budžetā.

2.3.9. Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem

Atbilstība izglītības standartam

Maģistra profesionālo studiju programma „**Muitas un nodokļu administrēšana**” atbilst LR MK noteikumiem Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. Salīdzinošā analīze parādīta 2.10. tabulā.

**Maģistra profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana”
atbilstība valsts standartam**

LR MK noteikumu nr.481 prasības	Studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”
Izpildot uzņemšanas prasības attiecīgajā maģistra programmā, maģistra programmā var imatrikulēt izglītojamos ar iepriekš iegūtu profesionālo bakalaura grādu vai akadēmiskā bakalaura grādu, vai profesionālo kvalifikāciju, kura iegūta, pabeidzot vismaz četru gadu studiju programmu	1) otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar bakalaura profesionālo grādu un/vai piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju muitas un nodokļu administrēšanā, ekonomikā vai vadības zinībās un administrēšanā, vai tam pielīdzināma izglītība 2) sociālo zinātņu bakalaura akadēmiskais grāds
Maģistra programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu. Profesionālo programmu apjoms ir vismaz 40 kredītpunkti	1) Maģistra profesionālās programmas apjoms ir 60 KP; 2) Maģistra profesionālās programmas apjoms ir 100 KP.
Kopējais studiju ilgums profesionālās augstākās izglītības maģistra grāda ieguvei ir vismaz pieci gadi. Kopējais studiju ilgums profesionālās kvalifikācijas iegūšanai ir vismaz četri gadi	1) 1,5 gads – pilna laika studijas; 2 gadi – nepilna laika studijas; 2) 2,5 gads – pilna laika studijas; 3 gadi – nepilna laika studijas.
Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē un kuru apjoms ir vismaz 7 kredītpunkti	Obligātie, specializējošie un profesionālās sagatavošanas priekšmeti vismaz – 8 KP
Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinātņu kursi, kuru apjoms ir vismaz 5 kredītpunkti	Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinātņu kursi iekļauti gan obligāto, gan specializējošo priekšmetu sarakstā vismaz – 8 KP
Pedagoģijas un psiholoģijas studiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 2 kredītpunkti	Pedagoģijas un psiholoģijas priekšmeti – 2 KP
Maģistra programmā izglītojamiem ar iepriekš iegūtu akadēmisko bakalaura grādu jāapgūst nozares teorētiskie un profesionālās specializācijas kursi, kuru apjoms ir vismaz 4 kredītpunkti.	Specializējošie un profesionālās sagatavošanas priekšmeti vismaz – 4 KP
1) Prakse, kuras apjoms ir vismaz 6 kredītpunkti. 2) Prakse, kuras apjoms ir vismaz 26 kredītpunkti.	1) Prakses apjoms ir 6 KP; 2) Prakses apjoms ir 32 KP (6+26 KP)
1) Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana un kura apjoms ir vismaz 20 kredītpunktu. 2) Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana un kura apjoms ir vismaz 10 kredītpunktu.	1) Maģistra darbs – 20 KP 2) Maģistra darbs (ar projekta daļu) – 26 KP
Pēc maģistra programmas apguves piešķir profesionālo maģistra grādu nozarē, starpnozārē, kopnozārē vai profesijā.	Maģistra profesionālais grāds muitas un nodokļu administrēšanā
Maģistra programmā izglītojamie ar iepriekš iegūtu akadēmisko bakalaura grādu iegūst piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.	Nodokļu ekonomista vai muitas iestādes struktūrvienības vadītāja kvalifikācija

Analizējot atbilstību standartam, var secināt, ka:

- Studiju programmas mērķi – uzdevumi un studiju rezultāti ir skaidri, sasniedzami un pārbaudāmi, ir saskaņā ar Augstākās izglītības iestādes (AII) un valsts izglītības standartā izvirzītajiem. (skat. RTU mājas lapā <http://www.rtu.lv/content/view/508/949/lang.lv/>).

- Studiju programmas saturs – akreditējamās programmas saturs ir atbilstošs valsts izglītības standartā noteiktajam. Programmas pamatdaļas ir:

- studiju kursi;
- studiju prakse ārpus izglītības iestādes (turpmāk – prakse);
- valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darba izstrādāšana un aizstāvēšana.

Studiju programmas saturu veido studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē, pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinātņu kursi, pedagoģijas un psiholoģijas studiju kursi, nozares teorētiskie un profesionālās specializācijas kursi.

- Programmas apjoms – akreditējamās programmas apjoms un tā strukturālais sadalījums ir atbilstoši valsts izglītības standartā noteiktajam. Programmas un studiju kursu apjoms ir izteikts kredītpunktos.

- Vērtēšanas pamatprincipi – akreditējamās programmas vērtēšanas principi ir atbilstoši valsts izglītības standartā noteiktajam: Pozitīvie sasniegumi tiek summēti; Katra kursa noslēgumā vērtējums ir obligāts; Prasību atklātība un skaidrība; Pārbaudes veidu dažādība.

Pārbaudījumu saturs un apjoms atbilst priekšmetu programmās noteiktajam saturam un profesionālās kvalifikācijas prasību un zināšanu prasībām. Visi nosacījumi kredītpunktu iegūšanai ir aprakstīti katra priekšmeta programmā.

Atbilstība Latvijas nacionālajiem profesijas standartiem

Maģistra profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” (100 KP) noslēgumā tiek iegūta piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija „**Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs**” vai „**Nodokļu ekonomists**”. Programmas saturs veidots saskaņā ar specializācijai atbilstošo standartu. Programmas satura salīdzinājums ar standarta prasībām:

- Profesijas standarts „**Muitas iestādes struktūrvienības vadītājs**” (PS 0279);
- Profesijas standarts „**Nodokļu ekonomists**” (PS 0280).

Var droši apgalvot, ka profesijas standarts atspoguļo darba devēju vēlmes un studiju programmas saturs veidots saskaņā ar atbilstošo profesiju standartiem un ir pilnībā izpildītas to prasības, par ko arī liecina VID atsauksmes un Latvijas Republikas (LR) Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas korespondence saistībā ar studiju programmas attīstību.

IEVF Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts (SESMI) cieši sadarbojas ar LR Valsts ieņēmumu dienestu. Sadarbības līgums „Par ierēdņu kvalifikācijas celšanu, apmācību un kadru sagatavošanu” noslēgts un darbojas jau kopš 1994.gada.

Atbilstība starptautiskajam profesijas standartam

Lai nodrošinātu studiju programmas atbilstību pasaules līmenim, 2005.gada 8.septembrī tika parakstīts (kā trešais pasaulē) sadarbības memorands starp Pasaules Muitas organizāciju un RTU (*Memorandum of understanding between the World Customs organization (WCO) and Riga Technical University (RTU) to promote co-operation in the development and provision of world-class customs training, education, capacity building and research*). Uz šodienu (2011.gadu) pasaulē ir parakstīti tikai 7 šādi sadarbības memorandi.

Muitas un nodokļu katedras vadītājs, profesors Aivars Vilnis Krastiņš un Jan Erland Jansson (Muitas un nodokļu katedras ārzemju konsultants) PMO darba grupas sastāvā piedalījās Pasaules vienoto muitnieku profesiju standartu izstrādāšanā. Tos 2009.gadā PMO Padomes sēdē apstiprināja 174 PMO dalībvalstis.

2009.gadā PMO izveidoja ekspertu komisiju, kuras sastāvā ietilpa 3 pasaules universitāšu un 6 dažādu pasaules valstu muitu pārstāvji, lai noteiktu RTU studiju programmu atbilstību PMO Starptautiskajiem standartiem (interneta adrese:

http://incu.org/docs/WCO_PICARD_Professional_Standards.pdf).

2011.gada janvārī Eiropas Komisija (EK/DG TAXUD - *European Commission Taxation and Customs Union*) ir izveidojusi darba grupu ar mērķi izstrādāt visām ES dalībvalstīm vienotas

muitnieku studiju programmas maģistru un bakalauru līmenim, atbilstoši PMO vienoto starptautisko standartu prasībām. Šīs darba grupas sastāvā iekļauts arī RTU pārstāvji – profesors A.V.Krastiņš un J.E.Jansson.

Līdz ar to, līdzdalība muitas izglītības sistēmas veidošanā gan ES, gan visā pasaulē, ļauj operatīvi pilnveidot un attīstīt RTU studiju programmas atbilstoši jaunākajām starptautiskajām prasībām un dod iespēju tās izmantot kā paraugu citu valstu muitnieku studiju programmu izveidošanā un pilnveidošanā.

2.3.10. Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām

RTU muitnieku apmācība ir organizēta kopš 1994.gada, bet nodokļu speciālistu – kopš 2004.gada. RTU ir viena no retajām mācību iestādēm, kurā var iegūt augstāko izglītību muitas un nodokļu jomā starptautiski akreditētā studiju programmā. **Latvijā tā ir vienīgā** šāda veida programma, kas paredz padziļinātas studijas muitas un/vai nodokļu jomā.

Tādēļ maģistra profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” salīdzinājums veikts balstoties uz pietuvinātu finanšu un grāmatvedības studiju programmu izpēti Latvijas augstskolās. Tomēr nosacīts salīdzinājums ir iespējams tikai specializācijas virzienam „Nodokļu administrēšana”, bet „Muitas vadīšanas” specializācijai salīdzinājumu veikt nav iespējams.

Lai gan Latvijā studiju programmas nodokļu administrēšanai radniecīgajā grāmatvedības un finanšu jomā piedāvā daudzas augstskolas, tomēr maģistra līmeņa studiju programmas ir ļoti atšķirīgas pēc satura. Šajā gadījumā salīdzinājums veikts ar Latvijas Universitātes programmu (Grāmatvedība un audits) un Banku augstskolas programmu (Finanses) (4.8. pielikums).

Salīdzinot akreditējamo studiju programmu ar līdzīgām studiju programmām Latvijā, var konstatēt, ka:

- tās ir līdzīgas pēc apjoma un struktūras (to paredz normatīvie dokumenti) un tām ir pilnīgi atšķirīgs programmas apguves rezultātā iegūstamais grāds;
- programmas priekšmeti būtiski atšķiras, tiem raksturīga programmai atbilstošās specializācijas jomas ievirze grāmatvedībā, finansēs vai nodokļu jautājumos;
- visās trijās salīdzinātajās programmās ir skaidri saskatāma atšķirīgā iegūstamā grāda (arī profesionālās kvalifikācijas) ievirze un atšķirīgās darba tirgus (profesijas standartu) prasības.

Līdzīgi kā Latvijā, arī ES valstīs šāda tipa programmas faktiski nav. Maģistra profesionālo studiju programmas salīdzinājums veikts balstoties uz pietuvināti līdzīgu studiju programmu izpēti Eiropas Savienības augstskolās. Studiju programmas salīdzinājums (skat. 11.pielikums) veikts ar:

Mykolas Romeris University, Vilnius, Lithuania programmām - Law & Customs and Tax Institution Activities un Customs Administration;

The Institute of Tax Law of the University of Muenster, Germany programmu Master of Customs Administration (MCA).

Salīdzinot akreditējamo studiju programmu ar līdzīgām studiju programmām ES valstīs, var konstatēt, ka:

- tās ir līdzīgas pēc apjoma un struktūras, lai gan tām ir atšķirīga programmas apguves rezultātā iegūstamā kvalifikācija un arī grāds, tās ietver līdzīgu vispārīgājošo priekšmetu bloku;
- nozares priekšmeti arī ir līdzīgi, tiem raksturīga specializācijas jomas ievirze;
- ir skaidri saskatāma atšķirīgās profesionālās kvalifikācijas ievirze un atšķirīgās izglītības un standartu prasības.

Lai gan programmai „Muitas un nodokļu administrēšana” iespējas, veikt salīdzinājumu ar līdzīgām starptautiski akreditētām maģistra studiju programmām Eiropas Savienības valstu augstskolās, ir apgrūtinātas. Tajā pašā laikā RTU maģistra profesionālo studiju programma „Muitas un nodokļu administrēšana”, attīstīta sadarbībā ar PMO, kā pirmā pasaulē tika atzīta un

atbilstoša vienotajiem PMO starptautiskajiem profesiju standartiem Stratēģisko vadītāju/ līderu līmenim (Strategic Managers/Leaders) par ko saņemts atbilstošs sertifikāts (4.8. pielikums).

2.3.11. Studējošo skaits

Kopā maģistru profesionālo studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” 2012./2013.m.g. studē 72 studenti. Studējošo skaitu var apskatīt 2.11.tabulā.

2.11. tabula

Studējošo skaits 2012./2013.studiju gadā

	1.k.	2.k.	3.k.	Pavisam
Studējošo skaits programmā no tiem:				
pilna laika studijas	17	10	-	27
nepilna laika (neklātienes) studijas	33	11	1	45
	Kopā:			72

2.3.12. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

2012./2013.mācību gadā 1.kursā tika imatrikulēti:

- 17 studenti pilna laika studenti;
- 33 studenti nepilna laika studenti.

2.3.13. Absolventu skaits

2006.gadā bija pirmais studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” profesionālo maģistru izlaidums.

Studējošo, ka arī absolventu skaits maģistra profesionālo studiju programmā parādīts 2.12.tabulā.

2.12.tabula

Studentu un absolventu skaits no 2005.-2011.gadam

Mācību gads	1.k.	2.k.	3.k.	Absolventi
Kopā 2007./08.m.g., no tiem:	39	46	-	44
pilna laika	23	32	-	33
nepilna laika (neklātienes)	16	14	-	11
Kopā 2008./09.m.g., no tiem:	26	37	-	19
pilna laika	10	20	-	19
nepilna laika (neklātienes)	16	17	-	-
Kopā 2009./10.m.g., no tiem:	20	20	-	25
pilna laika	10	11	-	6
nepilna laika (neklātienes)	10	9	-	19
Kopā 2010./11.m.g., no tiem:	16	13	3	11
pilna laika	10	-	-	1
nepilna laika (neklātienes)	6	13	3	2
Kopā 2011./12.m.g., no tiem:	18	18	3	15
pilna laika	10	10	-	8
nepilna laika (neklātienes)	8	8	3	7
Kopā 2012./13.m.g., no tiem:	40	24	1	17
pilna laika	18	10	-	10
nepilna laika (neklātienes)	22	14	1	7

2.3.14. Studējošo aptaujas un to analīze

2008.gadā RTU ieviestā studiju kvalitātes uzraudzības un nodrošināšanas sistēma paredz, ka tiek veiktas regulāras studējošo elektroniskas aptaujas par studiju saturu un mācībspēku darba kvalitāti, izmantojot ORTUS vidi.

2013.gada jūnijā tika organizēta kārtējā studējošo aptauja (4.4.1. pielikums). RTU studējošo anketēšana tiek veikta regulāri, katrā semestra noslēgumā, izmantojot ORTUS elektronisko studiju vidi. Šī sistēma darbojas RTU jau vairākus gadus.

Aptaujas anketas ietver jautājumus par katrā konkrētā studiju kursa mācību literatūras pieejamību, pasniedzēja vērtēšanas kritērijiem, darba kultūru un kvalitāti, studentu tiesību ievērošanu nodarbību laikā, studenta patstāvīgajam darbam veltīto laiku un mācību disciplīnu. Anketas nobeiguma daļa ir paredzēta studentu priekšlikumiem un ierosinājumiem studiju priekšmeta un pasniedzēja darba kvalitātes uzlabošanai. Anketas tiek aizpildītas anonīmi, lai sniegtie atbilžu varianti nevarētu ietekmēt pasniedzēja attieksmi pret konkrēto studentu vai studentu grupu un tiktu sasniegts mērķis – saņemt studentu objektīvu vērtējumu.

Anketēšanas rezultāti par konkrēto programmu tiek apkopoti un izmantoti programmas kvalitātes uzlabošanā. Anketēšanas un rezultātu analīzes procesā aktīvi piedalās paši studenti un IEVF studentu pašpārvalde.

Studējošo aptaujas anketas ir izveidotas tā, lai studentu sniegtās atbildes palīdzētu novērtēt studiju kursu un mācībspēka darba kvalitāti, kā arī dot iespēju studentiem izteikt savu viedokli un sniegt priekšlikumus pasniedzēja darbības uzlabošanai un konkrētā studiju kursa programmas pilnveidošanai.

Studējošo aptaujas notiek divējādi un neatkarīgi viena no otras:

- ⇒ studējošo aptauju veic RTU Studiju daļa (jau minētā aptauja ORTUS vidē);
- ⇒ studējošo aptauju veic IEVF studējošo pašpārvalde.

IEVF studentu pašpārvalde reizi gadā organizē pasākumu „Pasniedzēju gada balva”, kuras ietvaros tiek novērtēti mācībspēki un tiek pasniegtas studentu balvas 9 nominācijās. Studenti izvirza nomināciju „Gada labākais pasniedzējs”, kuras ietvaros ikviens mācībspēks tiek izvērtēts izmantojot studentu izstrādātos vērtēšanas kritērijus.

Maģistra profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” studējošo aptaujā ORTUS vidē piedalījās 10 studenti.

Studējošie savu līdzdalību studiju procesa pilnveidošanā var realizēt tieši – izsakot savas vēlmes tiešajam studiju priekšmeta mācībspēkam, programmas direktoram vai ar studentu pašpārvaldes palīdzību.

Studējušie norādījuši, ka 32% pasniedzēji ir labi un 68% ļoti labi sagatavojušies nodarbībām, studiju kursa viela nedublējas ar citu studiju kursu vielu, pasniedzēji tēmas izklāsta loģiski, saprotami un rosina studentu domāšanu. Aptaujas rezultāti liecina par to, ka 94% pasniedzēju uzsākot studiju priekšmetu iepazīstina studentus ar prasībām kursa apguvei un vērtēšanas sistēmu konkrētajā studiju priekšmetā. Pasniedzēji kursa laikā aptvēra visu paredzētu vielu un nodarbību laiks tika lietderīgi izmantots. Pasniedzēju ieteiktā literatūra 87% gadījumu ir noderīga, bet pilnībā nav pieejama.

Studējošie savu līdzdalību studiju procesa pilnveidošanā var realizēt tieši – izsakot savas vēlmes tiešajam studiju priekšmeta mācībspēkam, programmas direktoram vai ar studentu pašpārvaldes palīdzību.

Studentu aptaujas rezultāti liecina, ka ir problēmas ar mācību literatūru. Lai nodrošinātu studentus ar mācību literatūru speciālajos priekšmetos, katedrā tiek veikts plašs darbs mācību literatūras sagatavošanā un izdošanā. Literatūra pieejama gan IEVF Metodiskajā kabinetā, gan RTU bibliotēkā. Daļa grāmatu tiek izsniegta studentiem, kā arī izveidota ORTUS vidē.

Kopumā saņemtie rezultāti bija pozitīvi, jo no maksimāli iespējamām 5,0 ballēm novērtējums vidēji bija 4,0 līdz 4,4, tikai dažiem mācībspēkiem šis rādītājs bija nedaudz zemāks. Kopumā vidējais rādītājs 4,4.

Tādējādi katram mācībspēkam ir iespēja novērtēt sava darba rezultātus un veikt studiju kvalitāti uzlabojošus pasākumus.

Studenti atzinīgi novērtējuši pasniedzējus, kuri paši sagatavojoši mācību līdzekļus un/vai izdales materiālus studiju priekšmetu apgūšanai. Galvenie ieteikumi studiju programmas uzlabošanai no studentu puses saistīti ar nodarbību satura pietuvināšanu aktuālajām aktivitātēm tirgū, mācību literatūras vienību skaita palielināšanu. Atsevišķiem pasniedzējiem ieteikums vairāk izmantot audiovizuālos uzskates līdzekļus un datoru, projektoru, kā arī ievietot mācību materiālus RTU iekšējās informācijas sistēmā ORTUS. Studējošo aptaujas anketu rezultāti tiek analizēti studiju programmas administrācijas, katedru un institūtu sēdēs, nepieciešamības gadījumā piesaistot studējošo pašpārvaldes pārstāvjus.

Kā jau minēts, fakultātē studējošo pašpārvalde regulāri, neatkarīgi no programmas administrācijas, veic studentu aptaujas par studiju procesa kvalitāti, pasniedzēju darba kvalitāti un citiem ar studiju procesa organizāciju saistošiem jautājumiem. Studējošo pašpārvaldes aptaujas anketas un to paraugi ir pieejami RTU IEVF studējošo pašpārvaldes birojā, Kalnciema ielā 6 – 110.kab.

2.3.15. Absolventu aptaujas un to analīze

Katru gadu tiek veikta arī programmas absolventu anketēšana. Aptauju rezultāti atspoguļo programmas īstenošanas pozitīvās un negatīvās puses. Tiek vērtēta studiju programma, tās saturs, prakse un iegūtās zināšanas, iepriekšējo gadu aptauju rezultāti pieejami pie programmas administrācijas.

2013. gada jūnijā tika veiktas kārtējās absolventu aptaujas, atbilstoši iepriekšējos gados izstrādātajai kārtībai un metodikai (4.4.2.pielikums).

Aptaujā piedalījās 17 absolventi. Aptaujas rezultāti liecina, ka:

- Apgūto studiju programmu kopumā pozitīvi vērtē 81% absolventu;
- 73% no studentiem studiju laikā iegūtas teorētiskās zināšanas vērtē kā noderīgas, savukārt 27% ka daļēji noderīgas;
- Par specializācijas priekšmetu pasniegšanu otrajā mācību gadā pozitīvi novērtē 61%, bet 39% - daļēji piekrīt un iesaka, ka efektīvāk būtu paralēli ņemt specializācijas priekšmetus, jo būtu lielāka iespēja izvērtēt nepieciešamo informāciju, lai izvērtētu prioritātes specializācijas izvēlē;
- 84% no absolventiem studiju laikā iegūtas praktiskās zināšanas vērtē kā noderīgas.

Kā pozitīvo studiju procesā absolventi min:

- jauninājumi lekciju pasniegšanā;
- labi sagatavoti un kvalificēti pasniedzēji;
- noderīga informācija muitas un nodokļu jomā.

Jautājumā par zināšanām un iemaņām, kas pietrūkst:

- 63% gadījumos min, ka vēlētos padziļinātas zināšanas gan muitas, gan nodokļu jomā;
- 37% no apjautātajiem izsaka viedokli par svešvalodu nepietiekamo stundu skaitu.

Jāatzīmē, ka programmas absolventi ir nodarbināti ne tikai VID muitas un nodokļu struktūrās, valsts drošības iestādēs, bet arī ir nodarbināti dažādās tautsaimniecības nozarēs, transporta un loģistikas uzņēmumos, muitas brokeru firmās, konsultāciju un grāmatvedības uzņēmumos, tirdzniecības uzņēmumos u.c. Liela daļa no absolventiem izvēlās turpināt studijas piedāvātajā maģistra profesionālo studiju programmā.

Absolventi labprāt izsaka domas par studiju laiku un procesu un pozitīvi vērtē Muitas un nodokļu katedras aktivitātes un labprāt uztur kontaktu ar augstskolu arī turpmāk.

Aptaujās iegūtie rezultāti tiek izmantoti studiju procesa pilnveidošanā, tostarp jāatzīmē, ka jau šobrīd ir veikti nozīmīgi uzlabojumi, īpaši ieviešot interaktīvo studiju portālu ORTUS (www.ortus.rtu.lv).

2.3.16. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Viens no pamatprincipiem RTU IEVF studiju programmās ir demokrātija un dialogs ar studējošiem, to aktīva iesaistīšana gan studiju procesa pilnveidošanā, gan līdzdalība atvērto durvju rīkošanā. Studējošie savu līdzdalību studiju procesa pilnveidošanā var realizēt tieši – izsakot savas vēlmes konkrētā studiju priekšmeta pasniedzējam, katedru vadītājiem, programmas direktoram vai ar studentu pašpārvaldes palīdzību, kuras pārstāvji ir IEVF Domes, RTU Senāta un RTU Senāta komisiju locekļi, kā arī RTU Akadēmiskās sapulces locekļi.

IEVF attiecības ar studentiem raksturo savstarpēja uzticēšanās, cieņa un godīgums, kas veicina sapratni, pareizu uztveri un attīsta prasmi izmantot zināšanas. Lai nodrošinātu demokrātijas principu lektoru, docētāju un profesoru darbu reizi semestrī novērtē studenti, rakstiski (ORTUS vidē) atbildot uz anketas jautājumiem. Anketas tiek aizpildītas anonīmi. Studenti vērtē mācībspēku darbu – mācību priekšmetu teorētisko līmeni, praktiskos vingrinājumus, to pietiekamību materiāla izpratnei un apguvei, individuālos uzdevumus, mācībspēka attieksmi pret studentu un citus jautājumus. Saiknes nodrošināšanai starp studējošiem, mācībspēkiem un programmas administrāciju, liela loma ir IEVF studentu pašpārvaldei, kas aktīvi piedalās visos minētajos procesos un veic ikgadējo mācībspēku novērtēšanu.

Programmas absolventu anketēšana parādīja, ka vispirms studijas augstskolā dod labu profesionālo augstāko izglītību, bet salīdzinājumā ar studentiem absolventi bija nedaudz pesimistiski noskaņoti attiecībā uz laba darba gūšanas iespējām, ko zināmā mērā var izskaidrot ar valsts ekonomisko krīzi un radikālu darbinieku skaita samazināšanu VID muitas un nodokļu iestādēs, kā arī to zemo atalgojumu.

Kā studenti tā arī absolventi uzskata, ka vajadzētu samazināt laiku praksēm un uz tā rēķina iekļaut programmā papildus nozares profesionālās specializācijas priekšmetus muitas un nodokļu jomā, kā arī palielināt stundu skaitu svešvalodās.

2012./2013.mācību gada pirmajā semestrī pirmo reizi katedra organizēja anonīmo aptauju, arī oktobra un marta mēnesī. Tas ļāva operatīvi veikt izmaiņas gan mācību procesa organizēšanā, gan atsevišķu priekšmetu pasniegšanas pilnveidošanā jau attiecīgajā semestrī.

2.4. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Ugunsdrošība un civilā aizsardzība”.

2.4.1. Studiju programmas apraksts

Studiju programma izveidota saskaņā ar LR MK noteikumiem Nr. 481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. Šī studija programma **ir unikāla un ir vienīgā Baltijas valstu reģionā**. Ugunsdrošības un civilās aizsardzības speciālists var strādāt valsts, pašvaldību, iestāžu, organizāciju un komercsabiedrību ugunsdrošības, ugunsdzēsības, glābšanas un civilās aizsardzības dienestos un formējumos, kā arī brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijās. Šie speciālisti ir pieprasīti no VUGD puses saskaņā ar RTU un VUGD noslēgto speciālo sadarbības līgumu, un katru gadu nepieciešams sagatavot 15-20 ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženierus. Profesionālo studiju programma tiek realizēta Inženierekonomikas un vadības fakultātē Darba un civilās aizsardzības institūtā Rīgā un absolventiem tiek piešķirta ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženiera kvalifikācija.

2.4.2. Studiju programmas saturs

A	Programmas obligātie studiju priekšmeti	24.0
1	ICA401 Ugunsdrošības un civilās aizsardzības tiesību pamati	3.0
2	IDA715 Tehnogēnās vides drošības organizāciju darbības pamati	2.0
3	IDA401 Darba aizsardzība un darba drošība	2.0
4	ICA406 Objekta risku novērtēšana	3.0
5	ICA405 Ārkārtējo situāciju vadība un modelēšana	3.0
6	ICA410 Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība	2.0
7	ICA404 Ugunsdrošības uzraudzība un kontrole	2.0
8	ICA403 Ugunsgrēku ekspertīze	2.0
9	IDA408 Bīstamo vielu pielietošanas drošība	3.0
10	ICA411 Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība (studiju projekts)	2.0
D	Prakse	26.0
E	Gala / valsts pārbaudījums	10.0
1	IDA006 Diplomprojekts	10.0

2.4.3. Studiju programmas īstenošanas plānojums

STUDIJU PLĀNS Programmas šifrs IID0

Programma: **Ugunsdrošība un civilā aizsardzība**
 Studiju līmenis: otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība,
 5.kvalifikācijas līmenis
 Apmācības veids: diena (pilna laika)

01. studiju pusgads

Nr. p/k	Šifrs	Priekšmeta nosaukums	Apjoms (KP)	Stundu sadalījums	Pārbaudes veids
A. OBLIGĀTIE STUDIJU PRIEKŠMETI					
<i>Nozares studiju priekšmeti</i>					
1.	ICA 401	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības tiesību pamati	2	1,5/0,5/0	I

2.	IDA 715	Tehnogēnās vides drošības organizāciju darbības pamati	2	1/1/0	I
Profesionālie specializējošie studiju priekšmeti					
3.	ICA 405	Ārkārtējo situāciju vadība un modelēšana	2	2/1/1	D,I
4.	ICA 410	Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība	3	2/1/0	D,I
5.	ICA 403	Ugunsgrēku izpēte un ekspertīze	2	1/1/0	I
6.	IDA 408	Bīstamo vielu pielietošanas drošība	3	2/1/0	E
B.	ICA 010	Prakse	6		
		Kopā:	20		

02. studiju pusgads

Nr. p/k	Šifrs	Priekšmeta nosaukums	Apjoms (KP)	Stundu sadalījums	Pārbaudes veids
A. OBLIGĀTIE STUDIJU PRIEKŠMETI					
<i>Nozares studiju priekšmeti</i>					
1.	IDA 401	Darba aizsardzība un drošība	2	2/0/0	I
2.	ICA 401	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības tiesību pamati	1	1/0,5/0,5	E
2. Profesionālie specializējošie studiju priekšmeti					
3.	ICA 405	Ārkārtējo situāciju vadība un modelēšana	1	1/0/0	E
4.	ICA 411	Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība	1	1/0,5/0,5	E
5.	ICA 406	Objekta risku novērtēšana	3	2/1/0	E
6.	ICA 404	Ugunsdrošības uzraudzība un kontrole	2	2/0/0	I
B.	ICA 010	Prakse	10		
		Kopā:	20		

03. studiju pusgads

Nr. p/k	Šifrs	Priekšmeta nosaukums	Apjoms (KP)	Stundu sadalījums	Pārbaudes veids
B.	ICA 010	Prakse	10		
D.	ICA 006	Diplomprojekts	10		
		Kopā:	20		

2.4.4. Studiju kursu un moduļu apraksti

Studiju kursu un moduļu apraksti atrodami RTU Studiju programmu reģistrā

<https://stud.rtu.lv/rtu/vaaApp/sprpub>

2.4.5. Studiju programmas organizācija

Studiju programmas **mērķis** ir sniegt profesionālo augstāko izglītību ugunsdrošībā un civilajā aizsardzībā, lai nodrošinātu profesijas standartam un 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības prasībām atbilstošu teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu kopumu, kas ļauj sākt ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženiera profesionālo darbību.

Studiju programmas **pamatuzdevumi** ir dot studentam zināšanas Ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženiera profesijā:

- nodrošināt katastrofu operatīvo pārvaldīšanu un rīcību notikumu vietās;
- vadīt ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbu veikšanu;
- veikt ugunsdrošības uzraudzību un būvdokumentāciju analīzi un ekspertīzi;
- veikt civilās aizsardzības pasākumu organizēšanu;
- veikt ugunsgrēku apstākļu izpēti un ekspertīzi;
- apmācīt personālu.

Studiju rezultātā students iegūst zināšanas un nepieciešamo profesionālo kompetenci:

- plānot pasākumus ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomās;
- analizēt un praksē pielietot pastāvošo normatīvo aktu prasības;
- organizēt un veikt praktiskās mācības ugunsdzēsības un civilās aizsardzības jomā;
- spēt darboties un avārijas situācijā organizēt situācijas pārvaldīšanas pasākumus;
- veikt uzraudzību ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomās, nodrošinot ugunsdzēsības un civilās aizsardzības prasību izpildi;
- risināt ugunsdzēsības un civilās aizsardzības ekonomiskās, psihosociālās un organizatoriskās problēmas;
- analizēt un novērtēt uzraudzības un kontroles rezultātu atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- veidot, analizēt un pielietot datu bāzes, argumentēt plānoto pasākumu prioritātes un lietderību;
- uzņemties atbildību par sava darba rezultātiem;
- plānot un vadīt komandas darbu;
- analītiska pieeja darbam;
- ievērot vides aizsardzības un darba aizsardzības noteikumu prasības;
- ievērot profesionālās ētikas normas;
- analizēt darba rezultātus.

Ņemot vērā, ka otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Ugunsdrošība un civilā aizsardzība” ir unikāla Latvijā, programmas absolventu konkurētspēja ir ļoti augsta.

2.4.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studenti šajā programmā tiek imatrikulēti tikai pēc **Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžu akreditētu programmu pabeigšanas. Atlases kritēriji** - diploma vidējā atzīme pēc koledžas programmas pabeigšanas.

Programmas realizāciju pamatu koordinē un vada RTU IEVF Darba un civilās aizsardzības institūts, savukārt, saturu un kvalitāti nodrošina Darba un civilās aizsardzības katedra. Mācību procesa nodrošināšanā piedalās šādas struktūrvienības:

- IEVF Darba un civilās aizsardzības institūts;
- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests.

Studiju programma, tās realizācijas procesā, regulāri tiek papildināta un aktualizēta, pamatojoties uz konsultācijām ar daba devējiem un praktizējošiem speciālistiem. Programmas ietvaros tiek domāts par studiju formu un procesa pilnveidošanu un orientētas uz mācīšanas stila nomainīšanu ar „mācīšanu mācīties” un informācijas tehnoloģiju integrēšanu vadības lēmumu

pieņemšanā. Izmantota aktīvā studiju darba metode- situācijas uzdevumu jeb situāciju analīze (case studies).

Studējošiem, kas studē profesionālās izglītības programmā ir nepieciešams apvienot teorētiskās zināšanas ar praksi. 1,5 gadu studiju programmā ir iekļautas **trīs prakses: specializācijas prakses** - 1.semestrī (5 kredītpunkti) un 2.semestrī (11 kredītpunkti) un - **projektēšanas prakse** - 3. semestrī (10 kredītpunkti).

1.semestrī (5 kredītpunkti) prakses uzdevumi ir:

1. Jāiepazīstas un jāraksturo uzņēmumu kopumā, tā darbību un vēsturi.
2. Jāiepazīstas un jāraksturo uzņēmuma organizatorisko struktūru.
3. Jāizanalizē un jāapraksta faktori, kas ietekmē uzņēmuma iekšējo un ārējo vidi, jāveic vides izpēte.
4. Jāanalizē uzņēmuma ekonomiskā darbība un tās rezultāti.
5. Jāveic ugunsgrēku dzēšanas analīze.
6. Jāveic ugunsgrēka risku analīze pēc pārbaudes objektos.

2.semestrī (11 kredītpunkti) prakses uzdevumi ir:

1. Jāveic ugunsgrēku un avārijas izpēte un analīze.
2. Jāveic ugunsgrēku statistikas analīze.
3. Jāveic ugunsdrošības pārbaude dažādos objektos (ražošanā, kur uzturas vairāk par 50 cilvēkiem, paaugstināta riska objekti utt.).
4. Jāveic ugunsdrošības propaganda.
5. Jāveic ugunsgrēka risku analīze pēc pārbaudes objektos.
6. Jāveic darba drošības normu ievērošana darba vietā un to analīze.
7. Jāveic administratīvas prakses.
8. Jāizpilda studiju darbs par tēmu „Būvprojektu ekspertīze”.

3. semestrī (10 kredītpunkti) - ir **projektēšanas prakse**, kuras laikā tiek sistematizētas, nostiprinātas un paplašinātas studenta teorētiskās un praktiskās zināšanas ugunsdrošības, ugunsdzēsības, glābšanas darbu un civilās aizsardzības jomās un saskaņā ar izraudzīto tematu, tiek vākta nepieciešamā informācija, veikta tās apstrāde, analīze, sistematizācija, izmantojot informatīvās tehnoloģijas iespējas.

Praksi organizē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta struktūrvienībās, ar kurām ir noslēgts speciāls sadarbības līgums. Prakses vietā katram studējošam ir prakses vadītājs no Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta speciālistu vidus. Studējošais prakses beigās iesniedz prakses pārskatu, un prakses vadītāja atsaukumi no prakses vietas. Prakses programmas izpildi vērtē DCAI izveidota komisija, kuru vada Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersona, ņemot vērā vadītāja atsaukumi no prakses vietas, to vērtē pēc 10 ballu sistēmas. 2012/2013. studiju gadā prakses atskaites 1. un 2. kursā aizstāvēja 40 studenti. Prakses atskaites aizstāvēšanas vidējā atzīme bija „7”.

Stundu **patmatmetodes** ir lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības, laboratorijas darbi, kontroldarbi, konsultācijas, mācību ekskursijas un patstāvīgās studijas. **Patstāvīgo studiju** galvenie veidi ir darbs ar literatūru un periodiku, kursa darbi, mājas darbi, referāti, analītiskie darbi, darbs internetā. **Studiju kursa darba** (paredzēts mācību priekšmetā - Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība) izstrādāšanas mērķis ir novērtēt studējošo zināšanas un prasmes attiecīgajā mācību priekšmetā, kā arī sekmēt sava viedokļa argumentēšanas iemaņu apguvi. Studiju darbā jārisina konkrēta problēma. Studiju darba izstrādi vada un konsultē katedras apstiprināts pedagogs. Studējošais izvēlas kursa darba tēmu, kas ir jāsaskaņo ar vadītāju. Par katru studiju darbu tā vadītājs sagatavo recenziju, novērtējot tēmas aktualitāti, darba satura atbilstību izvirzītajam mērķim un uzdevumiem, darba noformēšanas kvalitāti, darba raksturu (radošs vai aprakstošs), secinājumu un priekšlikumu pamatotību. Programmas īstenošanā mācībspēki izmanto IT, kas organizēti ar RTU e- studiju- ORTUS sistēmu, pasniedzēji bieži izmanto informāciju, kas ir pieejama internetā, dod studentiem uzdevums sameklēt informāciju un risināt praktiskos uzdevumus ar IT resursu izmantošanu. Programmas īstenošanā mācībspēki izmanto šādu mācību tehniku: datorus, video projektorus, kas palīdz studentiem kvalitatīvi apgūt studiju

priekšmetus „Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība”, „Ārkārtējo situāciju vadība un modelēšana” un citus. Lai veiktu laboratorijas darbus studijuursos „Ugunsgrēku ekspertīze” un „Bīstamo vielu pielietošanas drošība” ir nopirkta sekojošas iekārtas: Optiskais siltumdetektors un gazoanalizators PPE 3000 un citas iekārtas. **Ierīkota mācību laboratorija, kas aprīkota ar speciālām iekārtām, kas dod iespēju veikt praktiskās nodarbības un analizēt ugunsdzēsības efektivitāti.**

Akadēmiskais personāls pētnieciskā darba un kvalifikācijas celšanas laikā iegūtās atziņas iestrādā mācību procesā.

2.4.7. Vērtēšanas sistēma

Studiju programmas mērķu sasniegšanas vērtēšanas sistēma ir parādīta 2.13.tabulā.

2.13.tabula

Studiju programmas mērķu sasniegšanas vērtēšanas sistēma

Nr. p.k.	Mērķi	Vērtēšanas sistēma
1.	Profesionālo studiju beidzējam jābūt zināšanām ugunsdrošības un civilās aizsardzības likumdošanā, ugunsgrēka risku vadīšanā un ekspertīzē, ugunsdrošības un civilās aizsardzības speciālajās jomās, uzņēmējdarbības vadīšanā, apkārtējās vides aizsardzībā, rūpniecisko risku teorijā.	Studentu aptauja, eksāmenu un ieskaišu rezultāti.
2.	Profesionālo studiju beidzējam studiju procesā jāiegūst praktiskā darba iemaņas un prasmes: - dažādu LR MK rīkojumu un noteikumu, IeM VUGD izdoto noteikumu un instrukciju izmantošanā un prasmes studiju un prakses laikā iegūtās zināšanas izmantot, izstrādājot studiju darbus un projektus, kā arī diplomprojektu. - prasmes izmantot atbilstošas datorprogrammas projektu risināšanā.	Studiju darbu, prakses atskaites un diplomprojektu vērtējums.
3.	Profesionālo studiju beidzējam jābūt spējīgam: - saprast problēmas risināšanas mērķi, profesionāli piedalīties tā realizācijas projekta vadīšanā un izstrādāšanā, veicot nepieciešamos aprēķinus; - nepārtraukti paaugstināt savas profesionālās zināšanas.	Profesionālo studiju beidzēju, darba devēju aptaujas un atsauksmes.

Studentu zināšanu vērtējuma rezultāti divreiz studiju gadā tiek apspriesti institūtu un katedru sēdēs, tos apkopo un vērtē arī programmas administrācija un tie kalpo par pamatu tālākai mācību procesa pilnveidošanai.

Uzsākot darbu ar studentiem konkrēta priekšmeta ietvaros, mācībspēki pirmajā nodarbībā iepazīstina studējošos ar zināšanu un prasmju vērtēšanu kursa ietvaros. Šie vērtēšanas nosacījumi pieejami arī RTU elektroniskajā vide ORTUS. ORTUS nodrošina studējošos ar informāciju par konkrēto studiju priekšmetu, tā apgūšanas prasībām un metodiskajiem materiāliem, un viņi var sekot līdzi saviem sekmības rādītājiem. Interaktīvo elektronisko studiju vidi ORTUS – www.ortus.rtu.lv aktīvi izmanto gan studenti, gan mācībspēki un tai var piekļūt tikai autorizēti lietotāji.

Izglītības vērtēšanas pamatprincipi studiju programmā ir:

- pozitīvo sasniegumu summēšanas princips;
- pārbaudes obligātuma princips;
- vērtēšanas kritēriju atklātības un skaidrības princips;
- vērtēšanas formu dažādības princips;
- pārbaudījuma pieejamības princips.

Vērtēšanas pamatprincipi studiju programmā atspoguļoti otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības **standarta prasībās (LR MK 2001.gada 20.novembra noteikumi Nr.481).**

RTU darbojas iekšējā kvalitātes vadības sistēma. 2011.gada oktobrī RTU Senāta sēdē tika apstiprināta arī RTU Kvalitātes politika un notiek darbs pie RTU Kvalitātes rokasgrāmatas.

RTU studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanā iesaistītas studiju procesu īstenojošās katedras un institūti, fakultāšu domes, mācību prorektora dienests, studentu parlaments un RTU Senāts. Minētās institūcijas vispusīgi vērtē no jauna veidojamās studiju virzienus un programmas, kā arī izmaiņas studiju virzienos un programmās, vērtē studiju virzienu ikgadējos pašnovērtējuma ziņojumus.

Studiju iekšējā kvalitātes nodrošināšanas mehānisma darbība RTU notiek rektorāta, fakultāšu, studiju virzienu un studiju programmu līmenī.

Vērtēšanas pamatprincipi studiju programmas administrācijas līmenī:

- katru semestri tiek veikta studiju programmā studējošo aptauja par pasniedzēju darba kvalitāti un studiju programmas novērtējumu. Aptauja notiek elektroniski ORTUS vidē, rezultātus saņem katrs mācībspēks personiski.

Rezultāti apkopotā formā tiek apspriesti institūtu, katedru sēdēs, Nozares studiju programmu komisijas sēdē un fakultātes Domes sēdē, tos apkopo un vērtē arī programmas administrācija un tie kalpo par pamatu tālākai mācību procesa pilnveidošanai.

- reizi studiju gadā tiek pārskatītas studiju programmu kursu anotācijas un kursu programmas, metodiskie materiāli, jaunākā mācību literatūra un studiju darbu (referātu, studiju darbu, prakses atskaišu un noslēguma darbu) metodiskie norādījumi;

- akadēmiskajam personālam tiek organizēti kursi un semināri par jaunākajām mācību, pedagoģiskajām metodēm, kā arī tiek veicināta kvalifikācijas paaugstināšanas kursu apmeklēšana;

- akadēmiskais personāls un studiju programmas administrācija piedalās dažādos pieredzes apmaiņas pasākumos, sadarbojoties ar citu valstu augstskolām, tiekoties ar atbilstošo iestāžu pārstāvjiem un uzņēmējiem, kā arī savstarpēji apspriežot aktualitātes nozarē, studējošo pētnieciskos darbus un projektus, analizējot to rezultātus;

- nepārtraukti seko telpu un tehniskā aprīkojuma kvalitātes prasību atbilstībai, izveidotas atbilstošas auditorijas ar nepieciešamajiem multimediju tehnikas līdzekļiem;

- pēc izlaiduma tiek veikta absolventu anketēšana, reizi divos gados notiek darba devēju un iepriekšējo gadu absolventu anketēšana. Rezultāti tiek ņemti vērā programmas pilnveidē un apspriesti programmas metodiskajos semināros.”

Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir **eksāmens un ieskaite**, kas jākārtos katrā studiju kursa noslēgumā. Pārbaudījuma forma ir noteikta studiju programmā.

- Ieskaitē programmas apguve tiek vērtēta divdaļīgajā vērtējuma skalā – “ieskaitīts” vai “neieskaitīts”. Ieskaite pieņem studiju kursa mācībspēks.

- Bez noslēguma pārbaudījuma katrā studiju kursā ir iespējami arī kārtējie pārbaudījumi – kontroldarbi, uzstāšanās semināros, studiju patstāvīgie darbi u.c. Šie kārtējie pārbaudījumi ir noteikti studiju kursu programmās.

- Prakse tiek vērtēta 10 ballu vērtējuma skalā. Prakses vērtējumu dod prakses vadītājs un prakses aizstāvēšanas komisija, pieņemot prakses atskaišu aizstāvēšanu un izvērtējot prakses uzņēmuma atsauksmi.

- Kredītpunktus ieskaita par katru apgūto studiju kursu un praksi, ja vērtējums nav bijis mazāks par 4 (gandrīz viduvēji) vai “ieskaitīts”.

- Diplomu par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Ugunsdrošība un civilā aizsardzība” pabeigšanu saņem studenti, kuri ir apguvuši programmu un nokārtojuši valsts pārbaudījumu iegūstot tajā vērtējuma – ne mazāku par 4(gandrīz viduvēji) .

Lai nodrošinātu studentu informētību par studiju kursu noslēguma pārbaudījumu nosacījumiem un prasībām, par prakses programmām un prakses atskaites aizstāvēšanas prasībām:

- studiju kursu noslēguma pārbaudījumu nosacījumi, prasības un jautājumi ir pieejami pie programmas administrācijas un mācībspēkiem;

- pārbaudījumu nosacījumi, prasības un jautājumi studentam tiek izskaidroti studiju kursa pirmajā nodarbībā.

Studējošo sekmība un rezultāti tiek regulāri analizēti un apspriesti, Darba un civilās aizsardzības institūts un katedras sēdēs, diplomprojektu rezultāti tiek apspriesti un apstiprināti IEVF Domes sēdēs.

2012./2013.studiju gadā diplomprojektus sekmīgi aizstāvēja 21 students (1 – izcili „10”, 5 -teicami „9”; 6 -ļoti labi „8”; 4 -labi „7”, 4 – gandrīz labi „6”, 1 – viduvēji „5”). Diplomprojektu aizstāvēšanas vidējā atzīme bija 7,6.

2.4.8. Studiju programmas izmaksas

Programmas finansējuma avots ir gan valsts budžeta līdzekļi (no 44 studentiem 2012./2013.studiju gadā 95% finansēti no valsts budžeta), gan no fizisko personu maksas par mācībām. Studējošie var izmantot studiju un studējošo kredītus Ministra kabineta noteiktajā kārtībā. Studiju programmas izmaksas ir 44667 Ls, vai 2718 Ls uz vienu studentu. Finanšu resursi nav pietiekami studiju programmas īstenošanas nodrošināšanai, kas atteicas uz laboratorijas iekārtu iepirkšanu.

2.4.9. Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem

Atbilstība profesionālās augstākās izglītības standartam

Studiju programma izveidota saskaņā ar LR MK 2001.gada 20.novembra noteikumiem Nr. 481 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu". Prasības ir ievērotas un atspoguļotas 2.14. tabulā.

2.14. tabula

Augstākās profesionālās izglītības studiju programmas "Ugunsdrošība un civilā aizsardzība" atbilstība 2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartam

LR MK noteikumu Nr. 481 prasības	Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Ugunsdrošība un civilā aizsardzība"
Profesionālās programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu	Programmas apjoms ir 60 KP
Nozares profesionālās specializācijas kursi, kuru apjoms ir vismaz 4 kredītpunkti	Nozares profesionālās specializācijas kursu apjoms ir 24 kredītpunkti
Kopējais studiju ilgums profesionālās kvalifikācijas iegūšanai ir vismaz četri gadi.	Kopējais studiju ilgums profesionālās kvalifikācijas iegūšanai ir 4- 4,5 gadi.
Prakse, kuras apjoms ir vismaz 26 kredītpunkti	Prakses apjoms ir 26 KP
Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana un kura apjoms ir vismaz 10 kredītpunkti	Diplomprojekta apjoms ir 10 KP
Pēc programmas apguves piešķir piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju	Pēc programmas apguves piešķir piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju: inženieris ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.

Atbilstība profesijas standartam

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Ugunsdrošība un civilā aizsardzība" noslēgumā tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā un 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija - ugunsdrošības un civilās aizsardzības

inženieris. Profesijas standarts PS 0278 apstiprināts ar Izglītības un zinātnes ministrijas 2004.gada 17.09. rīkojumu Nr. 537. Prasības ir ievērotas un atspoguļotas 2.15. tabulā.

2.15. tabula

**Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju
programmas "Ugunsdrošība un civilā aizsardzība"
atbilstība profesijas standartam**

Profesijas standarta PS 0278 prasības attiecībā uz zināšanām	Studiju programmas priekšmeti, kuri nodrošina attiecīgās zināšanas
Ugunsdrošību, ugunsdzēsību un civilo aizsardzību regulējoša likumdošana Latvijā un ES	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības tiesību pamati
Ugunsdrošību, ugunsdzēsību un civilo aizsardzību regulējoša likumdošana Latvijā un ES	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības tiesību pamati
Darba aizsardzība un darba drošība	Darba aizsardzība un darba drošība
Uzņēmējdarbība vadīšanā Uzņēmējdarbība ekonomikā Ekonomikas pamati ugunsdrošībā un civilajā aizsardzībā	Uzņēmējdarbības vadīšana Tehnogēnās vides drošības organizāciju darbības pamati
Ugunsdrošība veicot būvju un ēku projektēšanu un būvniecību	Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība
Objekta apdraudējuma apzināšana un riska novērtēšana	Objekta riska novērtēšana
Ārkārtējo situāciju likvidācijas neatliekamo pasākumu organizācija un vadīšana Informācijas tehnoloģijas ugunsdzēsības un civilās aizsardzības jomā	Ārkārtējo situāciju vadība un modelēšana
Ugunsdrošības uzraudzība un kontrole Ugunsdrošības automātika	Ugunsdrošības uzraudzība un kontrole
Ugunsgrēku ekspertīze un modelēšana Ugunsdrošības, avāriju statistika	Ugunsgrēku ekspertīze
Bīstamo vielu aprites kārtība	Bīstamo vielu pielietošanas drošība
Saskarsmes psiholoģija	Saskarsmes psiholoģija
Praktiskā pedagoģija	Praktiskā pedagoģija
Svešvaloda	Svešvaloda

Saskarsmes psiholoģiju, praktisko pedagoģiju un svešvalodu studenti apgūst Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžas studiju programmas ietvaros.

Šī studija programma ir vienīga un unikāla Baltijas valstu reģionā. Ugunsdrošības un civilās aizsardzības speciālists var strādāt valsts, pašvaldību, iestāžu, organizāciju un komercsabiedrību ugunsdrošības, ugunsdzēsības, glābšanas un civilās aizsardzības dienestos un formējumos, kā arī brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijās. Šie speciālisti ir pieprasīti no VUGD puses saskaņā ar RTU un VUGD noslēgto speciālo sadarbības līgumu, un katru gadu nepieciešas sagatavot 15 - 20 ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženierus.

2.4.10. Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām

Saskaņā ar Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu un Civilās aizsardzības likumu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests ir deleģēts pildīt ugunsdrošības un civilās aizsardzības funkcijas mūsu valstī. Pasaulē pārsvarā šīs funkcijas ir dalītas un tās pilda dažādas

struktūrvienības. Līdz ar to tipiska šāda veida izglītības organizācijas sistēma nepastāv. Tāpēc salīdzinājumu veicam tikai ugunsdrošības un ugunsdzēsības jomā, konkrēti ar Poliju, Varšavas augstskolu, kur mācību organizāciju veic četru gadu garumā. Tāpat Igaunijā koledžas tipa iestādē atbilstoši Igaunijas izglītības likumam studiju process ilgst četru gadu garumā (160 KP), apgūstot tikai ugunsdrošības un ugunsdzēsības jautājumus.

Veicot attiecīgo valstu studiju programmu salīdzinājumu, redzam, ka katrā valstī ugunsdrošības un ugunsdzēsības speciālistu izglītošanai paredzētais mācību laiks ir līdzīgs ar šo studiju programmu. Studiju programma satur arī līdzīgus mācību priekšmetus, kā, piemēram, siltumfizika, hidraulika, termodinamika, civilās aizsardzības, ugunsgrēku profilakses, glābšanas darbi.

RTU studiju programma ir mūsdienīga un aktuāla dotajā vēsturiskajā momentā, un atšķirībā no apskatītajām programmām veidota uz profesijas standarta bāzes un izstrādāta sadarbībā ar darba devēju – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu. Programmā ir vienmērīgi sabalansēti vispārīglītojošie un nozares profesiju mācību kursi. Veicot attiecīgo valstu studiju programmu salīdzinājumu, redzam, ka katrā valstī ugunsdrošības un ugunsdzēsības speciālistu izglītošanai paredzētais mācību laiks **un mērķis ir līdzīgs šīs studiju programmas mērķim.**

Pastāv cieša sadarbība ar Latvijas augstskolām (LU, VUGD Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžu) un ārvalstu augstskolām (Igaunijas Policijas akadēmiju). Sevišķi cieša sadarbība pastāv ar Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžu, no kuras nāk potenciālie studenti.

Šīs saites tiek nostiprinātas ar sadarbības līgumiem:

- vienošanās līgums RTU un VUGD IeM par koordināciju un sadarbību studiju programmu īstenošanā;

- vienošanās līgums starp RTU un Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžu par koordināciju un sadarbību studiju programmu īstenošanā;

- nolīgums par sadarbību starp RTU, Kijevas Nacionālo Ekonomikas universitāti, Ukrainas Nacionālo Tehnisko universitāti, kura galvenais mērķis ir attīstīt Ukrainas un Latvijas tautsaimniecības ekonomiku, inženieru un ekonomikas zinātņu un augsti kvalificētu speciālistu sagatavošanu.

- noslēgts sadarbības līgums Nr.01000-10/2008/23 starp RTU un Saint-Peterburg Universty of State Fire Service of EMERCOM of Russia par studentu un pasniedzēju apmaiņām un programmas realizācijas.

Šajā gadā notiek sarunas ar Vācijas Darba aizsardzības zinātniski pētniecisko institūtu „BAuA” (Kēlnes) un Lundas tehnisko universitāti (Zviedrija, Lunda), Vācijas Wuppertales Tehnisko universitāti, Igaunijas Policijas akadēmiju, Varšavas ugunsdzēsības augstskolu (Polija).

2.4.11. Studējošo skaits

2012./2013.studiju gadā programmā studēja 40 studenti.

2013./2014.studiju gadā programmā studē 45 studenti.

2.4.12. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

2013./2014.studiju gadā studiju programmā imatrikulēti 20 studenti.

2.4.13. Absolventu skaits

Absolvējot studiju programmu, **ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženiera** profesionālo kvalifikāciju ir ieguvis 101 students. Programmas pirmais izlaidums notika 2008.gada 1.februārī. Absolventu skaits pa gadiem atspoguļots 2.16. tabulā.

Studiju programmas „Ugunsdrošība un civilā aizsardzība” absolventi
2008.g. – 2013.g.

Studiju gads	Absolventu skaits
2007./2008.	18
2008./2009.	19
2009./2010.	13
2010./2011.	16
2011./2012.	14
2012./2013.	21
Kopā:	101

2.4.14. Studējošo aptaujas un to analīze

2008.gadā RTU ieviestā studiju kvalitātes uzraudzības un nodrošināšanas sistēma paredz, ka tiek veiktas regulāras studējošo aptaujas, tajā skaita elektroniskas aptaujas ORTUS vidē par studiju saturu un mācībspēku darba kvalitāti.

Analizējot studējošo aptaujas rezultātus, tika izdarīti šādi nozīmīgākie secinājumi:

- studiju gadi sekmējuši studentu ieinteresētību mācīties, apgūt jaunas zināšanas ar ļoti abi (49%), vai kvalitatīvi (51%);
- iegūtās zināšanas ir izraisījušas tālāk pievērsties konkrētai problēmai 84%;
- mācību literatūra un izdales materiāli ir bibliotēkā (48%) un pieejami arī citur (61%);
- mācību programma un citi mācībspēka sniegtie materiāli palīdz saprast priekšmeta mērķus un uzdevumus ļoti labi (63%) un labi (47%);
- speciālie uzdevumi un dažādas mācību metodes kopumā palīdz apgūt mācību priekšmetus ļoti labi (55%), labi (45%);
- studiju priekšmetu apguves vērtēšanas metodika un kvalitāte ir objektīvas (88%);
- mācību grāmatas un ieteiktā literatūra, izdales materiāli ir interesanti (68%), taču to apjoms varētu būt lielāks;
- kopīgais vērtējums par studiju priekšmetiem ir ļoti labs (51%) un labs (46%);
- studiju priekšmetu mācībspēki tika vērtēti kā augsti profesionāli un ļoti labi (45%) un labi (55%).

Kopumā aptaujas rezultāti liecina par to, ka studiju programma ir perspektīva un atbilst 2.līmeņa profesionālās augstākās izglītības līmenim. Viens no svarīgākajiem uzdevumiem programmas attīstībā ir jauna un Latvijas apstākļiem piemērota mācību metodiskā materiāla izstrāde un pilnveidošana.

2.4.15. Absolventu aptaujas un to analīze

Absolventiem ir iespējas turpināt strādāt apgūtajā specialitātē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā. Saskaņā ar noslēgtiem līgumiem starp RTU un VUGD, visi absolventi strādā VUGD, daži no viņiem jau ieņem augstus amatus VUGD struktūrvienībās (5 absolventi ir VUGD struktūrvienību priekšnieki). Absolventiem ir tiesības mācīties maģistra profesionālo studiju programmā „Darba aizsardzība” un, pabeidzot studijas maģistrantūrā, turpināt studijas doktorantūrā. Pēc absolventu anketēšanas izdarīti šādi nozīmīgākie secinājumi:

- iegūtās zināšanas ir izraisījušas tālāk pievērsties konkrētai problēmai un risināt to darbā -100%;
- pietiekami sagatavoti darbam vadoša amatā- 98%;
- apmierināti ar iespējas specializēties un apgūt zināšanas atbilstoši vēlmēm-99%.

2.4.16. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studējošie savu līdzdalību studiju procesa pilnveidošanā **realizē tieši** – izsakot savas vēlmes tiešajam mācību priekšmeta pasniedzējam, institūtu un katedru vadītājiem, programmas direktoram vai ar **studentu pašpārvaldes** palīdzību, kuras pārstāvji piedalās RTU Inženierekonomikas un vadības fakultātes Domes sēdēs.

2.5. Maģistra profesionālo studiju programma „Darba aizsardzība”

2.5.1. Studiju programmas apraksts

Studiju programma tika izveidota 2004. gadā kā pirmā šāda līmeņa studiju programma Latvijā, lai nodrošinātu valsts, pašvaldību un privātos uzņēmumus un organizācijas ar augsti kvalificētiem darba aizsardzības speciālistiem. Programma ietver tādus obligātos studiju kursus, kā „Darba aizsardzības tiesību pamati”, „Darba aizsardzība un drošība”, „Arodveselība un darba medicīnas pamati”, „Uzņēmējdarbības ekonomika” u.c., kā arī obligātās izvēles studiju kursus, piemēram, „Bīstamās iekārtas un to uzraudzība”, „Bīstamo vielu pielietošanas drošība”, „Darba psiholoģija un ergonomika” u.c., turklāt, programmā ir arī paredzēti pedagoģijas un psiholoģijas studiju kursi. Studiju programma tiek īstenota RTU Darba un civilās aizsardzības institūtā (Rīgā), un tā ir akreditēta kā pilna un nepilna laika studiju programma ar studiju ilgumu 1,5–2,0 gadi.

2.5.2. Studiju programmas saturs

A	Programmas obligātie studiju priekšmeti	20.0
1	IUV522 Darba aizsardzības tiesību pamati	3.0
2	IDA501 Darba aizsardzība un drošība	5.0
3	IDA502 Arodveselība un darba medicīnas pamati	3.0
4	IUE512 Uzņēmuma ekonomika	3.0
5	IUV551 Uzņēmējdarbības vadīšana	2.0
6	IDA506 Darba psiholoģija un ergonomika	2.0
7	IDA503 Apkārtējās vides aizsardzība	2.0
B	Obligātās izvēles studiju priekšmeti	14.0
B1	Specializējošie studiju priekšmeti	12.0
1	IDA504 Individuālie un kolektīvie darba aizsardzības līdzekļi	2.0
2	ICD719 Bīstamās iekārtas un elektrodrošība	3.0
3	IDA506 Darba psiholoģija un ergonomika	2.0
4	IDA507 Datorizētās modelēšanas un informācijas apstrādes pamati	2.0
5	IDA508 Bīstamo vielu pielietošanas drošība	2.0
6	IDA509 Kolektīvo darba aizsardzības līdzekļu projektēšanas pamati	2.0
7	ICA501 Civilā aizsardzība un ugunsdrošība	3.0
B5	Pedagoģijas un psiholoģijas studiju priekšmeti	2.0
1	HSP484 Psiholoģija	2.0
2	HSP446 Pedagoģija	2.0
D	Prakse	6.0
E	Gala / valsts pārbaudījums	20.0
1	IDA002 Maģistra darbs	20.0
A	Programmas obligātie studiju priekšmeti	20.0
1	IUV522 Darba aizsardzības tiesību pamati	3.0

2	IDA501	Darba aizsardzība un drošība	5.0
3	IDA502	Arodveselība un darba medicīnas pamati	3.0
4	IUE512	Uzņēmuma ekonomika	3.0
5	IUV551	Uzņēmējdarbības vadīšana	2.0
6	IDA506	Darba psiholoģija un ergonomika	2.0
7	IDA503	Apkārtējās vides aizsardzība	2.0
B		Obligātās izvēles studiju priekšmeti	14.0
B1		Specializējošie studiju priekšmeti	12.0
1	IDA504	Individuālie un kolektīvie darba aizsardzības līdzekļi	2.0
2	ICD719	Bīstamās iekārtas un elektrodrošība	3.0
3	IDA506	Darba psiholoģija un ergonomika	2.0
4	IDA507	Datorizētās modelēšanas un informācijas apstrādes pamati	2.0
5	IDA508	Bīstamo vielu pielietošanas drošība	2.0
6	IDA509	Kolektīvo darba aizsardzības līdzekļu projektēšanas pamati	2.0
7	ICA501	Civilā aizsardzība un ugunsdrošība	3.0
B5		Pedagoģijas un psiholoģijas studiju priekšmeti	2.0
1	HSP484	Psiholoģija	2.0
2	HSP446	Pedagoģija	2.0
D		Prakse	6.0
E		Gala / valsts pārbaudījums	20.0
1	IDA002	Maģistra darbs	20.0

2.5.3. Studiju programmas īstenošanas plānojums

Maģistra profesionālo studiju programmas „Darba aizsardzība” studiju plāns nepilna laika studijām

Studiju virzieni un priekšmeti	Priekšm. šifrs	Kreditpunktu skaits				Zināšanu pārbaude
		1. gads		2. gads		
		1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.	
A	B	1	2	3	4	C
[A] OBLIGĀTIE STUDIJU PRIEKŠMETI [20 KP]						
1. Darba aizsardzības tiesību pamati	IUV522	3				Eksāmens
2. Arodveselība un darba medicīnas pamati	IDA 502	3				Eksāmens
3. Uzņēmuma ekonomika	IEU512	3				Eksāmens
4. Uzņēmējdarbības vadīšana	IUV551	2				Eksāmens
5. Civilā aizsardzība un ugunsdrošība	ICA501		3			Eksāmens
6. Apkārtējās vides aizsardzība	IDA503	2				Eksāmens
7. Darba aizsardzība un drošība	IDA501		5			Eksāmens
[B] OBLIGĀTĀS ĪZVĒLES PRIEKŠMETI [14KP]						
1. Specializējošie priekšmeti		[12 KP]				
1.1. Individuālie un kolektīvie darba aizsardzības līdzekļi	IDA504	2				Ieskaite
1.2. Bīstamās iekārtas un elektrodrošība	ICD719		3			Eksāmens
1.3. Darba psiholoģija un ergonomika	IDA506		2			Eksāmens

1.4. Datorizētās modelēšanas un informācijas apstrādes pamati	IDA507		2			Ieskaite
1.5. Bīstamo vielu pielietošanas	IDA508			2		Eksāmens
1.6. Kolektīvo darba aizsardzības līdzekļu projektēšanas pamati	IDA509			2		Eksāmens
2. Pedagoģijas, psiholoģijas priekšmeti			[2 KP]			
2.1. Pedagoģija (maģistriem)	HSP446			2		Ieskaite
2.2. Psiholoģija (maģistriem)	HSP484			2		Ieskaite
[D] PRAKSE			[6 KP]			
Prakse	IDA010			6		Darbs
[E] GALA/VALSTS PĀRBAUDĪJUMI			[20KP]			
Maģistra darbs	IDA002			5	15	Darbs
Kredītpunkti kopā [60KP]			15KP	15KP	15KP	15KP

2.5.4. Studiju kursu un moduļu apraksti

Studiju kursu un moduļu apraksti atrodami RTU Studiju programmu reģistrā

<https://stud.rtu.lv/rtu/vaaApp/sprpub>

2.5.5. Studiju programmas organizācija

Saskaņā ar RTU mērķiem un uzdevumiem studiju programmas **mērķis** ir sagatavot speciālistu, kuram ir zināšanas un prasmes darba aizsardzības sistēmas vadīšanas, organizēšanas un uzraudzības jomās, darba vides risku, analīzes, prognozēšanas jomās un kurš būtu spējīgs izvirzīt projekta mērķi, piedalīties tā izstrādāšanā un realizēšanā, veikt aprēķinus, pieņemt lēmumus darba aizsardzības sistēmas pilnveidošanā un tos realizēt, kā arī turpināt studijas doktorantūrā.

Studiju programmas **uzdevumi**:

- sniegt zināšanas darba aizsardzības likumdošanā, darba vides risku vadīšanā un ekspertīzē, darba drošības, ugunsdrošības, civilās aizsardzības speciālajās jomās, uzņēmējdarbības ekonomikā un vadīšanā, arodveselībā un darba medicīnā, apkārtējās vides aizsardzībā, rūpniecisko risku teorijā, kā arī pedagoģijas vai psiholoģijas jomās. Uzdevuma izpilde tiek kontrolēta, izmantojot maģistrantu aptauju, ieskaīšu un eksāmenu rezultātus;
- attīstīt praktiskā darba iemaņas dažādu LR MK rīkojumu un noteikumu, Labklājības un Ekonomikas ministriju un to struktūrvienību izdoto noteikumu un instrukciju izmantošanā un prasmes studiju un prakses laikā iegūtās zināšanas izmantot, izstrādājot studiju darbus un projektus, kā arī maģistra darbu. Uzdevuma izpilde tiek kontrolēta, vērtējot studiju darbus un projektus, prakses atskaiti un maģistra darbu;
- veidot studentu prasmi saprast problēmas risināšanas mērķi, profesionāli piedalīties tā realizācijas projekta vadīšanā un izstrādāšanā, veicot nepieciešamās procedūras. Uzdevuma izpilde tiek kontrolēta, novērtējot profesionālo studiju beidzēju, darba devēju aptaujas un atsauksmes;
- nodrošināt studiju programmas satura, studiju procesa, zinātniski pētnieciskā darba attīstību un izmaiņas atbilstoši izmaiņām starptautiskajā praksē, zinātniskajā un didaktikas praksē;
- rosināt studējošo interesi par sabiedrībā notiekošajiem procesiem, t. sk., profesionālā kontekstā, stimulēt studentu attīstību par mūsdienīgu, atbildīgu un profesionāli rīcībspējīgu personību.

Studiju programmas iekšējo kvalitāti nodrošina studiju programmas administrācija-studiju programmas direktors un studiju priekšmetu atbildīgie pasniedzēji.

Studiju programmas administrācijas līmenī:

⇒ katru semestri tiek veikta studiju programmā studējošo aptauja par pasniedzēju darba kvalitāti un studiju programmas novērtējumu. Aptauja notiek elektroniski ORTUS vidē, rezultātus saņem katrs mācītbspēks personiski un programmas direktors. Rezultāti tiek apspriest DCAI paplašinātajā sēdē.

⇒ reizi studiju gadā tiek pārskatītas studiju programmu kursu anotācijas un kursu programmas, metodiskie materiāli, jaunākā mācību literatūra un studiju darbu (referātu, studiju darbu, prakses atskaišu un noslēguma darbu) metodiskie norādījumi;

⇒ akadēmiskajam personālam tiek organizēti kursi un semināri par jaunākajām mācību, pedagoģiskajām metodēm, kā arī tiek veicināta kvalifikācijas paaugstināšanas kursu apmeklēšana;

⇒ akadēmiskais personāls un studiju programmas administrācija piedalās dažādos pieredzes apmaiņas pasākumos, sadarbojoties ar citu valstu augstskolām, tiekoties ar atbilstošo iestāžu pārstāvjiem un uzņēmējiem, kā arī savstarpēji apspriežot aktualitātes nozarē, studējošo pētnieciskos darbus un projektus, analizējot to rezultātus;

⇒ nodaļa nepārtraukti seko telpu un tehniskā aprīkojuma kvalitātes prasību atbilstībai, izveidotas atbilstošas auditorijas ar nepieciešamajiem multimediju tehnikas līdzekļiem;

⇒ pēc katra izlaiduma tiek veikta absolventu anketēšana, reizi divos gados notiek darba devēju un iepriekšējo gadu absolventu anketēšana. Rezultāti tiek ņemti vērā programmas pilnveidē un apspriesti programmas metodiskajos semināros.

Pašnovērtēšanas periodā pēc konsultācijām ar studentiem, nemainot studiju apjomu, tika izmainīta studiju priekšmetu struktūra: studiju priekšmeti Uzņēmējdarbības ekonomika (2KP), Rūpniecisko risku novērtēšana (2KP) un Bīstamās iekārtas un to uzraudzība (2KP) 2012.-2013. studiju gadā tika nomainīti ar priekšmetiem Uzņēmuma ekonomika (3KP) un Bīstamās iekārtas un elektrodrošība (2KP), realizējot tos 2013.-2014. studiju gadā.

2.5.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Programmas īstenošanu pamatā koordinē un vada RTU Darba un civilās aizsardzības institūts, savukārt, saturu un kvalitāti nodrošina institūti un katedras. Mācību procesa nodrošināšanā piedalās sekojošas struktūrvienības:

- Darba un civilās aizsardzības institūts
- Ražošanas un uzņēmējdarbības institūts,
- Humanitārais institūts,

Institūti un tajos ietilpstošās katedras nodrošina mācību metodisko darbu: izveido un atjauno mācību priekšmetu programmas, nodrošina atbilstošo mācību priekšmetu pasniegšanu, maģistra darbu vadīšanu un aizstāvēšanu un citus mācību metodiskos darbus.

Programmas realizācijas nodrošināšanā tiek iesaistīts arī atbilstošs tehniskais un saimnieciskais personāls.

Programma “Darba aizsardzība” 60 kredītpunktu apjomā tiek realizēta kā

- pusotra gada (pilna laika studijas) vai
- divgadīga (nepilna laika studijas)

otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma.

Katrā mācību gadā ir 2.semestri, katra semestra ilgums ir 20 nedēļas – 16 mācību nedēļas un 4 nedēļas ilga sesija.

Maģistrantiem ir iespējas apgūt papildus zināšanas, dot priekšlikumus izmaiņām studiju formā un studiju programmā, ieskaitīt studiju novērtējumā citās augstākās izglītības studiju programmās iegūtās zināšanas, kā arī uz laiku (ne ilgāku par 2 gadiem) pārtraukt studijas, saglabājot attiecības ar RTU.

Katra **studiju kursa apguves laikā** studentam ir jānokārto studiju priekšmeta programmā noteiktie kārtējie pārbaudījumi – kontroldarbi un/vai studiju patstāvīgie darbi. Studiju priekšmeta apguve noslēdzas ar pārbaudījumu – ieskaiti vai eksāmenu. Pie eksāmena tiek pielaisti tikai tie studenti, kas izpildījuši visas studiju priekšmeta programmā noteiktās prasības (nokārtojuši

kontroldarbus, studiju patstāvīgos darbus u.c.). Pretējā gadījumā studentam nav tiesības kārtot eksāmenu. Pārbaudījumu vērtējumi tiek reģistrēti eksaminācijas lapā. Nodarbību sarakstā vai eksāmenu grafikā plānotajā laikā nenokārtotais noslēguma pārbaudījums ir studiju parāds. Studiju parādu kārtošana noteikumi un kārtība ir reglamentēti ar atbilstošiem Senāta lēmumiem.

Lai students tiktu pielaists pie **gala pārbaudījumiem**, jābūt nokārtotiem visiem studiju programmā noteiktajiem studiju kursa noslēguma pārbaudījumiem.

Maģistra darba tematu izvēlas students, un to izvērtē katedru un profesoru grupu sēdēs un apstiprina ar Dekāna rīkojumu. Maģistra darbu students izstrādā patstāvīgi, studiju pēdējā semestrī, konsultējoties ar darba vadītāju.

Mācību process tiek organizēts auditorijās, mācību laboratorijā un prakses vietās. Auditorijās notiek teorētiskās un praktiskās nodarbības, bet prakses vietās – iegūto zināšanu nostiprināšana un speciālista praktisko iemaņu iegūšana.

Studentu rīcībā ir datorzāles, kopētāji. Studenti var strādāt arī ar periodiskiem izdevumiem un mācību literatūru.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „**Darba aizsardzība**” studējošie pētnieciskā darba iemaņas iegūst strādājot ar literatūru un internetā, kas nepieciešams, lai varētu sekmīgi izstrādāt maģistra darbu.

Akadēmiskais personāls **pētnieciskā darba un kvalifikācijas celšanas** laikā iegūtās atziņas iestrādā mācību procesā. Maģistrantiem ir jāuzstājas un jāpublicē sava darba rezultāti ikgadējās RTU zinātniskās konferences ietvaros.

Studiju programmas īstenošanas gaitā studējošiem ir nodrošināta individuāla pieeja un atgriezeniskā saite.

Individuāla pieeja un atgriezeniskā saite studiju īstenošanas gaitā studējošiem tiek nodrošināta sekojoši:

- programmas realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem ir nodrošinātas darba vietas un noteikti konsultāciju laiki divas reizes nedēļā pa 2 stundām tieša kontakta konsultācijām;
- individuāla pieeja un atgriezeniskā saite tiek realizēta arī praktisko semināru un praktisko nodarbību laikā;

interaktīvā formā, lai nodrošinātu operatīvu informācijas apmaiņu ārpus konsultāciju laikiem, studiju programmā studējošiem ir iespēja izmantot DCAI mājas lapu <http://www.ievf.rtu.lv/da> (autorizētiem lietotājiem), kurā informācijas apmaiņa iespējama kā studiju priekšmetu līmenī, tā arī programmas vadības līmenī.

Prakse ir saistīta un saturiski atbilst teorētiskai daļai, studiju programmā ir iekļauta profesionālo iemaņu apgūšana.

Prakses pamatuzdevums ir analizēt reālo situāciju uzņēmumā vai nozarē, uz kā bāzes tiks izstrādāts maģistra darbs, ņemot vērā studiju laikā iegūtās teorētiskās zināšanas- tā ir „**pirmsdiploma prakse**”, nevis „**specializējošā prakse**”. Prakses saturu nosaka Darba un civilās aizsardzības katedras „Nolikums par prakses organizēšanu, īstenošanu un aizstāvēšanu maģistra profesionālo studiju programmā „Darba aizsardzība”. **Prakses mērķis** ir nostiprināt patstāvīgā darba praktiskās iemaņas; sistematizēt un paplašināt maģistranta teorētiskās un praktiskās zināšanas darba aizsardzības jomā; nostiprināt prasmi atklāt un analizēt aktuālas problēmas, veikt pētījumus un pieņemt organizatoriski, tehniski un ekonomiski pamatotus lēmumus šo problēmu atrisināšanai, tālāk attīstīt un nostiprināt komunikācijas spējas. Patstāvīgais darbs tiek organizēts atbilstoši prakses uzdevumam un maģistra darba tematam, kas paredz iegūt nepieciešamo informāciju, t.sk., darba analītiskās un praktiskās daļu izstrādāšanai, lai varētu sagatavot **prakses atskaiti, kas satur arī maģistra darba daļu saturu.**

Prakses laikā:

- tiek sistematizētas, nostiprinātas un paplašinātas maģistranta teorētiskās un praktiskās zināšanas darba aizsardzības jomā;
- tiek attīstītas spējas izprast tehnoloģiskos procesus un uzņēmuma darbības kopsakarības;

- tiek noskaidrotas maģistranta spējas patstāvīgi strādāt tirgus ekonomikas apstākļos, veikt pētījumus, pamatojoties uz kuriem tiek formulēti lēmumi, lai paaugstinātu darba aizsardzības līmeni un ražošanas efektivitāti uzņēmumā;
- tiek nostiprināta prasme atklāt un aktualizēt problēmas, pieņemt organizatoriski, tehniski un ekonomiski pamatotus lēmumus šo problēmu atrisināšanai;
- tiek tālāk attīstītas un nostiprinātas maģistranta komunikācijas spējas, t.sk., arī spējas publiski aizstāvēt savas domas un argumentēti izteikt savu viedokli;
- tiek nostiprinātas patstāvīgā darba iemaņas, prasmes efektīvi plānot un organizēt savu darbu, patstāvīgi apgūt jaunas zināšanas.

Studiju programmai ir skaidra didaktiskā koncepcija, kurā ņemtas vērā studējošo vajadzības, tiek organizēti metodiskie pasākumi šīs koncepcijas pilnveidei.

Studiju programma, tās realizācijas procesā, regulāri tiek papildināta un aktualizēta, pamatojoties uz konsultācijām ar daba devējiem un praktizējošiem speciālistiem. Programmas ietvaros tiek domāts par studiju formu un procesa pilnveidošanu un orientētas uz mācīšanas stila nomainīšanu ar „mācīšanu mācīties” un informācijas tehnoloģiju integrēšanu vadības lēmumu pieņemšanā.

Studiju process tiek veidots kā aktīvs, studentam saistošs process, tajā ietilpst – lekcijas, semināri, diskusijas, situāciju un praktisko uzdevumu risināšana, individuālais un grupu darbs, t.sk., arī pētnieciskais darbs, prakse, darba devēju pārstāvju vieslekcijas.

Programmas ietvaros tiek domāts par studiju formu un procesa pilnveidošanu. Pārmaiņas ir orientētas galvenokārt uz mācīšanās stila nomainīšanu ar „mācīšanu mācīties” un informācijas tehnoloģiju integrēšanu darba vides kvalitātes uzlabošanas lēmumu pieņemšanā.

Īpaša uzmanība tiek veltīta vienai no izplatītākajām aktīvā studiju darba metodēm – situācijas uzdevumu jeb situāciju analīzei (case studies), kur galvenokārt tiek izmantots vietējo uzņēmumu informatīvais materiāls. Mācībspēki programmu ietvaros ir izstrādājuši virkni situācijas uzdevumus.

Viens no programmas mērķiem ir attīstīt un pilnveidot studējošo prasmi strādāt komandā saskaņoti ar citiem, ko var sasniegt, variējot ar dažādām darba formām. Tāpēc lielākais īpatsvars auditorijas darbā tiek likts uz interaktīvajām studiju formām: darbu nelielās grupās.

Studiju materiāls ir pieejams kā ORTUS vidē, DCAI mājas lapā <http://www.ievf.rtu.lv/da> (autorizētiem lietotājiem), kā arī studiju priekšmetā „Datorizētās modelēšanas un informācijas apstrādes pamati” dotajās informācijas datu bāzēs. Augstskolas darbību reglamentējošie normatīvie dokumenti ir pieejami pie programmas administrācijas un arī RTU mājas lapā ORTUS internetā.

2.5.7. Vērtēšanas sistēma

Studiju programmas mērķu sasniegšanas vērtēšanas sistēma ir parādīta 2.17.tabulā.

2.17.tabula

Studiju programmas mērķu sasniegšanas vērtēšanas sistēma

Nr. p.k.	Mērķi	Vērtēšanas sistēma
1.	Programmas beidzējiem jābūt sekojošām zināšanām un kompetencēm: Spēja analizēt un praksē pielietot normatīvo aktu un standartu prasības darba aizsardzības jomā. Spēja organizēt un plānot darbu, kas saistīts ar darba vides iekšējo uzraudzību, risku novērtēšanu un to novēršanas vai samazināšanas pasākumiem. Spēja plānot darba aizsardzības un ar to saistīto vides aizsardzības darbību uzņēmumā. Spēja apsekot, uzraudzīt un kontrolēt uzņēmuma darba vidi, nodrošinot nodarbināto darba drošības un veselības aizsardzības darba vietās pamatprasības. Spēja analizēt un novērtēt uzraudzības un kontroles rezultātu atbilstību darba	Studentu aptauja, eksāmenu un ieskaišu rezultāti.

	vides iekšējās uzraudzības normatīvo aktu prasībām. Spēja pielietot praksē darba vides risku novērtēšanas metodes, tai skaitā kvalitatīvās, puskvantitatīvās vai kvantitatīvās novērtēšanas metodes.	
2.	Studiju beidzējam studiju procesā jāiegūst praktiskā darba iemaņas un prasmes: Spēja identificēt un organizatoriski risināt darba vides ergonomiskās, psihosociālās un organizatoriskās problēmas. Spēja argumentēt plānoto darba aizsardzības un ar to saistīto vides aizsardzības pasākumu prioritātes un to lietderību. Spēja organizēt un īstenot nodarbināto apmācības darba aizsardzības jautājumos. Spēja novērtēt kolektīvo un individuālo aizsardzības līdzekļu atbilstību veicamajam darbam. Spēja novērtēt darba aprīkojuma atbilstību normatīvo aktu un standartu prasībām. Spēja novērtēt ugunsdrošības, elektrodrošības un sprādziendrošības, radiācijas un kodoldrošības situāciju un risku uzņēmumā. Spēja novērtēt bīstamo iekārtu ekspluatācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām. Spēja novērtēt un noteikt pasākumus bīstamo vielu drošai pielietošanai darba vietās. Spēja novērtēt un plānot nepieciešamās darbības rīcībai ārkārtas situācijās. Spēja veikt nelaimes gadījumu izmeklēšanu, analīzi un cēloņu noteikšanu.	Studiju darbu, prakses atskaites un diplomprojektu vērtējums.
3.	Profesionālo studiju beidzējam jābūt spējai sadarboties ar darba devēju, nodarbinātajiem, to pārstāvjiem un uzticības personām. Spēja rast nepieciešamos risinājumus starp darba devēju un nodarbināto interesēm. Spēja izprast uzņēmuma saimniecisko darbību. Spēja sagatavot ziņojumus, pārskatus un protokolus, informējot par tiem uzņēmuma vadību un nodarbinātos. Spēja vadīt uzņēmuma struktūrvienības (daļas, nodaļas u.tml.) darba un vides aizsardzības jomā. Spēja organizēt uzdevumu racionālu sadali starp izpildītājiem. Spēja izstrādāt darba aizsardzības instrukcijas un sagatavot informatīvo materiālu par darba aizsardzības pasākumiem darba vidē. Spēja sadarboties ar citu profesiju speciālistiem. Spēja pārstāvēt uzņēmumu citos uzņēmumos, valsts un nevalstiskās institūcijās attiecībā uz fiziskām personām. Spēja izveidot, lietot un analizēt darbam nepieciešamās datu bāzes. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās. Spēja veikt pētījumus ar zinātnisku vērtību darba aizsardzības jomā.	Profesionālo studiju beidzēju, darba devēju aptaujas un atsauksmes.

Studentu zināšanu vērtējuma rezultāti divreiz studiju gadā tiek apspriesti institūta un katedras sēdēs, tos apkopo un vērtē arī programmas administrācija un tie kalpo par pamatu tālākai mācību procesa pilnveidošanai.

Uzsākot darbu ar studentiem konkrēta priekšmeta ietvaros, mācībspēki pirmajā nodarbībā iepazīstina studējošos ar zināšanu un prasmju vērtēšanu kursa ietvaros. Šie vērtēšanas nosacījumi pieejami arī RTU elektroniskajā vide ORTUS. ORTUS nodrošina studējošos ar informāciju par konkrēto studiju priekšmetu, tā apgūšanas prasībām un metodiskajiem materiāliem, un viņi var sekot līdzi saviem sekmības rādītājiem. Interaktīvo elektronisko studiju vidi ORTUS – www.ortus.rtu.lv aktīvi izmanto gan studenti, gan mācībspēki un tai var piekļūt tikai autorizēti lietotāji.

Izglītības vērtēšanas pamatprincipi studiju programmā ir:

- pozitīvo sasniegumu summēšanas princips;
- pārbaudes obligātuma princips;

- vērtēšanas kritēriju atklātības un skaidrības princips;
- vērtēšanas formu dažādības princips;
- pārbaudījuma pieejamības princips.

Vērtēšanas pamatprincipi studiju programmā atspoguļoti otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības **standarta prasībās (LR MK 2001.gada 20.novembra noteikumi Nr.481)**. RTU darbojas iekšējā kvalitātes vadības sistēma. 2011.gada oktobrī RTU Senāta sēdē tika apstiprināta arī RTU Kvalitātes politika un notiek darbs pie RTU Kvalitātes rokasgrāmatas. RTU studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanā iesaistītas studiju procesu īstenojošās katedras un institūti, fakultāšu domes, mācību prorektora dienests, studentu parlaments un RTU Senāts. Minētās institūcijas vispusīgi vērtē no jauna veidojamus studiju virzienus un programmas, kā arī izmaiņas studiju virzienos un programmās, vērtē studiju virzienu ikgadējos pašnovērtējuma ziņojumus.

Studiju iekšējā kvalitātes nodrošināšanas mehānisma darbība RTU notiek rektorāta, fakultāšu, studiju virzienu un studiju programmu līmenī.

Vērtēšanas pamatprincipi studiju programmas administrācijas līmenī:

- katru semestri tiek veikta studiju programmā studējošo aptauja par pasniedzēju darba kvalitāti un studiju programmas novērtējumu. Aptauja notiek elektroniski ORTUS vidē, rezultātus saņem katrs mācībspēks personiski.

Rezultāti apkopotā formā tiek apspriesti institūtu, katedru sēdēs, Nozares studiju programmu komisijas sēdē un fakultātes Domes sēdē, tos apkopo un vērtē arī programmas administrācija un tie kalpo par pamatu tālākai mācību procesa pilnveidošanai.

- reizi studiju gadā tiek pārskatītas studiju programmu kursu anotācijas un kursu programmas, metodiskie materiāli, jaunākā mācību literatūra un studiju darbu (referātu, studiju darbu, prakses atskaišu un noslēguma darbu) metodiskie norādījumi;

- akadēmiskajam personālam tiek organizēti kursi un semināri par jaunākajām mācību, pedagoģiskajām metodēm, kā arī tiek veicināta kvalifikācijas paaugstināšanas kursu apmeklēšana;

- akadēmiskais personāls un studiju programmas administrācija piedalās dažādos pieredzes apmaiņas pasākumos, sadarbojoties ar citu valstu augstskolām, tiekoties ar atbilstošo iestāžu pārstāvjiem un uzņēmējiem, kā arī savstarpēji apspriežot aktualitātes nozarē, studējošo pētnieciskos darbus un projektus, analizējot to rezultātus;

- nepārtraukti seko telpu un tehniskā aprīkojuma kvalitātes prasību atbilstībai, izveidotas atbilstošas auditorijas ar nepieciešamajiem multimediju tehnikas līdzekļiem;

- pēc izlaiduma tiek veikta absolventu anketēšana, reizi divos gados notiek darba devēju un iepriekšējo gadu absolventu anketēšana. Rezultāti tiek ņemti vērā programmas pilnveidē un apspriesti programmas metodiskajos semināros.”

Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir **eksāmens un ieskaite**, kas jākārt katru studiju kursa noslēgumā. Pārbaudījuma forma ir noteikta studiju programmā.

- Ieskaitē programmas apguve tiek vērtēta divdaļīgajā vērtējuma skalā – “ieskaitīts” vai “neieskaitīts”. Ieskaiti pieņem studiju kursa mācībspēks.

- Bez noslēguma pārbaudījuma katrā studiju kursā ir iespējami arī kārtējie pārbaudījumi – kontroldarbi, uzstāšanās semināros, studiju patstāvīgie darbi u.c. Šie kārtējie pārbaudījumi ir noteikti studiju kursu programmās.

- Prakse tiek vērtēta 10 ballu vērtējuma skalā. Prakses vērtējumu dod prakses vadītājs un prakses aizstāvēšanas komisija, pieņemot prakses atskaišu aizstāvēšanu un izvērtējot prakses uzņēmuma atsauksmi.

- Kredītpunktus ieskaita par katru apgūto studiju kursu un praksi, ja vērtējums nav bijis mazāks par 4 (gandrīz viduvēji) vai “ieskaitīts”.

- Diplomu par profesionālā maģistra studiju programmas „Darba aizsardzība” pabeigšanu saņem studenti, kuri ir apguvuši programmu un nokārtojuši valsts pārbaudījumu iegūstot tajā vērtējuma – ne mazāku par 4(gandrīz viduvēji) .

Lai nodrošinātu studentu informētību par studiju kursu noslēguma pārbaudījumu nosacījumiem un prasībām, par prakses programmām un prakses atskaites aizstāvēšanas prasībām:

- studiju kursu noslēguma pārbaudījumu nosacījumi, prasības un jautājumi ir pieejami pie programmas administrācijas un mācībspēkiem;
- pārbaudījumu nosacījumi, prasības un jautājumi studentam tiek izskaidroti studiju kursa pirmajā nodarbībā.

Studējošo sekmība un rezultāti tiek regulāri analizēti un apspriesti, Darba un civilās aizsardzības institūts un katedras sēdēs, diplomprojektu rezultāti tiek apspriesti un apstiprināti IEVF Domes sēdēs.

RTU studējošo sasniegumu vērtēšanas standarti, noteikumi un prasības ir pilnā apmērā pieejami un apkopoti dokumentā „Studiju reglaments” sadaļā „Studiju darba reglamentācija” dokumentā „Studiju rezultātu vērtēšanas nolikums”, dokumenti pieejami ORTUS vidē. Papildus prasības, jeb vērtēšanas kārtība atsevišķiem studiju programmas priekšmetiem dotas Darba un civilās aizsardzības institūta studiju programmas mājas lapā <http://www.ievf.rtu.lv/da>.

2.5.8. Studiju programmas izmaksas

Programma	Dotācija programmai, LVL	Studiju maksa programmai, LVL	Kopā finansējums programmai, LVL	Izmaksas uz 1 studentu, LVL
Darba aizsardzība	0	33 065	33 065	4 076

2.5.9. Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem

Studiju programma izveidota saskaņā ar LR MK 2001.gada 20.novembra noteikumiem Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” (skat. 2.17. tabulu un 2.18. tabulu).

2.17. tabula

Maģistra profesionālo studiju programmas „Darba aizsardzība” (IGA0) atbilstība valsts standartam

Nr. p.k.	LR MK Noteikumu nr.481 prasības	Maģistra studiju programma IGA 0
1.	Maģistra programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu	Maģistra programmas apjoms ir 60 KP
2.	Kopējais studiju ilgums maģistra grāda ieguvei ir vismaz pieci gadi	Pēc 4 gadu (pilna laika) bakalaura vai inženiera profesionālajām studijām 1,5 gadi - pilna laika studijas. Kopā- 5,5 gadi.
3.	Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē, un kuru apjoms ir vismaz 7 kredītpunkti	17 KP
4.	Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībinību studiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 5 kredītpunkti	14 KP
5.	Pedagoģijas un psiholoģijas studiju kursi, kuru apjoms ir vismaz 2 kredītpunkti	2 KP
6.	Prakse, kuras apjoms ir vismaz 6 kredītpunkti	6 KP

7.	Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darbs vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana, un kura apjoms ir vismaz 20 kredītpunkti	Maģistra darbs – 20 KP
8.	Pēc maģistra programmas apguves piešķir profesionālo maģistra grādu nozarē, starpnozārē, kopnozārē vai profesijā	Iegūstamais grāds: maģistra profesionālais grāds darba aizsardzībā

Maģistra profesionālo studiju programmas “Darba aizsardzība” noslēgumā tiek piešķirts **profesionālais maģistra grāds darba aizsardzībā**, kas atbilst profesijas standartam „Darba aizsardzības vecākais speciālists.” (profesijas kods – 2263 01).

2.18. tabula

**Maģistra profesionālo studiju programmas
„Darba aizsardzība” atbilstība profesijas standartam**

Profesijas standarta „Darba aizsardzības vecākais speciālists” prasības attiecībā uz zināšanām	Studiju programmas priekšmeti, kuri nodrošina attiecīgās zināšanas
Zināšanas par Eiropas Savienības un Starptautiskās Darba Organizācijas prasībām darba aizsardzības jomā.	Darba aizsardzības tiesību pamati;
Arodveselības, darba medicīnas un veselības veicināšanas pamati.	Arodveselība un darba medicīnas pamati;
Saskarsme un darba psiholoģija	Darba psiholoģija un ergonomsika.
Komercedarbības ekonomikas pamati	Uzņēmuma ekonomika.
Vadībzinību pamati	Uzņēmējdarbības vadīšana;
Arodtoksikoloģijas pamati.	Bīstamo vielu pielietošanas drošība.
Profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.	Tiek doti priekšmeta pasniegšanas gaitā
Darba aizsardzības prasības un ar tām saistītie normatīvie akti	Bīstamās iekārtas un elektrodrošība; Bīstamo vielu pielietošanas drošība; Individuālie un kolektīvie darba aizsardzības līdzekļi; Civilā aizsardzība un ugunsdrošība; Darba aizsardzība un drošība
Vides aizsardzības prasības un ar tām saistītie normatīvie akti.	Apkārtējās vides aizsardzība
Ražošanā pielietojamo tehnoloģiju drošība.	Bīstamās iekārtas un elektrodrošība; Bīstamo vielu pielietošanas drošība; Individuālie un kolektīvie darba aizsardzības līdzekļi
Darba vides riska faktori un to ietekme uz nodarbināto drošību un veselību.	Arodveselība un darba medicīnas pamati; Darba aizsardzība un drošība .
Darba vides riska faktoru noteikšana, mērīšana un novērtēšana.	Darba aizsardzība un drošība
Darba procesā pielietojamie kolektīvie un individuālie aizsardzības līdzekļi.	Individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi.
Darba ergonomikas pamati..	Darba psiholoģija un ergonomsika
Datorzinības un datortehnoloģijas darba aizsardzībā.	Datorizētās modelēšanas un informācijas apstrādes pamati
Bīstamo vielu uzglabāšana un drošības pasākumi ar tām.	Bīstamo vielu pielietošanas drošība; Apkārtējās vides aizsardzība
Pedagoģija.	Pedagoģija

Nelaimes gadījumu izmeklēšanas un cēloņu noteikšanas pamatprincipi.	Darba aizsardzības tiesību pamati; Darba aizsardzība un drošība
Arodslimību cēloņu un sakarību noteikšana.	Arodveselība un darba medicīnas pamati
Darba tiesiskās attiecības un sociālais dialogs uzņēmumā.	Darba aizsardzības tiesību pamati
Vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī.	Angļu valoda, krievu valoda-fakultatīvi.
Zinātniski pētnieciskā darba metodoloģija.	Visi priekšmeti specializācijas griezumā, pirms diploma prakse, maģistra darba vadīšana.

2.5.10. Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām

Rīgas Tehniskās universitātes Inženierekonomikas un vadības fakultātes maģistra profesionālo studiju programmas „Darba aizsardzība” salīdzinājums veikts balstoties uz Eiropas Savienības – Vācijas (BAuA), Holandes (Delft University of Technology), kā arī uz citu valstu- Norvēģijas (Universitet i Bergen) un ASV (Minnesota University) augstskolu programmu izpēti. Sadarbība ir uzsākta ar Lundas Tehnisko augstskolu (Zviedrija, Lunds Tekniska hogskola). Līdzīgas studiju programmas tiek realizētas:

- BAuA, Vācijā, **ES**- (4.8.pielikums);
- Delft University of Technology, Holandē, **ES**- (4.8.pielikums);
- Bergenas universitātē (Universitet i Bergen), **Norvēģijā**- (4.8.pielikums);
- Minesotas universitātē (Minnesota University), **ASV**- (4.8.pielikums).

Salīdzinot akreditējamo studiju programmu ar attiecīgām studiju programmām ārvalstīs, var secināt, ka tās ir līdzīgas.

Tas ļauj izdarīt sekojošus secinājumus:

- nominālais studiju ilgums līdzīgi kā RTU ir 1,5 līdz 2 gadi;
- maģistra darba rakstīšanai un aizstāvēšanai ir paredzēts pēdējais studiju semestris, atbilstoši-20 KP;
- RTU programma pēc kredītpunktu apjoma ir līdzīga minēto augstskolu programmām;

- minētajās programmās iekļautie studiju priekšmeti pēc satura un apjoma atbilst RTU programmai, atšķirības ir tikai šo priekšmetu tematiskajā kombinācijā.

Studiju programma satur arī viennozīmīgi līdzīgus mācību priekšmetus, piemēram, darba aizsardzība un drošība, arodveselība un darba medicīna, ergonomika, darba aizsardzības tiesības, apkārtējās vides aizsardzība, risku novērtēšanas metodes, sistēmu modelēšana, kas ir akreditējamās studiju programmas pamats.

2.5.11. Studējošo skaits

2012./2013.studiju gadā programmā studēja 37 studenti.

2013./2014.studiju gadā programmā studē 47 studenti.

2.5.12. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

2013./2014. studiju gadā programmā imatrikulēti 26 studenti.

2.5.13. Absolventu skaits

Absolvējot studiju programmu, profesionālā maģistra grādu darba aizsardzībā ir ieguvuši 255 studenti (skat. 2.19. tabulu). Programmas pirmais izlaidums notika 2006.gada 22.jūnijā.

2.19 tabula

Maģistra profesionālo studiju programmas
„Darba aizsardzība” absolventi 2006.g. – 2013.g.

Studiju gads	Absolventu skaits
2005./2006.	53
2006./2007.	51
2007./2008.	38
2008./2009.	34
2009./2010.	43
2010./2011.	14
2011./2012.	8
2012./2013.	14
Kopā:	255

2.5.14. Studējošo aptaujas un to analīze

2012./2013. studiju gadā tika veikta studentu aptauja, kurā 10 baļļu vērtējumā tika konstatēts, ka: **pozitīvi tiek vērtētas:**

- zināšanas ir attīstījušas maģistrantu spējas risināt darba un sadzīves problēmas;
- apmierina iespējas apgūt zināšanas un specializāciju;
- ir labas attiecības un sadarbība ar mācībspēkiem;
- attiecības starp atsevišķo priekšmetu blokiem maģistrantus apmierina;
- studiju procesa nodrošinājums ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem ir

pietiekams;

nepilnības:

- studiju process nav pietiekami aktīvi virzīts uz interesi par tālāku zinātnisko darbību kādā konkrētā darba aizsardzības jomā;
- studiju procesa internacionalizācija varētu būt labāka (vieslektoru piesaiste);
- nepieciešams papildināt mācību tehniskos līdzekļus.

2.5.15. Absolventu aptaujas un to analīze

2012./2013. studiju gadā tika veikta absolventu aptauja, kurā 10 baļļu vērtējumā tika konstatēts, ka:

- pozitīvi tiek vērtētas:
- norāda, ka ir sagatavoti darbam vadošā amatā;
- iegūtās zināšanas ir pietiekamas stratēģisko jautājumu izvirzīšanā un risināšanā;
- uzskata, ka iegūtās zināšanas palielina viņu konkurent spēju darba tirgū.
- pavadītie studiju gadi ir sekmējuši ieinteresētību mācīties un apgūt arvien jaunas

zināšanas.

nepilnības:

- nav dotāciju no valsts budžeta.

2.5.16. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studiju programmas realizācijas gaitā divas reizes studiju gadā (reizi studiju pusgadā) RTU ietvaros ORTUS vidē notiek programmas realizācijā iesaistīto pasniedzēju darba kvalitātes vērtējums (studējošo anonīma aptauja) pēc sekojošiem pamatkritērijiem šajā aspektā: mācībspēks

bija labi sagatavojies nodarbībām, mācībspēks efektīvi izmantoja audiovizuālos uzskates līdzekļus, ieteiktā mācību literatūra bija pieejama un palīdzēja apgūt studiju priekšmetu, studiju priekšmeta materiāli bija pieejami e-studiju vidē.

RTU tiek organizētas arī absolventu un atbildīgo pasniedzēju aptaujas. Liela nozīme studiju procesa pilnveidošanas jautājumu risināšanā ir RTU Studentu parlamentam, t.sk. IEVF Studentu pašpārvaldei. Studiju virziena komisijas sastāvā iekļauts studentu pārstāvis.

2.6. Bakalaura profesionālo studiju programma „Drošības inženierija”

2.6.1. Studiju programmas apraksts

Studiju programma ietver darba aizsardzības, inženierzinātņu, ekonomikas, vadībzinātnes, arodveselības pamatu un vides zinātnes studiju priekšmetus. Papildus studenti apgūst arī zināšanas ugunsdrošība un civilajā aizsardzībā, lai varētu uzņēmumā vai iestādē pildīt arī atbildīgā par ugunsdrošību un civilo aizsardzību funkcijas. Studenti tiek gatavoti strādāt jebkurā tautsaimniecības nozares uzņēmumā. Līdz šim Latvijā tika īstenotas 3 studiju programmas, kas kopumā pozitīvi ietekmē tehnogēnās vides drošību, tomēr nenodrošina šī aspekta kompleksu redzējumu un iespēju kontrolēt ražošanas ietekmi uz apkārtējo darba vidi kopumā, kā arī nenodrošina drošības ilgtspējīgu un kompleksu monitoringu un cilvēku resursu dzīvības un veselības kvalitāti. Ražošanas tehnoloģijas integrācijas līmeņa pieaugums noved pie tehnogēnās vides drošības kompleksa vērtējuma nepieciešamības. Ja iepriekš darba aizsardzība, ugunsdrošība un civilā aizsardzība tika apskatītas kā nosacīti atsevišķas disciplīnas, tad tehnogēniskā integrācija – ražošanas procesu automatizācija, savienojot vienā sistēmā secīgas, dažādas tehnoloģijas (dažādas bīstamības pakāpes un dažādas ietekmes raksturu uz cilvēka veselību, dzīvību un labklājību), nosaka darba vides drošības un pārvaldības izglītības disciplīnu integrācijas nepieciešamību.

Studiju programma tiek īstenota ar dažādu studiju formu palīdzību: lekcijas, praktiskās nodarbības, kursa darbi un mācību prakse. Studiju laikā studējošie apgūst padziļinātas zināšanas par tehnogēnās darba vides kompleksa vērtēšanas pamatprincipiem, kompleksu darba vides problēmu risināšanas metodēm.

2.6.2. Studiju programmas saturs

A	Programmas obligātie studiju priekšmeti	100.0
1	DDM101 Matemātika	9.0
2	IUE217 Uzņēmējdarbības ekonomika	2.0
3	HPS120 Saskarsmes pamati	2.0
4	ICD702 Ievads specialitātē	1.0
5	HFA101 Sports	0.0
6	MKI518 Visaptverošā kvalitātes vadība	4.0
7	MFA101 Fizika	6.0
8	DIP106 Risinājumu algoritmizācija un programmēšana	5.0
9	ĶVĶ115 Inženierķīmija	2.0
10	ICD718 Tehnogēnās vides drošības pārvaldība	3.0
11	MTH202 Tehniskā mehānika	2.0
12	EEE120 Elektrotehnika un elektronika	3.0
13	ĶST560 Materiālmācība	3.0
14	ICD705 Darba aprīkojuma drošība	3.0
15	HSP446 Pedagoģija	2.0
16	BSG330 Apkure, ventilācija un gaisa kondicionēšana	2.0
17	ICD704 Darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības likumdošana	2.0
18	ICD711 Darba aizsardzības sistēmas organizācija (studiju projekts)	2.0

19	ICD721	Ergonomika un darba psiholoģija	2.0
20	EEA194	Elektrodrošība	3.0
21	ICD708	Darba tiesību pamati	2.0
22	IDA505	Bīstamās iekārtas un to uzraudzība	2.0
23	IDA408	Bīstamo vielu pielietošanas drošība	3.0
24	ICD707	Individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi	3.0
25	IDA503	Apkārtējās vides aizsardzība	2.0
26	ICD709	Drošības prasības darba vietām	2.0
27	ICD710	Drošības tehnika	2.0
28	ICD712	Drošības tehnika (studiju projekts)	2.0
29	ICD717	Darba vides risku novērtēšanas metodes	4.0
30	ICA706	Civilā aizsardzība	3.0
31	ICA703	Ugunsdrošības profilaktiskā darba organizācija un ugunsgrēku izpēte un ekspertīze	3.0
32	ICA704	Ugunsdrošības profilaktiskā darba organizācija (studiju projekts)	2.0
33	ICA709	Uguns aizsardzības sistēmas	2.0
34	ICA705	Katastrofu pārvaldīšana (studiju projekts)	2.0
35	ICA708	Tehnoloģisko procesu ugunsdrošība un sprādzienbīstamība	3.0
B		Obligātās izvēles studiju priekšmeti	16.0
B1		Specializējošie studiju priekšmeti	10.0
1	BMT415	Būvju apsekošana un pārbaude	3.0
2	ICD714	Rūpniecisko atkritumu apsaimniekošana	2.0
3	ICA707	Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība	3.0
4	ICA710	Ugunsdzēsības un glābšanas darbu taktika un aprīkojums	2.0
5	IKI763	Tirgus uzraudzības pamati	2.0
6	MKI323	Industriālie mērījumi	3.0
7	MKI508	Atbilstības novērtēšana	3.0
8	ICA711	Rūpniecisko avāriju riska novērtēšana un samazināšana	2.0
B2		Humanitārie un sociālie studiju priekšmeti	2.0
1	HSP489	Organizāciju psiholoģija	2.0
2	HSP375	Vadības socioloģija	2.0
B6		Valodas	4.0
1	HDG405	Angļu valoda	4.0
2	HDG418	Vācu valoda	4.0
C		Brīvās izvēles studiju priekšmeti	6.0
D		Prakse	26.0
E		Gala / valsts pārbaudījums	12.0

2.6.3. Studiju programmas īstenošanas plānojums

Programma „Drošības inženierija” atbilst izglītības koncepcijas pamatnostādņēm un esošajiem profesionālās izglītības normatīvajiem aktiem.

Profesionālo studiju rezultātā students iegūst zināšanas un nepieciešamo profesionālo kompetenci, kas atbilst 5.līmeņa profesionālai kvalifikācijai (Vecākais darba aizsardzības speciālists) un veido noteiktu kultūras un inteliģences pakāpi, kā arī ļauj sākt specialitātei atbilstošu profesionālo darbību. Paredzēts, ka reizē zinātniskā un praktiskā darba iemaņu iegūšanu, tiek papildinātas zināšanas psiholoģijā un pedagoģijā, lai veiksmīgāk varēt uzsākt profesionālo un arī pedagoģisko karjeru.

Programmas struktūra paredz šādu priekšmetu apguvi:

Obligātie studiju priekšmeti	100KP vai 62,5%
Obligātās izvēles priekšmeti	16KP vai 10%
Brīvās izvēles priekšmeti	6KP vai 3,75%
Prakse	26KP vai 16,25%
Valsts pārbaudījumi	12KP vai 7,5%

Obligātie studiju priekšmeti ietver **vispārizglītojošos studiju kursus** ar apjomu 14KP vai 8,8% no apjoma, **nozares teorētiskos pamatkursus** un **informācijas tehnoloģijas kursus** ar apjomu 36 KP vai 22,5% no apjoma, **nozares profesionālās specializācijas kursi** ar apjomu 50 KP vai 31,2% no apjoma.

Obligātās izvēles priekšmeti ietver nozares profesionālās specializācijas kursus ar apjomu 10KP vai 6,3% no apjoma, humanitārie/sociālie un vadības studiju priekšmeti ar apjomu 2 KP ar vai 1,2% no apjoma, valodas ar apjomu 4 KP vai 2,5% no apjoma.

Studējošiem programmas īstenošanas gaitā tiek nodrošināta individuālā pieeja un atgriezeniskā saite. Akadēmiskā personāla un studējošo tiešā saskarsme ir kontaktstunda, kurā tiek īstenoti Studiju programmas mērķi un uzdevumi atbilstoši studiju plānam un kuras ilgums ir viena akadēmiskā stunda. Kontaktstundas sastāda ne mazāk nekā 60% no teorētisko mācību apjoma. Kontaktstundas realizē lekciju, semināru, laboratorijas darbu, praktisko darbu un konsultāciju veidā. Lekcijas plānotas ne vairāk nekā 50% no visa mācību laika apjoma. Patstāvīgo studiju laikā studējošais mācību vielu apgūst patstāvīgi. Patstāvīgās studijas ir ne vairāk nekā 34% no teorētiskā mācību apjoma. Studiju programmā ietvertos studiju priekšmetu aprakstos ir ietverti individuālie uzdevumi, kā arī paredzēti darbi grupās, kuri tiek aizstāvēšanas laikā apspriesti un tieši diskusiju laikā studējošie parāda cik lielā mērā ir apgūta studiju priekšmeta viela.

Studiju programmā ietvertās specializējošās prakses mērķis ir iegūt nepieciešamās patstāvīgā darba praktiskās iemaņas, sistematizēt, nostiprināt un paplašināt teorētiskās un praktiskās zināšanas, attīstīt darba iemaņas kā topošajiem vecākiem darba aizsardzības speciālistiem, atbildīgajiem par ugunsdrošību uzņēmumos, iestādēs, attīstīt prasmi pierādīt darba aizsardzības un ugunsdrošības problēmu risinājumu nozīmīgumu, kā arī izstrādāt un parādīt to atrisināšanas ceļus.

Studiju programma, tās realizācijas procesā, regulāri tiks papildināta un aktualizēta, ņemot vērā studējošo aptaujas, pamatojoties uz jaunākajiem zinātniskajiem sasniegumiem darba aizsardzībā un ugunsdrošībā, kā arī balstoties uz darba tirgus pētījumiem, darba devēju un praktizējošo speciālistu ieteikumiem. Arī mācībspēku un starptautisko ekspertu un organizāciju ieteikumiem ir būtiska nozīme studiju procesa pilnveidošanā.

STUDIJU PLĀNS

Studiju programmas kods **ICO 0**

Programma: **Drošības inženierija**
 Studiju līmenis: bakalauru profesionālās studijas
 Apmācību veids: pilnā laika dienas studijas

01. studiju pusgads

Nr. p/k	Šifrs	Priekšmeta nosaukums	Apjoms (KP)	Stundu sadalījums	Pārbaudes veids
A. Obligātie studiju priekšmeti					
1.		Ievads specialitātē	1		I
2.	DDM101	Matemātika	5	3/3	E
3.	IUE 217	Uzņēmējdarbības ekonomika	2	1/1	I. E

4.	HPS 120	Saskarsmes pamati	2	1/1	I
5.	HDG417	Angļu valoda	2	0/2	E
	HDG418	Vācu valoda	2	0/2	E
6.	HSP489	Organizāciju psiholoģija,	2	1/1	I
	HSP 375	Vadības socioloģija	2	1/1	I
7.	MFA101	Fizika	3	2/0/ 11.d	E
8.	ĶVĶ115	Inženierķīmija	2	2/0/11.d	I
9.	ICD704	Darba aizsardzības , civilās aizsardzības un ugunsdrošības likumdošana	1	1/1	I
10.	HFA101	Sports	0		I
		Kopā	20		

02. studiju pusgads

Nr.p.k.	Šifrs	Priekšmeta nosaukums	Apjoms (KP)	Stundu sadalījums	Pārbaudes veids
Obligātie studiju priekšmeti					
1.	DDM101	Matemātika	4	2/3	E
2.	MFA101	Fizika	3	2/0/11.d	E
3.	ĶST560	Materiālmācība	3		E
4.	HDG417	Angļu valoda	2	0/2	E
	HDG418	Vācu valoda	2	0/2	E
5.	ICD706	Darba aizsardzības, civilās aizsardzības un ugunsdrošības likumdošana.	2	2/1	E
6.	DIP101	Risinājumu algoritmizācija un programmēšana	3	2/0/11.d	E
7.		Tehnogēnās vides drošības pārvaldība	3		E
8.	HFA101	Sports	0		I
		Kopā	20		

03. studiju pusgads

Nr.p.k.	Šifrs	Priekšmeta nosaukums	Apjoms (KP)	Stundu sadalījums	Pārbaudes veids
Obligātie studiju priekšmeti					
1.	DMS201	Matemātika (spekurss)	4	2/3	E
2.	ICD706	Inženiermehānika	3	2/1	E
3.	EEE120	Elektrotehnika un elektronika	3	2/0/11.d	E
4.	ICD708	Darba tiesību pamati	2	2/0	E
5.	ICA 706	Civilā aizsardzība	3	2/1	E
6.	IDA408	Bīstamo vielu pielietošanas drošība	3	2/1	E
7.	DIP102	Datormācība (spekurss)	2	1/0/11.d	E
		Kopā	20		

04. studiju pusgads

Nr.	Šifrs	Priekšmeta nosaukums	Apjoms	Stundu	Pārbaudes
-----	-------	----------------------	--------	--------	-----------

p.k.			(KP)	sadalījums	veids
Obligātie studiju priekšmeti					
1.	IDA506	Darba psiholoģija un ergonomika	2	2/0	E
2.	IDA713	Arodveselība un darba fizioloģija	3	2/1	E
3.	EEA194	Elektrodrošība	3	1/0/2l.d.	E
4.	HSP446	Pedagoģija	2	1/1	I
5.	ICA708	Tehnoloģisko procesu ugunsdrošība un sprādzienbīstamība	3	2/1	E
6.	ICA709	Uguns aizsardzības sistēmas	2	1/1	I
7.	IDA503	Apkārtojās vides drošība	2	1,5/0,5	E
8.	ICD707	Individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi	3	2/1	E
Kopā			20		

05.pusgads

Nr.p.k.	Šifrs	Priekšmeta nosaukums	Apjoms (KP)	Stundu sadalījums	Pārbaudes veids
Obligātie studiju priekšmeti					
1.	ICD711	Darba aizsardzības sistēmas organizācija (studiju projekts)	2	0/2	D
2.	ICA704	Ugunsdrošības profilaktiskā darba organizācija (studiju projekts)	2	0/2	D
3.		Rūpniecisko atkritumu apsaimniekošana	2	1/1	E
4.	IDA505	Bīstamās iekārtas un to uzraudzība	2	1.5/0,5	E
5.	ICD705	Darba aprīkojuma drošība	3	2/1	E
6.	BSG330	Apkure, ventilācija un gaisa kondicionēšana	2	1/1	E
7.	ICA703	Ugunsdrošības profilaktiskā darba organizācija un ugunsgrēku izpēte un ekspertīze.	3	2/1	E
8.	ICD717	Darba vides risku novērtēšanas metodes	4	3/1	E
Kopā			20		

06.pusgads

Nr.p.k.	Šifrs	Priekšmeta nosaukums	Apjoms (KP)	Stundu sadalījums	Pārbaudes veids
Obligātie studiju priekšmeti					
1.	ICD710	Drošības tehnika	2	1,5/0,5	I
2.	ICA705	Katastrofu pārvaldīšana (studiju projekts)	2	0/2	D
Prakse					

1.		Specializējošā prakse	16		D
		Kopā	20		

07. pusgads

NR.p.k.	Šifrs	Priekšmeta nosaukums	Apjoms(KP)	Stundu sadalījums	Pārbaudes veids
Obligātie studiju priekšmeti					
1.	ICD712	Drošības tehnika (studiju projekts)	2	0/2	D
Obligātās izvēles priekšmeti					
1.	BMT415	Būvju apsekošana	3	2/1	E
	MKI323	Industriālie mērījumi	3	1/2	E
2.	ICA707	Būvniecības un projektēšanas ugunsdrošība	3	2/1	E
	MKI508	Atbilstības novērtēšana	3	2/1	E
3.	ICD709	Drošības prasības darba vietām.	2	1,5/0,5	I
	ICD713	Tirgus uzraudzības pamati	2	1,5/0,5	I
4.	ICA 710	Ugunsdzēsšanas un glābšanas darbu taktika un aprīkojums	2	1/1	I
	ICA711	Rūpniecisko avāriju riska novērtēšana un samazināšana	2	1,5/0,5	I
5.		Brīvās izvēles priekšmeti	6		I
6.		Projektēšanas prakse	2		I
		Kopā	20		

08.pusgads

N.p.k.	Šifrs	Priekšmeta nosaukums	Apjoms(KP)	Stundu sadalījums	Pārbaudes veids
1.		Projektēšanas prakse	8		D
2.		Diplomprojekts	12		D
		Kopā	20		

2.6.4. Studiju kursu un moduļu apraksti

Studiju kursu un moduļu apraksti atrodami RTU Studiju programmu reģistrā

<https://stud.rtu.lv/rtu/vaaApp/sprpub>

2.6.5. Studiju programmas organizācija

Bakalaura profesionālo studiju programmas „Drošības inženierija” **mērķis** ir sniegt bakalaura profesionālo izglītību drošības inženierijā, lai nodrošinātu 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības prasībām atbilstošu teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu kopumu, kas ļauj sākt darba aizsardzības vecākā speciālista un ugunsdrošības un civilās aizsardzības speciālista profesionālo darbību.

Bakalaura profesionālo studiju programma „Drošības inženierija” veidota atbilstoši Eiropas Savienības prasībām, profesijas standarta „Darba aizsardzības vecākais speciālists” prasībām, kā

arī PK 2149 40 „Ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženieris” prasībām, un saskaņota ar LDDK ekspertiem.

Programmas **uzdevumi** ir panākt sistemātisku un secīgu izglītību tehnogēnās (cilvēku radītās) vides drošībā un pārvaldībā. Līdz šim iztrūka pamatposms – profesionālā bakalaura programma. Latvijā tika īstenotas 3 studiju programmas, kuras kopumā pozitīvi ietekmē tehnogēnās vides drošību, bet tomēr nenodrošināja šī aspekta kompleksu redzējumu un iespēju kontrolēt ražošanas ietekmi uz apkārtējo darba vidi kopumā, nenodrošinot drošības ilgtspējīgu un kompleksu monitoringu un cilvēku resursu dzīvības un veselības kvalitāti. Ražošanas tehnoloģiskās integrācijas līmeņa pieaugums noved pie tehnogēnās vides drošības kompleksa vērtējuma nepieciešamības. Ja iepriekš darba aizsardzība, ugunsdrošība un civilā aizsardzība tika apskatītas kā nosacīti atsevišķas disciplīnas, tad tehnogēniskā integrācija – ražošanas procesu automatizācija savienojot vienā sistēmā secīgas, dažādas tehnoloģijas (dažādas bīstamības pakāpes un dažādas ietekmes rakstura uz cilvēka veselību, dzīvību un labklājību) nosaka darba vides drošības un pārvaldības izglītības disciplīnu integrācijas nepieciešamību.

Bakalaura profesionālo studiju programma „Drošības inženierija” paredz lekcijās, praktiskajās nodarbībās, laboratorijas darbos un literatūras studijās apgūt nepieciešamos juridiskos, tehniskos, ekonomiskos, medicīnas, kā arī humanitāros un sociālos mācību priekšmetus.

Studiju rezultātā students iegūst zināšanas par:

- Eiropas Savienības un Starptautiskās Darba organizācijas prasībām darba un civilās aizsardzības jomā;
- ar darba aizsardzību, civilo aizsardzību un ugunsdrošību saistītiem normatīviem aktiem;
- ar apkārtējās vides aizsardzību saistītiem normatīviem aktiem;
- ražošanā pielietojamo tehnoloģiju darba drošību un ugunsdrošību, darba vides riska faktoriem un to ietekmi uz nodarbināto drošību un veselību;
- darba vides risku un ugunsgrēku risku faktoru noteikšanu, mērīšanu un novērtēšanu;
- informācijas tehnoloģiju pielietojumu darba aizsardzībā, ugunsdrošībā un civilajā aizsardzībā;
- bīstamo vielu uzglabāšanu un drošības pasākumus ar tām;
- ugunsdzēsības taktiku un glābšanas darbiem;
- darba tiesiskajām attiecībām un sociālo dialogu uzņēmumā.

Kā arī nepieciešamās prasmes:

- analizēt un praksē pielietot normatīvo aktu un standartu prasības darba aizsardzības, civilās aizsardzības un ugunsdrošības jomās;
- organizēt un plānot darbu, kas saistīts ar darba vides iekšējo uzraudzību un ugunsdrošības uzraudzību, risku novērtēšanu un to novēršanas vai samazināšanas pasākumiem;
- plānot darba aizsardzības un ar to saistīto vides aizsardzības darbu uzņēmumā;
- apsekot, uzraudzīt un kontrolēt uzņēmuma darba vidi, ugunsdrošības un civilās aizsardzības objektus, nodrošinot nodarbināto darba drošības un veselības aizsardzības darba vietās pamatprasības;
- analizēt un novērtēt uzraudzības un kontroles rezultātu atbilstību darba vides iekšējās uzraudzības un ugunsdrošības normatīvo aktu prasībām;
- pielietot praksē darba vides risku novērtēšanas metodes, tai skaitā kvalitatīvās, puskvantitatīvās vai kvantitatīvās novērtēšanas metodes;
- identificēt un organizatoriski risināt darba vides ergonomiskās, psihosociālās un organizatoriskās problēmas;
- argumentēt plānoto pasākumu prioritātes un to lietderību;
- organizēt un īstenot nodarbināto apmācības darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības jautājumos;

- darboties ārkārtējās situācijās;
- pārstāvēt uzņēmumu citos uzņēmumos, valsts un nevalstiskās institūcijās attiecībā uz fiziskām personām;
- veikt pētījumus ar zinātnisku vērtību darba aizsardzības jomā.

Bakalaura profesionālā izglītība nodrošina arī pamatzināšanas, kas veido noteiktu kultūras un inteligences pakāpi, ļaujot uzsākt sabiedrisku darbību, kontaktēties ar Latvijas un ārzemju kolēģiem.

2.6.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Bakalaura profesionālo studiju programma „Drošības inženierija” apstiprināta RTU Senāta sēdē 2011.gada 31. janvārī, protokola Nr.546, nosakot studentu uzņemšanu ar 2011./2012.studiju gadu.

Studiju process tiek veidots kā aktīvs, studentam saistošs process, tajā ietilpst – lekcijas, semināri, diskusijas, situāciju un praktisko uzdevumu risināšana, individuālais un grupu darbs, t.sk., arī pētnieciskais darbs, prakse, darba devēju pārstāvju vieslekcijas. Programmas ietvaros tiek domāts par studiju formu un procesu pilnveidošana. Pārmaiņas ir orientētas galvenokārt uz mācīšanas stila nomainīšanu ar „mācīšanu mācīties” un informācijas tehnoloģiju integrēšanu darba vides kvalitātes uzlabošanas lēmumu pieņemšanā.

Īpaša uzmanība tiek veltīta vienai no izplatītākajām aktīva studiju darba metodēm – situācijas uzdevumu jeb situāciju analīzei, kur galvenokārt tiek izmantots vietējo uzņēmumu informatīvais materiāls. Mācībspēki programmu ietvaros ir izstrādājuši virkni situācijas uzdevumus.

Viens no programmas mērķiem ir attīstīt un pilnveidot studējošo prasmi strādāt komandā saskaņoti ar citiem, ko var sasniegt variējot ar dažādām darba formām. Tāpēc lielākais īpatsvars auditorijās tiek likts uz interaktīvajām studiju formām: darbu nelielās grupās.

Akadēmiskā personāla un studējošā tiešā saskarsme ir kontaktstunda, kura tiek īstenota studiju programmas mērķu un uzdevumu sasniegšanai atbilstoši studiju plānam un kuras ilgums ir viena akadēmiskā stunda. Kontaktstundas sastāda ne mazāk, kā 60% no teorētisko mācību apjoma. Kontaktstundās realizē lekciju, semināru, laboratorijas darbu, praktisko darbu un konsultāciju veidā. Lekcijas ir ne vairāk, ka 50% no visa mācību apjoma. Patstāvīgās studijas ir ne vairāk, kā 34% no teorētiskā mācību apjoma.

Prakse ir saistīta un saturiski atbilst teorētiskai daļai, un studiju programmā tā ir iekļauta, lai apgūtu profesionālās iemaņas apgūstamajā specialitātē. Specializējošās prakses mērķis ir iegūt nepieciešamās patstāvīgā darba praktiskās iemaņas, sistematizēt, nostiprināt un paplašināt teorētiskās un praktiskās zināšanas, attīstīt darba iemaņas kā topošajiem vecākiem darba aizsardzības speciālistiem, un atbildīgajiem par ugunsdrošību uzņēmumos, iestādēs, attīstīt prasmi pierādīt darba aizsardzības un ugunsdrošības problēmu risinājumu nozīmīgumu, kā arī izstrādāt un parādīt to atrisināšanas ceļus.

Studiju programma, tās realizācijas procesā regulāri tiks papildināta un aktualizēta, ņemot vērā studējošo aptaujas, pamatojoties uz jaunākajiem zinātniskajiem sasniegumiem darba aizsardzībā un ugunsdrošībā, kā arī balstoties uz darba tirgus pētījumiem, darba devēju un praktizējošo speciālistu ieteikumiem. Arī mācībspēku un starptautisko ekspertu un organizāciju ieteikumiem ir būtiska nozīme studiju procesa pilnveidošanā. Programmas pilnveidošanas mērķis ir nodrošināt izglītotu, darba tirgū konkurētspējīgu un profesionālu darba aizsardzības vecāko speciālistu sagatavošanu. Izmantojot studentu aptaujas, savstarpējās diskusijas ar studējošiem. Pārrunājot problēmas par studiju priekšmeta apgūšanu tiks analizēti studiju rezultāti. Studiju rezultātu apkopojums tiek apspriests Darba un civilās aizsardzības katedras sēdēs, kurās tiek izvērtēti sasniegtie rezultāti un pieņemti lēmumi par studiju procesa uzlabošanu. Tie organizētas tematiskas ekskursijas apmeklējot izstādes, uzņēmumus, lai praktiski iepazītos ar attiecīgo studiju kursā aplūkoto tēmu. Studējošie patstāvīgi apgūstot studiju priekšmetus izmanto RTU e- studiju vidi (ORTUS), kā arī Eiropas Savienības Darba un veselības aizsardzības aģentūras www.osha.eu mājas lapu, kā arī nacionālā kontaktpunkta www.osha.lv mājas lapu, Valsts darba

inspekcijas www.vdi.gov.lv mājas lapa, Apvienotās Karalistes darba drošības pārvaldes www.hse.gov.uk mājas lapa, kā arī citu valstu interneta materiālus apgūstot Studiju programmā iekļautās tēmas.

Uzsākot darbu ar studentiem konkrēta studiju priekšmeta ietvaros, mācībspēki pirmajā nodarbībā iepazīstina studējošos ar zināšanu un prasmju vērtēšanu kursa ietvaros. Šie vērtēšanas nosacījumi ir pieejami arī RTU elektroniskajā studiju vidē ORTUS. Sistēmas lietošana nodrošina studējošos ar informāciju par konkrēto studiju priekšmetu, tā apgūšanas prasībām un metodiskajiem materiāliem. Līdz ar ORTUS vides izveidošanu paplašinājās iespēja kvalitatīvi strādāt ar studentiem un papildus piedāvāt dažādus studiju materiālus. Šajā elektroniskajā vidē students var sekot līdzi saviem sekmības rādītājiem. Tehnoloģiju izmantošanas un informācijas apmaiņas ātruma paaugstināšanās nodrošina arī klātienē nodarbību efektivitāti un veicina studējošo patstāvīgo darbu. Interaktīvo elektronisko studiju vidi ORTUS aktīvi izmanto gan studenti, gan mācībspēki. Tajā ir iespējams iekļūt tikai autorizētiem lietotājiem. ORTUS-ā ir pieejami aktuālie studiju kursi (anotācijas, prasības studiju kursa sekmīgai nokārtošanai, lekciju plāns, lekciju materiāli, nepieciešamā literatūra u.c. materiāli), informācija par studējošā sekmību un nokārtotajiem studiju kursiem, aktuālie ziņojumi, bibliotēkas informācija, pieeja mācību un zinātniskajai literatūrai un datu bāzēm, e- pasts utt.

Tiek nodrošināta palīdzība un akadēmiskā personāla konsultācijas studējošiem, kā arī notiek starprezultātu pārbaude, lai studiju procesā nodrošinātu studiju programmas rezultātu sasniegšanu paredzētajā laikā un studēšanas motivācijas paaugstināšanu.

Akadēmiskā personāla konsultācijas studējošiem, kā arī notiek starprezultātu pārbaude, kura tiek realizēti sekojoši:

- programmas realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem ir nodrošinātas darba vietas un noteikti konsultāciju laiki divas reizes nedēļā pa 2 stundām tieša kontakta konsultācijām,
- starprezultātu pārbaude tiek realizēta arī praktisko semināru un praktisko nodarbību laikā,
- interaktīvā formā, lai nodrošinātu operatīvu informācijas apmaiņu un studiju gaitas kontroli ārpus konsultāciju laikiem, studiju programmā studējošiem ir iespēja izmantot DCAI mājas lapa <http://www.ievf.rtu.lv/da> (autorizētajiem lietotājiem, kurā informācijas apmaiņa iespējama kā studiju priekšmetu līmenī, tā arī programmas vadības līmenī.
- E – studiju vidē ORTUS ir iespējams klātienē komunicēt, noteiktajos konsultāciju laikos, ar ikvienu mācībspēku, bet aktuālo kursu ietvaros arī ar studiju biedriem. Portālā ir izveidoti diskusiju forumi, notiek aptaujas utt. Tā kā šis portāls ir ieviests tikai kopš 2007.gada, tad tas nepārtraukti tiek pilnveidots un uzlabots. Studējošie un mācībspēki tiek apmācīti šī portāla izmantošanai.

Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības darbs ir tieši saistīts ar docētajiem studiju kursiem, jo to virzību nosaka:

- nepieciešamība pilnveidot studiju kursus,
- iesaistīt studējošos zinātniski pētnieciskajā darbā – pamatā bakalaura darba izstrādes gaitā,
- nepieciešamība motivēt studējošos tālākam zinātniskajam darbam un studijām maģistratūras un doktorantūras līmenī, tādejādi nodrošinot studiju programmas akadēmiskās kapacitātes celšanu – pamatā tiek realizēta, iesaistot studējošos zinātnisko konferenču (t.sk. ikgadējās RTU Starptautiskās zinātniskās konferences sekcijas „Tehnogēnās vides drošības zinātniskās problēmas” zinātnisko rakstu krājumos publicēti raksti, kuri saistīti ar studiju kursu tematiku) un zinātnisko semināru darbā Latvijā un ārzemēs.

Studējošo zinātniski pētniecības darbs tiek tieši saistīts ar studiju programmas mērķiem jo:

- nodrošina studējošo piesaisti konkrētu problēmu risināšanai uzņēmumu un organizāciju līmenī,
- sākot ar 2004.gadu ir noslēgtas vienošanās ar Latvijas Darba devēju konfederāciju, Valsts Darba inspekciju un Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienestu par sadarbību studējošo apmācībā un pētniecības darbu tematisko ievirzi konkrētu darba un civilās aizsardzības problēmu risināšanā,

- rada iespēju motivēt studējošos tālākam zinātniskajam darbam un studijām maģistratūras un doktorantūras līmenī, tādējādi nodrošinot studiju programmas akadēmiskās kapacitātes celšanu kā RTU tā arī Latvijā kopumā.

2.6.7. Vērtēšanas sistēma

Studiju vērtēšanas pamatā ir MK not.Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās izglītības standartu” un RTU Senāta 2010.gada 29.marta apstiprināts nolikums par studiju rezultātu vērtēšanu, kas stājās spēkā ar 2010.gada 1.sepembri.

Studiju rezultātus vērtē pēc diviem kritērijiem – kvalitatīvais kritērijs (vērtējums 10 ballu skalā) un kvantitatīvais kritērijs (iegūtie kredītpunkti, iegūstot pozitīvu vērtējumu par studiju kursa satura apguvi). Studiju rezultātu vērtējums ir ar atzīmi, izmantojot desmit ballu vai „ieskaitīts/neieskaitīts” skalu. Sekmīgs vērtējums ir no 10 (izcili) līdz 4 (gandrīz viduvēji) vai „ieskaitīts”, nesekmīgs vērtējums ir zemāks par 4 vai „neieskaitīts”. Studiju apguves vērtēšanas platformas ir eksāmens un ieskaite, kas ir jākārt katru studiju kursa noslēgumā. Ikvienu pārbaudījuma forma ir noteikta katru studiju kursa programmā, kura izstrādāta atbilstoši RTU noteiktajai kārtībai. Struktūrvienības vadītājs apstiprina izstrādāto pārbaudes formu, un tā glabājas struktūrvienības lietvedībā. Lai nodrošinātu studentu informētību par studiju kursa noslēguma pārbaudījuma nosacījumiem un prasībām par prakses programmām un prakses atskaites aizstāvēšanas prasībām, mācībspēki studiju programmas pirmajā nodarbībā tos izskaidro studējošiem. Bez noslēguma pārbaudījumiem katrā studiju kursā ir paredzēti arī kārtējie pārbaudījumi – kontroldarbi, mājas darbi, studiju patstāvīgie darbi, studiju projekti, laboratorijas darbi. Prakses vērtējumu nosaka prakses vadītājs un prakses aizstāvēšanas komisijas locekļi, ņemot vērā prakses atskaites izpildi un izvērtējot uzņēmuma, kurā notika prakse, atsauksmes. Prakses aizstāvēšanas komisijas tiek izveidotas ar IEFV Darba un civilās aizsardzības katedras vadītāja rīkojumu, kurā ietilpst arī Latvijas Darba aizsardzības speciālistu asociācijas pārstāvis.

2.6.8. Studiju programmas izmaksas

Studiju maksa programmai ir 3357LVL. Kopā programmas finansējums ir 3357LVL. Izmaksa uz vienu studentu ir 2718 LVL.

2.6.9. Studiju programmas atbilstība valsts normatīvajiem aktiem

Studiju programma izveidota saskaņā ar LR MK 2001.gada 20.novembra noteikumiem Nr.481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” (skat. 2.20. tabulu un 2.21. tabulu).

2.20. tabula

Bakalaura profesionālo studiju programmas „Drošības inženierija” atbilstība valsts standartam.

LR MK noteikumu Nr.481 prasības	Bakalaura studiju programma
Bakalaura programmas apjoms ir vismaz 160 kredītpunktu	Bakalaura programmas apjoms ir 160 kredītpunktu
Vispārīzglītojošo studiju kursu apjoms ir vismaz 20 kredītpunktu	Vispārīzglītojošo studiju kursu apjoms ir 20 kredītpunktu
Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē un kuru apjoms ir vismaz 36 kredītpunkti	Jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē nodrošina kursi, kuru apjoms ir 36 kredītpunkti.
Nozares profesionālās specializācijas kursi, kuru apjoms ir vismaz 60 kredītpunkti	Nozares profesionālās specializācijas kursu apjoms ir 60 kredītpunktu
Brīvās izvēles kursu apjoms ir ne mazāk par 6 kredītpunktiem	Brīvās izvēles kursu apjoms ir 6 kredītpunkti.
Prakse, kuras apjoms ir vismaz 26	Prakses apjoms ir 26 kredītpunkti.

kredītpunkti	
Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana, un kura apjoms ir vismaz 12 kredītpunkti.	Diplomprojekta apjoms ir 12 kredītpunkti.
Bakalaura programmas apguves laikā izglītojamais izstrādā un aizstāv trīs studiju darbus. Pēc bakalaura programmas apguves piešķir profesionālo bakalaura grādu nozarē – piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.	Bakalaura programmas apguves laikā izglītojamais izstrādā un aizstāv četrus studiju darbus. Pēc bakalaura programmas apguves piešķir bakalaura profesionālo grādu darba aizsardzības jomā un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.

Bakalaura profesionālo studiju programmas „Drošības inženierija” noslēgumā tiek piešķirts bakalaura profesionālais grāds darba aizsardzībā un 5. Līmeņa profesionālā kvalifikācija – darba aizsardzības vecākais speciālists atbilstoši profesijas standartam „Darba aizsardzības vecākais speciālists”. Papildus, pie diploma tiek saņemta apliecība par profesionālās pilnveides izglītības programmas „Ugunsdrošība un aizsardzība” 20P86106 apguvi.

2.21. tabula

**Bakalaura profesionālo studiju programmas „Drošības inženierija”
atbilstība profesijas standartam**

Profesijas standarta „Darba aizsardzības vecākais speciālists” prasības attiecībā uz zināšanām	Studiju programmas priekšmeti, kuri nodrošina attiecīgās zināšanas
Zināšanas par Eiropas Savienības un Starptautiskās Darba Organizācijas prasībām darba aizsardzības jomā.	Darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības likumdošana.
Arodveselības, darba medicīnas un veselības veicināšanas pamati	Arodveselība un darba fizioloģija
Saskarsme un darba psiholoģija	Saskarsmes pamati. Darba psiholoģija un ergonomika
Komercedarbības ekonomikas pamati	Uzņēmējdarbības ekonomika.
Vadībzinību pamati	Tehnogēnās vides drošības pārvaldība
Arodtoksikoloģijas pamati	Bīstamo vielu pielietošanas drošība
Profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās	Darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības likumdošana. Angļu valoda, vācu valoda.
Darba aizsardzības prasības un ar tām saistītie normatīvie akti	Darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības likumdošana.
Vides aizsardzības prasības un ar tām saistītie normatīvie akti.	Apkārtējās vides drošība
Ražošanā pielietojamo tehnoloģiju drošība	Darba aprīkojuma drošība. Drošības tehnika. Bīstamo iekārtu tehniskā uzraudzība. Drošības prasības darba vietā. Būvju apsekošana.
Darba vides riska faktori un to ietekme uz nodarbināto drošību un veselību.	Arodveselība un darba fizioloģija
Darba vides riska faktoru noteikšana un to ietekme uz nodarbināto veselību.	Darba vides risku novērtēšanas metodes. Arodveselība un darba fizioloģija.
Darba vides riska faktoru noteikšana, mērīšana un novērtēšana.	Darba vides risku novērtēšanas metodes.

Darba procesā pielietojamie kolektīvie un individuālie aizsardzības līdzekļi.	Individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi.
Darba ergonomikas pamati.	Darba psiholoģija un ergonomika
Datorzinības un datortehnoloģijas darba aizsardzībā	Risinājumu algoritmizācija un programmēšana.
Bīstamo vielu uzglabāšana un drošības pasākumi ar tām.	Bīstamo vielu pielietošanas drošība. Rūpniecisko atkritumu apsekošana.
Pedagoģija	Pedagoģija
Nelaimes gadījumu izmeklēšanas un cēloņu noteikšanas pamatprincipi.	Darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības likumdošana.
Arodslimību cēloņu un sakarību noteikšana.	Darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības likumdošana. Arodveselība un darba fizioloģija.
Darba tiesiskās attiecības un sociālais dialogs uzņēmumā	Darba tiesību pamati.
Vismaz divas svešvalodas saziņas līmeņi.	Angļu valoda. Vācu valoda.
Zinātniski pētnieciskā darba metodoloģija.	Studiju projekti: Darba aizsardzības sistēmas organizācija. Drošības tehnika. Katastrofu pārvaldīšana. Ugunsdrošības profilaktiskā darba organizācija.

2.6.10. Salīdzinājums citām radniecīgām Latvijas un Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām

Pastāv cieša sadarbība ar Latvijas augstskolām (LU, LLU), kuras realizē līdzīgas programmas atbilstoši profesijas standartam „Vecākais darba aizsardzības speciālists”. Studējošo mobilitātes un ārvalstu studējošo piesaistīšanas plāni tiek veidoti ENETOSH (European Network of Education and Training in Occupational Safety and Health) sadarbības ietvaros. RTU Darba un civilās aizsardzības institūts ir šīs organizācijas biedrs un vadības komisijas loceklis ir institūta direktors profesors J. Ieviņš.

RTU bakaluru profesionālo studiju programmas „Drošības inženierija” salīdzinājums veikts balstoties uz sekojošām ES valstu valsts augstskolām – Bergische Universität Wuppertal (Vācija), The University of Liverpool (Apvienotā Karaliste) un University College Dublin (Īrija). Salīdzinot novērtējamo studiju programmu ar iepriekšminētajām ES valstu augstskolu līdzīgajām programmām secinām, ka:

- diplomprojekta rakstīšanai un aizstāvēšanai ir paredzēts pēdējais studiju semestris atbilstoši 12KP,
- RTU programma pēc kredītpunktu apjoma ir līdzīga minēto augstskolu programmām,
- Minētajās programmās iekļautie studiju priekšmeti pēc satura un apjoma atbilst RTU programmai, atšķirības ir tikai šo priekšmetu tematiskajā kombinācijā.

Studiju programma satur arī vienlīdzīgi līdzīgus studiju priekšmetus, kā, piemēram, matemātika, mehānika, elektrotehnika, inženierģimija, darba aizsardzība un drošība, arodveselība un darba medicīna, ergonomika, darba tiesības apkārtējās vides aizsardzība, risku novērtēšanas metodes, sistēmu modelēšana, kas vieni no šīs studiju programmas pamatiem.

Par pamatu, ņemot vērā Latvijas vajadzības un darba tirgus specifiku, studiju programmas „Drošības inženierija” izstrādē tika izmantota Bergische Universität Wuppertal (Vācija) bakalaura studiju programma „Drošības tehnika”(Sicherheitstechnik).

2.6.11. Studējošo skaits

Studējošo skaits uz 01.10.2012 kopā 13 – no tiem 3 akadēmiskajā atvaļinājumā.

2.6.12. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits

Pirmajā studiju gadā (2011/ 2012) tika imatrikulēti 8 studējošie.

2.6.13. Absolventu skaits

Absolventu nav.

2.6.14. Studējošo aptaujas un to analīze

Aptaujājot studējošos, tika konstatēts, ka izvēli studēt šajā programmā pamatā noteica:

- izvēlētais studiju virziens (pilnībā piekrīt 70%, daļēji piekrīt 30%)
- nākotnes perspektīvas darba tirgū (pilnībā piekrīt 70% daļēji piekrīt 30%)
- studiju virziena augstais prestižs (pilnībā piekrīt 70% daļēji piekrīt 30%)

daļēji noteica:

- saistība ar zinātnisko darbu (pilnībā piekrīt 33,3% daļēji piekrīt 33,3% un nepiekrīt 33,3%)
- profesionālās karjeras iespējas (pilnībā piekrīt 33,3% daļēji piekrīt 50% un nepiekrīt 17%)
- stabils materiālais stāvoklis nākotnē (pilnībā piekrīt 50% , daļēji piekrīt 50%)

Uzsākot studijas izvēlētajā studiju programmā uz to liktās cerības ir vairāk piepildījušās nekā nepiepildījušās (70%).

Studenti apzinās, ka tiem ir iespējas piedalīties mācību procesa pilnveidošanā (jā 33%, daļēji 50%, nē 17%).

Studenti ir pilnībā iepazīstināti ar studiju programmu (jā 100%) un tā tos pamatā apmierina (jā 70%, daļēji 30%) un neredz nepieciešamību mainīt studiju priekšmetu klāstu (50%). Attiecības starp studentiem ir ļoti labas un draudzīgas (85%), ar pasniedzējiem – lietišķas (60%), labas un draudzīgas (40%).

Ja būtu iespējas sākt studijas no jauna 50% studentu noteikti tās atsāktu šajā specialitātē, pārējie 50% atbildēja – varbūt, neviens nebija pret.

2.6.15. Absolventu aptaujas un to analīze

Pirmie absolventi beigs studijas programmā un iekļausies darba tirgū 2016.gadā.

2.6.16. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studiju programmas realizācijas gaitā divas reizes studiju gadā (reizi studiju pusgadā) RTU ietvaros ORTUS vidē notiek programmas realizācijā iesaistīto pasniedzēju darba kvalitātes vērtējums (studējošo anonīma aptauja) pēc sekojošiem pamatkritērijiem šajā aspektā: mācībspēks bija labi sagatavojies nodarbībām, mācībspēks efektīvi izmantoja audiovizuālos uzskates līdzekļus, ieteikta mācību literatūra bija pieejama un palīdzēja apgūt studiju priekšmetu, studiju priekšmeta materiāli bija pieejami e – studiju vidē.

RTU tiek organizētas arī absolventu un atbildīgo pasniedzēju aptaujas. Liela nozīme studiju resursu vadīšanas jautājumu risināšanā ir RTU Studentu parlamentam, t.sk., IEVF Studentu pašpārvaldei.

Studentu viedoklis tiek ņemts vērā Darba un civilās aizsardzības institūta un Darba un civilās aizsardzības katedras sēdēs, mācību semināros, kā arī iknedēļas (katru piektdienu) operatīvajās sanāksmēs, kur tiek apspriesti kā akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanas, metodiskā darba pilnveidošanas, laboratorijas bāzes nodrošināšanas aspekti, tā arī studiju informatīvo resursu nodrošinājums un ar to saistītie koriģējošie pasākumi.

3. KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM

3.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums

Studiju virziena attīstības perspektīvas ir saistāmas ar turpmāko augstas kvalitātes, prestižas, starptautiski atzītas studiju programmas realizācijas nodrošināšanu, kas iemāca kritiski uztvert un radoši apstrādāt informāciju, analītiski domāt, attīstīt jaunrades spējas un pašizglītoties mūža garumā, sagatavojot starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus. Studiju virziena studiju process tiek integrēts ar zinātniskajiem pētījumiem nozares jomā. Studiju virziena attīstības perspektīvas izriet no virziena „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” aktualitātes ņemot vērā arī Eiropas Padomes 2010. gada martā apstiprināto Eiropas Savienības iekšējās drošības stratēģiju. Iekšējā drošība ir jāsaprot kā plaša un vispusīga koncepcija, kas aptver virkni jomu, lai risinātu problēmas, ko rada draudi, kam ir tieša ietekme uz pilsoņu dzīvi drošību un labklājību. Ir svarīgi, lai sadarbotos tiesībaizsardzības un robežapsardzes iestādes, tiesu iestādes un citi dienesti, piemēram, veselības, sociālajā un civilās aizsardzības nozarē. Atbilstošs iekšējās drošības stāvoklis ir panākams, sistemātiski plānojot un īstenojot vienotu un mērķtiecīgu nacionālās drošības politiku, attīstot mūsdienu drošības videi atbilstošas efektīvas valsts drošības iestādes un aizsardzības spēku struktūras, ievērojot Latvijas starptautiskās saistības, kā arī turpinot aktīvu darbību Eiropas un transatlantiskajās drošības un aizsardzības institūcijās.

Tā kā Latvija ir pilntiesīga Eiropas Savienības dalībvalsts, tās nacionālās drošības stratēģija ir saskaņota ar Eiropas Savienības iekšējās drošības stratēģiju. Atbilstoši Eiropas Savienības iekšējās drošības pamatnostādņiem ir nepieciešams proaktīvi risināt problēmas, ko rada draudi, kam ir tieša ietekme uz pilsoņu dzīvi, drošību un labklājību, tostarp dabas un cilvēku izraisītās katastrofas. Tādējādi studiju virziena mērķis ir panākt sistemātisku un secīgu izglītību iekšējās drošības un civilās aizsardzības jomā. Studiju virziena darbība savā jomā arī atbilst Eiropas Savienības izaugsmes stratēģijas „Eiropa 2020” pamatmērķiem, kas tiecas novērst nepilnības mūsu izaugsmes modelī un radīt nosacījumus cita veida izaugsmei — gudrākai, ilgtspējīgākai un integrējošākai. Viens no darbības virzieniem ir tālākie pētījumi un studiju izcilība vienotā tirgus darbībai, to problēmu, kas traucē izvērst pārrobežu sadarbību. Studiju virziens aptver profesionālo speciālistu sagatavošanu tādās sabiedrības un cilvēkdrošības sfērās kā ekonomiskās drošības un ekonomisko subjektu drošības nodrošinājums - muitas un nodokļu administrēšana, civilā aizsardzība, darba aizsardzība un ugunsdrošība. Kā svarīgu iekšējās drošības komponenti jāuzskata mūsdienu un kompetentu muitas un nodokļu administrēšanu, kas atstāj nozīmīgu iespaidu uz ekonomisko situāciju valstī, nodrošina ekonomisko subjektu konkurētspēju, kā arī veicina cīņu ar ēnu ekonomiku, starptautisko organizēto noziedzību un nodrošina ES un NATO ārējo robežu drošību. Tāpat kā vienu no iekšējās drošības un civilās aizsardzības komponenti ir jāuzskata tehnogēnās vides drošība, kuras uzdevums ir nodrošināt kontroli par ražošanas ietekmi uz apkārtējo vidi un ražošanas procesu ilgtspējīgu monitoringu un cilvēku resursu dzīvības un veselības kvalitāti. Studiju virziena tālāka attīstība ir saistāma ar turpmāko studiju procesa pilnveidošanu, nodrošinot ES prasībām atbilstošu akadēmisko un augstāko profesionālo izglītību Latvijas nacionālās drošības un cilvēkdrošības svarīgākajos virzienos. Studiju virziena attīstība balstīta uz trešās paaudzes universitātes koncepciju, jo kontekstā ar ārējās vides dinamiskajām pārmaiņām mainās augstākās izglītības iestāžu loma un misija sabiedrībā.

Studiju virziena studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” viens no attīstības perspektīvajiem virzieniem ir internacionalizācijas stratēģijas īstenošana piesaistot viesprofesorus un studentus no ārvalstīm, iesaistot studentus un mācībspēkus dažādos starptautiskos sadarbības projektos un to realizēšanā, attīstot un uzturot starptautiskās partnerattiecības Pasaules muitas organizācijas PICARD (Partnership in Customs Academic Research and Development) programmas ietvaros, kā arī Eiropas Savienības muitas kompetenču stiprināšanas iniciatīvu ietvaros. Lai nodrošinātu studiju programmas turpmāko attīstību tiek

izmantotas iespējas, ko sniedz 2005.gada parakstītais sadarbības memorands starp RTU un Pasaules Muitas organizāciju (PMO) (*Memorandum of understanding between the World Customs organization (WCO) and Riga Technical University (RTU) to promote co-operation in the development and provision of world-class customs training, education, capacity building and research*). Tāpat tiks izmantotas Eiropas Komisijas Nodokļu un Muitas savienības ģenerāldirektorāta (EK/DG TAXUD) izveidotas darba grupas ES dalībvalstu vienotas muitnieku apmācību sistēmas izveidošanai, atbilstoši PMO vienoto starptautisko standartu prasībām, darbības rezultāti. Šīs darba grupas sastāvā darbojas arī RTU pārstāvji – profesors A.V.Krastiņš un J.E.Jansson. Līdz ar to, līdzdalība muitas izglītības sistēmas veidošanā gan ES, gan visā pasaulē, ļauj operatīvi pilnveidot un attīstīt RTU studiju programmas atbilstoši jaunākajām starptautiskajām prasībām un dod iespēju tās izmantot kā paraugu citu valstu muitnieku studiju programmu izveidošanā un pilnveidošanā.

Studiju virzienam atbilstošas studiju programmas „Darba aizsardzība”, Ugunsdrošība un civilā aizsardzība” un „Drošības inženierija” ir vērstas uz veselības un dzīvības aizsardzību darba vietās, uzņēmumos un organizācijās kopumā, kā arī uz dabas un sabiedrības materiālo resursu saglabāšanu ārkārtas situācijās. Ņemot vērā ražošanas procesu strauju attīstību, jaunu tehnoloģisko procesu ieviešanu ražošanā aktuāls kļūst jautājums par ražošanas procesa drošību kopumā, jeb tehnogēnās darba vides drošību. Novērtējot situāciju ir jākonstatē, ka praktiski disciplīnas darba aizsardzība, ugunsdrošība un civilā aizsardzība ir vērstas uz vienu mērķi – nodrošināt uzņēmuma darbības spēju, un saglabāt tajā nodarbināto darbaspēju, tātad garantēt pilsoņu veselību un dzīvību veicot darba pienākumus – t.i., iekšējo drošību.

Ražošanas tehnoloģiskās integrācijas līmeņa pieaugums noved pie tehnogēnās vides drošības kompleksa vērtējuma nepieciešamības. Ja iepriekš darba aizsardzība, ugunsdrošība un civilā aizsardzība tika apskatītas kā nosacīti atsevišķās disciplīnas, tad tehnogēniskā integrācija – ražošanas procesu automatizācija savienojot vienā sistēmā secīgas, dažādas tehnoloģijas (dažādas bīstamas pakāpes un dažādas ietekmes raksturu uz cilvēka veselību, dzīvību un labklājību) nosaka darba vides drošības un pārvaldības izglītības disciplīnu integrācijas nepieciešamību.

Latvijas normatīvie akti nosaka nepieciešamību pēc darba aizsardzības ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomu uzraudzības, darba aizsardzības organizēšanu un īstenošanu visos uzņēmumos un iestādēs. Pašreizējā izglītības sistēma neparedz šo jomu integrēšanos, un tādēļ uzņēmumos un iestādēs nodarbināti pa vienam speciālistam no katras jomas, pie kam, ņemot vērā uzņēmumu un iestāžu lielumu – ar dažādu noslodzi un dažādu savstarpējās koordinācijas līmeni. Praktiski šo speciālistu darbs netiek koordinēts, tādējādi, nenodrošinot kvalitātes prasības. Studiju programma „Drošības inženierija” šos trūkumus novērš, nodrošinot tehnogēnās vides drošības vienotu vadību, sniedzot finansiālo līdzekļu ekonomiju un sakārto šo jomu administrēšanu, paaugstinot atbildību par darbu izpildi. No speciālistu viedokļa, šāda specialitāte paplašina viņu konkurētspēju darba tirgū, jo paaugstina inženierzinātņu profilu un sistemātisku pieeju darba vides pārvaldības jomai. Apgūtā specialitāte radīs vienotas, integrētas bāzes veidošanas iespējas tehnogēnās drošības novērtēšanai uzņēmumos un iestādēs, reģionos, nozarēs un valstī kopumā tādējādi, pilnveidojot vides un cilvēkresursu politiku, un nodrošinot iekšējo drošību.

3.2. Studiju programmu atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām

Studiju programmas „**Muitas un nodokļu administrēšana**”, atbilstoši attiecīgajiem nacionālajiem profesiju standartiem, ir veidotas sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienesta (VID) nodokļu un muitas iestāžu pārstāvjiem tā, lai studenti iegūtu vispusīgas zināšanas par šo iestāžu darbību un prastu tās pielietot praksē, kā arī būtu kompetenti patstāvīgi analizēt informāciju, pieņemt lēmumus, parādīt, ka izprot profesionālo ētiku un veikt iestādes, uzņēmuma struktūrvienības vadītāja pienākumus ievērojot Latvijas normatīvo aktu prasības. RTU „Muitas un nodokļu administrēšana” bakalaura un maģistra programmas tika attīstītas ciešā sadarbībā ar

Pasaules muitas organizāciju un 2010.gada 26.janvārī kā **pirmās pasaulē tās tika atzītas par pilnībā atbilstošām starptautiskajiem muitnieku profesijas standartiem** par ko ir saņemts atbilstošs Pasaules Muitas organizācijas (PMO) (World Customs Organization - WCO) sertifikāts. Šis sertifikāts dod iespēju lietot PMO logo uz RTU Muitas un nodokļu katedras sagatavotajām mācību grāmatām un mācību līdzekļiem, kā arī vienlaikus ar augstākās izglītības diplomu pasniegt PMO un RTU sertifikātu par programmas atbilstību pasaules līmenim. Muitas un nodokļu katedras vadītājs profesors Aivars Vilnis Krastiņš un katedras ārzemju konsultants Jan Erland Jansson ir PMO PICARD (Partnership in Customs Academic Research and Development) Padomnieku grupas locekļi. Šī programma tika izveidota 2006.gadā, lai nodrošinātu sadarbību starp PMO dalībvalstu muitām un akadēmiskajām institūcijām un izveidota muitas izglītības un zinātnes sistēmu pasaulē. PICARD programmas ietvaros 2007.-2009.gados tika izstrādāti vienotie profesiju standarti operatīvās un stratēģiskās vadīšanas menedžeriem, kurus kopš 2009.gada ir nepieciešams ņemt vērā izstrādājot muitnieku bakalauru un maģistru studiju programmas 177 PMO dalībvalstīm. 2010.gada janvārī EK TAXUD izveidoja darba grupu vienotu muitnieku studiju programmu izveidošanai bakalauru un maģistru līmenī visām ES dalībvalstīm. Šīs darba grupas sastāvā tika iekļauti no RTU profesors A.V.Krastiņš un katedras ārzemju konsultants J.E.Jansson. Izpētot muitas amatpersonu profesionālās apmācības un izaugsmes sistēmu, ir ideja izveidot vienotu ES muitnieka profesijas standartu, kas būtu pamats koordinētai profesionālās apmācības un izaugsmes sistēmai, bet kuru vadītu katra dalībvalsts pati. Svarīgākais profesijas standartam ir skaidri un viennozīmīgi formulēt vienotu uzskatu par to, kādas ir kopīgās muitnieka profesijai nepieciešamās zināšanas, prasmes, attieksmes un profesionālās kompetences. Ievērojot PMO un EK turpmākas iniciatīvas ir izveidota ietvarstruktūra studiju programmu tālākai attīstībai Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendāciju kontekstā.

Studiju programmas „**Darba aizsardzība**”, „**Ugunsdrošība un civilā aizsardzība**” un „**Drošības inženierija**” izveidota ievērojot LR MK 2001.gada 20.novembra noteikumu Nr. 481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” prasībām. Izstrādājot studiju programmu „Drošības inženierija”, tajā tika iekļauti priekšmeti, kuri nodrošina profesijas standartā „Darba aizsardzības vecākais speciālists” prasībām atbilstošas zināšanas. Studiju programma tika izstrādāta ņemot vērā Vuppertāles universitātes ieteikumus un rekomendācijas.

3.3. Darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām

Valsts ieņēmumu dienesta un RTU muitnieku apmācība ir organizēta kopš 1994.gada, bet nodokļu speciālistu – kopš 2004.gada. RTU ir viena no retajām mācību iestādēm, kurā var iegūt augstāko izglītību muitas un nodokļu jomā starptautiski akreditētā studiju programmā. Latvijā tā **ir vienīgā** šādas jomas programma. Pašreiz minētā bakalaura programma ir vienīgā, bet maģistra programma viena no divām PMO atzītajām studiju programmām visā ES. Līdz ar to šīs programmas reputācija arī starptautiski ir augsta. Kā jau minēts, vienlaikus ar RTU diplomu, absolventi saņem arī PMO sertifikātu par studiju programmas atbilstību starptautiskajiem muitnieku profesijas standartiem. Pieprasījums pēc studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” absolventiem ir ļoti augsts un faktiski joprojām Valsts ieņēmumu dienesta vajadzības pēc šiem speciālistiem netiek apmierinātas pilnībā.

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju vidēji gadā VID ir nepieciešami aptuveni 350 jauni darbinieki gan nodokļu, gan muitas, gan atbalsta jomās. Nodrošinot efektīvu un kvalitatīvu nodokļu un citu obligāto maksājumu iekasēšanu, noziedzīgu nodarījumu atklāšanu un novēršanu valsts ieņēmumu jomā, kā arī NATO un Eiropas Savienības ārējās robežas aizsardzību arī turpmāk būs nepieciešami studiju programmas „Nodokļu un muitas administrēšana” absolventi. Jāatzīmē, ka programmas absolventi ir nodarbināti ne tikai VID muitas un nodokļu administrēšanas struktūrās, valsts un drošības iestādēs, bet arī dažādās

tautsaimniecības nozarēs, transporta un loģistikas uzņēmumos, muitas brokeru firmās, konsultāciju un grāmatvedības uzņēmumos, tirdzniecības uzņēmumos u.c.

Studiju programmas „**Drošības inženierija**” studiju procesa realizācija sākas 2011./2012. studiju gadā, tādejādi studiju programmas pirmie absolventi iekļausies darba tirgū tikai 2015.gadā. Atbilstoši LDDK (Latvijas Darba devēju konfederācijas) viedoklim, ka darba, civilās aizsardzības un ugunsdrošības speciālistu sagatavošana integrējot visas cilvēkdrošuma zinību jomas palielinās darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības sistēmas uzturēšanas efektivitāti un uzlabos darba vidi, kā arī paplašinās darba devēju konkurētspēju darba tirgū. Līdzīgu viedokli ir izteikusi arī Latvijas darba aizsardzības speciālistu asociācija. Tāpat saskaņā ar Latvijas Darba devēju konfederācijas un Latvijas darba aizsardzības speciālistu asociācijas viedokli augstu novērtēta profesionālās studiju programmas „Darba aizsardzība” beidzēju konkurētspēja darba tirgū.

Ministru Kabineta noteikumos Nr.749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos” (izdoti 10.08.2008) noteiktas konkrētas prasības apmācībām darba aizsardzības jomā. Apgūstot otrā līmeņa profesionālo izglītību darba aizsardzība, tiek iegūta profesionālā kvalifikācija – vecākais darba aizsardzības speciālists profesionālā bakalauru studiju programmā „Drošības inženierija” un profesionālajā maģistru studiju programmā „Darba aizsardzība”. Kā liecina Latvijas darba devēju konfederācijas vērtējums, tad vecākie darba aizsardzības speciālisti darba tirgū ir ļoti pieprasīti, it sevišķi, ja iegūstot pamatizglītību, viņiem ir iespēja apgūt arī izglītību, kā atbildīgajiem par ugunsdrošību un civilo aizsardzību. Tā tiek ietaupīti uzņēmuma līdzekļi un visā pilnībā tiek nodrošināta uzņēmuma darbības spēja darba aizsardzības un ugunsdrošības jomā. Savukārt, Latvijas darba aizsardzības speciālistu asociācija uzskata, ka ir nepieciešama paaudžu nomaiņa, ņemot vērā vispārējo tehnoloģiju attīstības līmeni. Pašlaik otrā līmeņa augstāko izglītību ir apguvuši 659 vecākie darba aizsardzības speciālisti un ņemot vērā, ka valstī vidēji darbojas vairāk, ka 90000 uzņēmumu, tad šāda profila speciālisti valstij ir ļoti nepieciešami.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Ugunsdrošība un civilā aizsardzība” noslēgumā tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā un 5.līmeņa (6. līmeņa ES) profesionālā kvalifikācija - ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženieris, kas atbilst profesijas standartam „Ugunsdrošības un civilā aizsardzība inženieris”. Šī studija programma ir unikāla Baltijas valstu reģionā. Ugunsdrošības un civilās aizsardzības speciālists var strādāt valsts, pašvaldību, iestāžu, organizāciju un komercsabiedrību ugunsdrošības, ugunsdzēsības, glābšanas un civilās aizsardzības dienestos un formējumos, kā arī brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijās. Šie speciālisti ir pieprasīti no VUGD puses saskaņā ar RTU un VUGD noslēgto speciālo sadarbības līgumu, un katru gadu nepieciešams sagatavot 15 - 20 ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženierus.